

Súkromná základná umelecká škola
Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

JOROSŤKA

šk. rok 2026/2027

ISCED 1B
ISCED 2B

Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 07101 Michalovce
Stupeň vzdelávania	ISCED 1B Primárne umelecké vzdelanie ISCED 2B Nižšie sekundárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	4 roky + 4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	neštátna
Dátum schválenia	1.9.2026
Miesto vydania	SZUŠ , Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce

Názov školy	Súkromná základná umelecká škola
Adresa školy	Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Riaditeľ školy	Mgr. art. Peter Cicák
Koord. pre tvorbu ŠVP	Mgr. art. Peter Cicák
Kontakt	056/6281486
e-mail	sukromna.skola@gmail.com
Registrácia školy	škola ja zaradená v sieti škôl MŠ SR
Číslo školy v registri	...
IČO školy	35571951
DIČ školy	2022125644

Názov zriaďovateľa	Mgr. art. Peter Cicák
Adresa zriaďovateľa	Čečehov 39, 072 11
Kontakt	0905 241948
E-mail	sukromna.skola@gmail.com

Michalovce, 1.9.2026

Mgr. art. Peter Cicák
riaditeľ školy

Platnosť/ Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP	1.9.2008	
Revidovanie	1.9.2009	Doplnené učebné osnovy v tanečnom odbore pre 2. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia.
Revidovanie	1.9.2010	Doplnené učebné osnovy v tanečnom odbore pre 3. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia.
Revidovanie	1.9.2011	Doplnené učebné osnovy v tanečnom odbore pre 4. ročník 1. časti I. stupňa základného štúdia.
Revidovanie	1.9.2012	Doplnené učebné osnovy pre 1. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia.
Revidovanie	1.9.2013	Doplnené učebné plány a učebné osnovy v tanečnom odbore pre 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia a pre 3. ročník II. stupňa.
Revidovanie	1.9.2014	Doplnené učebné plány a učebné osnovy pre: TO - pre prípravné štúdium, pre 3. a 4. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia, 4. ročník II. stupňa, HO - pre prípravné štúdium a pre I. stupeň základného štúdia v predmete Hra na husliach, HO – pre prípravné štúdium a pre I. stupeň základného štúdia v predmete Hudobná náuka.
Revidovanie	1.9.2015	Doplnené učebné plány a učebné osnovy pre: HO – pre I. stupeň základného štúdia v predmete Hra na zobcovej flaute.
Revidovanie	1.9.2016	Doplnené učebné plány a učebné osnovy pre: HO – pre I. stupeň základného štúdia v študijnom zameraní Hra na gitare, pre I. stupeň základného štúdia v predmete Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri,
Revidovanie	1.9.2018	Doplnené učebné plány a učebné osnovy pre: HO - pre PŠ a pre I. stupeň základného štúdia v študijnom zameraní Hlasová výchova, spev.
Revidované	1.9.2020	Doplnené učebné plány a učebné osnovy pre: HO – pre I. stupeň základného štúdia v predmete Komorný spev
Revidované	1.9.2021	Doplnené učebné plány a učebné osnovy pre: HO – pre I. stupeň základného štúdia v študijnom zameraní Hra na akordeóne

Revidované	1.9.2023	Doplnené učebné plány a učebné osnovy pre: HO – pre I. stupeň základného štúdia v študijnom zameraní:Hra na kontrabase Hra na cimbale Hra na keyboarde
-------------------	-----------------	--

OBSAH

1. Všeobecná charakteristika školy	str.6
2. Stupne štúdia a dĺžka štúdia	str.6
3. Študijné odbory a ich zameranie	str. 7
3.1 Hudobný odbor	str. 7
3.2 Tanečný odbor	str. 8
4. Vymedzenie vlastných cieľov vzdelávania a výchovy	str.9
5. Vlastné zameranie školy, profil absolventa	str.10
6. Charakteristika pedagogického zboru	str.11
7. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	str.11
8. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy	str.12
9. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	str.12
9.1 Hodnotenie a klasifikácia žiakov	str.12
9.2 Kontrolná činnosť zamestnancov školy	str.19 9.3
Hospitačná činnosť	str.19
9.4 Hodnotenie koncertov a verejných vystúpení	str.19
9.5 Hodnotenie školy	str.20
10. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	str.20
11. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním ŠkVP alebo jeho ucelenej časti	str.20
12. Učebné plány pre tanečný odbor	str.22
13. Učebné osnovy pre tanečný odbor	str.25
14. Učebné plány pre hudobný odbor	str.116
15. Učebné osnovy pre hudobný odbor	str.123
15.1 Hudobná náuka	str.123
15.2 Hra na zobcovej flaute	str.152
15.3 Hra na husliach	str.177
15.4 Hra na akordeóne	str.204
15.5 Hra na cimbele	str.230
15.6 Hra na gitare	str.257
15.7 Hra na kontrabase	str.280
15.8 Hra na keyboarde	str.301
15.9 Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri	str.329
15.10 Hlasová výchova, spev	str.338

1. Všeobecná charakteristika školy

Súkromná základná umelecká škola na Štefánikovej ulici č. 1285 v Michalovciach je školou s právnou subjektivitou. V právnych vzťahoch vystupuje škola vo vlastnom mene a má zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

Škola ponúka výchovno-vzdelávací proces v rámci záujmového vzdelávania v tanečnom a v hudobnom odbore.

Vyučovací proces na škole prebieha podľa platných učebných plánov schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR dňa 9. februára 2018 pod číslom 2018/3131:1 – 10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2018.

2. Stupne štúdia a dĺžka štúdia

Súkromná základná umelecká škola organizuje prípravné štúdium a základné štúdium.

- a) **Prípravné štúdium** má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností dieťaťa a jeho následné zaradenie do príslušného umeleckého odboru.

Výchovno-vzdelávací proces vychádza prevažne zo spontánnych a hravých činností dieťaťa, ktoré vychádzajú z auto motivačnej hravosti a z detskej naratívности. Je dôležité venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii – prebudiť vnímavosť, predstavivosť a následne formovať návyky. Hravý spôsob výučby prípravného štúdia zefektívňuje prácu, udržuje záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu.

- b) **Základné štúdium** je určené pre žiakov, ktorí preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov umožňujúcu ich ďalší úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore. Člení sa na dva stupne:

I.stupeň – má osem ročníkov a člení sa na:

- **prvú časť**, ktorá má štyri ročníky a žiak po jej úspešnom ukončení získa
Primárne umelecké vzdelanie – ISCED 1B
- **druhú časť**, ktorá má štyri ročníky a žiak po jej úspešnom ukončení získa
Nížšie sekundárne umelecké vzdelanie – ISCED 2B

II.stupeň – má štyri ročníky a organizuje sa pre žiakov stredných škôl.

Na škole sa vyučujú dva odbory - **hudobný** – individuálna forma vyučovania,
tanečný – skupinová forma vyučovania,
počet žiakov v skupinách určujú učebné plány.

3. Študijné odbory a ich zameranie

3.1 HUDOBNÝ ODBOR (HO):

Študijné zamerania a predmety, ktoré sa vyučujú v hudobnom odbore:

Prípravná hudobná výchova, Hudobná náuka
Príprava ku hre na nástroj
Hra na soprán. zobcovej flaute
Hra na husliach
Hra na akordeóne
Hra na cimbele
Hra na gitare
Hra na keyboarde
Ludová hudba, hra v ľudovom orchestri
Hlasová výchova, spev
Obligátny nástroj – klavír
Komorný spev (ľudový)

Charakteristika hudobného odboru a podmienky prijímania žiakov:

Hudobný odbor základnej umeleckej školy je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (hrananie na nástroj, spev, tvorba) a kolektívnych aktivít (predmety hudobná náuka, komorná súborová hra, hra v orchestri, komorný a zborový spev, hudobno-dramatické projekty apod.). Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti so rozvíjaním emocionálnych, characionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Hudba je významným prostriedkom harmonizácie osobnosti, rozvíja schopnosť empatie, vnímania, prežívania, tolerance a spolupráce. V hudobnom odbore sa výrazne prejavuje dvojako koncepcia línie základnej umeleckej školy: najeďnej strane pripravuje

žiakov na štúdium na konzervatóriách, na vysokoškolské štúdium hudby na učiteľských fakultách a na vysokých školách umeleckého zamerania a na druhej strane vychováva prostredníctvom hudby deti v prípravnom štúdiu, žiakov (študentov) v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní v II. stupni základného štúdia.

Nevyhnutným predpokladom rozvoja hudobného talentu je paralelné rozvíjanie motorických zručností, hudobného cítenia a hudobného myslenia. Preto je potrebné postupné získavanie teoretických vedomostí v úzkom prepojení na živú hudobnú štruktúru.

Kritéria hodnotenia žiakov pri prijímacích skúškach:

- sluchová analýza,
- rytmické cvičenie,
- spev ľudovej alebo detskej piesne.

Ciele hudobného odboru:

Žiaci:

- orientujú sa v hudobnej kultúre a svet hudobného umenia, prejavujú vlastné postoje a rozlišujú hodnoty v hudbe rôznych štýlov a žánrov,
- demonštrujú rozvinuté pohybové procesy v senzorickej a motorickej zručnosti (zbehlosti) pri hre na hudobnom nástroji,
- uplatňujú základy hudobného myslenia, hudobného a estetického vedomia v sústave a v medzi predmetových vzťahoch,
- čítajú notový text s porozumením a zapojením intelektových kompetencií (vnímanie, pochopenie, zapamätanie a využitie),
- vlastnou tvorivou činnosťou prejavujú kreatívne myslenie, cítene a záujem o hudbu, vyhľadávajú a spracúvajú informácie.

3.2 TANEČNÝ ODBOR (TO):

Predmety, ktoré sa vyučujú v tanečnom odbore:

Hudobno-pohybová výchova
Tanečná príprava
Klasický tanec
Ľudový tanec
Kreatívny tanec
Džezový tanec
Tanečná prax

Charakteristika tanečného odboru a podmienky prijímania žiakov:

Počas prípravného štúdia, ktoré trvá najviac dva roky (žiaci od 5 rokov veku), pedagóg pripravuje žiaka prostredníctvom obsahu vzdelávania v predmete Hudobno-pohybová príprava na ďalšie štúdium. Cieľom vyučovacieho procesu v prípravnom štúdiu je zároveň overenie predpokladov pre ďalšie štúdium v tanečnom odbore.

Cieľom vyučovacieho procesu **v prvej časti prvého stupňa základného štúdia** tanečného odboru ZUŠ je všestranná základná tanečná výchova žiakov pre ďalšie štúdium v tanečných technikách klasického, ľudového a džezového tanca.

Cieľom vyučovacieho procesu **v druhej časti prvého stupňa základného štúdia** tanečného odboru ZUŠ je dôsledným metodickým postupom pripraviť absolventa I. stupňa základného štúdia buď na záujmovú umeleckú tvorivosť v súboroch moderného scénického a ľudového scénického tanca, alebo na pokračovanie v štúdiu na II. stupni ZUŠ. Podmienkou úspešného absolútoria I. stupňa je zvládnuť základy tanečných techník (klasický, ľudový a džezový tanec) a realizovať sa v tanečnej praxi na verejnom vystúpení. Pri mimoriadnom nadaní a záujme môže absolvent I. stupňa absolvovať prijímacie skúšky a pokračovať v štúdiu tanca na Tanečných konzervatóriách.

Druhý stupeň tanečného vzdelávania trvá tiež 4 roky. Po absolvovaní štúdia, v prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových prijímacích pohovorov na vysoké školy umeleckého zamerania.

Podmienky prijímania žiakov na jednotlivé stupne vzdelania:

Prípravné štúdium–kritéria hodnotenia: hudobné a pohybové schopnosti, telesná spôsobilosť
- fyzické dispozície, rytmické cvičenie, hlasový potenciál – spev ľudovej alebo detskej piesne.

Prvý stupeň - talentovaní žiaci ZŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Druhý stupeň - absolventi I. stupňa základného štúdia alebo výnimočne talentovaní žiaci stredných škôl, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Ciele tanečného odboru:

Žiaci:

- získajú všeobecnú orientáciu v oblasti tanečného umenia,
- rozvíjajú kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania v oblasti tanca,
- aplikujú vedomosti a zručnosti získané vzdelávaním v samotnej tanečnej interpretácii i v pochopení obsahu choreografických diel tanečného umenia,
- dosiahnu úroveň požadovaných schopností a zručností kvalitných tanečníkov pre potreby amatérskych tanečných súborov a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého zamerania,
- komunikujú im vlastným spôsobom a tvoria tanečno - pohybové celky a realizujú nápady a podnety v odbore tanečného umenia.

4. Vymedzenie vlastných cieľov vzdelávania a výchovy

- rozvíjať kreatívne myslenie,
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- úzka spolupráca školy nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ľudskej,
- motivovať žiakov prostredníctvom vyhlasovania školských súťaží a účasťou na iných súťažiach a vystúpeniach ,
- motivovať žiakov k prosociálnemu správaniu a ústretovej komunikácii so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi, ...,
- vzájomná spolupráca medzi jednotlivými oddeleniami pri realizovaní pracovných projektov,
- vytvorenie tradície školy, založenej na vysoko profesionálnom prístupe pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy,
- presadzovanie demokratického štýlu riadenia pedagogickej práce a humánnych interpersonálnych vzťahov s využitím efektívnej komunikácie a motivácie pedagógov,
- spolupráca a modelovanie interpersonálnych vzťahov s okolím,
- zabezpečovanie finančných a materiálnych zdrojov,
- skvalitniť vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti poznania a úcty k národným a kresťanským tradíciám.

5. Vlastné zameranie školy

Súkromná základná umelecká škola má ambíciu sledovať a v svojej práci uplatňovať všeobecne platné trendy spočívajúce vo zvyšovaní úrovne školy:

- vo flexibilitate, kedy sa obsah vyučovania pripravuje a pružne prispôsobuje vo vzťahuk meniacim sa situáciám vytváraním zážitkových, tvorivých a inovačných metód foriem vzdelávania, pri ktorých žiaci nebudú mať strach, trému a nebudú sa nudiť,
- umožníme žiakom zažiť úspech, rozvíjať schopnosť spolupráce, viesť k otvorenej komunikácii,
- v súlade s individuálnymi dispozíciami a vekovými zvláštnosťami hľadáme a rozvíjame tvorivý potenciál každého z nich,
- množstvom vystúpení podporujeme zdravé sebadomie žiakov, pričom dbáme, aby verejná prezentácia nebola zároveň stresujúcim faktorom,
- v príprave nadaných a talentovaných žiakov na povolanie berieme do úvahy meniace sa požiadavky budúcnosti, schopnosť aktívne, tvorivo a samostatne sa prejavovať,
- v zodpovednosti za riadenie a kontrolu služieb školy, ako škola uspokojuje potreby svojich žiakov, ako formuje ich osobnosť a sociálne kompetencie.

Medzi hlavné ciele školy patrí **zachovávanie, rozvíjanie a odovzdávanie ľudových tradícií mladšej generácii**. Významným prostriedkom na napĺňanie tohto cieľa je činnosť **Detského folklórneho súboru Jurošík** pri SZUŠ a neskôr aj **Folklórneho súboru Jurošík**. Hlavným poslaním oboch súborov je viesť žiakov k poznávaniu vlastných kultúrnych koreňov, k úcte k tradičnej ľudovej kultúre a k uchovávaniu hodnôt, ktoré po stáročia formovali život slovenského národa. Ľudové tradície boli prirodzenou súčasťou každodenného života rodín, sprevádzali významné rodinné a spoločenské udalosti a odrážali spôsob života, hodnoty, zvyky a duchovné bohatstvo jednotlivých regiónov Slovenska.

Zámerom folklórnych súborov je osloviť čo najširší okruh žiakov školy a vytvárať im priestor na aktívne poznávanie a prezentovanie tradičnej ľudovej kultúry prostredníctvom hudby, spevu, tanca a javiskového prejavu. Tento cieľ sa škole v priebehu posledných rokov darí úspešne naplňovať.

Neoddeliteľnou súčasťou vzdelávania a umeleckej prípravy žiakov je aj osvojovanie si zásad kultivovaného javiskového vystupovania, správneho používania a úpravy tradičného odevu a obuvi, ako aj celková osobná a estetická úprava pri verejných vystúpeniach.

Profil absolventa školy

Vypracovanie nového profilu absolventa si vyžiadala súčasná spoločenská klíma a nové inovačné trendy v oblasti edukácie. Absolvent školy má porozumieť umeniu, chrániť umenie a jeho hodnoty a vytvárať hodnoty primerané svojmu veku prostredníctvom individuálnych a kolektívnych výstupov. Pôsobením umenia si formuje kultúrne správanie a vytvára vlastný hierarchický rebríček hodnôt. Ovláda základnú technickú problematiku tanca a spevu, ako aj verbálneho a neverbálneho umeleckého prejavu. Má rozvinutú hudobnú pamäť, intonačnú schopnosť a zmysel pre rytmickú a sluchovú predstavivosť, emočnú inteligenciu a kreatívne myslenie.

Získané zručnosti, postoje a návyky vie uplatniť v individuálnej a kolektívnej praxi. Absolvent je spôsobilý ústretovo komunikovať, spolupracovať. Pri tvorivej činnosti uplatňuje prostredníctvom vlastnej fantázie nadobudnuté vedomosti z oblasti hudobného a tanečného umenia. Pestuje hudobnú a tanečnú tvorivosť ako súčasť svojej osobnosti.

6. Charakteristika pedagogického zboru

Škola disponuje odborným pedagogickým zborom. Počet učiteľov je podľa potrieb veľkosti školy, pedagogická a odborná spôsobilosť je takmer 100%.

Priemerný počet pedagógov je 5. Učitelia majú pedagogickú aj odbornú spôsobilosť, výborné schopnosti a skúsenosti podporené vynikajúcimi výsledkami na súťažiach, na verejných vystúpeniach a projektoch.

Vedenie školy:

Mgr. art. Peter Cicák - riaditeľ školy

Pedagogickí zamestnanci:

Tanečný odbor:

- pedagóg tanca	2

Hudobný odbor:

- pedagóg - husle, sopránová zobcová flauta, cimbal, kontrabas,
ľudová hudba	1
- pedagóg - akordeón, keyboard	1
- pedagóg - hlasová výchova, spev	1

Nepedagogickí zamestnanci:

- ekonomicko-hospodársky úsek	2

Zamestnanci školy v šk. roku 2026/2027 celkom:

- na dobu neurčitú	6
- na DoPČ	1

7. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola zabezpečuje bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Psychohygienické podmienky zamestnancov školy a žiakov sú na veľmi dobrej úrovni. Vyučujúci majú v rozvrhu predpísané prestávky. Vyučujúci sú povinní absolvovať pravidelné školenia o bezpečnosti pri práci. Pri vyučovaní dodržia pravidlá a vnútorné bezpečnostné predpisy ustanovené v školskom poriadku, s ktorými oboznamujú žiakov. Žiaci sú na začiatku školského roka poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vovšetkých skupinových

vyučovacích hodinách. Dôraz sa kladie na dodržiavanie bezpečnostných pravidiel na hodinách tanečného a hudobného odboru. Vybavenie školy zodpovedá kritériám BOZP.

8. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Škola nedisponuje vlastnými priestormi. V súčasnosti má prenajaté priestory od mesta Michalovce.

Vyučovanie tanečného odboru prebieha **v dvoch tanečných sálach**, ktoré sú vybavené zvukovou aparátúrou, klavírom, zrkadlovou stenou, dvomi stenami s baletnými tyčami a gymnastickým kobercom. Pri tanečných sálach sú dve šatne a sociálne zariadenia.

Vyučovanie hudobného odboru prebieha **v troch triedach**, ktoré majú základné vybavenie (nové lavice, stoličky, CD prehrávač, tabuľu a klavír), a sú vybavené počítačovou technikou a modernými učebnými pomôckami.

Odborné učebne umožňujú plne realizovať vyučovanie podľa učebných osnov. Aj napriek vybaveniu, ktoré je postačujúce, je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie.

Ekonomicko-hospodársky úsek a riaditeľňa školy sú dostatočne vybavené počítačmi a multimediálnym zariadením.

V priestoroch školy sa nachádza školská **kostymérňa**.

9. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútro školský systém kontroly je vypracovaný na základe analýzy výchovno-vzdelávacieho procesu z predchádzajúcich školských rokov a z nej vyplývajúcich pozitívnych a negatívnych javov v koncepcii vyučovania jednotlivých predmetov.

9.1 Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Žiak navštevujúci základnú umeleckú školu nachádza činnostný charakter práce odlišný od základnej školy najmä vďaka niekoľkým skutočnostiam. Vníma ju ako aktívny oddych, pri ktorom si prehľbuje vedomosti získané v škole, uspokojuje a rozvíja svoje individuálne potreby, nachádza tu neštandardné podmienky, napr. špecializovaná baletná sála, celkovo voľnejší charakter tohto typu školy – skupinová forma vyučovania, nachádza inú zostavu učiteľov a iné metódy hodnotenia, ktoré majú často motivujúci charakter.

Žiak navštevuje školu na základe dobrovoľnosti, vlastnej orientácie na záujmovú umeleckú činnosť, v ktorej sa seberealizuje, učí sa samostatnosti a tvorivosti. Základná umelecká škola často kompenzuje pracovné zaťaženie detí, formuje ich hodnotové orientácie, vytvára podmienky na iné – nové sociálne kontakty a vzťahy a má tiež preventívnu funkciu/trestná činnosť, drogy a pod./.. Tento typ školy sa špecificky zúčastňuje na formovaní utváraní osobnosti dieťaťa – žiaka.

Cieľom hodnotenia žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese je preverenie kvality, zručností

a návykov žiakov získaných v jednotlivých učebných predmetoch podľa požiadaviek učebných osnov a plánov. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o zvládnutí danej problematiky. Hodnotenie žiakov motivuje, podporuje ich aktivitu a zároveň je to informácia pre rodičov.

Hodnotenie žiakov sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice v zmysle Vyhlášky MŠ SR z 15. júla 2011 č. 245/2011 Z. z. o základnej umeleckej škole, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška zo 6. augusta 2008 č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole.

Hodnotenie žiakov sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu uskutočňuje na základe dosiahnutých výsledkov klasifikáciou. Predmetom klasifikácie sú výsledky, ktoré žiak dosiahol vo vyučovacích predmetoch. Klasifikácia žiakov sa uskutočňuje priebežne, v rámci jednotlivých povinných vyučovacích predmetov a voliteľných vyučovacích predmetov, a formou súhrnnej klasifikácie.

Prospech žiakov v jednotlivých predmetoch sa klasifikuje podľa klasifikačnej stupnice:

1. stupeň - výborný,
2. stupeň - chválitebný,
3. stupeň - uspokojivý,
4. stupeň - neuspokojivý.

Priebežná klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka. Je systematická, pričom frekvencia klasifikácie je daná špecifickosťou obsahu učiva a foriemi overovania, posúdenia vedomostí, zručností a návykov žiaka, zohľadňujúc individuálne osobitosti žiaka, s prihliadnutím na jeho psychickú a fyzickú disponovanosť. Priebežná klasifikácia a priebežné slovné hodnotenie pomáhajú učiteľovi pri skvalitňovaní výchovno-vzdelávacieho procesu, žiaka majú povzbudiť, pozitívne ho motivovať a viesť k ďalšiemu zlepšovaniu dosahovaných výsledkov.

Súhrnná klasifikácia žiaka sa uskutočňuje na konci prvého a druhého polroka v školskom roku. Pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita vedomostí, zručností a návykov, ktorú žiak dosiahol na konci klasifikačného obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Učiteľ zohľadňuje, že žiak mohol v priebehu klasifikačného obdobia z objektívnych alebo subjektívnych príčin v teoretických alebo praktických výkonoch zakolísť. Posudzuje žiakové výkony komplexne a objektívne v súlade so špecifickosťou obsahu príslušného predmetu a umeleckého odboru.

Slovné hodnotenie je jednou z foriem priebežného hodnotenia, ktorého výsledky sú obsiahnuté v slovnom komentári s pozitívnou motiváciou, kde učiteľ ocení klady a kvalitu zvládnutia príslušného obsahu vzdelávania daného predmetu, objektívne a dostatočne kriticky poukáže na nedostatky práce žiaka. Malo by obsahovať tiež ďalší postup rozvoja žiaka so zreteľom na jeho individuálne schopnosti a usilovnosť. Súčasťou slovného hodnotenia je seba hodnotenie žiaka. Priebežné slovné hodnotenie nie je náhradou za klasifikáciu známku.

Celkové hodnotenie žiaka vychádza z výsledkov súhrnnej klasifikácie na konci prvého a druhého polroka príslušného školského roka.

Správanie žiaka sa osobitne neklasifikuje a neovplyvňuje ani klasifikáciu vo vyučovacích predmetoch, pokiaľ nemá vplyv na dosahované výsledky. Na vážnejšie prípady porušovania

zásad správania upozorní riaditeľ základnej umeleckej školy (ďalej len „ZUŠ“) zákonného zástupcu žiaka v zmysle prijatého školského poriadku.

Klasifikácia vyučovacích predmetov

Stupeň prospechu určuje učiteľ vyučujúci príslušný predmet. Pri komisionálnych skúškach stupeň prospechu určuje skúšobná komisia.

Pri klasifikácii vyučovacích predmetov sa v súlade s požiadavkami učebných osnov hodnotí:

- celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojených poznatkov,
- kvalita a rozsah vedomostí, zručností a návykov vytvoriť alebo interpretovať umelecké dielo,
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky, zručnosti a návyky v praktických prejavoch v individuálnej i kolektívnej činnosti,
- schopnosť primerane veku vnímať, esteticky prežívať rôzne druhy umenia,
- aktivita a prístup k poznávaniu zákonitostí umenia, k činnostiam a vzťah k nim,
- kvalita umeleckého prejavu, individuálnosť, samostatnosť a tvorivosť v tvorbe alebo interpretácii umeleckého diela.

Špecifickosť obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch a odboroch ZUŠ si vyžaduje uplatniť v klasifikačnej stupnici osobitné kritériá pre jednotlivé odbory.

Kritériá na stupne klasifikácie v jednotlivých umeleckých odboroch

Hudobný odbor:

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda poznatky a zručnosti požadované učebnými osnovami dostatočne celistvo, s menšími nedostatkami. Je vytrvalý, usilovný, pracuje primerane svojmu veku prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo vo všetkých činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti, zručnosti a návyky a úspešne ich rozvíja v individuálnom i skupinovom prejave. Na vyučovanie sa pripravuje systematicky. Jeho prejav je citovo estetický a technicky spoľahlivý, spravidla bez podstatných nedostatkov. Zúčastňuje sa na verejných podujatiach školy i na súťažiach. Má aktívny záujem o hudobné umenie.

Stupeň 2 – chváľitebný

Žiak ovláda poznatky a zručnosti požadované učebnými osnovami s menšími nedostatkami. Je usilovný, aktívny, samostatný, pohotový, tvorivý. Pracuje primerane svojmu veku prevažne samostatne. Je schopný s pomocou učiteľa využívať zručnosti a návyky v individuálnom aj skupinovom prejave. Príprava na vyučovanie je systematická. Estetické a technické dopracovanie skladieb je veľmi dobré. Naštudované skladby dokáže predviesť na menej závažných podujatiach školy. Má záujem o štúdium v ZUŠ.

Stupeň 3 – uspokojivý

Žiak má v poznatkoch, zručnostiach a návykoch požadovaných učebnými osnovami väčšie nedostatky. Je menej aktívny, samostatný, pohotový, tvorivý. Potrebuje sústavnú pomoc učiteľa. Menej využíva svoje schopnosti, zručnosti a návyky v individuálnom a skupinovom prejave. Príprava na vyučovanie je nesystematická. V jeho prejave čiastočne chýba muzikalita

a estetické cítenie, nedostatočné je estetické a technické dopracovanie skladieb. Má záujem o štúdium v ZUŠ.

Stupeň 4 – neuspokojivý

Žiak nezvládol požiadavky učebných osnov. Minimálne osvojené poznatky a zručnosti nevie v praxi aplikovať. Celkový rozvoj jeho hudobných zručností a schopností je neuspokojivý. V jeho činnostiach sa prejavujú závažné nedostatky a hudobné prejavy sú na nízkej estetickú a technickej úrovni. Nemá záujem ani dostatočné predpoklady pre vzdelávanie v ZUŠ.

Bodové hodnotenie záverečného testu z hudobnej náuky:

<u>Klasifikácia:</u>	<u>Bodové hodnotenie:</u>
1 - „výborný“	35 - 29
2 - „chválitebný“	28 - 22
3 - „uspokojivý“	21 - 15
4 - „neuspokojivý“	14 - 0

Tanečný odbor:

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda poznatky a zručnosti požadované učebnými osnovami dostatočne celistvo, s menšími nedostatkami. Samostatne a tvorivo aplikuje osvojené vedomosti, zručnosti, návyky vo všetkých tanečných prvkoch a v skladbách. Plne využíva svoje telesné dispozície, ktoré rozvíja v individuálnom i skupinovom prejave. Má zmysel pre súhru v tanečnom kolektíve. Jeho pohybový prejav je esteticky pôsobivý, osobitý, precítený a pomerne presný, spravidla bez podstatných nedostatkov. Je usilovný a vytrvalý pri rozvíjaní tanečnej techniky a má výrazné hudobné cítenie. Zúčastňuje sa na verejných podujatiach školy i na súťažiach. Má aktívny záujem o tanečné umenie.

Stupeň 2 – chválitebný

Žiak má v poznatkoch a zručnostiach požadovaných učebnými osnovami menšie nedostatky. Je aktívny, samostatný, pohotový, tvorivý. Využíva svoje schopnosti, zručnosti a návyky v individuálnom a skupinovom prejave. Má menšie nedostatky v muzikalite a estetickom cítení, vyskytujú sa menšie technické nedostatky a rytmické nepresnosti. V tanečnom kolektíve má zmysel pre súhru. Osvojené poznatky, zručnosti a návyky aplikuje tvorivo, dokáže ich predviesť na menej závažných podujatiach školy. Má záujem o tanečné umenie a o štúdium v ZUŠ.

Stupeň 3 – uspokojivý

Žiak má v poznatkoch a zručnostiach požadovaných učebnými osnovami väčšie nedostatky. Je menej aktívny, samostatný, pohotový, tvorivý. Menej využíva svoje schopnosti a zručnosti v individuálnom a skupinovom prejave. Čiastočne mu chýba muzikalita a estetické cítenie, častejšie sa vyskytujú technické nedostatky a rytmické nepresnosti. Vyžaduje si sústavnú pomoc a usmerňovanie učiteľa. V tanečnom kolektíve mu chýba zmysel pre súhru, uplatnenie nachádza iba v menej náročných skladbách. Prejavuje záujem o štúdium v ZUŠ.

Stupeň 4 - neuspokojivý

Žiak nezvládol požiadavky učebných osnov. Minimálne osvojené poznatky a zručnosti nevie v praxi aplikovať. V tanečných činnostiach je pasívny. Chýba mu usilovnosť, vytrvalosť,

hudobné cítenie, tvorivé schopnosti a záujem o tanec. Celkový rozvoj jeho tanečných schopností je neuspokojivý. V jeho činnostiach sa prejavujú závažné nedostatky a tanečné prejavy sú na nízkej estetickej a technickej úrovni. Nemá záujem ani dostatočné predpoklady pre vzdelávanie v ZUŠ.

Postup pri klasifikácii žiaka

Podklady pre klasifikáciu žiaka sa získavajú najmä priamym pozorovaním činnosti žiaka a pripravenosti na vyučovanie takou formou, ktorá je špecifická pre obsah a organizáciu v jednotlivých predmetoch. Poznatky sa overujú predovšetkým prakticky, ďalej formou ústneho alebo písomného overovania podľa charakteru vyučovacieho predmetu.

Učiteľ je povinný viesť evidenciu o každej klasifikácii a hodnotení žiaka v triednej knihe a žiackej knižke.

Pri klasifikácii žiaka má učiteľ na zreteli dosiahnuté výchovno-vzdelávacie výsledky a ich kvalitu, jeho úsilie, aktivitu, samostatnosť, tvorivosť a záujem o študovaný predmet. Východiskom pre súhrnnú klasifikáciu žiaka sú aj výsledky skúšok a prehrávok, účinkovanie na rôznych druhoch podujatí a vystúpení v škole i mimo nej, prezentácia na výstavách, účasť a výsledky v súťažiach.

Žiaci prípravného štúdia vo všetkých umeleckých odboroch sa neklasifikujú, ich štúdium je prípravou na prijatie do základného štúdia. Prípravné štúdium sa hodnotí slovne na tlačive schválenom Ministerstvom školstva Slovenskej republiky.

Súhrnná klasifikácia žiaka zo všetkých povinných vyučovacích predmetov sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka školského roku.

Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti klasifikácie žiaka v jednotlivých predmetoch na konci prvého alebo druhého polroka, môže do siedmich dní odo dňa, keď bolo žiakovi vydané vysvedčenie, požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie. Ak príslušný predmet vyučuje sám riaditeľ školy, môže zákonný zástupca žiaka požiadať o komisionálne preskúšanie príslušného zriaďovateľa školy.

Preskúšanie sa uskutoční neodkladne, najneskôr do desiatich pracovných dní od doručenia žiadosti o preskúšanie, ak pre neprítomnosť žiaka nie je možné preskúšanie uskutočniť v určenom termíne, nemožno žiaka neskôr preskúšať. Konečný výsledok skúšania oznámi riaditeľ školy zákonnému zástupcovi žiaka do troch pracovných dní od určeného termínu preskúšania, ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné.

Žiaka nemožno komisionálne preskúšať, ak bol v klasifikačnom období z príslušného vyučovacieho predmetu klasifikovaný na základe komisionálnej skúšky.

Riaditeľ školy alebo štátna školská inšpekcia môžu nariadiť okamžité komisionálne preskúšanie, ak zistia, že učiteľ porušil pravidlá hodnotenia a klasifikácie. Preskúšanie sa uskutoční do troch dní.

Zákonného zástupcu žiaka informuje o prospechu a správaní žiaka:

- vhodným spôsobom triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov,
- písomnou formou riaditeľ školy v prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo

správania žiaka.

Postup pri celkovom hodnotení žiaka

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje takto:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel,
- neprospel.

Žiak prospel s vyznamenaním, ak sú splnené tri podmienky:

- z hlavného predmetu (z hlavných predmetov) je klasifikovaný stupňom výborný,
- ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nie je klasifikovaný stupňom horším ako chválitebný,
- z povinných vyučovacích predmetov nemá horší priemerný prospech ako 1,5.

Žiak prospel, ak ani v jednom z povinných vyučovacích predmetov nie je klasifikovaný stupňom neuspokojivý.

Žiak neprospel, ak má aj po opravnej skúške z niektorého povinného vyučovacieho predmetu stupeň neuspokojivý.

Opravné skúšky

Riaditeľ školy povolí žiakovi vykonať opravnú komisionálnu skúšku, ak je na konci druhého polroka klasifikovaný z niektorého povinného vyučovacieho predmetu okrem hlavného predmetu stupňom klasifikácie neuspokojivý. Opravná skúška sa nepovoľuje v predmetoch, v ktorých bol žiak klasifikovaný na základe komisionálneho preskúšania.

Opravné skúšky sa konajú posledný týždeň letných prázdnin. Súhlas riaditeľa školy s vykonaním opravnej skúšky a jej termín oznámi riaditeľ školy zákonnému zástupcovi žiaka do 30. júna.

Ak žiak neospravedlní svoju neprítomnosť na opravnej skúške v určenom termíne, klasifikuje sa v predmete, z ktorého mal opravnú skúšku robiť, stupňom neuspokojivý. Takémuto žiakovi sa nepovoľuje opakovať ročník ani nemôže pokračovať v ďalšom štúdiu. Žiak sa v príslušnom predmete klasifikuje stupňom „neuspokojivý“.

Ak sa žiak zo závažných dôvodov nedostaví na opravnú skúšku a ospravedlní svoju neúčast', riaditeľ školy mu umožní vykonať opravnú skúšku najneskôr do 15. septembra. Zatiaľ žiak podmiennečne navštevuje najbližší vyšší ročník.

Postup žiaka do vyššieho ročníka

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý dosiahne pri súhrnnej klasifikácii stupeň celkového hodnotenia prospel:

- na konci druhého polroka,
- po vykonaní komisionálnej opravnej skúšky,

- po vykonaní komisionálnej postupovej skúšky bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, na konci prvého alebo druhého polroka („kontrahovanie“). Skúška sa vykonáva zo všetkých povinných predmetov.

Riaditeľ školy môže povoliť žiakovi opakovanie ročníka iba v odôvodnených prípadoch pre dlhodobú chorobu, pobyt v zahraničí alebo pre iné vážne dôvody.

Komisionálne skúšky

Žiak školy sa klasifikuje na základe výsledkov komisionálnej skúšky:

- ak vykoná záverečnú skúšku z hlavného predmetu,
- ak je zaradený do vyššieho ročníka na konci prvého polroka predchádzajúceho ročníka,
- ak je žiak zaradený do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka,
- ak vykoná opravné skúšky,
- pri postupových skúškach z hlavného predmetu na zaradenie do rozšíreného štúdia
- ak žiak alebo jeho zákonný zástupca požiada o preskúšanie alebo keď sa preskúšanie vykoná z podnetu riaditeľa školy.

Komisia pre komisionálne skúšky má najmenej troch členov. Tvoria ju odborníci pre príslušný predmet alebo umelecký odbor. Členov komisie a jej predsedu vymenúva riaditeľ školy. Komisia hodnotí podľa klasifikačnej stupnice uvedenej v časti 9.1. Komisia rozhoduje nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov, pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

Komisia vyhotoví protokol o vykonaní komisionálnej skúšky, ktorý potvrdia svojimi podpismi všetci členovia komisie.

Vysvedčenie

Žiaci prípravného štúdia sa hodnotia slovom na predpísanom tlačive o absolvovaní prípravného štúdia v príslušnom umeleckom odbore na konci druhého polroka.

Žiakom základného štúdia vyplní triedny učiteľ vysvedčenie na predpísanom tlačive schválenom ministerstvom školstva. Škola ho vydá žiakovi na konci prvého polroka na určitý čas a natrvalo na konci školského roka. Záverečné vysvedčenie škola vydá žiakovi po ukončení prvej časti prvého stupňa základného štúdia, druhej časti prvého stupňa základného štúdia a druhého stupňa základného štúdia.

Na záverečnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval prvú časť prvého stupňa základného štúdia, sa uvedie doložka „Žiak získal primárne umelecké vzdelanie“.

Na záverečnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval druhú časť prvého stupňa základného štúdia, sa uvedie doložka „Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie“.

Na vysvedčení sa uvádza klasifikácia z predmetov uvedených vo vzdelávacom programe príslušného odboru vzdelávania podľa príslušného ročníka, ktorý žiak navštevoval a jeho celkové hodnotenie v príslušnom školskom roku.

Žiakovi, ktorému sa na základe vykonanej komisionálnej skúšky povolil postup do vyššieho ročníka **bez absolvovania predchádzajúceho ročníka**, sa na vysvedčení uvedie „**Žiakovi sa na základe komisionálnej skúšky povoľuje postup doročníka..... stupňa základného vzdelania**“.

Žiakovi, ktorého nebolo možné klasifikovať zo závažných dôvodov na konci školského roka ani v náhradnom termíne, sa na vysvedčení uvedie doložka „**Žiak nebol klasifikovaný a opakuje ročník**“.

Odpis vysvedčenia sa vydá na žiadosť osoby, ktorej bolo vysvedčenie vydané, alebo sa žiadosť jej zákonného zástupcu.

9.2 Kontrolná činnosť zamestnancov školy

- kontrola triednej dokumentácie,
- vyplnenie študijného učebného plánu žiaka na I. a II. polrok,
- kontrola ostatných dokumentov – vyplňovanie katalógov, vysvedčení a ostatných školských dokumentov,
- kontrolná činnosť zameraná na dodržiavanie pracovného času,
- kontrola rozvrhov hodín s dohliadnutím na psychohygienické požiadavky (rozloženie prestávok medzi vyučovacími hodinami).

Kontrolnú činnosť školy vykonáva riaditeľ školy.

9.3 Hospitačná činnosť

Sledovanie kvality výchovno-vzdelávacej práce pedagóga na vyučovacích hodinách v skupinovom vyučovaní:

- splnenie cieľa vyučovacej hodiny, plnenie tematického plánu,
- obsahová stránka (odborná úroveň, terminológia, voľba rozsahu, nadväznosť vyučovania),
- uplatnenie didaktických zásad (výber a práca s didaktickou technikou, učebné pomôcky),
- aktivizácia triedy, kontakt so žiakmi, spätná väzba,
- úroveň vedomostí vo vzťahu k učebným osnovám,
- vystupovanie, rečová kultúra, intenzita, modulácia, intonácia, grafický prejav vyučujúceho,
- časové rozdelenie vyučovanej hodiny, dodržiavanie rozvrhu hodín,
- dochádzka žiakov, uplatnenie zásad hodnotenia,
- záverečné hodnotenie a poznámky.

Hospitačnú činnosť vykonáva riaditeľ školy.

9.4 Hodnotenie koncertov a verejných vystúpení

Hodnotenie školských akcií sa koná pravidelne na pracovných poradách. Vedenie školy zhodnotí všetky pozitíva a negatíva, od organizačného zabezpečenia až po interpretačné výkony žiakov.

9.5 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. Preto sa budeme snažiť zverejňovať verejnosp prostredníctvom webovej stránky ako škola dosahuje ciele, ktoré sa od žiakov vyžadujú ŠkVP.

Dôraz budeme klásť na:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy zameriavame na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- podmienky na vzdelanie,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klíma školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania,
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, vystúpeniach.

10.Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

SZUŠ je významným nositeľom kultúry v meste a regióne. Z toho dôvodu spolupracujeme s niekoľkými kultúrnymi inštitúciami - Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach, Mestské kultúrne stredisko v Michalovciach.

Aktívne sa podieľame na všetkých významných podujatiach mesta Michalovce.

Spolupráca s rodičmi pri zabezpečovaní potrieb školy je na veľmi dobrej úrovni.

11. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním ŠkVP alebo jeho ucelenej časti

Základné umelecké vzdelanie môže žiak získať úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v základnej umeleckej škole.

Člení sa na:

- a) Predprimárne umelecké vzdelanie**
- b) Primárne umelecké vzdelanie**, ktoré žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Dokladom o získanom stupni je vysvedčenie s doložkou.
- c) Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie**, ktoré žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.
- d) II. stupeň základného štúdia**

Vydávanie dokladu o získanom vzdelaní:

Pred primárne umelecké vzdelanie – *Potvrdenie o ukončení prípravného štúdia*

Primárne umelecké vzdelanie – *Vysvedčenie, Záverečné vysvedčenie -dosiahnutý stupeň vzdelania: ISCED 1B*

Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie – *Vysvedčenie, Záverečné vysvedčenie- dosiahnutý stupeň vzdelania: ISCED 2B*

II. stupeň základného štúdia– *Vysvedčenie, Záverečné vysvedčenie*

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia, druhá časť prvého stupňa základného štúdia a druhý stupeň základného štúdia sa ukončujú záverečnou skúškou.

12.UČEBNÉ PLÁNY PRE TANEČNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

**Schválilo MŠ SR dňa 9.2.2018 pod číslom 2018/3131:1–10A0
s platnosťou od 1.9.2018.**

Vyučovanie podľa týchto učebných plánov prebieha v šk. roku 2024/25v prípravných ročníkoch PŠ 1, PŠ 2, na I. a II. stupni základného štúdia.

Vyučovanie v prípravných ročníkoch je dvakrát do týždňa v delených hodinách. Počet hodín v pláne je na jeden týždeň.

Vyučovanie na I. aj II. stupni vzdelávania (základné štúdium) je možné minimálne dva razy do týždňa v delených vyučovacích hodinách. Počet hodín v pláne je na jeden týždeň.

Predmet tanečná prax sa vyučuje pridaním alikvotnej čiastky hodiny k jednotlivým tanečným technikám.

Organizácia vyučovania:

- v skupine 5 až 20 žiakov v prípravnom štúdiu a v prvej časti I. stupňa základného štúdia (pri dostatočných priestorových podmienkach a vo výnimočných prípadoch až 25 žiakov).
- v skupine 5 až 20 žiakov v 2. časti I. stupňa základného štúdia.
- v skupine 5 až 20 žiakov na II. stupni základného štúdia (pri dostatočných priestorových podmienkach a vo výnimočných prípadoch až 25 žiakov).

Zoradenie vyučovaných predmetov a ich časová dotácia je v kompetencii pedagogického zamestnanca, riadiac sa platnými učebnými plánmi tanečného odboru, pričom vyučovaniu navštevujú žiaci v delených vyučovacích hodinách dva razy do týždňa.

V 1. a 2. ročníku prvej časti I. stupňa ZŠ je hlavným predmetom vyučovacie predmet Tanečná príprava. Skupinou hlavných predmetov v 3. a 4. ročníku sú vyučovacie predmety Klasický tanec, Ľudový tanec, Kreatívny tanec a Tanečná prax.

V druhej časti I. stupňa ZŠ sú hlavnými predmetmi vyučovacie predmety Klasický tanec, Ľudový tanec a Džezový tanec.

Skupinu hlavných predmetov na II. stupni ZŠ tvoria vyučovacie predmety Klasický tanec a Ľudový tanec.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

- deti predškolského veku,
- dĺžka štúdia: najviac 2 roky,
- prípravné štúdium má dva ročníky,
- do PŠ 1 zaradíme uchádzačov predškolského veku, do PŠ 2 zaradíme uchádzačov, ktorí absolvovali PŠ 1 alebo uchádzačov – žiakov 1. ročníka ZŠ,
- vo výnimočných prípadoch pri mimoriadnom talente žiaka zaradíme do PŠ 2 žiaka, ktorý ešte nenastúpil do 1. ročníka ZŠ, ale absolvoval PŠ 1.

Učebný plán číslo:	36
Stupeň štúdia:	Prípravné štúdium – variant 1
Študijné zameranie:	Hudobno-pohybová výchova
Vek:	deti predškolského veku alebo 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia:	1 rok
Počet hodín:	2
Spolu:	2
Stupeň štúdia:	Prípravné štúdium – variant 2
Študijné zameranie:	Tanečná príprava
Vek:	od 6 rokov
Dĺžka štúdia:	1 rok
Počet hodín:	2
Spolu:	2

I.STUPEŇ - ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo:	37			
Stupeň štúdia:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie:	Tanec			
Vek:	od 7 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Stupeň vzdelávania:	primárne umelecké vzdelávanie – 4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
1. Tanečná príprava	2	2	-	-
2. Klasický tanec	-	-	1	1
3. Ľudový tanec	-	-	1	1
4. Kreatívny tanec	-	-	1	1
5. Tanečná prax	1	1	1	1,5

6. Voliteľné vyuč. predmety×)	2	2	2	2
Spolu:	3 - 5	3 - 5	4 - 6	4,5 – 6,5

Učebný plán číslo: 38				
Stupeň štúdia:	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie:	Tanec			
Vek:	neurčuje sa			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Stupeň vzdelávania:	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
1. Klasický tanec	1	1	1	1
2. Ľudový tanec	1	1	1	1
3. Džezový tanec	1	1	1	1
4. Tanečná prax	1,5	1,5	1,5	1,5
5. Voliteľné vyuč. predmety×)	2	2	2	2
Spolu:	4,5 -6,5	4,5 – 6,5	4,5 – 6,5	5,5 – 7,5

×) voliteľné vyučovacie predmety môže učiteľ využiť na zdokonaľovanie základných techník, rozšírenie o nové tanečné techniky alebo v rámci repertoáru – tanečnej praxe – nácvik choreografií.

II. STUPEŇ - ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo:	39			
Stupeň štúdia:	II. stupeň základného štúdia – absolventi I. stupňa			
Študijné zameranie:	Príprava na záujmovú umeleckú tvorivosť			
Vek:	od 14 rokov a pre dospelých			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
1. Klasický tanec	1	1	1	1
2. Ľudový tanec	2,5	2,5	2,5	2,5
3. Tanečná prax	1,5	1,5	1,5	1,5
4. Voliteľné vyuč. predmety×)	2	2	2	2
Spolu:	5- 7	5 - 7	5 - 7	5 - 7

×) voliteľné vyučovacie predmety môže učiteľ využiť na zdokonaľovanie základných techník, rozšírenie o nové tanečné techniky alebo v rámci repertoáru – tanečnej praxe – nácvik choreografií.

V učebných plánoch tanečných disciplín sa v čiastočnom rozsahu využíva korepetícia. V učebnom pláne č. 39 sa špecializujeme v predmete č. 2. V II. stupni základného štúdia je v

skupine 8 – 25 žiakov. Pri nízkom počte žiakov je možné spojiť žiakov II. stupňa do jednej skupiny.

13.UČEBNÉ OSNOVY PRE TANEČNÝ ODBOR

Prípravné štúdium - variant 1

Názov predmetu	Hudobno-pohybová výchova
Učebný plán	36
Časový rozsah výučby	2 hod. týždenne (66 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK , SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Prípravné štúdium – variant 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Pomocou predmetu sa zameriavame výsostne hravým a presne cieleným spôsobom motivácie na prípravu detí v predškolskom veku v oblasti rozvoja hudobno-pohybových činností, ktoré sú nevyhnutným predpokladom úspešného ďalšieho štúdia žiaka v tanečnom odbore ZUŠ.

Predmet obsahuje základné okruhy a to:

1. **Pohybová príprava** - v základných polohách na mieste vedíme žiakov k uvedomovaniu si a upevňovaniu svalstva, ako aj k získavaniu pružnosti a pevnosti celého tela formou elementárnych cvičení.
2. **Pohyb v priestore** – prácu zameriavame na rozvoj cítenia a orientáciu dieťaťa v priestore, ako aj vzájomnú harmóniu pohybu v dvojiciach trojiciach, v skupine využitím elementárnych druhov chôdze, behu, poskočného kroku, preskočného kroku, výskokov v prirodzenej realizácii.
3. **Pohybové hry so spevom** – tanečné motívy a jednoduché rytmické cvičenia – tieto časti predmetu prelínáme navzájom a tým dosiahneme elementárne cítenie hudby ako celku. Využívame v tejto časti hodiny prostriedky ako sú ľudové piesne, riekanky, vyčítanky a pod. s využívaním pohybovo-zvukových elementov (podupy, potlesky a pod.). Všetky časti predmetu vo vyučovacom procese musia byť úzko prepojené s klavírnym sprievodom, realizovaným korepetítorom, pretože len táto úzka

spolupráca vedie žiakov k vnímaniu hudby a schopnosti vyjadrovať jej obsah adekvátnym pohybom.

4. **Rytmické cvičenia** – rytmickú výchovu chápeme elementárne, bez teoretických hudobných požiadaviek a terminológie. Ide o riekanky, vyčítanky, rytmizovanie mien žiakov, tempo, hudobný zvuk, dynamika, tónina dur – mol, čítanie frázy, akcentu na 1. dobu, predtaktia.

CIELE:

- formovať prvé návyky správneho držania tela,
- osvojiť si základy rytmiky, intonácie, dynamiky,
- rozvíjať orientáciu v priestore,
- získať schopnosť reagovať pohybom na zmeny tempa,
- overiť predpoklady na ďalšie štúdium v tanečnom odbore ZUŠ.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium 1

Žiaci po ukončení PŠ 1 základnej umeleckej školy:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
pohybová príprava- elementárne cvičenia v základných polohách na mieste, pohyb v priestore- elementárne tanečné kroky, pohybové hry so spevom- poznanie ľudových aj neľudových detských piesní, rytmické cvičenia- precvičovanie v riekankách, vyčítankách.	-formujú prvé náznaky návykov správneho držania tela, -ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, -zatancujú jednoduché hudobno–pohybové kombinácie, poznajú ľudové aj neľudové piesne. - ovládajú základy rytmiky, intonácie, -reagujú pohybom na zmeny hudobného tempa,

UČEBNÉ ZDROJE:

ŽITŇANOVÁ, H.,: Metodika vyučovania PŠ 1 pre prípravné štúdium tanečného odboru I.stupňa základného štúdia základných umeleckých škôl.

Prípravné štúdium - variant 2

Názov predmetu	Tanečná príprava
Učebný plán	36
Časový rozsah výučby	2 hod. týždenne (ročne 66 hod.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Prípravné štúdium – variant 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Tanečná príprava v základnej umeleckej škole je jediným povinným predmetom orientovaným na prípravu žiaka elementárnymi prípravnými cvičeniami na nasledovné štúdium v ďalších tanečných technikách povinných predmetov štúdia ako sú klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec a džezový tanec. Predmet obsahuje rovnaké tematické okruhy ako predmet hudobno – pohybová príprava, len s tým rozdielom, že na žiakov sú kladené postupne vyššie nároky v čistote prevedenia a uvedomovania si jednotlivých technických a tanečných prvkov, čo je nesmierne dôležité pri vypracovávaní istých pohybových stereotypov, potrebných pre ďalší rozvoj v ostatných tanečných technikách. Nesmierne dôležitým rozdielom je ďalej i fakt v prístupe pedagóga k žiakovi, hravú formu motivácie žiaka pedagóg na konci štúdia tohto predmetu využíva v minimálnej miere a tým dosiahne u žiaka počiatok tanečnej disciplíny, vytrvalosti a precíznosti.

Dieťa vo veku 6 rokov, i keď nastupuje povinnú školskú dochádzku, má zmysel predovšetkým pre hru. Hravý spôsob výučby v zefektívňuje prácu, udržiava záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu. Preto je prvoradé vychovávať a učiť dieťa cez hru. Každá hra musí byť cieľavedomá a každý pohyb účelný, zameraný na vývoj schopnosti uvedomovať si jednotlivé časti ľudského tela.

Učebnú látku prípravnej tanečnej výchovy rozdeľujeme na štyri časti. Sú to:

1. **Pohybová príprava** - sa uskutočňuje v polohách na mieste: ľah na chrbte, ľah na bruchu, sed znožný, sed roznožný, sed skrížny, sed na päťach, kľak spojný, podpor kľáčmo a stoj v I. a II. paralelnej a prirodzene vytočenej pozícií. V tejto časti sú zahrnuté aj cviky obratnosti.

2. **Pohyb v priestore** – tvoria rôzne druhy chôdze, behu, poskočný krok, preskočný krok, výskoky v stoj a v drepe, prísuný krok bočne, sval bočne a lezenie v nízkych polohách. Všetky tieto elementárne tanečné kroky sa robia v rozmanitých priestorových formáciách.
3. **Pohybové hry so spevom** – obohacujú duševný svet detí, pomáhajú elementárnemu cíteniu hudby ako celku, rozširujú poznanie ľudových piesní, ich nálady, obsahu a pod. Pohybové hry so spevom sa prelínajú s nasledujúcou časťou.
4. **Jednoduché rytmické cvičenia**- sa precvičujú rytmami slov, riekankami, vyčítankami alebo podupmi, potleskami, hrou na tele prípadne bicími nemelodickými či melodickými nástrojmi. Docielime nimi základné pochopenie a cítenie rytmu.

Všetky uvedené časti učebnej látky musia byť úzko spojené s klavírnym sprievodom, čím sa dosiahne aj základná hudobná príprava detí.

CIELE:

- získať návyk správneho držania tela,
- uvedomovanie si a upevňovanie svalstva,
- získanie pružnosti a pevnosti celého tela formou elementárnych cvičení,
- rozvíjať cítenie a orientáciu dieťaťa v priestore,
- rozvíjať vzájomnú harmóniu pohybu v dvojiciach, trojiciach a v skupine,
- vedieť odlíšiť pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú,
- osvojiť si základy rytmiky, intonácie, dynamiky.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium 2

Žiaci po ukončení PŠ 2 základnej umeleckej školy:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
pohybová príprava- elementárne cvičenia v základných polohách na mieste a cviky obratnosti, pohyb v priestore- elementárne tanečné kroky v rozmanitých priestorových formáciách, pohybové hry so spevom- poznanie ľudových aj neľudových detských piesní, rytmické cvičenia- precvičovanie v riekankách, vyčítankách, podupoch, potleskoch.	-získajú prvé náznaky návykov správneho držania tela, predvedú jednoduché cviky obratnosti, - ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, reagujú pohybom na zmeny taktu, - zatancujú jednoduché hudobno – pohybové kombinácie, poznajú ľudové aj neľudové piesne, - ovládajú základy rytmiky, intonácie, dynamiky.

UČEBNÉ ZDROJE:

ŽITŇANOVÁ, H., : Metodika vyučovania PŠ 2 pre prípravné štúdium tanečného odboru I.stupňa základného štúdia základných umeleckých škôl.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Žiaci dokážu:

- podľa pokynov pedagóga vedome rozlišovať napätie a uvoľnenie jednotlivých svalových skupín tela v elementárnych cvičeniach na podlahe,
- spamäti interpretovať ľudové a neľudové piesne,
- demonštrovať chôdzu , beh(prirodzený, rozmanite štylizovaný a motivovaný),cval bočný, poskok, preskok (v prirodzenej realizácii),
- ovládať jednoduché cviky obratnosti („kolíska“, „sviečka“, „fúrik“ a pod.) ,
- rytmizovať mená (4 doby, 3 doby, 2 doby),
- rozlíšiť tempo, hudobný zvuk,(tón: vysoký, stredný, nízky), cítiť frázu a akcent na 1.dobu.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

1. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Tanečná príprava Tanečná prax
Učebný plán	37
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	3 hod. týždenne, z toho: Tanečná príprava - 2 hod./týžd. (66 hod. ročne) Tanečná prax - 1 hod./týžd. (33 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED - 1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

V 1. ročníku I. stupňa základného štúdia sú podľa učebného plánu č.37 pridelené týždenné 3 vyučovacie hodiny. V praxi to znamená, že tanečná príprava, pod čím rozumieme obsah práce celej I. etapy tanečného vzdelávania je rozdelený nasledovne:

- 1. Tanečná príprava:** Pohybová príprava
Pohyb v priestore
Rytmičné cvičenia
- 2. Tanečná prax** (hudobno-pohybové detské ľudové hry, tanečné motívy)

Pohybová príprava je technickou prípravou v polohách na mieste. Zameraná je na všestranný harmonický telesný rozvoj, teda na rozvoj jednotlivých svalových oblastí, ako aj na získanie pevnosti chrbtových svalov a pružnosti chrbtice, pohyblivosti kĺbov, elastickejši šliach DK atď. Základné polohy na mieste sú : ľah vzad, ľah vpred, sed znožný, sed roznožný, sed roznožný skrčmo, sed na päťach, sed skrížmo, kľak spojný, podpor kľáčmo, stoj v I. pozícii paralelne aj prirodzene vytočene. Súčasťou pohybovej prípravy sú aj akrobatické cvičenia zamerané na rozvoj obratnosti a orientácie.

Pohyb v priestore je dôležitým činiteľom pre rozvoj priestorového cítenia, orientácie, výrazového pohybu, tanečnosti a fantázie. V priestore uplatňujú 7 ročné deti elementárne tvorivé schopnosti bez zábran vo výraze. Žiaci poznajú priestorové formácie (kruh, polkruh, rad, zástup, osmičku, dvojice, trojice a voľné skupiny) z prípravnej tanečnej výchovy. V 1. ročníku I. stupňa precvičujeme spájanie jednotlivých priestorových formácií tanečnou formou. Žiaci sa oboznamujú s horizontálnym aj vertikálnym vedením pohybu formou rozmanitých výrazových a dynamických cvičení a pohybovými väzbami.

Rytmické cvičenia pomáhajú rozvíjať hudobné cítenie. Žiaci sa učia základné rytmičné hodnoty, vnímajú rytmičné, tempové aj dynamické zmeny, učia sa zmeny vo výraze pohybu, ako aj schopnosť cítiť dvojdobý, trojdobý a štvordobý takt, prízvučnú a neprízvučnú dobu, akcent.

Na hodinách **tanečnej praxe** sa deti po prvýkrát stretávajú s elementárnymi prvkami a tanečnýmimotívmi slovenského ľudového tanca, ktoré sú prípravou na jeho ďalšie rozvíjanie a poznávanie (perovanie váhou, dvojité perovanie váhou, premenný krok, perovanie ťahom, drobnépremenné krôčky). Žiaci získavajú znalosti z pohybových princípov ľudového tanca, ale aj spevu, detských ľudovýchhier a ľudovej slovesnosti.

CIELE predmetu Tanečná príprava:

- formovať návyk správneho držania tela, v polohách na mieste pripravovať jednotlivésvalové skupiny k fixovaniu tohto návyku a rozvíjať dispozície,
- v priestore získavať estetický pohyb a hudobno- pohybové cítenie, vedieť odlišiť pohyb na ľudovú a umelú hudbu,
- hudobné vzdelanie zamerať na rytmus, tempo, takt, dynamiku, frázovanie - teoreticky aj prakticky.

CIELE predmetu Tanečná prax:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
POHYBOVÁ PRÍPRAVA: <i>Ľah vzad:</i> priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“. <i>Ľah vpred:</i> sedacie svaly a DK, bedrové kĺby, chrbtové svaly. <i>sed znožný:</i> dolné končatiny, chrbtica a DK. <i>sed roznožný:</i> dolné končatiny a chrbtica, sedacie svaly, panva – podsadenie.	-získajú prvé návyky správneho držania tela, -zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, -poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojichfyzických dispozícií, -realizujú niektoré cvičenia na podlahe s DK

sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, sedacie svaly, panva- podsadenie, chrbtica. sed na päťach: sedacie svaly, panva, chrbtica, hlava, ramená. sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup. kl'ak spojný: stehenné svaly, chrbtica. podpor kl'ačmo: chrbtica, panva. stoj v I. poz. paralelne aj prirodzene vytočene: dolné končatiny paralelne aj vytočene (prednoženie, unoženie, zanoženie, podrepy, drepy, výpony, perovanie kolien a priehlavkov), trup, hlava, ramená (rovný predklon , okrúhly záklon, rotácia ramien, otáčanie a úklony hlavy), horné končatiny (predpaženie, upaženie, vzpaženie, krúženie časťami HK aj celými HK). akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred do sedu znožného, roznož., kotrmelec vzad do drepu, kotrmelec vpred zo stoja do stoja, kotrmelec vzad do sedu roznožného, premet stranou – prípravná fáza.	vytočene, -vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej DK na druhú DK.
POHYB V PRIESTORE: priestorové formácie: kruh, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny. chôdza: s postupom vpred a vzad vytočene, s postupom vpred vo výpone –vytočene (počas chôdze používame základné možnosti držania HK: v zníženom upažení, vbok, na pleciah, v záhlaví, v opozícií s DK). beh: s postupom vpred a vzad prirodzený, s prednožovaním aj zanožovaním skrčmo paralelne s postupom vpred - „koníčkový cval“, kombinovanie chôdze a behu v rozmanitých priestorových formáciách. poskočný krok: s postupom vpred, vzad a bočne s nízkym prednožovaním skrčmo v 2/4 takte - pravidelný rytmus,	-zvládnu orientáciu v priestore v elementárnych priestorových formáciách, -v priestore zvládnu elementárny estetický pohyb bez súčasnej kombinácie práce horných končatín, -realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spolupráci s hudobno-pohybovým cítením, -zvládnu elementárne skoky a kroky realizovať v jednoduchých kombináciách bez súčasného kombinovania práce s hornými končatinami, -zvládnu princíp odrazu a dopadu jednotlivých skupín skokov, -poznajú základný princíp práce hlavy pri pomalých otáčaniach o 360° , -predvedú jednoduché pohybovo – tanečné

kombinovanie poskočného kroku s „koníčkovým cvalom“ s postupom vpred s vysokým prednožovaním skrčmo v2/4 takte - bodkovaný rytmus. polkový krok: s postupom vpred, vzad a bočne v rozmanitých formáciách najčastejšie v kruhu v kombináciách s podupmi, potleskami, poskokmi, cvalom bočným. valčíkový krok: s postupom vpred a bočne. otáčanie : 90°, 180°, 360° stupňov v pomalom tempe, vpravo aj vľavo, orientácia priestoru podľa klasického tanca – body 1 až 8. elementárne skoky v piatich základných skupinách skokov: 1.z dvoch DK na dve DK (v I. a II. poz. paralelnej a prirodzene vytočenej), 2.z jednej DK na dve DK, 3.z jednej DK na druhú DK, 4.z dvoch DK na jednu DK, 5.z jednej DK na tú istú DK.	kombinácie podľa zadania pedagóga, -poznajú názvoslovie jednoduchých tanečných krokov a skokov, -realizujú jednoduché tanečné kroky a skoky v rôznych priestorových formáciách bez vzájomného kombinovania, -poznajú pojem diagonála a v rámci elementárnych tanečných krokov a skokov tento priestor využívajú.
TANEČNÉ MOTÍVY: perovanie váhou: v stojí, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). dvojité perovanie váhou: v stojí, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). premenný krok : dvojdobý (vpred, vzad a bočne), trojdobý (vpred, vzad a bočne). perovanie ťahom : v stojí, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). drobné premenné krôčiky: na mieste, z miesta.	-zatancujú základné tanečné motívy z techniky ľudového tanca, -poznajú názvoslovie základných tanečných motívov z techniky ľudového tanca, -realizujú jednoduché tanečné motívy v rôznych priestorových formáciách, -poznajú rozdiel prevedenia medzi perovaním váhou a perovaním ťahom v chôdzi, jednokročke, dvojkročke.
ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA: tempo: rovnomerné, zrýchľované, spomaľované (najviac používané talianske názvy). tón - nota: celá, polová, štvrt'ová, osminová pomlčky : celé, polové, štvrt'ové, osminové takt- 2/4, 3/4, 4/4: zápis na tabuľu, improvizácia na zadanú hudobnú skladbu.	-poznajú aspoň 2 ľudové piesne, -poznajú základy hudobnej náuky, -rozlišujú párne a nepárne takty, -rozlišujú pohyb na ľudovú hudbu a hudbu

rytmické cvičenia: v 2/4, 3/4, 4/4 takte s možnosťou využitia rytmických nástrojov. dynamické cvičenia: forte a piano v hudbe aj v pohybe. výrazové cvičenia: legato a staccato v hudbe aj v pohybe .	umelú.
TANEČNÁ PRAX: Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava. Choreografia: „Regrúti z Dobrej Nivy“	-využijú vedomosti nadobudnuté v tanečnej príprave v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu, -zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu,„Regrúti z Dobrej Nivy“.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Vzhľadom na skupinovú formu vyučovania v tanečnom odbore pedagóg zadáva úlohu celému kolektívu, pričom volí také postupy a metódy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti a dispozície žiakov a zároveň zabezpečujú budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov. Sleduje a opravuje pohyb jednotlivých žiakov a najmä v nižších ročníkoch sa aktívne zapája do vyučovacieho procesu – vlastným pohybovým prejavom podnecuje u žiakov správne pochopenie a predvedenie daného pohybu. Pri hodnotení žiakov pedagóg vychádza z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní. Základnými hodnotiacimi kritériami sú v tanečnom odbore najmä: správne zvládnutie zadanej úlohy po technickej i výrazovej stránke, aktivita, sústredenosť, samostatnosť a disciplinovanosť žiaka na vyučovaní, jeho schopnosť práce v kolektíve a celkový postoj a snaha pri prekonávaní vlastných chýb a nedostatkov.

UČEBNÉ ZDROJE:

ŽITŇANOVÁ,H., PUOBIŠOVÁ,D.: Metodika vyučovania pre 1. ročník tanečného odboru I.stupňa základného štúdia základných umeleckých škôl.

DIBÁK,I., PAVLOVSKÁ,O., ONDREJKA,K.: Hráme doma i v škole. II.

DIBÁK,I., JURASOVÁ,E.: Hráme doma i v škole. III.

2. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Tanečná príprava Tanečná prax
Učebný plán	37
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	3 hod. týždenne, z toho: Tanečná príprava - 2 hod./týžd. (66 hod. ročne) Tanečná prax - 1 hod./týžd. (33 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED - 1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

V 2. ročníku I. stupňa základného štúdia sú pridelené týždenne 3 vyučovacie hodiny.

V praxi to znamená, že tanečná príprava, pod čím rozumieme obsah práce celej I. etapy tanečného vzdelávania je rozdelený nasledovne:

- 1. Tanečná príprava:** Pohybová príprava
Pohyb v priestore
Rytmické cvičenia

- 2. Tanečná prax** (hudobno-pohybové ľudové detské hry, tanečné motívy)

Pohybová príprava obsahuje cvičenia v základných polohách na mieste, ktoré sú známe z prvého ročníka. Zvyšuje sa náročnosť na technickú realizáciu jednotlivých cvikov v polohách na mieste s dôrazom na získanie sily svalstva, elasticity šliach, sa zdvojnásobuje. Začíname spájať viac polôh počas jedného cvičenia. Akrobatické cvičenia sú sťažené o rozmanité východiskové a záverečné postavenia, začíname s prípravou na stoj na rukách a na predmet bočne.

Priestorové cvičenia. Pohyb priestore sa v 2. ročníku obohacuje o spájanie priestorových formácií rozmanitými tanečnými motívami. Cieľom tohto ročníka je zapájanie práce HK do pohybu. Učia sa pozície HK z klasického tanca a tiež švihové pohyby, slúžiace k získaniu koordinácie.

Rytmické cvičenia. Rozvoj hudobno-pohybového cítenia prebieha počas celého školského roka. Robia sa ťažšie rytmické cvičenia v 2/4, 3/4 a 4/4 takte, učí sa predtaktie, triola a bodkovaný rytmus. Stupeň rozvinutia hudobno-pohybového cítenia sa zisťuje v rozmanitých improvizovaných cvičeniach, v ktorých žiaci reagujú na zmeny tempa, taktu, dynamiky a výrazu.

Tanečná prax. Žiaci sa naďalej oboznamujú s novými tanečnými motívami slovenského ľudového tanca, ako aj s ich väzbami. Uplatňujú ich nielen v ľudových hrách, ale aj v ľudových choreograficky upravených tanečných kompozíciách.

Novým učivom pre žiakov druhého ročníka je rotácia na mieste a z miesta.

CIELE predmetu Tanečná príprava:

- v pohybovej príprave trénovať dolné končatiny pre potreby klasického tanca,
- zväčšovať rozsah pohybu, vytočenosť dolných končatín, pevnosť svalstva a elasticnosť,
- zafixovať správne držanie tela a pozície horných končatín z klasického tanca pri pohybe v priestore sa naďalej zamerať na estetický pohyb,
- vypracovať skok,
- v ľudových tanečných motívoch rozvíjať tanečnosť a spev,
- rytmické cvičenia obohatiť o nové náročnejšie poznatky.

CIELE predmetu Tanečná prax:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
POHYBOVÁ PRÍPRAVA: Ľah vzad: priehlavky (vytočene so zdvihom jednej DK na 45 °), sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, svaly a väzivá DK (zdvih jednej DK aj švihom vytočene s prepnutým priehlavkom), brušné svaly (zdvih trupu do polosedu) , „Sviečka“ s roznožením. Ľah vpred: sedacie svaly (vytočene s prepnutými DK), bedrové kĺby (passé, žaba), chrbtové svaly (HK v upažení, na ramenách, v zapažení). Ľah na boku: svaly a väzivá DK (príprava	-predvedú pozície horných končatín, -vedome udržia správne držanie tela, -v práci dolných končatín realizujú pohyb vytočene ako prípravu na predmet klasický tanec, -poznajú náročnejšie cvičenia na rozvoj svojíc fyzických dispozícií, -poznajú základné pozície HK z techniky

battement développé bočne, švihy DK). sed znožný: dolné končatiny, chrbtica, sedacie svaly (prechod z ľahu vpred do prekážkového sedu, vytlačenie panvy a návrat do VP). sed roznožný: dolné končatiny, chrbtica. sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, chrbtica, panva (vysúvanie hrudníka, krúženie). sed na pätách: sedacie svaly, stehenné svaly (podsadzovanie panvy až do kľaku spojného, rovný záklon), horné končatiny (rovné aj zaokrúhlené línie). sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup (horné končatiny- príprava na pozície z klasického tanca). kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica, sedacie svaly. podpor kľáčmo: chrbtové svaly (švihy do zanoženia). stoj v I. a II. poz. prirodzene vytočene aj paralelne: dolné končatiny, trup, hlava, ramená (rovný predklon do 90°, vysúvanie hrudníka), horné končatiny (pozície HK z klasického tanca). akrobatické cvičenia: príprava na stoj na rukách, premet stranou.	klasického tanca.
POHYB V PRIESTORE: priestorové formácie: kruh, vlásenka, vlnovka, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny, zmena smeru v kruhu, delenie kruhu. chôdza: s postupom vpred a vzad vytočená, kombinovaná s pohybom horných končatín, výpadová chôdza vpred, kombinovanie horných končatín s chôdzou buď súčasne alebo samostatne v rytmickom slede pohybu. beh: prirodzený s pocitom dostredivosti pohybu v okrúhlych dráhach, vytočený s postupom vpred a vzad po rovných a okrúhlych dráhach, hladký, strihaný (vytočene v bodkovanom rytme, kolená a priehlavky napnuté), plynulý beh do diaľky v podrepe. poskočný krok: nízky s prepínaním	-zvládnu orientáciu v priestore v náročnejších priestorových formáciách, -v pohybe ovládajú základné tanečné kroky s natáčaním tela, -v pohybe v priestore dokážu žiaci koordinovane spojiť prácu HK a DK, -poznajú rozdiely princípov skokov jednotlivých skupín skokov, -v práci skokov jednotlivých skupín zvládnu charakteristickú skokovú kombináciu (poskok - preskok - zoskok - výskok).

priehlavku s postupom vpred, vzad aj bočne paralelne, vysoký s prepínaním priehlavku s postupom vpred v bodkovanom rytme, s prednožovaním vytočene s napnutým kolenom a priehlavkom s prednožovaním pokrčno s napnutým priehlavkom (attitude). polkový krok: s postupom vpred, vzad aj bočne s natáčaním a otáčaním s väčším odrazom, v kombinácii s inými tanečnými krokmi, „päta“ - špica krok sun krok“. valčíkový krok: vytočene z VP III. poz. s postupom vpred, vzad aj bočne. skoky: skoky 1. skupiny na mieste (z dvoch DK na dve DK) v I. a II. poz. vytočene – výskoky, skoky 2. skupiny z miesta (z jednej DK na dve DK) – zoskoky, skoky 3. skupiny z miesta (z jednej DK na druhú DK) – preskoky, skoky do diaľky s akcentovaným odrazom z jednej DK – preskoky, kombinácia: poskok - preskok - zoskok – výskok.	
TANEČNÉ MOTÍVY: prenášanie váhy tela perovanie ťahom: v stojí, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), v karičke. perovanie ťahom a váhou striedavo: v stojí, v chôdzi. jednokročka a dvojkročka v zadnom oblúku (perovanie ťahom, perovanie váhou). cval bočný vo dvojici (párové držanie), chôdza striedavo cez pätu perovaná ťahom. polkový krok (ľudový). valčíkový krok (ľudový). valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne). valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad). rotácia na mieste: hladko, poskokmi o 180°. nahadzovaný: na pološpičku, na pätu.	-dokážu spájať základné tanečné motívy z ľudového tanca do kombinácií, -predvedú jednoduchú rotáciu o 180°, - poznajú názvoslovie elementárnych tanečných motívov.
ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA: rytmické cvičenia v 2/4 ,3/4, 4/4 takte so zapojením osminových hodnôt a pomlčiek. predtaktie v rôznych pohybových	-poznajú základy hudobnej terminológie, -aplikujú základy hudobnej terminológie v

kombináciách. legato, staccato v rôznych pohybových kombináciách (vedený pohyb, švihový pohyb). triola - v notovom zápise aj pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov. bodkovaný rytmus - v notovom zápise aj v pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov. zmena taktu - improvizácia v priestore. dynamické cvičenia - chápanie pohybu nielen odstupňovaním sily zvuku, ale aj sily emócií a vnútorného svalového napätia.	pohybe na mieste, - realizujú jednoduchý notový zápis.
TANEČNÁ PRAX: Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava. Choreografia: „Jidzme kašu“	-využijú vedomosti nadobudnuté v tanečnej príprave v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu, -zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „Jidzme kašu“.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Vzhľadom na skupinovú formu vyučovania v tanečnom odbore pedagóg zadáva úlohu celému kolektívu, pričom volí také postupy a metódy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti a dispozície žiakov a zároveň zabezpečujú budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov. Sleduje a opravuje pohyb jednotlivých žiakov a najmä v nižších ročníkoch sa aktívne zapája do vyučovacieho procesu – vlastným pohybovým prejavom podnecuje u žiakov správne pochopenie a predvedenie daného pohybu. Pri hodnotení žiakov pedagóg vychádza z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní. Základnými hodnotiacimi kritériami sú v tanečnom odbore najmä: správne zvládnutie zadanej úlohy po technickej i výrazovej stránke, aktivita, sústredenosť, samostatnosť a disciplinovanosť žiaka na vyučovaní, jeho schopnosť práce v kolektíve a celkový postoj a snaha pri prekonávaní vlastných chýb a nedostatkov.

UČEBNÉ ZDROJE:

ŽITŇANOVÁ, H., PUOBIŠOVÁ, D.: Metodika vyučovania pre 2. ročník tanečného odboru I. stupňa základného štúdia základných umeleckých škôl.

JERABKOVÁ, J.: Tanečná príprava.

MÁZOROVÁ, M., ŠIMONEKOVÁ, H.: Technika pohybu s hudobno – pohybovou rytmikou.

3. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Kreatívny tanec Tanečná prax
Učebný plán	37
Ročník	 tretí
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, z toho: Klasický tanec - 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec - 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Kreatívny tanec - 1 hod./ týžd. (33 hod. ročne) Tanečná prax - 1 hod./ týžd. (33 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED - 1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

V treťom ročníku sa vyučujú predmety:

1. Klasický tanec
2. Ľudový tanec
3. Kreatívny tanec
4. Tanečná prax

Predmet tanečná prax sa využíva vo všetkých predmetoch rovnocenne tak, že 45 minútová vyučovacia jednotka sa rozdelí na tretiny.

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

Klasický tanec je v súčasnosti uznávaný ako jeden zo základných výrazových prostriedkov scénického tanečného umenia. Je to pohybový systém s presne vypracovanou metodikou a teóriou. K jeho štúdiu sú nevyhnutné nasledovné predpoklady: fyzické dispozície (vytočenosť DK, elastické svaly a väzivá, proporčne správne stavané telo, fyzické zdravie), psychické dispozície (pevná vôľa, vytrvalosť, sebadisciplína, psychické zdravie) a talent na tanec (koordinácia pohybov, estetický prejav, muzikálnosť, cítenie rytmu a výrazu hudby). Všetky tieto kritériá sú nevyhnutné pre prijatie detí na tanečné konzervatóriá a hudobno - dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec. Pre žiakov tanečných odborov ZUŠ sú tieto požiadavky trochu miernejšie, nakoľko ZUŠ nevychováajú profesionálnych tanečných interpretov. Napriek tomu má klasický tréning pre žiakov ZUŠ

veľký význam. Vyučovacia hodina kladie nároky na disciplínu pohybu, precíznosť a sústredenie na uvedomelý pohyb, ktorý má svoje pravidlá a štýl. Klasický tréning kultivuje telo, zlepšuje a rozvíja tanečnú techniku. Technika klasického tanca má najprepracovanejšiu metodiku výučby a je zároveň základným pilierom rozvoja v ostatných tanečných technikách. Presne vypracovaný systém a metodiku je nevyhnutné dôsledne dodržiavať. V každom ročníku sa okrem výučby nových cvikov zdokonaľujú súčasne cviky už prebrané. Vytvárajú sa z nich jednoduché väzby, ich neustálym precvičovaním sa zvyšuje svalová sila, stabilita, koordinovanosť. Žiaci si vypracovávajú isté pohybové stereotypy. Zároveň nadobúdajú zmysel pre systematickú prácu, trpezlivosť a vôľu prekonávať ťažkosti. Správne volená metóda vyučovania a dodržiavanie metodického postupu pri vyučovaní klasického tanca zaručuje, že po absolvovaní I. a II. stupňa vychádza zo ZUŠ kvalitný tanečník pre amatérske súbory alebo úspešný uchádzač o ďalšie štúdium na tanečných a hudobno - dramatických konzervatóriách so študijným zameraním Tanec.

Pri porovnaní učebnej látky v predmete klasický tanec v ZUŠ a v osemročnom tanečnom konzervatóriu je možné konštatovať nasledovný fakt: učebná látka prvých troch ročníkov tanečného konzervatória zodpovedá svojím rozsahom učebnej látke od 3. ročníka prvej časti I. stupňa po 2. ročník II. stupňa základného štúdia v ZUŠ, okrem cvičenia na špičkách. Žiak po absolvovaní II. stupňa nadobúda základný stupeň vyspelosti v technike klasického tanca.

CIELE:

- dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obrátov pri rotácii a pod.),
- aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách,
- poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu,
- dosiahnuť základný stupeň vyspelosti v technike klasického tanca (3. ročník tanečného konzervatória),
- viesť žiaka k zmyslu zodpovednosti, systematickej práci a vôli prekonávať ťažkosti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Exercices à la barre: postavenie čelom k tyči, poloha HK na tyči , I., II., V. poz. DK v postavení čelom k tyči, v postavení bokom k tyči, Battement dégagé do II. poz., Demi - plié v I., II., V. poz. v postavení čelom k tyči, Battement tendu simple z I. a V. poz. v postavení čelom k tyči, postavenie bokom k tyči, poloha HK na tyči, prípravné port de bras v postavení bokom k	-aplikujú základné držanie tela v technike klasického tanca v postavení tvárou a bokom k tyči, -ovládajú postavenie DK en dehors v rámci svojich anatomických dispozícií v základných cvičeniach techniky klasického tanca, -realizujú základné cvičenia techniky klasického tanca v cvičení à la barre a au

tyči – préparation, Révérance - v priestore, Demi - plié v I., II., III., V. poz. v postavení bokom k tyči, Battement tendu simple z I. poz. v postavení bokom k tyči, Passé par terre - v postavení čelom, bokom k tyči, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči - en dehors, en dedans, Battement tendu demi - plié v postavení čelom k tyči, Rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči, Battement tendu soutenu v postavení čelom k tyči, Battement tendu soutenu v postavení bokom k Tyči, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení čelom k tyči z I. poz. - 30°, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení bokom k tyči z I. poz. 30°, polohy sur le cou de pied v postavení čelom k tyči- základná poloha, Battement frappé v postavení čelom k tyči par Terre, Relevé - abaissé v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči, Battement relevé lent do všetkých smerov na 45°, záklon a úklon tela v postavení čelom k tyči, predklon tela bokom alebo chrptom k tyči, Temps - levé sauté v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči. Exercices au milieu: Demi - plié v I., II. poz. en face, Battement dégagé do II. poz., Battement tendu simple z I. poz. en face, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre, Battement tendu demi - plié z I. a V. poz. en Face, Battement tendu soutenu z I. a V. poz en face, Relevé - abaissé v I. a II. poz., 1.port de bras s DK v I. poz. en face, prípravné port de bras en face. Allegro: Temps - levé sauté v I. a II. poz., Pas échappé z I. do II. poz. (prípravná fáza).	milieu, -predvedú prípravné port de bras s dodržaním správneho držania tela, -poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu ĽUDOVÝ TANEC:

Množstvo, rôznorodosť, pestrosť a krása slovenských ľudových tancov, ktoré sa dodnes zachovali, sú odrazom života nášho ľudu, jeho mentality, citov, potrieb, túžob, názorov, skúseností, fantázie, umeleckého vkusu a tvorivých schopností. Vznikali, rozvíjali sa, menili, zhromažďovali a zušľachtľovali sa po stáročia.

Na utváranie hudobného a tanečného prejavu mali vplyv rôzne činitele: geografické a sociálne podmienky, zamestnanie obyvateľstva, spôsob obživy, oblečenie, sťahovanie, isté ustálené zvyklosti v skupinách, rodoch či obciach a v neposlednom rade aj prejav výrazne nadaných jedincov - osobností - tvorcov z ľudu. Podobným spôsobom sa k nám dostali aj vplyvy ľudových tancov okolitých národov (hlavne v pohraničných oblastiach).

Na Slovensku sme si zatiaľ vytypovali tieto tanečné folklórne oblasti a podoblasti: Podunajská oblasť, Záhorácka oblasť, Nitrianska oblasť, Myjavská oblasť, Trenčianska oblasť, Kysucká oblasť, Turčianska oblasť, Oravská oblasť, Goralská oblasť, Liptovská oblasť, Spišská oblasť, Šarišská oblasť, Zemplínska oblasť, Gemerská oblasť, Horehronská oblasť, Zvolenská oblasť, Podpolianska oblasť, Novohradská oblasť, Hontianska oblasť, Tekovská oblasť.

Tanečný folklór v živej a pôvodnej podobe sa dnes vyskytuje už pomerne málo. Vidáme ho predovšetkým pri rodinných zvykoch (napr. svadby), zvykoch spojených s určitým obdobím roka (napr. jarné chorovody, fašiangové sprievody), regrútskych zábavách a pod..

Na zachovanie týchto národných kultúrnych hodnôt bolo vyvinuté veľké úsilie (výskumy vedeckých pracovníkov SAV, osvetových pracovníkov, profesionálnych i amatérskych umelcov, zápisy opisom, notami, filmové a video záznamy, nahrávky atď.).

V predmete ľudový tanec počas štúdia na ZUŠ by mali žiaci spoznať a naučiť sa rozpoznávať základné tanečné oblasti Slovenska, ich tanečné charaktery, základné tanečné motívy a tanečný repertoár. Ďalej by mali získať základné informácie o hudobnom prejave, ľudovomodeve, tanečných príležitostiach a zvykosloví. Ich vedomosti by mali byť trvalé a nemali by poznať len samostatné motívy, prípadne presne dané choreografie, ale aj pôvodné formy tancov a vedieť ich interpretovať podľa svojich schopností na základe daných zákonitostí.

V každej tanečnej oblasti sa vyskytujú menej náročné tance, napríklad chorovody a chorovodné hry alebo novodobé ľudové tance, ale nie sú tancami, ktoré nesú charakteristické znaky tanečnej oblasti. Tieto tance majú podobné znaky na celom území Slovenska.

Tanec nikdy nebol samostatnou oblasťou v živote ľudí. Ľudový tanec, hudba, pieseň a ostatné ľudové prejavy tvorili syntetický celok, ktorý nám dáva obraz o vtedajšom spôsobe života a spoločenských vzťahoch. K rovnakému vnímaniu ľudového tanca by sme mali viesť aj žiakov. Okrem toho rozvíjame u žiaka aj jeho technické schopnosti v oblasti rotačnej, skokovej a odzemkovej technike, vo vyšších ročníkoch sa zameriavame na techniku dvíhačiek či tanečný výraz.

Nemenej významným cieľom je oboznámenie žiakov so slovenským ľudovým tancom a kultúrou, resp. tancom a kultúrou národností žijúcich na území Slovenska, ako súčasťou národného dedičstva a tak pozitívne vplývať na ich vzťah k národu.

S princípmi pohybu v slovenskom ľudovom tanci (pérovanie, jednokročky, dvojkročky, valaské kroky) sa žiaci oboznámili v 1. a 2. ročníku. Naučili sa rozpoznávať ľudovú hudbu od vážnej hudby, ľudovú pieseň od piesne umelej.

3. ročník sa v tomto predmete zameriava na tanečné motívy z jednotlivých folklórnych oblastí Slovenska, ktoré sú pre tento vek zvládnuteľné (valaské hravé, myjavské uklákované a zrážané, liptovské kladené a dvojkladené, horehronské dupáky, zemplínske zrážané a karičkové či čapášové motívy).

CIELE:

- priblížením tanečného, spevného a hudobného ľudového prejavu spoznať prostredie, zdroje tvorivosti a mentalitu ľudu v jednotlivých oblastiach Slovenska, zoznámiť sa s citovo bohatým, výrazovo silným prejavom vidieckeho človeka, ktorý tvoril obklopený zvyklosťami, náboženskými sviatkami, prírodou, rodinou, obcou a prácou,
- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými tanečnými motívmi, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), s piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krojmi,
- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehľbovať výrazový register, podchytiť talenty,
- cibrením tanečného a hudobného vkusu formovať tiež estetické cítenie žiaka,
- z výchovnej stránky s poznávaním folklórnych tradícií ovplyvňovať a podporovať aj vlastenecké cítenie, pocit príslušnosti k slovenskému národu a národnostiam Slovenska.
- dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového scénického tanca a pripraviť žiaka na talentové skúšky na konzervatóriá so študijným zameraním - Tanec a vysoké školy umeleckého zamerania..

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduché motívy ľudového tanca z oblastí Slovenska - Zemplín, Myjava, Liptov, Horehronie: perovanie váhou - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v kolese, v párovom krútení. perovanie ťahom - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v karičke, v párovom krútení. valaské- valaský jednoduchý, valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku	-zatancujú základné tanečné motívy a kroky z oblastí Slovenska, -zatancujú ľudovú mazúrku, ľudovú polku, -poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.

(vpred, vzad), valaský vo dvojku na päť (vpred). chôdza ťahom cez päť (krok s ukláknutím). premenný krok - dvojdobý (polkový), trojdobý (valčíkový). nahadzovaný - na pološpičku (ťahom, váhou), na päť (ťahom, váhou). zrážaný súčasný - záver s prednožením - klúč (na pološpičku, na päť). Myjavský hravý vpredu (vytočene - vtočený, vtočene - vytočený). Myjavské kyvadlo: vpredu, vzadu. Myjavský dvojkladený vpredu (na pološpičku, na päť). Myjavské uklákané hustý dupák (na celé chodidlo, na päť). trojdup striedavý (bočne, v zadnom oblúku). chôdza s potleskom (pre dievčatá). malé skoky v drepe (bez potlesku, s potleskom). Liptovský kladený (na pološpičku, na päť). Liptovský dvojkladený vpredu karičkový krok (pre dievčatá) - hladký, s perovaním ťahom „koníčkami“ (pod seba). karičkové podupy v rôznom rytme jednoduché čapáše (pre chlapcov). podvrtka (dievčať a pod rukou chlapca). Hajduch (pre chlapcov) - prednožný na päť, prednožný. rotácia - hladko z miesta, poskočnými krokmi z miesta, s perovaním váhou z miesta. tanečné motívy - ľudovej mazúrky, ľudovej polky.	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu KREATÍVNY TANEC:

Kreatívny tanec je tanečný smer, ktorý vznikol na začiatku 20. Storočia a priniesol zmeny v poňatí tanečného umenia. Prísne pravidlá klasického tanca narušila americká tanečnica Isadora Duncanová (27.5.1878 – 14.9.1927) a vniesla do tanca nové kvality. Kreatívny tanec akceptuje prirodzené anatomické možnosti ľudského tela, rozvíja individuálny výraz tanečníka a snaží sa o harmóniu všetkých zložiek tanečného umenia. Kreatívny tanec je prechodným stupňom k modernému tancu. Sleduje a rozvíja vzťahy pohyb – priestor, pohyb – hudba. Rozsah tém si svojou náročnosťou vyžaduje dôkladnú prípravu nielen pedagóga, ale aj korepetitora, ktorý musí vhodne meniť sprievodné skladby. Predmetom kreatívny tanec žiak získava nielen nový pohľad na seba v tanci, ale stáva sa ja vzdelanejším divákom tanečných predstavení. Kreatívny tanec svojím pohybom, priestorovou a hudobnou slobodou rozvíja

tanečnosť aj tvorivosť dieťaťa. Všetky získané poznatky tohto predmetu sa dajú aplikovať aj v iných tanečných technikách.

Kreatívny tanec v 3. a 4. ročníku tanečného odboru ZUŠ vnáša so vyučovacieho procesu niekoľko nových prístupov a rozmerov. Popri rozvíjaní prirodzeného tanečného pohybu a tvorivosti detí, predstavuje úvod do novej línie tanečného vzdelávania.

Dôležitou súčasťou vyučovania je dialóg: učiteľ- žiak, žiak – učiteľ. V prvom prípade učiteľ vysvetľuje tému, v druhej časti deti vytvárajú malé tanečné celky, ktoré následne vzájomne hodnotia, analyzujú a pomenúvajú.

Množstvo tém, ktoré treba vysvetliť a osvojiť si, sú rozdelené do 3 celkov:

- pohyb,
- priestor,
- hudba.

Pretože všetky 3 okruhy tém spolu úzko súvisia, prebiehajú v tanci súčasne, musíme zvoliť takú postupnosť, ktorá je pre dieťa najpriateľnejšia a najkonkrétnejšia. Tým je telo – telo tanečníka. Práve od tohto výrazového prostriedku začíname otvárať cestu za novým pohľadom na pohyb v tanci – pohyb, resp. telo tanečníka - je nosná téma 3. ročníka.

Improvizácia je súčasťou každej preberanej témy.

CIELE:

- oboznámiť žiakov o priebehu pohybu v tele,
- rozvíjať prirodzený pohyb a tvorivosť žiakov,
- viesť žiakov k slobodnému, individuálnemu prejavu,
- osvojiť si geometrické a psychologické vlastnosti priestoru,
- oboznámiť žiakov o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby a o význame ticha v tanci,
- sledovať a rozvíjať vzťahy pohyb - priestor, pohyb – hudba.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
telo ako nástroj tanečníka: stavba ľudského tela, dýchanie, srdcová činnosť, chrbtica (stavba, význam, oblé polohy), pohybové možnosti jednotlivých častí ľudského tela a ich využitie v tanečnej improvizácii, napätie a uvoľnenie svalstva tela a ich dôsledky na pohyb- tanec, dynamika pohybu, väzba s hudbou a výrazom. telo tanečníka v práci základných pohybov: rozvíjanie pohybu(v ľahu, v stoj, chôdzi),	-chápu pohyb prostredníctvom tela tanečníka v rôznych rovinách poznania v spojitosti s rozvíjaním pohybu, dýchania a srdcovej činnosti a samotnou stavbou ľudského tela, -ovládajú si telo tanečníka ako s uvoľnením takaj napätím svalového ústrojenstva, -uplatňujú uvedomenie si tela tanečníka formou improvizácie či už v prirodzenom alebo akademickom tanečnom pohybe.

civilný a umelecký pohyb, primárny a sekundárny pohyb, rozvoj pohybu v horizontálnom a vertikálnom smere, impulzy, tvary pohybov (rovné, oblé), ťažisko, chôdza, beh.	
hudba (v úzkej spojitosti s telom tanečníka): emocionálna väzba hudby a pohybu (dur, mol).	

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku spravidla priradená k jednotlivým predmetom (viac prevažuje technická príprava). V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet tanečná prax vyžaduje tvorivú prácu pedagóga pri nácviku choreografií, ktoré sú komponované na základe tanečných techník z predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, moderný tanec a historický tanec. Je nutné, aby hudobný podklad bol adekvátny veku a zodpovedal tanečným zručnostiam žiakov v jednotlivých ročníkoch. Zároveň aj úlohou pedagóga, v tomto prípade v úlohe pedagóga - choreografa je myslieť pri tvorbe choreografií aj na výchovný moment tejto práce v súčinnosti s vekom a schopnosťami žiakov. Predmet vychováva žiakov schopnosť vystúpiť pred obecenstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý. V neposlednom rade má pedagóg v tomto predmete možnosť žiaka ovplyvňovať v otázkach zodpovednosti, prístupu, sociálneho správania sa a seba hodnotenia žiaka, čo sú všetky atribúty, ktoré sú nesmierne dôležité pri vývoji osobnosti.

Tento predmet je náročný pre učiteľa, ktorý je v jednej osobe choreografom, návrhárom kostýmov ako aj hudobne vzdelanou osobou, schopnou vyhl'adávať vhodné hudobné skladby na choreografické spracovanie.

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť estetický vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom

obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec. Choreografia: „Toryšane jak še mace“	tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu, -zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „Toryšane jak še mace“.
--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY METÓDY PRÁCE:

V 3. ročníku pedagóg trénuje so žiakmi rôzne cvičenia na zemi a v stojí s použitím silových zahrievacích a svalov rozvíjajúcich cvikov. Na rozlíšenie nálady používame durové a molové skladby, pomalé i rýchle. Dôležitú úlohu v pedagogickom procese zohráva taktiež dialóg medzi učiteľom a žiakom, medzi žiakmi navzájom, vytváranie vlastných tanečných kreácií a následná vzájomná konfrontácia.

UČEBNÉ ZDROJE:

ŽITŇANOVÁ, H., JURASOVÁ, H.: Metodika vyučovania pre 3. ročník I. stupňa tanečného odboru základných umeleckých škôl. SPN Bratislava. (Druhé vydanie.)

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Základy klasického tance. SPN Praha 1978

PUOBIŠOVÁ, D.: Metodická príručka kreatívneho tanca pre 3. a 4. ročník I. stupňa základného štúdia tanečného odboru základných umeleckých škôl.

4. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Kreatívny tanec Tanečná prax
Učebný plán	37
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	4,5 hodín týždenne, z toho: Klasický tanec – 1 hod. / týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec – 1 hod. / týžd. (33 hod. ročne) Kreatívny tanec – 1 hod. / týžd. (33 hod. ročne) Tanečná prax – 1,5 hod. / týžd.(49,5 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED - 1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

1. Cvičenia pri tyči - EXERCICES Á LA BARRE
2. Cvičenia v priestore - EXERCICES AU MILIEU

V 4. ročníku je cvičenie pri tyči dlhšie ako cvičenie v priestore. Žiaci postupne získavajú lepšiu vytočenosť a silu dolných končatín, precízne precítenie priehlavkov, rozsah pohybu dolných končatín, technickú a výrazovú presnosť každého cvičenia.

CIELE:

- dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení.
- aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách.
- poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Exercices à la barre : Battement tendu double do II. poz., Battement tendu simple z V. poz., Battement tendu pour le pied, Battement tendu jeté z I. a V. poz. v postavení čelom a bokom k tyči - 30°, Battement tendu jeté en cloche, v postavení čelom a bokom k tyči - 30°, Battement tendu pour le pied do II. poz., IV. poz. - battement dégagé do IV. poz., záklon a úklon tela bokom k tyči, Rélevé - abaissé v V. poz., Demi - plié v IV. a V. poz., Demi rond de jambe par terre, scénická poloha cou-de-pied, Battement soutenu par terre (cez cou-de-pied), Demi - plié a relevé v I., II., V. poz., préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans), Battement fondu par terre,	-aplikujú elementárnu koordináciu pohybu DK, HK a hlavy v základných cvičeniach techniky klasického tanca (préparation k rond de jambe par terre), -zvládnu princípy vytočenosti a princíp realizácie pohybu v jednotlivých základných cvičeniach techniky klasického tanca s efektívnym použitím prislúchajúcich svalov tela, -použijú silu priehlavku k uspokojivému zvládnutiu jednotlivých cvičení techniky klasického tanca, -poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.

Battement frappé en l'air - 30°, prípravnécvičenie pre 3. port de bras, 3. port de bras, Battement relevé lent na 90°, Grand battement jeté z I. poz., Battement fondu en l' air - 45°, Battement retiré (passé na 45° a 90°), Grand plié v I., II., V. poz., prípravné cvičenie pre pas coupé. Exercices au milieu: Battement tendu simple z V. poz., Battement tendu jeté z I. a V. poz. - 30°, Épaulement (croisé, effacé), obraty par terre na dvoch DK, Battement frappé par terre, Rélevé - abaissé v I., II., V. poz., Rond de jambe par terre, Demi - rond de jambe par terre, Battement soutenu par terre, Demi - plié V. poz., préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans), Battement fondu par terre, Battement relevé lent na 90° à la seconde z I. a V. poz., 2.port de bras v épaulement croisé. Allegro: Temps - levé sauté v V. poz., prípravné cvičenie pre pas échappé sauté do II. poz.	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nový cvik učiť v poradí bočne, vpred, vzad, najprv čelom, po zvládnutí bokom k tyči. Precvičovať striedavo pravou a ľavou DK, v pomalom tempe s výdržami.

Kombinovať najviac dva cviky v jednej kombinácii. Jeden cvik cvičiť jedným smerom štyrikrát.

Port de bras zaraďovať v kombinácii samostatne, nie súčasne s pohybom DK.

Rytmizovať pravidelne, bez „auf“ taktu.

Pri cvičeniach v priestore dodržiavať tú istú postupnosť ako pri tyči, zohľadňovať však technickú vyspelosť žiakov.

Na každej hodine zoraďovať cviky na rozsah pohybu DK, pružnosť chrbtice, pevnosť brušných, sedacích a chrbtových svalov.
Pri port de bras dôsledne dodržiavať formu.

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min..

Žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

Časový rozsah 60 min:

Révérance

1. port de bras en face v 1.poz.DK (4/4 T)

1. Exercices à la barre:

1.1. Rozcvička 16 4/4 T

préparation : 2 4/4 T (vých. poz. I.poz. v postavení tvárou k tyči) HK
z prípravnej poz. na tyč.

- 1.- 3. T battement tendu pour le pied PDK- vpred, stranou, vzad,
- 4. T battement tendu dégagé cez II. poz. PDK ,
- 5.- 8. T celé z ĽDK,
- 9.- 12. T úklony v I.poz. DK (HK na tyči),
- 12.-16. T záklony v I.poz. DK (HK na tyči).

1.2. Pliés (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T (vých. pozícia I. poz. DK, HK v prípravnej pozícii) préparation: 2 4/4
T – prípravné port de bras.

- 1.- 2. T 2 x demi - plié ,
- 3.- 4. T 1 x grand plié,
- 5.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),
- 7. T 1 x relevé - abaissé ,
- 8. T battement tendu dégagé do II.poz DK,
- 9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz. ,
- 11.- 12. T 1 x grand plié v II. poz. ,
- 13.- 15. T úklon k tyči - PHK do 3. poz.,
- 16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK) PHK súčasne prechádza z 3. poz. cez I. poz. do 2. poz.,
- 17.-18. T 2 x demi - plié,
- 19.-20. T 1 x grand plié,
- 21.-24. T 1. port de bras ,
- 25.- 32. T 3. port de bras.

1.3. Battement tendu simple z I. poz. (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T (PHK v prípravnej poz.), préparation : 2 2/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 2. T PDK 1 x battement tendu simple en avant,
- 3.- 8. T PDK 3 x battement tendu en cloche/ vpred, vzad, vpred/,
- 9.- 12. T PDK 2 x battement tendu simple à la seconde ,
- 13.- 16. T PDK 1 x battement tendu double à la seconde,
- 17.- 32. T celá kombinácia en dedans.

1.4. Battement tendu simple z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v post. bokom k tyči)

32 2/4 T , préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 2. T 1 x battement tendu simple en avant,
- 3.- 4. T 2 x battement tendu simple en avant,
- 5.- 8. T 1. port de bras en dehors,
- 9.- 32. T celú kombináciu cvičiť en croix.

1.5. Battement tendu jetés z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v post. bokom k tyči)

32 2/4 T,

Rovnako ako kombinácia Battement tendu simple z I. poz. (kombinácia č.4.) s rozdielom port de bras - 1. port de bras en dedans .

1.6. Battement tendu jeté z I. poz. (v postavení tvárou k tyči)

16 2/4 T- tvárou k tyči (kombinácia je fakultatívna), préparation: 2 2/4 T prípravné port de bras.

- 1.- 4. T 4 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 5.- 8. T 4 x battement tendu jetés à la seconde LDK,
- 9.- 10. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 11.- 12. T 2 x battement tendu jetés à la seconde LDK,
- 13.- 14. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 15.-16. T 2 x battement tendu jetés à la seconde LDK.

1.7. Rond de jambe par terre (v postavení bokom k tyči)

64 3/4T (I. poz. , HK v prípravnej poz.), préparation: 4 3/4 T- temps relevé par terre ako préparation pre rond de jambe par terre.

- 1.- 8. T 4 x rond de jambe par terre en dehors,
- 9.-12. T 1x battement relevé lent 45° en avant,
- 13.-16. T 1. port de bras,
- 17.- 32. T celá kombinácia en dedans, záver 1.port de bras en dedans,
- 33.- 48. T 3. port de bras,
- 49.- 64. T relevé v I. poz. , obe HK do 1. poz.- výdrž.

1.8. Battement tendu soutenu a Battement soutenu (bez relevé) (v post. bokom k tyči)

16 4/4 T , vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej poz.,
préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras.

1. T battement tendu soutenu en avant,
2. T battement soutenu par terre (bez relevé) en avant,
- 3.- 4. T PHK z 2. poz. do 3. poz. a späť,
- 5.- 8. T kombinácia à la seconde,
- 9.- 12. T kombinácia en arrière,
- 13.- 16. T kombinácia à la seconde.

1.9. Battement fondu par terre (v postavení bokom k tyči)

8 4/4 T , vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.,
préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK
spôsobom battement tendu simple à la seconde.

- 1.- 2. T 2 x battement fondu par terre en avant,
3. T 1 x battement fondu par terre à la seconde,
4. T PHK z 2. poz. do 1. poz. a späť,
- 5.-8. T kombinácia en dedans.

1.10. Battement frappé (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.,
préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK
spôsobom battement tendu jeté à la seconde (v prípade potreby PHK vbok).

- 1.- 6. T 3 x battement frappé 30° en avant,
- 7.- 8. T PDK piqué a ostrý zdvih na 30 °,
- 9.- 32. T kombinácia 1. -8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.11. Battement relevé lent 60° (fakultatívne 90°) (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej
poz.,préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 4. T battement relevé lent en avant ,
- 5.- 8. T battement retiré (PHK súčasne vbok naspäť cez 1. poz. do 2. poz.),
- 9.- 32. T kombinácia 1.- 8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.12. Grand battement jeté (v postavení bokom k tyči)

16 2/4 T , vých. poz. I. poz. (fakultatívne V. poz.),PHK v prípravnej poz.,
préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 4. T 2 x grand battement jeté en avant- rozložené,
- 5.- 8. T 2 x grand battement jeté à la seconde - rozložené,
- 9.- 12. T 2 x grand battement jeté en arrière - rozložené,
- 13.- 16. T 2x grand battement jeté à la seconde - rozložené.

1.13. Relevé v I. poz. - v postavení tvárou k tyči

16 4/4 T vých. poz. I. poz. , HK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - HK na
tyč

- 1.- 4. T 4 x relevé v I. poz.,
- 5.- 8. T úklon vpravo (bez HK),
- 9.- 12. T 4 x relevé v I. poz.,

13.-16. T úklon vľavo.

2. Exercices au milieu:

2.1.Pliés

32 4/4 T , vých. poz. I. poz. en face , HK v prípravnej poz., préparation: 2 4/4 T –
prípravné port de bras

- 1.- 2. T 2 x demi - plié ,
- 3.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),
7. T relevé v I. poz.,
- 8 .T battement tendu dégagé do II.poz DK,
- 9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz. ,
- 11.- 12. T 2 x demi- dégagé cez II. poz. - (vpravo, vľavo),
13. T HK do 1.poz., DK do II. poz. ,
14. T relevé v II. poz. en face,
15. T HK do 2. poz.,
16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK),
- 17.- 20. T 4 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne v V. poz.),
- 21.- 22. T natočenie tela do épaulement croisé - bod 8 (DK v III. poz.),
23. - 24. T 1x prípravné port de bras
- 25.- 28. T 1. port de bras v épaulement croisé en dehors,
- 29.- 32. T 1.port de bras v épaulement croisé en dedans.

2.2.Battement tendu simple en face

32 2/4 T vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T –
prípravné port de bras.

- 1.- 2. T 1 x battement tendu simple en avant,
- 3.- 4. T 1 x battement tendu simple en avant,
- 5.- 6. T relevé v I. poz. ,
- 7.- 8. T HK z 2.poz. cez prípravnú do 1. poz.HK,
- 9.- 12. T opakovať kombináciu 1.- 4. T ale à la seconde,
- 13.-14. T relevé v I. poz. ,
- 15.- 16. T HK z 1. poz. do 2. poz.,
- 17.- 20. T opakovať 1.- 4. T en arrière,
- 21.- 22. T relevé v I. poz.,
- 23.- 24. T HK z 2. poz. do 3. poz.,
- 25.- 28. T opakovať 1.- 4. T à la seconde,
29. - 30. T stiahnuť III.poz.DK (fakultatívne V. poz.) a natoč. do épaulement croisé do B8,
31. -32. T výdrž, HK z 3. poz. do prípravnej pozície.

2.3.Battement tendu jeté 2/4T

Rovnako ako kombinácia pri tyči č. 6. en face.

2.4.Rond de jambe par terre 3/4 T

Rovnako ako kombinácia pri tyči bez prídavného port de bras v závere kombinácie,
preparation: vysunutie PDK spôsobom battement tendu simple en arrière.

2.5.Battement fondu, Battement soutenu 4/4 T

Rovnako ako pri tyči, celá kombinácia en face . Fakultatívne je možné urobiť kombinácie z V. poz. , v rámci postupových skúšok je možné vybrať si buď kombináciu Battement soutenu, alebo Battement fondu .

2.6. Battement frappé par terre 2/4 T

Kombináciu cvičiť rovnako ako pri tyči, ale par terre s rozdielom posledného taktu cvičiť v každom smere, namiesto piqué urobiť ostrý zdvih pracujúcej DK na 30°.

2.7. Port de bras, Adagio. 32 3/4 T

vých. poz. III. poz. épaulement croisé do bodu 8 (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej pozícii, préparation: 2 3/4 T príprava HK do pózy croisé (PHK do 2. poz., LHK do 3. poz.)

- 1.- 8. T 2. port de bras,
9. T natočenie tela en face,
10. T LHK prechod do 2. poz.,
- 11.- 12. T 1 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne V. poz.) en face,
- 13.-14. T 1 x battement relevé lent 45° à la seconde PDK ,zatvoriť PDK vzad,
15. T natočenie tela do bodu 2. III. poz. croisé (fakultatívne V. poz.),
16. T PHK prechádza do 3. poz.,
- 17.- 32. T celé z LDK.

3. Allegro:

3.1. Temps levé sauté z I.poz. 16 2/4

vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz.,préparation: 2 2/4 T výdrž vo vých. pozícii

- 1.- 2. T demi - plié v I. poz. ,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
3. T dopad, výdrž v demi - plié,
4. T vystrieť DK,
- 5.- 8. T opakovať 1. -4. T,
9. T demi - plié v I. poz.,
10. T dopad, výdrž v demi - plié,
- 11.- 12. T vystrieť DK,
13. T demi - plié v I. poz.,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
14. T dopad do demi - plié , zároveň odraz,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
15. T dopad do demi - plié v I.poz- výdrž,
16. T vystrieť DK.

3.2. Temps levé sauté v II. poz. 16 2/4 T

Rovnako ako kombinácia č.1.

3.3. Temps levé sauté z III. poz. 16 2/4 T (fakultatívne V. poz.)

Rovnako ako kombinácia č.1.

3.4. prípravné cvičenie pre pas échappé do II. poz. (z V. poz. do II.poz.) 16 2/4 T

vých. poz. V. poz. en face PDK vpredu , préparation: 2 2/4 T (HK do cvičení a nezapájať)

- 1.- 4. T pas échappé rozložene, s vyper. v pozíciách (v 2. a 4.T)do V. poz. zatvorit' LDK,
- 5.- 8. T celé z LDK,
- 9.- 16. T celú kombináciu zopakovať.

4. Diagonála:

Tanečné kroky pas polka, valčíkový krok, poskoky v attitude en avant 45°, chôdza vytočene.

CHARAKTERISTIKA premetu ĽUDOVÝ TANEC:

V tomto ročníku ide o všeobecné zoznámenia sa s Myjavskou a s Liptovskou tanečnou oblasťou. V týchto dvoch oblastiach je držanie tela prispôsobené požadovanému charakteru, zvyšujú sa nároky na koordináciu pohybov celého tela.

V Liptovskej oblasti sa vyžaduje mäkké perovanie v kolenách, tzv. „posadenie“, charakteristický je predklon tela s prípadným pretáčaním, má svojské pohyby a polohy horných končatín a hlavy. Liptovský tanec je charakterizovaný hravosťou.

Myjavská tanečná oblasť je nazývaná tiež kopaničiarska. Tanečníci sa držia „fajerský“ – vzpriamene a elegantne, dievčatá sú pri tanci skromnejšie a pohyby sú jemnejšie. Motívy sa tancujú mätko, hlavne ak je tempo pomalšie. Perovanie sa používa aj ťahom, aj váhou.

CIELE:

- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými tanečnými motívami, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), a piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krokmi,
- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehľbovať výrazový register, podchytiť talenty,
- cibrením tanečného a hudobného vkusu formovať tiež estetické cítenie žiaka,
- z výchovnej stránky s poznávaním folklórnych tradícií ovplyvňovať a podporovať aj vlastenecké cítenie, pocit príslušnosti k slovenskému národu a národnostiam Slovenska.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Myjavská tanečná oblasť: tance: Starobabská - párový tanec pomalého tempa. Verbunk sólový - mužský tanec mierne rýchleho tempa. Verbunk párový - párový tanec mierne rýchleho tempa. Čardáš - hustý - párový tanec rýchleho	-zatancujú tanečné motívy z tanečnej oblasti Myjava a Liptov, -poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu,

tempa. Novodobé ľudové tance (strofické tance) - „V širém poli...“, Šotyš, Hrozená, Židovka - párové tance s ustálenými motivickými väzbami. motívy: chôdza vyperovaná váhou s postupom vpred a vzad, v otvorenom držaní bočne, vo valčíkovom a čardášovom držaní, podupy na záver hudobnej frázy, poskok so sklzom a potleskami, rotácia váhou na mieste a z miesta, podvrtka Starobabská vyperovaná, dvojkročka s prídupom v rôznych postaveniach a držaniach partnerov, dvojkročka so zanožením, párové krútenie verbunkové v čardášovom držaní, zmena v párovom krútení, Verbunkový motív základný - vykopávaný a jeho obmeny, Valaský jednoduchý preskakovaný, Valaský vo dvojku vpred na polochodidlo, záver na polochodidlo – kľúč, zrazenie z II. do I. pozície, nahadzovaný a jeho obmeny, nahadzovaný so zrazením, nahadzovaný so zrazením a úderom na DK, nahadzovaný v rôznych postaveniach a držaniach partnerov, prechody z jednotlivých postavení a držaní partnerov, nahadzovaný v podvrtke partnerky, rotácia nahadzovaným o 180°, rotácia nahadzovaným so zrazením o 360°, uklákové motívy, výskoky v stoji spojnóm s otočením o 180° a 360°, párové krútenie v čardáši, párové krútenie polkovým premenným krokom, párové krútenie polkovým premenným krokom po obvodu kruhu. Liptovská tanečná oblasť: tance: Horný Liptov - Čuchom - ženský tanec, Cindruška, Do krutu - pomalý tanec 1 muža a 2 žien, Do skoku - rýchle pokračovanie tanca Do krutu, Dolný Liptov - Odzemok - mužský tanec,	-poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov Myjava a Liptov, -poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.
--	--

Koleso - ženský tanec, O sebe, resp. Šikovná - párový tanec rýchleho tempa. motívy: perovanie váhou a rovnomerne váhou v stoji, chôdzi, jednokročke, hladká chôdza po kruhu s potleskami, poskoky, preskoky a zoskoky v pohybe po priestore, vid' tanec O sebe, kladený na polochodidlo a na päť, dvojkladený a jeho obmeny, hravý jednoduchý, hravý s prekrížením, hravý so zdvihom (Vojtova cifra), valaský jednoduchý sunutý, valaský jednoduchý preskakovaný, valaský vo dvojku na polochodidlo a na päť, poskok s oblúkom, rotácia poskokom, rotácia valaským vo dvojku, odzemkové oddychové motívy – hajduchový krok drobný, hajduchový krok premenný , odzemkové drepové motívy - hajduch predložný, hajduch jednoduchý prednožný, hajduch prednožný dvojíť, hajduch široký čelne, hajduch do zanoženia s úderom na DK, valaský vo dvojku vzad s úderom na DK, hajduch do výpadu bočne, kolesová chôdza vyperovaná váhou na vnútornú DK, párové krútenie akcentovaným preskokom z tanca O sebe, drepové motívy z tanca Cindruška, párové krútenie z tanca Do krutu, párové krútenie z tanca Do skoku.	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 3 min.

Žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok pamäti:

Časový rozsah 60 min:

1. MYJAVA

1. 1. Perovanie váhou - pieseň „Pred bučkom, za bučkom“ 8T

2 x chôdza váhou z PDK na 1/4 noty.
4 x chôdza váhou z PDK na 1/8 noty.
Dvojité perovanie na 1/8 noty na PDK, ĽDK, PDK, otočenie na ĽDK vľavo.
2 x perovanie ťahom na mieste na 1/4 noty,
2 x chôdza ťahom z PDK na 1/4 noty,
2 x chôdza cez päť PDK, ĽDK,
Kľúč z PDK cez polchodidlo.
Môže sa opakovať z PDK alebo celé z ĽDK.

1. 2. Verbung - pieseň „Z hory vietor veje“ 24T

V páre proti sebe - dvojkročka rovnomerná váhou vpred a vzad (CH od ĽDK, D od PDK).
V páre vedľa seba - vpred s polobratom k sebe.
V páre proti sebe - dvojkročka s vypérováním.
Spoločné točenie váhou 3 x a podtočka D.
Vykopávaný 4 x PDK, ĽDK, PDK, ĽDK.
Vykopávaný 2 x s poloblúkom a s postupom po kruhu po smeru HR.
Kľúč cez päť od PDK.

1. 3. Ukľakovaný, Hustý - pieseň „Visoko lieta slaviček“ 24T

2 x nahadzovaný PDK, ĽD.
2 x nahadzovaný skrižmo PDK, ĽDK.
Nahadzovaný so zrazením PDK.
Nahadzovaný so zrazením s otočkou PDK.
Úkľak vpred ĽDK, PDK.
Kyvadlo od ĽDK vzad a vpred.
Kyvadlo od PDK vzad a vpred.
Nahadzovaný so zrazením PDK.
Nahadzovaný so zrazením ĽDK.
Nahadzovaný s polobratom PDK k B1, ĽDK k B5, PDK k B1, tlesk.

1. 4. Rotácia č. 1 po diagonále

2 x hladké točenie, 2 x točenie preskokom od PDK, ĽDK.

1. 5. Rotácia č.2 po diagonále

1 x točenie poskokom s prinožením od PDK, ĽDK.

2. LIPTOV

2. 1. Cindruška - pieseň „Ej Cindruška, cindruška“ 12T

<i>I. sloha</i>	1. - 6.T chôdza po kruhu v proti smere HR,
7. - 11.T skoky v drepe na mieste tvárou do kruhu, HK vbok,
12.T zdvih do stoja.
<i>II. sloha</i>	1. - 6.T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,
7. - 11.T skoky v drepe s postupom vpred s potleskami 4 x, 6x s
náklonmi tela von PB, dnu ĽB a HK držia sukňu,
12.T zdvih do stoja.
<i>III. sloha</i>	1. - 6.T chôdza po kruhu po smere HR,
7. - 11.T 5x skoky v drepe dnu PB, stred, von ĽB, stred s 1 HK,
12.T zdvih do stoja.
<i>IV. sloha</i>	1. - 6. T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,
7. - 11.T dvojice proti sebe skoky v drepe s potleskami proti sebe,
12.T zdvih do stoja.

2. 2. Odzemok - pieseň „Po valasky od zeme“ 12T

<i>I. sloha</i>	1.- 4.T chôdza váhou na 1/8 noty po kruhu v proti smere HR,
5.- 12.T jednoduchý hajdúch na 1/4 noty na PDK, ĽDK odľahčená
vpred, stoj znožný.
<i>II. sloha</i>	1.- 4. T premenný krok od PDK,
5. - 12.T striedavý hajdúch na 1/8 noty na PDK, ĽDK, stoj roznožný.
<i>III. sloha</i>	1.- 4. T premenný krok od PDK,
5. - 12.T valaský krok vpred s postupom vpred.
<i>IV. sloha</i>	1.- 4.T valaský krok vzad s postupom vpred,
5. - 12.T hajdúch do výpadu.

2. 3. Do krutu - pieseň „Frajer môj lístoček“ 20T

<i>I. sloha</i>	1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK a vzad PDK na mieste,
7. - 13.T otáčanie trojice jednokročkou v smere HR ,
14. - 20.T krútenie v trojke na ĽDK v proti smere HR .
<i>II. sloha</i>	1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK, vzad PDK,
7. - 11.T krútenie v trojke na ĽDK v proti smere HR,
12. - 20.T nadnesenie so zmenou smeru a krútenie v trojke na PDK po
smeru HR.

2. 4. Do skoku - pieseň „Nechtela kašu“ 18T

<i>I. sloha</i>	1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK a vzad PDK,
7. - 12.T valaský vo dvojku od ĽDK,
13. - 18.T kladený od ĽDK, 1 x poskok na ĽDK a dup PDK.
<i>II. sloha</i>	1. - 6.T dvojkladený od ĽDK, trojdup,
7. - 12.T krútenie v trojke poskokmi od ĽDK v proti smere HR,
13. - 20.T krútenie v trojke zoskokmi od ĽDK v proti smere HR .

2. 5. O sebe - pieseň „Pije, pije na doline vtáča“ 16T alebo „Išli dievky ľan trhať“ 16T alebo 24T,

<i>I. sloha</i>	1.- 4.T 2 x hravý jednoduchý od PDK, ĽDK, 1 x hravý prekrížený od
PDK, |
|-----------------|---|

	5. - 8.T 2 x hravý jednoduchý od ĽDK, PDK , Vojtova cifra od ĽDK, 9. - 12.T 4 x kladený na polchodidlo od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK, 13.- 16.T výmena miest partnerov s poskokmi od ĽDK, PDK, ĽDK, dup PDK.
<i>II. sloha</i>	1.- 4.T 4 x dvojkladený od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK, 5.- 8.T 2 x dvojkladený PDK, 2 x dvojkladený ĽDK, 9.-12.T 4 x dvojkladený s postupom vzad PDK, ĽDK, PDK, ĽDK, 13.-16.T dvojkladený so zdvihom – odťahovaný PDK, ĽDK PDK, ĽDK.
<i>III. sloha</i>	1.- 4.T valaský od ĽDK, PDK, ĽDK, PDK, 5.- 8.T poskok ĽDK, poskok PDK, preskok od ĽDK, dup ĽDK, 9.- 16.T párové krútenie preskokmi po smeru HR od PDK .

CHARAKTERISTIKA predmetu KREATÍVNY TANEC:

Vo 4. ročníku sa žiaci zoznamujú so životom a umeleckým odkazom Isadory Duncan – tvorkyne výrazového, slobodného a kreatívneho tanca. Obsahom učiva je **priestor** – jeho technické a kreatívne vlastnosti. Priestor je pre žiakov najmenej vnímavá súčasť tanca, preto je potrebné naň upútať pozornosť a emancipovať ho na úroveň ako je **pohyb a hudba**.

CIELE:

- ovládať priestor a dynamiku pohybu,
- emocionálne pohybom prežiť hudobný podklad,
- rozvíjať sluchovú vnímavosť so zapájaním horných a dolných končatín a izolácii tela.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>tanec - priestor</i> - jeho technické aj psychologické vlastnosti. <i>pohyb</i> : pohyb vedený priamo a nepriamo, vlna (špecifický tok pohybu), smery pohybov, pohyb vedený ťahom, švihom. <i>fókus, periférne videnie</i> <i>priestor</i>: technické vlastnosti priestoru (šírka, výška, hĺbka), diagonála smerová (uhlopriečka), diagonály priestorové, horizontálne delenie priestoru, vertikála, symetria a asymetria. <i>psychologické, respektíve výrazové, vlastnosti priestoru</i>: miesta v priestore, na javisku,	-uvedomuje si potrebu priestoru a hudby v tanci, -využívajú prácu formou improvizácie rovnakoako v treťom ročníku s pridaním ďalšíchrozmerov tanečného umenia a to s priestoroma hudbou (oproti 3.ročníku, kedy pochopeniepohybu bolo smerované k žiakovi,jehovlastnému emocionálnemu prežívaniu a týmaj poňatie samotnej improvizácie, vo 4.ročníku žiaci uvedomelou improvizáciouvyužívajú priestor a hudbu ako neoddeliteľnúsúčasť tanečného umenia).

emočný význam bodov, cítenie stredu- centra priestoru, tvorba vlastného, fantazijného priestoru. hudba: rytmus, melódia- vyjadrenie pohybom, metrická vnímavosť, pamäť, tanec bez hudby.	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách kreatívneho tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 3 min..

Žiaci demonštrujú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok pamäti:

Časový rozsah 30 min:

1. Úloha: Prechod pohybu cez kĺby a chrbticu.

Cvičenie začína v ľahu na zemi a prechádza všetkými horizontálnymi rovinami a končí vo vertikále v stoji a výskoku.

2. Úloha: Práca s ťažiskom.

Kombinácia obsahuje pohyb iniciovaný ťažiskom s dôrazom na čistý smer pohybu: do stredu - od stredu sály, vpred - vzad, vpravo – vľavo.

3. Úloha: Švihový pohyb , 3/4 takt.

Kombinácia obsahuje pohyb dolných končatín, horných končatín, hlavy , trupu.

Aplikujeme úlohy:

- a.) rozdelenie triedy na skupinu „A“, ktorá tleska 3/4 takt a „B“, ktorá tancuje,
- b.) prerušíme hudobný sprievod a skupina musí udržať tempo cvičenia.

4. Úloha : Fókus a periférne videnie.

Improvizácia žiakov - vodca a skupina, so zadáním striedania dynamickej škály pohybov (pp – ff) a zmenou tvaru pohybov celého tela (oblý, hranatý).

Poznámka: úlohy 1. – 3. sú vytvorené pedagógom, 4. úloha je improvizácia žiakov.

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku spravidla priradená k jednotlivým predmetom, prevažuje technická príprava. V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet

rozvíja schopnosť žiakov vystúpiť pred obecnstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý.

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť estetický vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec. Choreografia: „Z pod Javoriny“	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu, -zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „Z pod Javoriny“.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4.ročníka prvej časti I. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

UČEBNÉ ZDROJE 4.roč.:

MAJEROVÁ, I.: Metodická príručka ľudového tanca pre 4,5.,6. a 7. ročník I. stupňa základného štúdia tanečného odboru základných umeleckých škôl.

PUOBIŠOVÁ, D.: Metodická príručka kreatívneho tanca pre 3. a 4. ročník I. stupňa základného štúdia tanečného odboru základných umeleckých škôl.

ŽITŇANOVÁ, H., VAŇOVÁ,Z.: Učebné osnovy tanečného odboru základnej umeleckej školy, ŠPÚ Bratislava 1995

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Základy klasického tance. SPN Praha 1978

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v základných tanečných technikách (klasický tanec, kreatívny tanec a ľudový tanec). Získal základy hudobnej a tanečnej terminológie a komunikácie v umeleckej oblasti.

Absolvent prvej časti I. stupňa sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov vo všetkých základných tanečných technikách tanečného odboru, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

1. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Džezový tanec Tanečná prax
Učebný plán	38
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Klasický tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec - 1 hod./týžd.(33 hod. ročne) Džezový tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Tanečná prax - 1,5 hod./týžd. (49,5 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED - 2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

V tomto ročníku ide o náročnejšiu rytmizáciu cvikov prebratých v 3., 4. ročníku 1. časti ISCED-1B, väčšie nároky sa kladú na pohybovú pamäť, zvládnutie malého adagia s dôrazom na tanečnosť. Dôraz sa kladie na technické zvládnutie skokov 1. skupiny.

Na každej hodine sú zaraďované cviky na rozsah pohybu dolných končatín, pružnosť chrbtice, pevnosť brušných, sedacích a chrbtových svalov. Pri skokoch sa žiaci sústreďujú na výšku skoku, správne Demi – plie, vertikálu tela a prepnutosť DK počas skoku. Adagio v priestore je zamerané na pózy, Port de bras na tanečnosť.

CIELE:

- dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení,

- aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách. Poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Exercices à la barre:</i> Grand battement jeté z V. poz. Battement tendu pour le pied do IV. poz. Battement relevé lent na 90° do všetkých smerov z V. poz. Relevé - abaissé v IV. poz. Battement tendu jeté piqué z I. a V. poz. - 30° Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.) Grand plié v IV. poz. Petit battement sur le cou de pied Grand battement jeté piqué z I. a V. poz. Battement développé do všetkých smerov Pas coupé cez cou-de-pied (par terre) Pas de bourrée simple en dehors úklon s vysunutou DK na piqué bočne Battement double frappé par terre Pas balancé <i>Exercices au milieu:</i> Grand plié v I., II. poz. en face Battement tendu jeté en cloche z I. a V. poz. do všetkých smerov Battement fondu na 45° do všetkých smerov Battement soutenu na 45° do všetkých smerov Battement retiré Grand battement jeté z I. poz. Pas coupé en face Demi - plié v IV. a V. poz. v épaulement croisée aj effacée Battement dégagé do IV. poz. pózy: croisées, effacées, á la seconde - par terre Battement tendu jeté piqué z I. aj V. poz. en face - 30° Grand plié v V. poz. v épaulement Battement tendu simple do všetkých smerov v épaulement croisé a effacé Battement relevé lent na 90° z I. poz. en face 3. port de bras v épaulement croisée Pas de bourrée simple en dehors - en face	-predvedú presnosť jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v rozsahu svojich anatomických dispozícií, -predvedú základné malé adagio v priestore s využitím jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v épaulement s dôrazom na tanečnosť a koordináciu práce DK, HK a hlavy, -predvedú presné a pohotové prenášanie váhy tela na DK v jednotlivých cvičeniach techniky v náročnejších technických a rytmických kombináciách, -realizujú základné skoky 1.skupiny skokov techniky klasického tanca s dôrazom na výšku skoku, -ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.

úklon s vysunutou DK na piqué bočne Pas balancé en face 1., 2., 3. arabesques par terre Battement double frappé par terre Temps lié par terre en dehors, en dedans Allegro: trampolínové skoky v I., II. poz. aj na jednej DK Pas échappé sauté (petit) en face Changement de pieds Pas assemblé en face bočne	
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu ĽUDOVÝ TANEC:

V tomto ročníku ide o všeobecné zoznámenie sa s Horehronskou a Podpolianskou tanečnou oblasťou. Charakteristickými tanečnými motívami Horehronskej tanečnej oblasti sú dupáky. Pri ich realizácii je potrebné vydupať všetky dupy motívov, dodržiavať rytmus, tempo a pérovanie. Preto dupavé motívy nacvičujeme v pomalšom tempe. Dupavé aj skočné motívy sa rôzne kombinujú. Pérovanie nie je výrazné a prevažná väčšina motívov je vyperovaná váhou.

V podpolianskej tanečnej oblasti, nazývanej tiež detvianska, je dôležitý postoj tanečníka v hlbokom podpore. V tomto postavení sa motívy realizujú ľahšie a lepšie vyniknú. Tancovanie motívov a ich spájanie je mäkké, plynulé, často sa uplatňuje princíp hravosti. Vyžaduje sa harmónia celého tela, súlad pohybov DK, hornej časti tela, hlavy a horných končatín. Pre túto oblasť je charakteristické sólové rozkazovanie tanečníkov pred muzikou.

CIELE:

- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými tanečnými motívami, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), a piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krojmi,
- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehľbovať výrazový register, podchytiť talenty,
- cibrením tanečného a hudobného vkusu formovať tiež estetické cítenie žiaka,
- z výchovnej stránky s poznávaním folklórnych tradícií ovplyvňovať a podporovať aj vlastenecké cítenie, pocit príslušnosti k slovenskému národu a národnostiam Slovenska.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Horehronská tanečná oblasť: tance: Šorový - tanec mužov, alebo mužov a žien Horehronský dupák (čardáš) - párový tanec Koleso - ženský tanec Vo trojo z Telgártu - ženský tanec motívy: perovanie oblasti v chôdzi a v jednokročke potlesky valaský jednoduchý preskakovaný valaský jednoduchý sunutý valaský vo dvojku na polochodidlo dupák jednoduchý stáčaný trojdup striedavý trojdup bez striedania poskočný dupák poskočný dupák stáčaný poskočný dupák a jednoduchý dupák stačané hustý dupák hustý dupák stáčaný špecifický ženský motív z Telgártu a jeho obmeny zakladaný hybký poskok kolesový beh vyperovaný váhou až akcentovaným preskokom rotácia poskokom o 180° a 360° rotácia akcentovanými preskokmi zmena smeru krútenia v kolese tromi nízkymi poskokmi zastavenie rotácie kolesa nízkym poskokom na vnútornej DK a prídupom vonkajšou DK motív párového krútenia zmena smeru párového krútenia Podpolianska tanečná oblasť:	-zatancujú tanečné motívy z Horehronskej a Podpolianskej tanečnej oblasti, -zatancujú typické tance z oblasti Horehronia a Podpol'ania, -poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, -poznajú názvoslovie tanečných motívov z Horehronskej a Podpolianskej oblasti, -poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, -poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.

tance: mužské a ženské cifrovanie Koleso - ženský tanec Do vysoka - párový tanec Tanierový - párový tanec Váľaný - párový tanec motívy: perovanie oblasti v chôdzi, jednokročke a dvojkoľčke sunutie súbežné, sunutie vtočene – vytočené poskok s oblúkom dnu poskok drgom (pumpovaný) detviansky kladený vpred valaský jednoduchý (šuchaný) valaský preskakovaný, valaský vo dvojku vpred na polochodidlo – detviansky valaský vo dvojku s natočením hravý na polochodidlo hravý na päťu a polochodidlo a jeho obmeny hravý vo vzduchu hravý bočný motív ženského sólového cifrovania a jeho obmeny mäkký zraz pätáč nízky pätáč vysoký valaské cifrovanie („štrikovaný“) a jeho obmeny zapojenie šatky do pohybu pri tanci dievčat párové krútenie v tanci „Do vysoka“ (zoskokom) zmena smeru párového krútenia v tanci „Do vysoka“ párové krútenie „tanierové“ poskokom a vyperované váhou párové krútenie „váľaný“ rotácia poskokmi koles. beh vyperovaný váhou na vnútornú DK	
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu DŽEZOVÝ TANEC:

Po objavení Ameriky roku 1492 a postupnej násilnej deportácii černochoťov na jej územie bol tanec, spev a hudba jediným prejavom emócií otrokov. Tu nastalo postupné prelínanie nielen afrického umenia rôznych kmeňov, ale aj splývanie s európskou kultúrou otrokárov. Španieli, Francúzi a ďalší otrokári katolíckeho vierovyznania podporovali udržiavanie afrického dedičstva čiernych, ktorí hľadali paralely medzi sväťcami belochov a svojimi bohmi.

Protestanti odmietali akceptovať prejavy otrokov a zakazovali im hudbu a tanec v čase oddychu. Napriek prvotnému odporu k čiernemu umeniu prenikli jeho charakteristické prvky aj do vážneho umenia a silne ho ovplyvnili hlavne v 20. storočí. Jedným príkladom tejto konfúzie je muzikál - hudobný divadelný žáner vychádzajúci z džezovej hudby a adekvátne používajúci džezový tanec.

Pohybové hudobné cítenie čiernej populácie so špecifickým temperamentom je nevyčerpatelným prameňom rôznych tanečných novín. Napríklad: charleston, rock'n roll, twist, brake dance, rap... Rovnako aj populárna hudba vyrástla z džezovej hudby a je mládeži veľmi blízka svojou dynamikou, vitalitou a možnosťou individuálneho prejavu.

Potreba systému pre výchovu tanečníkov džezového tanca viedla k vypracovaniu metodiky tohto žánru. Uplatňuje prirodzené dispozície žiakov, zlepšuje ich koordinačné schopnosti, pohybový rozsah, rozvíja tanečnosť. Tento druh tanca je vhodné vyučovať v druhej časti I. stupňa. Talentovaní žiaci majú možnosť pokračovať vo svojom umeleckom raste v amatérskych súboroch moderného a džezového tanca.

CIELE:

- oboznámiť žiakov s históriou, naučiť ich držanie tela,
- pochopiť a cítiť posunutie prízvuku na druhú dobu v pohybe,
- uvedomiť si izolovaný pohyb,
- zvládnuť polyrytmus a všetky ostatné charakteristické črty týchto tancov,
- osvojiť si pohybové pravidlá techniky, princípy a ich väzby,
- zväčšovať pohybový rozsah,
- dosiahnuť cítenie hudby.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
zahrievacie cvičenia: perovanie v kolenách v I. a II. par. poz. s posunom prízvuku na 2. dobu, široká II. prir. vyt. poz. vyťahovanie HK kolmo k stropu a uvoľnenie Prances (perovanie nad zem a odraz na 45°) Table top technické cvičenia: Knee bend (v I. a II. prirodzene vytočenej pozícií., HK prechádzajú z neutrálnej pozície do long jazz arm, s pridaním table top) Brush (pridávanie jednoduchých port de bras a zachovávanie princípu opozície HK, zaraďovanie do kombinácií aj flexované chodidlo, knee bend, výpon), Extension (do výšky 45° vpred, bočne, vzad, bočne)	-aplikujú špecifické držanie tela v džezovom tanci, -aplikujú posun prízvuku na 2.dobu v pohybe, -majú osvojený izolovaný pohyb jednotlivých centier a ich polyrytmický model v základnej forme, -poznajú špecifické pozície horných a dolných končatín, -poznajú špecifické podoby technických cvičení, -využívajú koordináciu pohybov pri príprave na točenie a skoky v džezovom tanci

Torso twist Low kick (kombinovanie aj s rôznymi pohybmi HK, krokmi cez vtočené passé a podobne) izolácie (zvlášť len boky, hrudník, hlavu, ramená, stavba kombinácií izolácii na 4, 2, 1 dobu, HK pevne opreté o boky, alebo v pozícii long jazz arm) polyrytmické cvičenia (spájanie len dvoch centier s rozdielnym rytmom) chôdza - základná džezová chôdza (obohatenie chôdze izoláciou ramien alebo hlavy) chôdza cez passé chôdza bočne džezové chassé točenie - realizácia točenia zo IV. par. poz., švihy do štvorca - realizácia švihov na knee bend, HK long jazz arm švihy po diagonále -švih zo IV. poz. prir. vyt., HK long jazz arm skoky: Passé jumps zo IV. par. poz. nakročením na pravú DK	-poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku spravidla priradená k jednotlivým predmetom, prevažuje technická príprava. V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet rozvíja schopnosť žiakov vystúpiť pred obecnstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý.

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť estetický vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec. Choreografia: „Kolomyjky“	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu, -zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „Kolomyjky“.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Vzhľadom na skupinovú formu vyučovania v tanečnom odbore pedagóg zadáva úlohu celému kolektívu, pričom volí také postupy a metódy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti a dispozície žiakov a zároveň zabezpečujú budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov. Sleduje a opravuje pohyb jednotlivých žiakov a najmä v nižších ročníkoch sa aktívne zapája do vyučovacieho procesu – vlastným pohybovým prejavom podnecuje u žiakov správne pochopenie a predvedenie daného pohybu. Pri hodnotení žiakov pedagóg vychádza z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní. Základnými hodnotiacimi kritériami sú v tanečnom odbore najmä: správne zvládnutie zadanej úlohy po technickej i výrazovej stránke, aktivita, sústredenosť, samostatnosť a disciplinovanosť žiaka na vyučovaní, jeho schopnosť práce v kolektíve a celkový postoj a snaha pri prekonávaní vlastných chýb a nedostatkov.

UČEBNÉ ZDROJE:

MAJEROVÁ, I.: Metodická príručka ľudového tanca pre 4.,5.,6. a 7. ročník I. stupňa základného štúdia tanečného odboru základných umeleckých škôl.

ŽITŇANOVÁ, H., VAŇOVÁ,Z.: Učebné osnovy tanečného odboruzákladnej umeleckej školy, ŠPÚ Bratislava 1995

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Základy klasického tance. SPN Praha 1978

2. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Džezový tanec Tanečná prax
Učebný plán	38
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Klasický tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec - 1 hod./týžd.(33 hod. ročne) Džezový tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Tanečná prax - 1,5 hod./týžd. (49,5 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED - 2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

V tomto ročníku je dôležité kombinácie tvoriť tak, aby exercices a´la barre bol kratší, slúžil na rozcvičovanie celého tela. Cviky, ktoré sú technicky zvládnuté en face, postupne, podľa uváženia začať precvičovať v épaulement croisée a éffacée. Nové cviky v priestore cvičiť stále en face. Podobne ja to aj pri technicky náročnejších cvikoch. Rešpektovať sa musia body 1 až 8. Žiaci posilňujú priehlavky cvičením na pološpičkách a podľa individuálnych dispozícií cvičia na relevé aj niektoré cviky (batt. fondu, plié-relevé s DK na 45°).

CIELE:

- získavať tanečnosť v adagiu, čistotu póz a štýl,
- zdokonaľovať silu DK, stabilitu, rozsah pohybu, výšku skoku,
- vypracovať silu priehlavku cvičením na relevé.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Exercises à la barre: Rond de jambe par terre v demi- plié en dehors, en dedans Battement soutenu na 45° (s pridáním relevé v V. poz.) Plié a relevé s DK na 45° polobraty v V. poz. na pološpičkách smerom k tyči a od tyče Battement double frappé en l' air - 30° Rond de jambe en l' air na 45°, prípravná fáza Demi - rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o 1/4 kruhu) Temps - relevé (préparation k rond de jambe en l' air) Battement développé passé Attitudes predklon a záklon s DK vysunutou na piqué, s prepnutou stojnou DK aj v demi – plié Pas de bourrée bez výmeny DK celom k tyči Pas de bourrée simple en dedans pózy croisées, effacées par terre zaraďovať na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj v demi – plié Battement fondu na relevé Exercices au milieu: Grand plié v IV. poz. v épaulement croisée aj Effacée 4. port de bras Pas balancé z épaulement croisée do épaulement croisée Rond de jambe par terre v plié en dehors, en dedans en face póza écartée par terre Battement tendu jeté - 30° v épaulement croisée aj effacée polobraty v V. poz. na pološpičkách z croisée do croisée Grand battement jeté z V. poz. en face, Battement frappé en l' air -30° v épaulement croisé aj effacée Temps lié par terre s náklonmi tela en dehors, en dedans Battement tendu double do IV. poz. en face Relevé - abaissé v IV. poz. en face Plié a relevé s DK na 45° en face Battement soutenu par terre (s pridáním relevé	-interpretujú základné tanečné pózy en l' air , spojovacie kroky a port de bras v kombinácii malého adagia s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby, -realizujú uspokojivo niektoré cvičenia na relevé, -využívajú silu DK pri odraze skokov, -pri skokoch si uvedomujú začiatky princípu „ballon“, -poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, -ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.

v V. poz.) en face Petit battement sur le cou de pied en face Pas de bourrée bez výmeny DK en face Battement double frappé en l'air na 30° en face Battement développé en face 1., 2., 3. arabesques s DK en l'air na 45° pózy: croisées, effacées s DK na l'air na 45° 4.arabesque par terre Allegro: Changement de pieds v épaulement croisée Sissonne simple en face, počiatočná fáza Pas échappé z épaulement croisée do épaulement croisée Pas assemblé vpred, vzad Pas jeté bočne en face Pas glissade en face, s výmenou aj bez výmeny DK	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu ĽUDOVÝ TANEC:

V tomto ročníku sa žiaci oboznámia so Zemplínskou a Goralskou tanečnou oblasťou.

Charakteristickou črtou tanečníka zemplínskej tanečnej oblasti je vzpriamené a pevné držanie tela, dolné končatiny sú prevažne vystreté. Perovanie je tvrdé, interpretovanie motívov a ich spájanie ostré a tiež tzv. „zadržiavanie“ pohybov pri tanci.

Tanečníci tancujú rytmicky náročné motívy – „čapáše“ a tiež „čerkanie“. Medzi tancami Zemplína sa uplatňujú: chorovody a chorovodné hry, karičky, verbunky, čardáše.

V goralskej tanečnej oblasti je pre tanečnice charakteristické skromnejšie správanie v celkovom prejave a drobnejšie tancovanie motívov. Zachovali sa tu technicky neraz veľmi náročné a umelecky pôsobivé tanečné útvary: goralsky, kresany, kotky, goralská plocha, skokacka, zbojecky a ďalšie.

CIELE:

- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými tanečnými motívmi, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), a piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krokmi,
- upevňovať vzpriamené, pevné a elegantné držanie tela,
- rozvíjať a zdokonaľovať rytmické cítenie so zapojením horných a dolných končatín (tleskné a pľasné motívy, dupavé motívy),
- rozvíjať dynamickú a výrazovú zložku,
- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehľbovať výrazový register.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zemplínska tanečná oblasť: tance: jarné chorovody - ženské tance Karička z Parchovian - ženský tanec „Sarku raz!“ - mužský tanec Čardáš z Parchovian - párový tanec motívy: perovanie ťahom v stoji perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet, perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi chôdza vyperovaná ťahom v karičke podvrтка partnerky počas dvojkročky krok s prídupom na päť až celým chodidlom a na polochodidlo poskok vyperovaný ťahom do zanoženia trojdup vyperovaný ťahom poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi) záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom poskok zakladaný vyperovaný ťahom zrážaný základný zrážaný základný s čapášom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom čapáš v prednožení a zanožení hladká chôdza v karičke karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu preborenie karičky smerom do stredu kruhu otvorenie karičky a jej vodenie po priestore „plochá“ karička pretáčania dievčat v karičke motív párového krútenia z čardáša zmena smeru párového krútenia podvrтка partnerky v čardáši základný motív z tanca Sarku raz povely a príslušné motívy z tanca Sarku raz	-žiaci zatancujú tanečné motívy zo Zemplínskej tanečnej oblasti, -žiaci zatancujú tanečné motívy Goralskej tanečnej oblasti, -žiaci poznajú rozdiely tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, -poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, -poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov

Goralská tanečná oblasť, resp. tance z oblastí severného Slovenska: tance: Goralský „skríža“ - párový tanec Košíček z Hladovky - párový tanec Polka zo Zuberca - párový tanec Prostá zo Zuberca - párový tanec Zajačí zo Zuberca - tanec 1 muža a 2 žien motívy: jednokročka v prednom oblúku pri pedspeve valaský vo dvojku v pohybe po priestore valaský vo dvojku prinožovaný v predozadnej línii podupy poskok so zanožením poskok s kresnutím päty do prednoženia párové krútenie v polke zo Zuberca párové krútenie v tanci Prostá zmena párového krútenia v tanci Prostá drobný valaský vo dvojku prinožovaný rotácia drobným valaským vo dvojku prinožovaným rotácia zoskokom zakladaný dvojité (ozvodný vzad dvojité) a jeho obmeny podupy a ich rytmické obmeny párové krútenie (zvíjaný a zielona) ozvodný a jeho obmeny ozvodný vpred (s dupom) zakladaný jednoduchý (ozvodný vzad jednoduchý) ovíjaný vyrážaný kresané motívy zrážané goralské v rôznych obmenách povely a príslušné motívy z tanca Košíček	
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu DŽEZOVÝ TANEC:

V tomto ročníku je dôležitá práca s hornými končatinami(port de bras). Dispozície žiakov sa rozvíjajú aj použitím cvičení z iných pohybových systémov, napr. aerobik, strečing, kalanetika.

CIELE:

- zdokonaľiť formu a cítenie jednotlivých cvičení a postupne rozvíjať ich technickú

- náročnosť,
- kombináciami využívať viac priestorové a rytmické zmeny,
- dbať na rozvoj tanečnosti a využitie individuálnych kvalít detí .

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
zahrievacie cvičenia: vyťahovanie trupu s pridaním deep knee bend v prvej fáze cvičenia, realizácia cvičenia na 8, 4, 2 doby, vyťahovanie HK k stropu, ripple, table top, bounce a návrat vo VP Prances (kombinované s krokmi cez paralelné passé vpred, vzad) technické cvičenia: Deep knee bend (prechod do TT, podtiahnutie panvy, prehnutie, hinge) Brush (na 45° par. aj vyt. so zapojením HK a ďalších vhodných cvikov (ripple, 1 obrat, záves, výpon)) jednoduchý džezový flick (krížom cez stojnú, vpred, bočne, precvičovanie aj s HK Low kick (DK sa postupne zvyšuje 45°, 90°, nad 90°, spájanie s točením, chassé, švihmi) Extension (na 90°) Body roll (plynulá vlna telom) kombinácie izolácií (spájanie dvoch centier v tom istom tempe, v stojí na mieste, v chôdzi) pád sklzom džezové chassé s výskokom (kombinovanie s točením, chôdzami, izoláciami) džezové chôdze (použitie v chôdzi izolácie panvy, ramien, hlavy) točenie - príprava krokom do IV. par. poz. a jeden obrat en dehors poskoky (k poskoku pridanie torso twist, striedavo, kontra DK v polohe passé) obmena priameho poskoku (odtiahnutie odrazovej DK pätou pod sedacie svaly) polyrytmické cvičenia (spájanie dvoch pohybových centier v jednoduchej kombinácii s rôznym rytmom) kombinácie: kombinácie na 16 až 32 taktov na obidve strany (spájanie troch - štyroch vládnutých cvičení a snaha uplatňovania v nich určitý stupeň kontrastov v pohybe, smeroch,	-ovládajú typické držanie tela v krátkych tanečných kombináciách, -využívajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon, -spájajú dve centrá v tom istom pohybe, -realizujú jeden obrat točenia v džezovom Tancina jednej dolnej končatine, -realizujú v kombináciách vo väčšej miere priestorové a rytmické zmeny, -poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.

rytme,nálade)	
---------------	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku spravidla priradená k jednotlivým predmetom, prevažuje technická príprava. V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet rozvíja schopnosť žiakov vystúpiť pred obecnstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý.

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť estetický vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec.	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu,
Choreografia: „U Zamutovskej bandy“.	-zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „U Zamutovskej bandy“.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Vzhľadom na skupinovú formu vyučovania v tanečnom odbore pedagóg zadáva úlohu celému kolektívu, pričom volí také postupy a metódy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti a dispozície žiakov a zároveň zabezpečujú budovanie adekvátnych foriem technických

a výrazových prostriedkov. Sleduje a opravuje pohyb jednotlivých žiakov a najmä v nižších ročníkoch sa aktívne zapája do vyučovacieho procesu – vlastným pohybovým prejavom podnecuje u žiakov správne pochopenie a predvedenie daného pohybu. Pri hodnotení žiakov pedagóg vychádza z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní. Základnými hodnotiacimi kritériami sú v tanečnom odbore najmä: správne zvládnutie zadanej úlohy po technickej i výrazovej stránke, aktivita, sústredenosť, samostatnosť a disciplinovanosť žiaka na vyučovaní, jeho schopnosť práce v kolektíve a celkový postoj a snaha pri prekonávaní vlastných chýb a nedostatkov.

UČEBNÉ ZDROJE:

MAJEROVÁ, I.: Metodická príručka ľudového tanca pre 4.,5.,6. a 7. ročník I. stupňa základného štúdia tanečného odboru základných umeleckých škôl.

ŽITŇANOVÁ, H., VAŇOVÁ, Z.: Učebné osnovy tanečného odboru základnej umeleckej školy, ŠPÚ Bratislava 1995

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Základy klasického tance. SPN Praha 1978

3. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Džezový tanec Tanečná prax
Učebný plán	38
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Klasický tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec - 1 hod./týžd.(33 hod. ročne) Džezový tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Tanečná prax - 1,5 hod./týžd. (49,5 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED - 2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

Okrem metodických poznámok z predchádzajúcich ročníkov je aj v tomto ročníku dôležité dodržiavať formu jednotlivých cvičení, ktoré už sú technicky, rytmicky, kombinačne

a tanečne náročnejšie.

Vzhľadom na spomenutú náročnosť je nevyhnutné zohľadniť individuálne dispozície žiakov, v niektorých prípadoch je treba zjednodušiť cvik.

CIELE:

- naďalej zdokonaľovať techniku cvikov z predchádzajúcich ročníkov,
- dosiahnuť stabilitu v cvičeniach v priestore,
- podľa individuálnych dispozícií zväčšovať rozsah pohybu,
- získať tanečnosť v kombináciách adagia v priestore,
- dokázať technicky uspokojivo zvládnuť skoky z uč. látky v komb. allegra v priestore.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Exercices à la barre: Battement double fondu bez relevé, s relevé (fakultatívne) Battement soutenu na 90° Pas coupé s relevé Detourné o 360° en dehors, en dedans na relevé Battement développé passé na 90° do všetkých smerov polobrat en dehors, en dedans s výmenou DK na pološpičke (otvorenie cez cou de pied) Tombé s polobratom sur le cou de pied en dehors, en dedans na pološpičke 3. port de bras so sklzom DK vpred i vzad Attitude bokom k tyči ako súčasť adagia Rond de jambe s DK na 45° en dehors, en dedans Temps relevé na 45° Battement frappé na relevé Battement double frappé na relevé Rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (1/2 kruhu) Petit battement sur le cou de pied na relevé Grand battement jeté piqué v épaulement croisé a épaulement effacé Exercices au milieu: 5. port de bras Battement tendu jeté piqué - 30° v épaulement croisé, effacé Battement fondu en l'air - 45° v épaulement croisé, effacé na celom chodidle Póza écarté na 45° 4. arabesque na 45°	-ovládajú prácu DK vo výške 90° v rozsahu svojich anatomických dispozícií (vytočenie en dehors), -realizujú kombinácie z PDK aj z LDK à la barre v jednom celku s využitím spojovacích krokov spojených s obratom, -realizujú niektoré cvičenia klasického tanca narelevé, -poznajú všetky pózy klasického tanca, -používajú všetky pózy v kombináciách v priestore, -aplikujú spojovacie kroky v kombináciách v priestore za účelom rozvoja tanečnosti, -skoky 1. a 2. skupiny realizujú v épaulement, -realizujú niektoré cvičenia au milieu v épaulement, -poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, -ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Grand battement jeté piqué I. a V. poz. Battement soutenu na 45° en face (s pridáním relevé v V. poz.) Battement relevé lent na 90° v épaulement croisée, effacée Rond de jambe en l'air en face Pas de bourrée bez výmeny DK v effacée Battement développé v épaulement croisée, effacée Grand battement jeté v épaulement croisée, effacée Demi - rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o ¼ kruhu) Battement double frappé - 30° v épaulement croisé 1., 2., 3. arabesques a pózy croisées, effacées s DK na 90° Allegro: Temps - léve sauté v I. a V. poz. s postupom do priestoru Pas échappé s dopadom na jednu DK en face Pas échappé do IV. poz. v épaulement croisé, effacé Pas jeté z épaulement croisée do épaulement croisée Pas glissade s výmenou i bez výmeny DK v épaulement Sissonne ouverte à la seconde 45° Sissonne fermé à la seconde 45° Grand changement de pieds v épaulement croisée Grand échappé sauté z épaulement croisée do épaulement croisée Petit changement o 1/4 kruhu	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu ĽUDOVÝ TANEC:

V tomto ročníku ide o všeobecné zoznámenie sa so Spišskou tanečnou oblasťou.

V tejto oblasti sú rozšírené krúživé tance pomalšieho typu- Krucená, Do šaflíka, kruhové verbunky mládencov, početné chorovody a kolesá. Folklor je výrazne ovplyvnený baníckou a valašskou kultúrou. V celom regióne prevláda perovanie váhou, s väčším držaním tela.

CIELE:

- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými

tanečnými motívmi, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), a piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krokmi,

- upevňovať vzpriamené, pevné a elegantné držanie tela,
- rozvíjať a zdokonaľovať rytmické cítenie so zapojením horných a dolných končatín (tleskné a pľasné motívy, dupavé motívy),
- rozvíjať dynamickú a výrazovú zložku,
- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehľbovať výrazový register.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Spišská tanečná oblasť:</i> <i>tance:</i> Do šaflíka z Bystrian – párový tanec Parobský – mužský tanec Hopspolka z Bystrian- párový tanec Valčík – párový tanec Do kola z Margecian – párový tanec Kruta z Margecian – párový tanec Čardáš z Margecian – párový tanec Polka z Margecian – párový tanec Duby lupšaj – párový tanec Anička Kértesová <i>motívy:</i> jednokročka a dvojkročka rovnomerne vyperovaná váhou chôdza vyperovaná rovnomerne váhou v čardášovom držaní trojdup s vonkajším oblúčikom poskok s podupom kolesový beh váhou zakopávanie s dôrazom na dup nosnej DK valaský na špičku vpred, na päť mužské tanečné motívy odzemkového charakteru, práca s bičom mužské skočné motívy v prvej a druhej pozícii zrážaný provaný váhou v párovom držaní za ruky čelom k sebe zakopávanie s dôrazom na dup nosnej DK v párovom držaní za ruky čelom k sebe motív párového krútenia z čardáša motív párového krútenia z tanca Do šaflíka podvrtka partnerky v čardáši s poskokom	-žiaci zatancujú tanečné motívy zo Špišskej tanečnej oblasti, - poznajú základné informácie týkajúce sa spišského regiónu, -poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.

zmena smeru párového krútenia krútenie párov do kruhu hladkým valčíkovým krokom motívy párového krútenia z tanca Kruta z Margecian zakopávané motívy vo valčíkovom držaní tanca Duby lupšaj polkové a valčíkové motívy	
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu DŽEZOVÝ TANEC:

V tomto ročníku je tempo cvičení rýchlejšie, priestorové členenie náročnejšie. V izoláciach je dôležité spájať tri centrá aj v rôznych rytmoch.

Každá hodina džezového tanca má obsahovať zahrievacie cvičenia, technické cvičenia zamerané na rozvoj džezovej tanečnej techniky, izolácie, polyrytmické cvičenia, poskoky a skoky, kombinácie, záverečná kombinácia a kondičné cvičenia.

CIELE:

- rozvoj tanečnosti,
- individuálny prejav v tanci,
- cítenie hudby,
- zväčšovanie pohybového rozsahu,
- zdokonaľiť formu a cítenie jednotlivých cvičení a postupne rozvíjať ich technickú náročnosť,
- kombináciami využívať viac priestorové a rytmické zmeny.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
zahrievacie cvičenia: cvičenie v stojí na mieste alebo v chôdzi rolovanie trupu, aj s knee bend, úklony, predklony, záklony, ripple, vyťahovanie HK, table top, podťahovanie panvy, prehnutie prances (na zemi, nad zemou, 90° paralelne, vytočene spojené s krokmi, švihmi, točením)	-používajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon s dôrazom na tanečnosť a výraz, -aplikujú priestorové a rytmické zmeny v tanečných kombináciách,

technické cvičenia: Deep knee bend (grand plié) I., II., IV., V. poz. Brush (paralelne, vytočene, na zemi, na 45°, 90°, priamo alebo cez passé, s prepnutím alebo flexovaným priehlavkom (v priebehu kombinácie zapájanie knee bend, relevé, točenie, závesy, torso twist, hinge ...) Extension (malá tanečná etuda s určitým záberom do priestoru), pózy aj z techniky klasického tanca attitudes, arabesques, z džezového tanca hip lift, body roll, úklony trupu, kontrakciu ... džezový flick (dvojitý (double) s izoláciami hlavy, točeniami) Low kick (spájanie s izoláciami, rôznymi točeniami, preskokmi, pádmi, závesmi) polyrytmické cvičenia (na mieste a v chôdzi, viac centier v rôznych rytmických rovinách) izolácie (zvládnutie pohybov dvoch centier v tom istom rytme, ale aj v rozdielnych rytmoch) Body roll (cvičenie má adagiový charakter, zapájanie pózy attitude, zbalenie na podlahu, zmeny tempo...) točenie - na mieste - zo IV. poz. prir. vyt. En dehors- v pohybe z miesta - zo IV. poz. par. na napnutej SK švihy (na mieste, s postupom) skoky a poskoky (čerpanie inšpirácia zo športu, klasického tanca, z pozorovania zvierat) kombinácie: Dĺžka kombinácií 32 až 64 taktov, výber vhodnej hudby. Kombinácie majú vyšší stupeň náročnosti vo vertikálnom i horizontálnom členení.	-poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu, -poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.
--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku spravidla priradená k jednotlivým predmetom, prevažuje technická príprava. V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet rozvíja schopnosť žiakov vystúpiť pred obecnstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý.

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť estetický vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec. Choreografia: „Tance z Parchovian“	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu, -zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „Tance z Parchovian“

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Vzhľadom na skupinovú formu vyučovania v tanečnom odbore pedagóg zadáva úlohu celému kolektívu, pričom volí také postupy a metódy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti a dispozície žiakov a zároveň zabezpečujú budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov. Sleduje a opravuje pohyb jednotlivých žiakov a najmä v nižších ročníkoch sa aktívne zapája do vyučovacieho procesu – vlastným pohybovým prejavom podnecuje u žiakov správne pochopenie a predvedenie daného pohybu. Pri hodnotení žiakov pedagóg vychádza z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní. Základnými hodnotiacimi kritériami sú v tanečnom odbore najmä: správne zvládnutie zadanej úlohy po technickej i výrazovej stránke, aktivita, sústredenosť, samostatnosť a disciplinovanosť žiaka na vyučovaní, jeho schopnosť práce v kolektíve a celkový postoj a snaha pri prekonávaní vlastných chýb a nedostatkov.

UČEBNÉ ZDROJE:

MAJEROVÁ, I.: Metodická príručka ľudového tanca pre 4.,5.,6. a 7. ročník I. stupňa základného štúdia tanečného odboru základných umeleckých škôl.

ŽITŇANOVÁ, H., VAŇOVÁ,Z.: Učebné osnovy tanečného odboruzákladnej umeleckej školy, ŠPÚ Bratislava 1995

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Základy klasického tance. SPN Praha 1978

4. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Džezový tanec Tanečná prax
Učebný plán	38
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Klasický tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec - 1 hod./týžd.(33 hod. ročne) Džezový tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Tanečná prax - 1,5 hod./týžd. (49,5 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED - 2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

Okrem metodických poznámok z predchádzajúcich ročníkov je aj v tomto ročníku dôležité dodržiavať formu jednotlivých cvičení, ktoré už sú technicky, rytmicky, kombinačne a tanečne náročnejšie.

Vzhľadom na spomenutú náročnosť je nevyhnutné zohľadniť individuálne dispozície žiakov, v niektorých prípadoch je treba zjednodušiť cvik.

CIELE:

- naďalej zdokonaľovať techniku cvikov z predchádzajúcich ročníkov,
- dosiahnuť stabilitu v cvičeniach v priestore,
- podľa individuálnych dispozícií zväčšovať rozsah pohybu,
- získať tanečnosť v kombináciách adagia v priestore,
- dokázať technicky zvládnuť skoky z učebnej látky v kombinácii allegra v priestore.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Exercices à la barre: Grand battement jeté v épaulement croisé a épaulement effacé pózy à terre ako závery cvikov s prepnutou stojnou DK aj v demi - plié Exercices au milieu: Rond de jambe en l'air s préparation temps – relevé Battement développé passé en face Attitude - croisée, effacée 4. arabesque na 90° póza écartée na 90° Battement fondu na relevé en face Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.) v épaulement croisée aj effacée Battement développé passé vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy bez pohybu chodidla SK 6. port de bras Grand battement jeté piqué vo veľkých pózach Battement frappé v malých pózach - bez relevé préparation pre pirouettes z V. poz. en face Allegro: Sissonne fermée vpred a vzad v malých pózach Double assemblé en face Double assemblé (z épaulement croisée cez en face do épaulement croisée) Pas assemblé bočne z épaulement croisée do épaulement croisée Pas assemblé vpred a vzad v pózach croissées a effacées Pas jeté vpred a vzad en face scénický sissonne v 1. Arabesque Pas de basque – scénická forma Petit pas de chat (ruský) so švihom dolných končatín vzad a vpred Sissonne ouverte stranou s otváraním DK na 45° en face Sissonne fermé stranou s (z épaulement croisée do épaulement croisée aj effacée Pas échappé do IV. poz. croisée aj effacée Temps - levé sauté na jednu DK	-realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca s maximálnym ovládaním prislúchajúcich svalových skupín v rámci svojich anatomických možností, - poznajú jednotlivé cvičenia na rozvoj svojich anatomických dispozícií, - realizujú jednotlivé cvičenia techniky klasického tanca s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby v spojitosti, - poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, - ovládajú slovom a písmom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min..

Žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

CHARAKTERISTIKA predmetu ĽUDOVÝ TANEC:

V tomto ročníku ide o opakovanie Spišskej tanečnej oblasti a všeobecné zoznámenie sa so Šarišskou tanečnou oblasťou. V tejto oblasti sú rozšírené krútivé tance pomalšieho typu- Krucená, Do šaflíka, kruhové verbunky mládencov, početné chorovody a kolesá. Folklor je výrazne ovplyvnený baníckou a valašskou kultúrou. V celom regióne prevláda perovanie váhou, s väčším držaním tela.

Tento ročník rekapituluje, upevňuje a prehľbuje vedomosti z prebratého tanečného materiálu predchádzajúcich ročníkov. Pri opakovaní sa viacej pozornosti venuje látke nižších ročníkov, keď boli deti menšie. Vzhľadom na fyzické dispozície štrnásťročných detí možno zaraďovať aj náročnejšie tanečné motívy, kombinácie, variácie a tance v tanečnej praxi.

CIELE:

- zdokonaľovať technickú realizáciu motívov,
- vypracúvať tanečnú charakterovú čistotu podľa jednotlivých oblastí,
- zlepšovať zmysel pre kolektívny prejav,
- rozširovať a zdokonaľovať partnerskú prácu v párových tancoch,
- dávať priestor k sólovej tanečnej improvizácii,
- prehľbovať výrazovú zložku jednotlivých tancov,
- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Opakovanie motívov a tancov už z prebratých tanečných regiónov. Spišská tanečná oblasť: tance: Do šaflíka z Torysiiek Čardáš z Torysiiek motívy: jednokročka a dvojkročka rovnomerne	-poznajú základné informácie všetkých regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v predmete ľudový tanec, -zatancujú náročnejšie motívy a motivické väzby, prípadne tance -poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, -poznajú terminológiu tanečných motívov a

vyperovaná váhou chôdza vyperovaná rovnomerne váhou v čardášovom držaní trojdup s vonkajším oblúčikom poskok s podupom so striedaním DK kolesový beh váhou zakopávanie s dôrazom na dup nosnej DK valaský na špičku vpred, na päť dvojité d'obaný s natáčaním dnu a von mužské tanečné motívy odzemkového charakteru, točenie palicou poskok s vytočením zdvihutej DK v párovom držaní za ruky čelom k sebe široký zakladaný v párovom držaní za ruky čelom k sebe zakopávanie s dôrazom na dup nosnej DK v párovom držaní za ruky čelom k sebe motív párového krútenia z čardáša motív párového krútenia z tanca Do šaflíka podvrtka partnerky v čardáši s poskokom zmena smeru párového krútenia Šarišská tanečná oblasť: tance: Krucená z Raslavič - párový tanec Raslavická polka - párový tanec Bašistovská - mužský tanec Koľesko z Fintíc - ženský tanec Mojše, Kurikrik s valcerom, Čerjaná – párové tance s pevnou hudobno - tanečnou formou motívy: jednokročka rovnomerne vyperovaná váhou dvojkročka rovnomerne vyperovaná váhou hladká chôdza chôdza hladká v čardášovom držaní (vodenie vtanci Krucena) prenášanie váhy pomalé krútenie páru v čardášovom držaní chôdzou vyperovanou ťahom rovnomerne podvrtka chôdzou párové krútenie váhou na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Krucena) zmena smeru krútenia páru podvrtka motívom párového krútenia z tanca Krucena prísuný krok vpred na polochodidlo vyperovaný váhou rovnomerne kolesový beh váhou na vnútornú DK kolesový beh váhou a s prídupom na vnútornú DK	tancov, -žiaci zatancujú tance a tanečné motívy zo Spišskej a Šarišskej tanečnej oblasti,
--	--

párové krútenie preskokom na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Raslavickapolka) poskoky poskoky s čapášom a jeho obmeny nahadzované váhou a jeho obmeny čapáš vo výraznom prešľapovaní do unoženia a zanoženia dnu výrazné prešľapovanie podupy ukončovacie a ich obmeny podvrtka poskokom podvrtka motívom párového krútenia z tanca Raslavicka polka zrážaný jednoduchý váhou zrážaný dvojité vyperovaný váhou zrážaný dvojité vyperovaný váhou so stáčaním behy bočne so zrazom “Kľúč” nahadzovaný premenný krok dvojdobý (základný oddychovací motív) v postupe po kruhu valaský vzad vo dvojku základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o otáčanie na mieste základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o zrážanie päťami (ostrohami) zrážanie päťami v rôznych rytmoch krútenie párov po kruhu hladkým valčíkovým krokom krútenie párov po kruhu hladkým polkovým krokom jednokročky bočne s úklonom tela od smeru postupu jednokročky bočne s prídupom a s úklonom tela od smeru postupu valaský vo dvojku prinožovaný rotácia valaským vo dvojku prinožovaným drobný preskok bočne s prídupom a súčasným úklonom tela a jeho obmeny (Mojše)	
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 4 min..

Žiaci predvedú tréning ľudového tanca spamäti.

CHARAKTERISTIKA predmetu DŽEZOVÝ TANEC:

V tomto ročníku je tempo cvičení rýchlejšie, priestorové členenie náročnejšie. V izoláciach je dôležité spájať tri centrá aj v rôznych rytmoch.

Každá hodina džezového tanca má obsahovať zahrievacie cvičenia, technické cvičenia zamerané na rozvoj džezovej tanečnej techniky, izolácie, polyrytmické cvičenia, poskoky a skoky, kombinácie, záverečná kombinácia a kondičné cvičenia.

CIELE:

- rozvoj tanečnosti,
- individuálny prejav v tanci,
- cítenie hudby,
- zväčšovanie pohybového rozsahu,
- zdokonaľiť formu a cítenie jednotlivých cvičení a postupne rozvíjať ich technickú náročnosť,
- kombináciami využívať viac priestorové a rytmické zmeny.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Zahrievacie cvičenia , technické cvičenia:</i> Výučba kombinácií v ucelených tanečných kombináciách, v dĺžke do 64 T - etudách, kde je možné využitie jednotlivých technických cvičení v rôznych obmenách so zachovaním postupnosti potrebnej pre rozohratie tela žiaka, zároveň dôraz na technický rast využívaním maximálnych dispozícií žiaka so zameraním na tanečnosť, výraz a čistotu prevedenia. Postupnosť jednotlivých technických cvičení sa nemení, je dôležitá dôrazná zachovanie charakteru techniky džezového tanca s výrazným	-využívajú svoj individuálny tanečný prejav v tanečných kombináciách podľa požiadaviek pedagóga s dodržiavaním technických princípov realizácie pohybov, -aplikujú priestorové a polyrytmické nároky v tanečných kombináciách s dôrazom na vnímanie náročnejších hudobných podkladov -poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.

znakompolyrytmického a polycentrického cíteniahudby a pohybu. Kombinácie: Dĺžka kombinácií je minimálne 64 taktov. Improvizácia ako jedna z charakteristických čítdžezového tanca. Dôraz na individualitu žiaka v interpretácii.	
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách džezového tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 4 min.

Žiaci demonštrujú tréning techniky džezového tanca spamäti.

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku spravidla priradená k jednotlivým predmetom, prevažuje technická príprava. V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet rozvíja schopnosť žiakov vystúpiť pred obecnstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý.

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť estetický vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec. Choreografia: „Tance z Parchovian“	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu, -zatancujú na vystúpení choreografiu na

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 4 min..

Žiaci predvedú tréning ľudového tanca spamäti.

UČEBNÉ ZDROJE:

MAJEROVÁ, I.: Metodická príručka ľudového tanca pre 4.,5.,6. a 7. ročník I. stupňa základného štúdia tanečného odboru základných umeleckých škôl.

ŽITŇANOVÁ, H., VAŇOVÁ, Z.: Učebné osnovy tanečného odboru základnej umeleckej školy, ŠPÚ Bratislava 1995

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Základy klasického tance. SPN Praha 1978

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ tanečného odboru má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania je pripravený na štúdium na stredných školách tanečného zamerania. Absolvent je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych tanečných súboroch, umeleckých formáciách. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám, je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj, na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu, dokáže uplatniť nadobudnuté znalosti a spôsobilosti v rôznych životných situáciách, dokáže využívať dostupné formy sociálnej komunikácie s okolím, s ktorým prichádza do kontaktu. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

II.stupeň základného štúdia

1. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Tanečná prax
Učebný plán	39
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Klasický tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec - 2,5 hod./týžd.(82,5 hod. ročne) Tanečná prax - 1,5 hod./týžd. (49,5 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Príprava na záujmovú umeleckú činnosť
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

Okrem metodických poznámok z predchádzajúcich ročníkov je aj v tomto ročníku dôležité dodržiavať formu jednotlivých cvičení, ktoré už sú technicky, rytmicky, kombinačne a tanečne náročnejšie.

Vzhľadom na spomenutú náročnosť je nevyhnutné zohľadniť individuálne dispozície žiakov, v niektorých prípadoch je treba zjednodušiť cvik.

CIELE:

- naďalej zdokonaľovať techniku cvikov z predchádzajúcich ročníkov,
- dosiahnuť stabilitu v cvičeniach v priestore,
- podľa individuálnych dispozícií zväčšovať rozsah pohybu,
- získať tanečnosť v kombináciách adagia v priestore,
- dokázať technicky uspokojivo zvládnuť skoky z učebnej látky v kombinácii allegra v priestore.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Exercices á la barre: Battement fondu na 90° Grand rond de jambe en dehors na 90° Grand rond de jambe en dedans na 90° prípravné cvičenie k pirouettes z V. poz. en dehors, en dedans Exercices au milieu: Battement développé passé en face Battement fondu na relevé en face Battement développé passé vo veľkých pózach, so zmenou polohy chodidla SK Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy s par – terným posunom chodidla Battement soutenu na 90° en face prípravné cvičenie k pirouettes en dehors aj en dedans z II. poz. - bez rotácie prípravné cvičenia k pirouettes en dehors aj en dedans zo IV. poz. - bez rotácie Battement fondu na relevé v malých pózach Allegro: Sissonne ouverte vpred a vzad v malých pózach Pas de basque vpred a vzad	- ovládajú a vyžívajú silu DK počas realizácie cvičení na 90°, - realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca v správnom prevedení, s prihliadnutím na anatomicke dispozície, - využívajú pri realizácii kombinácií v priestore výrazne tanečnosť a výraz (koordinácia hlavy, HK a DK), - realizujú v čistej forme prevedenie jednotlivých spojovacích - krokov a póz (orientácia v priestore, épaulement), - poznajú terminológiu techniky klasického tanca slovom a písmom v rozsahu prebratého obsahu techniky klasického tanca, - interpretujú danú kombináciu v tréningu podľa pokynov pedagóga v rozsahu terminológie klasického tanca.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu ĽUDOVÝ TANEC:

V štyroch ročníkoch II. stupňa sa i naďalej zdokonaľuje a precit'uje tanečná technika. Na tomto stupni sa podnecujú žiaci k vlastnej tvorivosti, je dôležité podchytiť a pomôcť rozvoju osobitosti každého jednotlivca. Dôležitou zložkou je výrazová stránka – prirodzenosť, radosť a spontánnosť v prejave – čomu sa venuje veľká pozornosť.

CIELE:

- tanečná charakterová čistota realizácie motívov podľa jednotlivých oblastí,
- prehlbovať a upresňovať partnerskú prácu pri náročných párových tancoch,
- zdokonaľovať zmysel pre kolektívny prejav,
- rozvíjať individuálnu tanečnosť a schopnosť sólovej improvizácie.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Náročnejšie motivické väzby</i> jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ . <i>Motívy párových tancov a ich náročnejšie formy</i> („zdvíhačky“) . <i>Prehlbovanie</i> a upresňovanie párovej formy pri náročných tancoch. Jednotlivé tanečné motívy a ich rozdiely medzi autentickou a scénickou formou. <i>Vypracovávanie regionálneho charakteru</i> tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov, zdokonaľovanie zmyslu pre kolektívny prejav, rozvoj individuálnej tanečnosti, rozvoj schopnosti improvizácie. Zemplínska tanečná oblasť tance: Verbunk zo Zámutova Karička zo Zámutova Chorovody Krucená zo Zámutova Čardáš zo Zámutova Karička z Pozdišoviec Čardáš z Pozdišoviec motívy: perovanie ťahom v stoji perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi chôdza vyperovaná ťahom v karičke podvrtka partnerky počas dvojkročky krok s prídupom na pätu až celým chodidlom ana polochodidlo poskok vyperovaný ťahom do zanoženia trojdup vyperovaný ťahom poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi)	-dosiahnu charakter tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ, -zvládnu prvky párových motívov z oblasti tanečných regiónov a dokážu ich realizovať v tanečnej interpretácii, -žiaci poznajú spôsoby rozdielneho prevedenia tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov v autentickej a scénickej podobe ľudového tanca, -dosiahnu technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového tanca, -zatancujú tanečné motívy a tance z oblastí Zemplín a Abov.

záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom poskok zakladaný vyperovaný ťahom zrážaný základný zrážaný základný s čapášom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom čapáš v prednožení a zanožení hladká chôdza v karičke karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu preborenie karičky smerom do stredu kruhu otvorenie karičky a jej vodenie po priestore „plochá“ karička pretáčania dievčat v karičke motív párového krútenia z čardáša zmena smeru párového krútenia podvrtka partnerky v čardáši <i>Abovská tanečná oblasť:</i> <i>tance:</i> Do šaflíka z Myslavy Čardáš z Myslavy <i>motívy:</i> perovanie váhou v stoji rovnomé perovanie váhou v jednokročke dvojkoľke a chôdzi chôdza rovnomerne perovaná váhou v čardášovom držaní vpred a vzad dvojkoľký zrážaný so zvýrazneným nášlapom na jednu DK v čardášovom držaní zoskok so zanožovaním v čardášovom držaní valaský vo dvojku na špicu vpred trojkoľký s natáčaním do strán podvrtka partnerky v čardáši zmena smeru párového krútenia motív párového krútenia z čardáša motív párového krútenia z tanca Do šaflíka chlapčenské čapáčové motívy	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Pri nácviku tanca zdôrazňovať jeho spätosť so spevom, hudbou, charakteristickým tempom, dynamikou. Dôležité je vykresliť jeho charakter, obsah, náladu, prostredie a príležitosť, kde sa tancuje a kto ho tancuje a ako ho tancuje, aký je vzťah spolutancujúcich, ako sa tanec začína a kto ho začína. Taktiež je nutné venovať sa nácviku spevu piesní (intonácia, nárečie, prednes.)

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec.	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu,
Choreografia: „Pozdišovskí fičúri“.	-zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „Pozdišovskí fičúri“.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

UČEBNÉ ZDROJE:

BAZAROVÁ, N.: Klasický tanec. SNP Praha 1985.

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Abeceda klasického tanca. SPN Praha 1978

MÁZOROVÁ, M., ONDREJKA, K.: Slovenské ľudové tance. SPN Bratislava 1991.

2. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Tanečná prax
Učebný plán	39
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Klasický tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec - 2,5 hod./týžd.(82,5 hod. ročne) Tanečná prax - 1,5 hod./týžd. (49,5 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Príprava na záujmovú umeleckú činnosť
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

Okrem metodických poznámok z predchádzajúcich ročníkov je aj v tomto ročníku dôležité dodržiavať formu jednotlivých cvičení, ktoré už sú technicky, rytmicky, kombinačne a tanečne náročnejšie.

Vzhľadom na spomenutú náročnosť je nevyhnutné zohľadniť individuálne dispozície žiakov, v niektorých prípadoch je treba zjednodušiť cvik.

CIELE:

- naďalej zdokonaľovať techniku cvikov z predchádzajúcich ročníkov,
- dosiahnuť stabilitu v cvičeniach v priestore,
- podľa individuálnych dispozícií zväčšovať rozsah pohybu,
- získať tanečnosť v kombináciách adagia v priestore,
- dokázať technicky uspokojivo zvládnuť skoky z učebnej látky v kombinácii allegra v priestore.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Exercices á la barre: polobraty en dehors aj en dedans s KK na 45° vpredu alebo vzadu Battement développé ballotté (fakultatívne) Grand battement jeté s rýchlym développé Exercices au milieu: Battement tendu simple en tournant o 1/8, ¼ obratu Battement tendu jeté en tournant o 1/8, ¼ obratu Batt. fondu na 90° en face (fakultatívne) Pirouettes z II., IV. a V. poz. en dehors (fakultatívne) Pas de bourée dessus – dessous Allegro: Pas assemblé s postupom do priestoru Pas jeté s postupom do priestoru Sissonne tombé en face Pas ballonné en face na mieste všetkými smermi (fakultatívne) Pas coupé (skokom) Sissonne tombé v malých pózach (fakultatívne)	-využívajú obraty (dve DK) aj polobraty pri spájaní jednotlivých kombinácií v postavení pri tyči (à la barre - pravá a ľavá strana), -zapišu jednoduchú kombináciu cvičení pri tyči (à la barre), -využívajú orientáciu v priestore (body 1- 8 , épaulement) v kombináciách Allegra, -poznajú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu prebratého obsahu slovom a písmom.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu ĽUDOVÝ TANEC:

V štyroch ročníkoch II. stupňa sa i naďalej zdokonaľuje a precit'uje tanečná technika. Na tomto stupni sa podnecujú žiaci k vlastnej tvorivosti, je dôležité podchytiť a pomôcť rozvoju osobitosti každého jednotlivca. Dôležitou zložkou je výrazová stránka – prirodzenosť, radosť a spontánnosť v prejave – čomu sa venuje veľká pozornosť.

CIELE:

- tanečná charakterová čistota realizácie motívov podľa jednotlivých oblastí,
- prehlbovať a upresňovať partnerskú prácu pri náročných párových tancoch,

- zdokonaľovať zmysel pre kolektívny prejav,
- rozvíjať individuálnu tanečnosť a schopnosť sólovej improvizácie.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Náročnejšie motivické väzby jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ . Motívy párových tancov a ich náročnejšie formy („zdvíhačky“). Prehlbovanie a upresňovanie párovej formy pri náročných tancoch. Jednotlivé tanečné motívy a ich rozdiely medzi autentickou a scénickou formou. Vypracovávanie regionálneho charakteru tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov, zdokonaľovanie zmyslu pre kolektívny prejav, rozvoj individuálnej tanečnosti, rozvoj schopnosti improvizácie. Zemplínska tanečná oblasť tance: Verbunk zo Zámutova Karička zo Zámutova Chorovody Krucená zo Zámutova Čardáš zo Zámutova Karička z Pozdišoviec Čardáš z Pozdišoviec motívy: perovanie ťahom v stoji perovanie ťahom v stoji s natáčaním pät perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi chôdza vyperovaná ťahom v karičke podvrtka partnerky počas dvojkročky krok s pridupom na päť až celým chodidlom a na polochodidlo poskok vyperovaný ťahom do zanoženia trojdup vyperovaný ťahom poskok s podupmi (karičkový záver s	-dosiahnu charakter tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ, -zvládnu prvky párových motívov z oblasti tanečných regiónov a dokážu ich realizovať v tanečnej interpretácii, -žiaci poznajú spôsoby rozdielného prevedenia tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov v autentickú a scénickú podobu ľudového tanca, -dosiahnu technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového tanca, -zatancujú tanečné motívy a tance z oblastí Zemplín a Abov.

podupmi) záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom poskok zakladaný vyperovaný ťahom zrážaný základný zrážaný základný s čapášom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom čapáš v prednožení a zanožení hladká chôdza v karičke karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu preborenie karičky smerom do stredu kruhu otvorenie karičky a jej vodenie po priestore „plochá“ karička pretáčania dievčat v karičke motív párového krútenia z čardáša zmena smeru párového krútenia podvrtka partnerky v čardáši <i>Abovská tanečná oblasť:</i> <i>tance:</i> Do šaflíka z Myslavy Čardáš z Myslavy <i>motívy:</i> perovanie váhou v stojí rovnomé perovanie váhou v jednokročke dvojkročke a chôdzi chôdza rovnomerne perovaná váhou v čardášovom držaní vpred a vzad dvojitý zrážaný so zvýrazneným nášlapom na jednu DK v čardášovom držaní zoskok so zanožovaním v čardášovom držaní valaský vo dvojku na špicu vpred trojdup s natáčaním do strán podvrtka partnerky v čardáši zmena smeru párového krútenia motív párového krútenia z čardáša motív párového krútenia z tanca Do šaflíka chlapčenské čapáčové motívy	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Pri nácviku tanca zdôrazňovať jeho spätosť so spevom, hudbou, charakteristickým tempom, dynamikou. Dôležité je vykresliť jeho charakter, obsah, náladu, prostredie a príležitosť, kde sa tancuje a kto ho tancuje a ako ho tancuje, aký je vzťah spolutancujúcich, ako sa tanec začína a kto ho začína. Taktiež je nutné venovať sa nácviku spevu piesní (intonácia, nárečie, prednes.)

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť estetický vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec.	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu,
Choreografia: „Pozdišovskí fičúri“.	-zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „Pozdišovskí fičúri“.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

UČEBNÉ ZDROJE:

BAZAROVÁ, N.: Klasický tanec. SNP Praha 1985.

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Abeceda klasického tanca. SPN Praha 1978

MÁZOROVÁ, M., ONDREJKA, K.: Slovenské ľudové tance. SPN Bratislava 1991.

3. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Tanečná prax
Učebný plán	39
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Klasický tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec - 2,5 hod./týžd.(82,5 hod. ročne) Tanečná prax - 1,5 hod./týžd. (49,5 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Príprava na záujmovú umeleckú činnosť
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

Okrem metodických poznámok z predchádzajúcich ročníkov je aj v tomto ročníku dôležité dodržiavať formu jednotlivých cvičení, ktoré už sú technicky, rytmicky, kombinačne a tanečne náročnejšie.

Vzhľadom na spomenutú náročnosť je nevyhnutné zohľadniť individuálne dispozície žiakov, v niektorých prípadoch je treba zjednodušiť cvik.

CIELE:

- naďalej zdokonaľovať techniku cvikov z predchádzajúcich ročníkov,
- dosiahnuť stabilitu v cvičeniach v priestore,
- podľa individuálnych dispozícií zväčšovať rozsah pohybu,
- získať tanečnosť v kombináciách adagia v priestore,
- dokázať technicky uspokojivo zvládnuť skoky z učebnej látky v kombinácii allegra v priestore.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Exercices á la barre: Battement développé plié relevé Battement développés s pomalými obratmi en dehors a en dedans s KK na 45° (fakultatívne) Exercices au milieu: Battement développé passé z pózy so zmenou polohy chodidla SK Pirouettes z II. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat) Pirouettes zo IV. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat) Demi rond de jambe s KK na 90° en face z pózy do pózy (fakultatívne) Rond de jambe par terre en tournant Tour lent vo veľkých pózach (fakultatívne) Temps lié na 90° (fakultatívne) en dehors, en dedans Pas glissade en tournant (fakultatívne) Allegro: Pas chassé Pas ballonné z miesta - s KK na 45° (fakultatívne) Pas jeté en tournant s polobratom Pas emboité (fakultatívne) Grand sissonne ouverte na mieste Grand sissonne ouverte z miesta do póz (fakultatívne) Pas échappé sauté en tournant Temps lié sauté en dehors, en dedans	-transponujú podľa zadania pedagóga kombináciu z prevedenia en dehors na kombináciu en dedans, -vykonajú jeden obrat en dehors, en dedans z II. a V. poz., - realizujú kombinácie podľa zápisu, -poznajú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu prebratého obsahu slovom a písmom.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu ĽUDOVÝ TANEC:

V štyroch ročníkoch II. stupňa sa i naďalej zdokonaľuje a precit'uje tanečná technika. Na tomto stupni sa podnecujú žiaci k vlastnej tvorivosti, je dôležité podchytiť a pomôcť rozvoju osobitosti každého jednotlivca. Dôležitou zložkou je výrazová stránka – prirodzenosť, radosť a spontánnosť v prejave – čomu sa venuje veľká pozornosť.

CIELE:

- tanečná charakterová čistota realizácie motívov podľa jednotlivých oblastí,
- prehlbovať a upresňovať partnerskú prácu pri náročných párových tancoch,
- zdokonaľovať zmysel pre kolektívny prejav,
- rozvíjať individuálnu tanečnosť a schopnosť sólovej improvizácie.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Náročnejšie motivické väzby jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ . Motívy párových tancov a ich náročnejšie formy („zdvíhačky“). Prehlbovanie a upresňovanie párovej formy pri náročných tancoch. Jednotlivé tanečné motívy a ich rozdiely medzi autentickou a scénickou formou. Vypracovávanie regionálneho charakteru tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov, zdokonaľovanie zmyslu pre kolektívny prejav, rozvoj individuálnej tanečnosti, rozvoj schopnosti improvizácie. Zemplínska tanečná oblasť tance: Verbunk zo Zámutova Karička zo Zámutova Chorovody Krucená zo Zámutova Čardáš zo Zámutova Karička z Pozdišoviec Čardáš z Pozdišoviec motívy: perovanie ťahom v stoji perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet	-dosiahnu charakter tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ, -zvládnu prvky párových motívov z oblasti tanečných regiónov a dokážu ich realizovať v tanečnej interpretácii, -žiaci poznajú spôsoby rozdielneho prevedenia tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov v autenticknej a scénickej podobe ľudového tanca, -dosiahnu technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového tanca, -zatancujú tanečné motívy a tance z oblastí Zemplín a Abov.

perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi chôdza vyperovaná ťahom v karičke podvrtka partnerky počas dvojkročky krok s prídupom na päť až celým chodidlom ana polochodidlo poskok vyperovaný ťahom do zanoženia trojdup vyperovaný ťahom poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi) záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom poskok zakladaný vyperovaný ťahom zrážaný základný zrážaný základný s čapášom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom čapáš v prednožení a zanožení hladká chôdza v karičke karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu preborenie karičky smerom do stredu kruhu otvorenie karičky a jej vodenie po priestore „plochá“ karička pretáčania dievčat v karičke motív párového krútenia z čardáša zmena smeru párového krútenia podvrtka partnerky v čardáši <i>Abovská tanečná oblasť:</i> <i>tance:</i> Do šaflíka z Myslavy Čardáš z Myslavy <i>motívy:</i> perovanie váhou v stoji rovnomé perovanie váhou v jednokročke dvojkročke a chôdzi chôdza rovnomerne perovaná váhou v čardášovom držaní vpred a vzad dvojité zrážaný so zvýrazneným nášlapom na jednu DK v čardášovom držaní zoskok so zanožovaním v čardášovom držaní valaský vo dvojku na špicu vpred trojdup s natáčaním do strán podvrtka partnerky v čardáši zmena smeru párového krútenia motív párového krútenia z čardáša motív párového krútenia z tanca Do šaflíka chlapčenské čapáčové motívy	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Pri nácviku tanca zdôrazňovať jeho spätosť so spevom, hudbou, charakteristickým tempom, dynamikou. Dôležité je vykresliť jeho charakter, obsah, náladu, prostredie a príležitosť, kde sa tancuje a kto ho tancuje a ako ho tancuje, aký je vzťah spolutancujúcich, ako sa tanec začína a kto ho začína. Taktiež je nutné venovať sa nácviku spevu piesní (intonácia, nárečie, prednes.)

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť estetický vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec.	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu,
Choreografia: „Pozdišovskí fičúri“	-zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „Pozdišovskí fičúri“.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

UČEBNÉ ZDROJE:

BAZAROVÁ, N.: Klasický tanec. SNP Praha 1985.

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Abeceda klasického tanca. SPN Praha 1978.

MÁZOROVÁ, M., ONDREJKA, K.: Slovenské ľudové tance. SPN Bratislava 1991.

4. ročník

Študijné zameranie	Tanec
Predmety	Klasický tanec Ľudový tanec Tanečná prax
Učebný plán	39
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Klasický tanec – 1 hod./týžd. (33 hod. ročne) Ľudový tanec - 2,5 hod./týžd.(82,5 hod. ročne) Tanečná prax - 1,5 hod./týžd. (49,5 hod. ročne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelania	Príprava na záujmovú umeleckú činnosť
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Peter Cicák
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu KLASICKÝ TANEC:

Okrem metodických poznámok z predchádzajúcich ročníkov je aj v tomto ročníku dôležité dodržiavať formu jednotlivých cvičení, ktoré už sú technicky, rytmicky, kombinačne a tanečne náročnejšie.

Vzhľadom na spomenutú náročnosť je nevyhnutné zohľadniť individuálne dispozície žiakov, v niektorých prípadoch je treba zjednodušiť cvik.

CIELE:

- naďalej zdokonaľovať techniku cvikov z predchádzajúcich ročníkov,
- dosiahnuť stabilitu v cvičeniach v priestore,
- podľa individuálnych dispozícií zväčšovať rozsah pohybu,
- získať tanečnosť v kombináciách adagia v priestore,
- dokázať technicky uspokojivo zvládnuť skoky z učebnej látky v kombinácii allegra v priestore.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zdokonaľovanie prebratého obsahu doposiaľ prebratých jednotlivých cvičení. Realizovanie náročnejších kombinácií na priestor, koordináciu a silu s dôrazom na výraz a tanečnosť.	-realizujú jednotlivé cvičenia v rozsahu svojichanatomických dispozícií správnym využitímprislúchajúcej práce svalov, -vykonajú jeden obrat - pirouette en dehors, en dedans z II., IV. a V. poz v kombináciách, -dodržiavajú správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obrátov pri rotácii a pod.), -realizujú tréning klasického tanca podľa zadania pedagóga (terminológia), -zostavia jednoduché kombinácie cvičení pri tyči aj v priestore, -zapišu (terminológia) jednotlivé kombinácie tréningu klasického tanca, -orientujú sa v zápise pri realizácii podľa písomného zadania v rozsahu prebratého obsahu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 5 min..

Žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

CHARAKTERISTIKA predmetu ĽUDOVÝ TANEC:

V štyroch ročníkoch II. stupňa sa i naďalej zdokonaľuje a precizuje tanečná technika. Na tomto stupni sa podnecujú žiaci k vlastnej tvorivosti, je dôležité podchytiť a pomôcť rozvoju osobitosti každého jednotlivca. Dôležitou zložkou je výrazová stránka – prirodzenosť, radosť a spontánnosť v prejave – čomu sa venuje veľká pozornosť.

CIELE:

- tanečná charakterová čistota realizácie motívov podľa jednotlivých oblastí,
- prehlbovať a upresňovať partnerskú prácu pri náročných párových tancoch,
- zdokonaľovať zmysel pre kolektívny prejav,
- rozvíjať individuálnu tanečnosť a schopnosť sólovej improvizácie.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Náročnejšie motivické väzby</i> jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ . <i>Motívy párových tancov a ich náročnejšie formy („zdvíhačky“).</i> Prehlbovanie a upresňovanie párovej formy pri náročných tancoch. Jednotlivé tanečné motívy a ich rozdiely medzi autentickou a scénickou formou. <i>Vypracovávanie regionálneho charakteru</i> tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov, zdokonaľovanie zmyslu pre kolektívny prejav, rozvoj individuálnej tanečnosti, rozvoj schopnosti improvizácie. <i>Zemplínska tanečná oblasť</i> tance: Verbunk zo Zámutova Karička zo Zámutova Chorovody Krucená zo Zámutova Čardáš zo Zámutova Karička z Pozdišoviec Čardáš z Pozdišoviec motívy: perovanie ťahom v stoji perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi chôdza vyperovaná ťahom v karičke podvrtka partnerky počas dvojkročky krok s prídupom na pätu až celým chodidlom ana polochodidlo	-dosiahnu charakter tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ, -zvládnu prvky párových motívov z oblasti tanečných regiónov a dokážu ich realizovať v tanečnej interpretácii, -žiaci poznajú spôsoby rozdielneho prevedenia tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov v autenticknej a scénickej podobe ľudového tanca, -dosiahnu technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového tanca, -zatancujú tanečné motívy a tance z oblastí Zemplín a Abov.

poskok vyperovaný ťahom do zanoženia trojdup vyperovaný ťahom poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi) záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom poskok zakladaný vyperovaný ťahom zrážaný základný zrážaný základný s čapášom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom čapáš v prednožení a zanožení hladká chôdza v karičke karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu preborenie karičky smerom do stredu kruhu otvorenie karičky a jej vodenie po priestore „plochá“ karička pretáčania dievčat v karičke motív párového krútenia z čardáša zmena smeru párového krútenia podvrtka partnerky v čardáši <i>Abovská tanečná oblasť:</i> <i>tance:</i> Do šaflíka z Myslavy Čardáš z Myslavy <i>motívy:</i> perovanie váhou v stoji rovnomé perovanie váhou v jednokročke dvojkoľke a chôdzi chôdza rovnomerne perovaná váhou v čardášovom držaní vpred a vzad dvojkoľ zrážaný so zvýrazneným nášlapom na jednu DK v čardášovom držaní zoskok so zanožovaním v čardášovom držaní valaský vo dvojku na špicu vpred trojdup s natáčaním do strán podvrtka partnerky v čardáši zmena smeru párového krútenia motív párového krútenia z čardáša motív párového krútenia z tanca Do šaflíka chlapčenské čapáčové motívy	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 5 min..

Žiaci predvedú tréning ľudového tanca spamäti.

CHARAKTERISTIKA predmetu TANEČNÁ PRAX:

Pri nácviku tanca zdôrazňovať jeho spätosť so spevom, hudbou, charakteristickým tempom, dynamikou. Dôležité je vykresliť jeho charakter, obsah, náladu, prostredie a príležitosť, kde sa tancuje a kto ho tancuje a ako ho tancuje, aký je vzťah spolu tancujúcich, ako sa tanec začína a kto ho začína. Taktiež je nutné venovať sa nácviku spevu piesní (intonácia, nárečie, prednes.)

CIELE:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec.	-využijú vedomosti nadobudnuté v ľudovom tanci v malých choreografických celkoch na ľudovú hudbu,
Choreografia: „Pozdišovskí fičúri“	-zatancujú na verejnom vystúpení choreografiu na ľudovú hudbu „Pozdišovskí fičúri“.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4.ročníka II. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

UČEBNÉ ZDROJE:

BAZAROVÁ, N.: Klasický tanec. SNP Praha 1985.

PÁSKOVÁ, O., ŽDYCHYNCOVÁ, V: Abeceda klasického tanca. SPN Praha 1978

PROFIL ABSOLVENTA II. stupňa základného štúdia tanečného odboru:

Absolvent II. stupňa základného štúdia je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umeleckého zamerania. Absolvent II. stupňa základného štúdia je schopný dodržiavať princípy správneho držania tela v pohybe, v tanci aj v civilnom držaní tela. Má rozvinuté prirodzené pohybové danosti: pružnosť a koordináciu jednotlivých častí tela. Je spôsobilý uvedomovať si základné princípy jednotlivých tanečných techník a dokáže ich aplikovať v tanečnom vyjadrovaní v rámci tanečnej interpretácie. Výukou jednotlivých tanečných techník v rozsahu tanec - komunikačný prostriedok, dokáže ohodnotiť náročnosť prevedenia a vnímať obsah choreografických diel. Má rozvinuté vnútorné improvizáčne cítenie, ktoré môže uplatňovať aj vo vlastných tanečných projektoch. Zároveň sa spôsobom výuky výchova pre umenie a výchova umením stáva v bežnom živote uvedomelým divákom scénických tanečných prezentácií. Dokáže sa orientovať v základnej terminológii hudobnej teórie a ovláda odbornú terminológiu jednotlivých tanečných techník v rozsahu obsahu štúdia.

14. UČEBNÉ PLÁNY PRE HUDOBNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

Schválilo MŠ SR dňa 20.1.2016 pod číslom 2016-8597/1575:1-10A0
s platnosťou od 20.1.2016.

Predmet:	Počet žiakov:
Hra na hudobnom nástroji – hlavný predmet	1
Spev – hlavný predmet	1
Príprava k hre na nástroj v prípravnom štúdiu	2
Hlasová výchova (aj prípravná)	2
Prípravná hudobná výchova	5 - 8
Hudobná náuka (I. stupeň ZŠ 1. – 4. roč. 1.č. a 1. – 3. roč. 2.č.)	8-15
Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri	10 - 15

Štúdium na I. stupni základného štúdia trvá spolu 8 rokov, hudobná náuka končí po 7 rokoch. V záverečnom ročníku I. stupňa sa vyučuje hudobná náuka ako príprava naprijímacie skúšky pre žiakov pripravujúcich sa na stredné školy s umeleckým zameraním.

Hra v ľudovej hudbe sa vyučuje v spoločne v skupine žiakov I. a II. stupňa základného štúdia.

Individuálne vyučovanie v 1. – 4. ročníku I. stupňa základného štúdia s časovou dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje 2-krát do týždňa.

Vyučovací predmet hudobná náuka sa vyučuje:

- v 1. – 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelania – 1 hod. týždenne,
- v 1. – 3. ročníku nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania – 1,5 hod. týždenne
- v 4. ročníku sa vyučuje hudobná náuka pre žiakov pripravujúcich sa na prijímacie skúšky s umeleckým zameraním – 1,5 hod. týždenne.

V odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu sťaženej dochádzky do školy, môže riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka oslobodiť žiaka od dochádzky napovinné vyučovacie predmety komorná hra, hra s súbore, zborový spev, obligátny nástroj, sprievod a štvorručná hra.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	Prípravné štúdium	Dĺžka štúdia - počet rokov	PREDMET	1.rok	2.rok
				Počet hodín týždenne	
1a	A	2	Prípravná hudobná výchova ×)	2	1
			a)Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova	-	1
			alebo b)Príprava ku hre na nástroji – individuálne štúdium	0,5	1-1,5

Učebný plán číslo	Prípravné štúdium	Dĺžka štúdia - počet rokov	PREDMET	Počet hodín týždenne	
				1.polrok	2.polrok
1b	B	1	1.Prípravná hudobná výchova	2	1
			a)Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova	-	1
			alebo		
			b)Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova-individuálne štúdium××)	0,5 1	1 1

××)V prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa.

Prípravné štúdium „A“

- deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy.

×) v 1. roku možno spojiť s hudobno-pohybovou výchovou (pozri UP TO č. 36), na 1. stupni sa môže prideliť klavírny sprievod – 1 hodina týždenne.

- po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy).
- žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa ZŠ HO ZUŠ – primárneho umeleckého vzdelávania.
- o zaradenie žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Prípravné štúdium „B“

- pre žiakov od 6 alebo 7 rokov, ktorí neabsolvovali PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a „A“
- žiaci, ktorí absolvovali prípravné štúdium podľa učebného plánu HO č. 1b, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru základnej umeleckej školy - primárneho umeleckého vzdelávania.
- individuálne štúdium v 1. polroku je možné na základe žiadosti rodiča so súhlasom riaditeľa.

I.STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo:	3							
Stupeň štúdia:	I.stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie:	Hra na klavíri, hra na keyboarde							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1.Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2.Štvorročná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev.	-	-	11		1111			
3.Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	-
Spolu:	2,5	2,5	3,5	3,5	4442,5			

Učebný plán číslo:	4							
Stupeň štúdia:	I.stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie:	Hra na husliach, violončele, gitare, cimbale, akordeóne							
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	2.	2.	3.	4.	2.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1.Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2.Hra v súbore	-	-	2	2	2	2	2	2
3.Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	-
Spolu:	2,5	2,5	4,5	4,5	55	5	3,5	

Učebný plán číslo:	5							
Stupeň štúdia:	I.stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie:	Hra na sopránovej zobcovej flaute							
Vek:	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.2.	3.	4.		1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1.Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2.Hra v súbore	-	-	1	1	1	1	1	
3.Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	-
Spolu:	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4	4	2,5

Učebný plán číslo:	8							
Stupeň štúdia:	I.stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie:	Hlasová výchova, spev							
Vek:	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1a.Hlasová výchova, (v skupine 2 žiakov)	1,5	1,5	1,5	-	-	-	-	-
1b.Spev (individuál. štúd.)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2.Obligátny nástroj (klávesové nástr.)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
3.Komorný spev	-	-	1	1	1	1	1	1
4.Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1b. 2. 4.	3	3						
1b. 2. 3. 4.	44				4,5	4,5	4,5	3

Učebný plán číslo:	10							
Stupeň štúdia:	Prvá časť I.stupňa základného štúdia							
Študijné zameranie:	Hra na kontrabase, viole, pikole, priečnej flaute, hoboji, klarinete, saxofóne, krídlovke, lesnom rohu, pozaune, barytóne, heligónke, tube, fagote, ľudových nástrojoch.							
Vek:	Neurčuje sa							
Dĺžka štúdia:	2 roky							
Stupeň vzdelávania:	primárne umelecké vzdelávanie - 2 roky							
Predmet:	Ročník:							
	1.2.							
	(počet hodín týždenne)							
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5						

2. Sprievod	0,5	0,5
3. Hudobná náuka	1,5	1,5
Spolu:	3,5	3,5

Učebný plán číslo:	11			
Stupeň štúdia:	Druhá časť I.stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie:	Hra na kontrabase, hra na viole			
Vek:	Od 12 rokov, príp. 11 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Stupeň vzdelávania:	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet:	Ročník:			
	1.2.	3.	4.	
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo inštrum. sprievod alebo	1	1	1	1
3. hra v súbore alebo hra v orchestri	22	2	2	
4. Hudobná náuka	1,5	1,5	1,5	-
Spolu: 1. 2. 4.	4	4	4	2,5
1.3. 4.	5	5	5	3,5

II.STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo:	20			
Stupeň štúdia:	II.stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie:	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbele, gitare a akordeóne			
Vek:	Od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník:			
	1.2.	3.	4.	
	(počet hodín týždenne)			
1.Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2.Hra v súbore	2	2	2	2
3.Hudobná náuka×)	1	1	1	1
Spolu pre začiatoč.:	3,5	3,5	3,5	3,5
Spolu pre pokročil.:	4,5	4,5	4,5	4,5

Učebný plán číslo:	22			
Stupeň štúdia:	II.stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie:	Spev			
Vek:	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1.Sólový spev	1,5	1,5	1,5	1,5
2.Korepetícia spevu	0,5	0,5	0,5	0,5
3.Hra na nástroji (klavír a iné)	0,5	0,5	0,5	0,5
4.Hudobná náuka×)	1	1	1	1
Spolu pre začiatoč.:	3,5	3,5	3,5	3,5

Spolu pre pokročil.:	2,5	2,5	2,5	2,5
----------------------	-----	-----	-----	-----

×)Je určená pre začiatočníkov (starších). HN je povinný predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru.

15.UČEBNÉ OSNOVY PRE HUDOBNÝ ODBOR

15.1 HUDOBNÁ NÁUKA

CHARAKTERISTIKA A POSLANIE PREDMETU:

Poslaním predmetu PHV a HN je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou.

Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze,
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu,
- hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami,
- orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch,
- schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby).

PHV a HN sú samostatné predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa PHV a HN systematicky zaoberajú tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. PHV a HN pripravuje a dopĺňa inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzuje na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehľbuje ich, zovšeobecňuje a uvádza do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

CIELE:

- poskytnúť žiakovi **zážitok** a od neho odvíjať niť **poznania**. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.
- umožnenie vytvorenia a usporiadania obsahovej náplne predmetov PHV a HN tak, aby boli pre žiakov príťažlivé, zvýšili ich **záujem** počúvať hudbu a porozumieť jej,

aktivizovali ich schopnosť vnímania a súčasne ich pripravili na vlastnú interpretačnú činnosť. ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale i budúcich poslucháčov – milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických vedomostí rozdelená do dvoch úrovní:

Z - Základná, povinná pre všetkých žiakov.

R - Rozširujúca, určená žiakom mimoriadne talentovaným, pripravujúcim sa na profesionálnu dráhu (pre ostatných žiakov ako doplňujúca ponuka).

- viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania. Postupne prechádzať k drobnokresbe, spoznávať **význam** hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.

- hľadať spolu širšie **súvislosti** – s históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou, životným prostredím a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

VÝCHODISKÁ PRE UČITEĽA:

- Ak dieťaťu predložíme akýkoľvek problém (úlohu, neznámu skutočnosť, umelecké dielo) zaujímavé, zaktivizujeme jeho vnútorné dispozície v celej šírke a tým pozitívne ovplyvníme rozvoj jeho osobnosti.
- Dieťa má silne vyvinutú potrebu zmyslu – hľadanie zmyslu všetkého, čo dieťa robí, je nevyhnutné.
- Abstraktné myslenie, pochopenie systému, princípu musí ísť cez zážitkovú formu. Cez konkrétne zážitky, ktoré postupne prechádzajú viacerými zmyslovými orgánmi (receptormi) – cez pohyb celého tela, zrak, hmat a sluch so zapojením reči, jazyka pochopí systém. Zovšeobecňovanie, hľadanie spoločných znakov tvorí základ pre abstraktné myslenie. Cez návraty a vzájomné prieniky tento abstraktný systém spoľahlivo ukladáme do pamäti.
- Žiadne umelecké dielo nevzniklo oddelene od spoločensko-historických súvislostí, bez spojitosti so životom skladateľa – jeho individuálneho osudu i aktuálnej spoločenskej situácie. Toto poznanie nám pomôže dešifrovať obsah.

OBSAH:

V každom ročníku je obsah zoradený do **tematických celkov** (okruhov), ktoré umožňujú prepojenie jednotlivých hodín v rámci mesačného (vo vyšších ročníkoch dvojmesačného) celku, a tým prirodzené návraty a opakovanie prebratej látky. Tematické celky sú vo všetkých ročníkoch v priereze v každom mesiaci rovnaké, resp. nadväzujúce alebo príbuzné s ohľadom na celkový vývoj žiaka. Výber hudobného materiálu je v kompetencii učiteľa (odporúčané sú všetky dostupné učebnice, metodické príručky či alternatívne učebné osnovy s metodikami, tlačené, zvukové i audiovizuálne materiály). Pri výbere hudobných ukážok zohľadňujeme predovšetkým prístupnosť z hľadiska vývinovej psychológie, schopnosť pochopiť, vyhodnotiť a použiť jednotlivé prvky a zákonitosti hudobnej štruktúry.

METODICKÉ A DIDAKTICKÉ POKYNY:

Prvá hodina v mesiaci (resp. tematickom celku) je motivačná – aktívna percepcia alebo

hudobná dielňa, príp. kombinovaný útvar pripravený učiteľom, nasledujúce 2 – 3 hodiny sú určené na prácu s detailom, utvrdzovanie poznatkov a tvorivé rozvíjanie. Úlohou učiteľa je novými spôsobmi približovať a osvetľovať jednotlivé problémy, nadväzovať a smerovať svoje výchovno-vzdelávacie pôsobenie tak, aby na konci mesiaca mali deti všetko uložené v pamäti bez nutnosti učiť sa doma a mali schopnosť kedykoľvek vedome čokoľvek použiť; postupne a čo najskôr treba prechádzať k poukázaniu na systém (hlavne pri spoznávaní hudobnej abecedy, teda stupnice, intervaly, akordy atď.). Zafixovanie poznatku robíme formou hier, súťaží, rozhovorov okolo „okružného stola“ a pod. Základným princípom je: čo najviac pracovať s jedným hudobným tvarom, aby deti abstrahovali na základe zmien – teda najdôležitejšie je hľadanie podobnosti a rozdielnosti, príbuznosti a kontrastu a vzťahov medzi jednotlivými prvkami.

ODPORÚČANÉ METODICKÉ POSTUPY:

- 1) *workshop*** (dielňa - v našom prípade tvorivá hudobná, kde sa dieťa zoznamuje s jednotlivými prvkami, motívmi, výrazotvornými prostriedkami hudby a v priaznivých podmienkach môžu vzniknúť i malé "súčiastky" - krátke motívy alebo malé celky, ktoré sa dajú spájať a rôzne kombinovať - sem patrí napríklad osvedčená hra na otázku a odpoveď, ale hrať sa dajú aj rôzne predmety a činnosti, napríklad cukríky, pečenie klobások pri ohníku či cesta autobusom a pod.),
 - 2) *round-table*** (rozhovor okolo okružného stola, kedy každý, vrátane učiteľa, pridá svoj poznatok, názor, postreh...),
 - 3) *brainstorming*** (spoločné uvažovanie, tvorivé rozvíjanie myšlienok a nápadov),
 - 4) *aktívna percepcia*** (opakované počúvanie, kedy dieťa sleduje určitý prvok, motív, hudobný nástroj a pod. a reaguje naň vlastnou činnosťou - spevom, pohybom, hrou na telo a ľahkoovládateľné nástroje),
 - 5) *metaforizácia*** (prirovnávanie obsahu, formotvorných zákonitostí, výrazových a systémových prvkov hudby k reálnemu životu, doterajšej životnej skúsenosti dieťaťa – priestor pre medzipredmetové vzťahy),
 - 6) *samostatná práca s informáciami*** (vyhľadanie, vyhodnotenie a výber podľa určených kritérií, ich spracovanie a prezentácia),
 - 7) *vytvorenie projektu***, kde sa spoja výsledky všetkých metód a foriem práce a výsledkom je nielen samotná prezentácia (vystúpenie), ale predovšetkým to, čo v deťoch zostane (teda nielen zážitok a vedomosť, ale hlavne chuť do ďalšieho poznávania...).
- Postup preberaného učiva je zoradený špirálovito. Tematické celky v priereze jednotlivými ročníkmi majú spravidla rovnaké alebo nadväzujúce zameranie, pričom je zohľadnený didaktický postup, psychologicky premyslený s ohľadom na priebeh školského roka, tematickú príbuznosť a súčasne pestrosť. Tematické celky sú zoradené so zámerom, aby sa učiteľ v jednom mesiaci (dni, týždni) zaoberal príbuznou problematikou vo všetkých ročníkoch, čo mu umožní lepšie sa sústrediť na danú oblasť a prípadne môže pracovať v rôznych ročníkoch s tým istým materiálom. Aktuálne možno zaradiť i iné témy – učiteľ môže urobiť napríklad mozartovský (bachovský, beethovenovský a pod.) týždeň, týždeň slovenskej hudby či zohľadniť iné aktuálne výročia z oblasti hudby vrátane regionálnych udalostí či špecifik.

V PHV a na primárnom stupni hudobného vzdelávania má vyučovací proces prevažne činnostný charakter, ktorý sa postupne na nižšom sekundárnom stupni prikloní k perцепčným a analytickým činnostiam.

- **Interpretačné činnosti:** spevácke a intonačné, rytmicko-pohybové, improvizácie a inštrumentálne. Činnosti možno pestovať oddelene i spájať.
- **Percepčné činnosti:** počúvanie hudby, verbalizácia hudobného zážitku, sluchová analýza.
- **Hudobno-náukové pojmy:** vyvodzujeme zásadne zo znejúcej hudby. Hudobno-teoretické poznatky fixujeme hravou formou a overujeme ich zvládnutie opätovným spojením so živou hudbou.
- **Práca s informáciami, výchova k porozumeniu hudbe a k estetickému cíteniu:** Dejiny hudby, hudobné slohy a žánre, sociálna funkcia hudby. Využívanie literatúry i moderných informačných zdrojov. Využívame možnosti IKT (solfeggio, fixácia poznatkov, vytváranie vlastných hudobných štruktúr).

Prípravná hudobná výchova

Predmet	Prípravná hudobná výchova – PŠ B
Ročník	prípravné štúdium
Časový rozsah výučby	v 1.polroku – 2 hod. týždenne (kolektívne vyučovanie) v 2.polroku – 1 hod. týždenne (kolektívne vyučovanie)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Bc. Ján Jóny
Shválené	1.9.2026

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

V prípravnom štúdiu využívame najmä deťom blízke rozprávkové motívy a hry smerujúce k rozvíjaniu motorických zručností, rytmického cítenia, intonácie a základom hudobnej gramotnosti. Témy sú postavené tak, aby obsahovali potencionálne možnosti rozvíjania na ďalších hodinách a prenášania ťažiska vždy na jeden problém. Žiaci PHV sú na konci 1.polroka pripravení na hru na hudobnom nástroji, na konci školského roka ovládajú základy hudobnej abecedy (notová osnova, husľový a basový kľúč, takt a taktová čiara, čítanie nôt v jednočiarkovanej oktáve, rozoznávanie základných dĺžkových hodnôt nôt a pomlčiek) a informatívne sa orientujú v rytme, tempe, dynamike a farbe tónu. Pri vyučovaní využívame tvorivé metódy – improvizácia, pohyb, spev s inštrumentálnym (najmä rytmickým) sprievodom, postupne hra a transpozícia jednoduchých známych motívov na melodických nástrojoch, dramatická akcia.

CIELE:

Cieľomprípravnej hudobnej výchovy je vyvolať tvorivú aktivitu žiaka a jeho radosť z objavovania hudobného krásna. Vychádzať pritom z detskej mentality – hravosti, spontánnosti, napodobňovacej schopnosti, obrazotvornosti a doterajšieho stupňa vyspelosti. Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobné zručnosti, návyky, poznatky, vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu. Poskytovať základné informácie o hudbe a kultúrnom živote okolia.

Interpretačné činnosti:

Základné spevácke zručnosti a návyky. Spev jednoduchých piesní. Melodické cítenie a orientácia v rozsahu oktávy ($c^1 - c^2$).

Zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách. Rytmické cítenie v dvojdobom a trojdobom takte. Schopnosť vyjadrenia hudobného toku pohybom.

Schopnosť zapamätať si a reprodukovat' krátky rytmický alebo melodický motív, rytmizovať a melodizovať slová, detské texty a riekanky. Motorické zručnosti získané hrou na ľahkoovládateľné nástroje.

Percepčné činnosti:

Rozoznať kontrasty v hudbe. Poznať hudobné nástroje – klavír, akordeón, husle, violončelo, flauta, gitara. Zapojením predstavy a fantázie sledovať obsah krátkych hudobných skladbičiek a hudobných rozprávok. Cítenie tonálneho centra od trichordálnych a tetrachordálnych melódií po orientáciu v rozsahu oktávy. Sluchové rozlišovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, dynamika a farba.

Hudobno-náukové pojmy:

Notová osnova, husľový kľúč, basový kľúč (informatívne). Taktová čiara, dvojštvrt'ový, trojštvrt'ový a štvorštvrt'ový takt. Dvojica osminových nôt, nota štvrt'ová, polová, polová s bodkou, celá a pomlčky. Základné dynamické označenia – piano, mezzoforte, forte. Opakovacie znamienko. Noty $c^1 - c^2$. Rozlišovanie základných vyjadrovacích prostriedkov hudby: veselo-smutne, rázne - nežne, rýchlo-pomaly, vyššie - nižšie, silno-slabo, zosilňovať - zoslabovať a pod.. Pochod, tanec, uspávanka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. polroka prípravného štúdia „B“:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Interpretačné činnosti:</u> Jednoduché piesne v rozsahu $c^1 - a^1$. Hra na detských melodických a rytmických nástrojoch, hra na tele. Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a detských textov. <u>Percepčné činnosti:</u> Zvuky hudobné a nehudobné, ľudské hlasy. Kontrasty v hudbe. Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, krok, skok). Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, farba, dynamika.	- interpretujú jednoduché piesne, - využívajú pri speve správne základy speváckych návykov, - rozoznávajú rytmickú pulzáciu, - zahrajú na detských nástrojoch a na tele – samostatne aj v skupine - rozlišujú zvuky a tóny a ich farby, - rozlišujú kontrastné výrazové polohy, - vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadrenia zážitkov z nich, - rozoznávajú vlastnosti tónu, - rozoznávajú sluchom páryny a nepáryny takt, - reagujú na elementárny harmonický pohyb.

Párne a nepárne metrum. Elementárne tonálne a harmonické vzťahy.	
---	--

Žiaci po ukončení 2. polroka prípravného štúdia „B“:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Interpretačné činnosti:</u> Jednoduché piesne v rozsahu oktávy c^1 - c^2. Hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti a hry. Kreatívne hudobné hry na osvojenie výrazových prostriedkov hudby, elementárna improvizácia a pre kompozícia. <u>Percepčné činnosti:</u> Kontrasty v hudbe (doplniť o vyššie – nižšie, nežne – rázne, veselo – smutne a pod.). Hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy (ženský, mužský, detský). Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, menší a väčší krok, skok), vlastnosti tónu – výška, dĺžka, farba, dynamika v širšom spektre. Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. Párny a nepárny takt. Elementárne tonálne a harmonické vzťahy. <u>Hudobno-náukové pojmy:</u> Základná hudobná abeceda (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, noty c^1 - c^2), basový kľúč (informatívne). Nota celá, polová, štvrtová, dvojica	- interpretujú jednoduché piesne, - reprodukovujú krátke rytmické alebo melodické motívy a detské piesne samostatne alebo v skupine so sprievodom detských ľahkoovládateľných nástrojov / alebo hrou na tele, - rozlišujú diferencované výrazové polohy, - rozlišujú hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy, - orientujú sa v časopriestore hudby, - vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadrenia zážitok z nich, - rozoznávajú rytmickú pulzáciu v dvojdobom a trojdobom metre sluchom, - rozlišujú elementárne tonálne a harmonické vzťahy sluchom. - dokážu prečítať notový zápis interpretovanej Skladby, - ovládajú základy notopisu (nota celá, polová,

osminových nôt a pomlčky, opakovacie znamienko.	štvrtová, pomlčky, husľový a basový kľúč),
Základné tempá a zmeny – rýchlo, pomaly, krokom, zrýchľovať, spomaľovať.	- reagujú na zmeny tempa a metra,
Pochod, tanec, uspávanka.	- rozlišujú základné výrazové polohy hudby.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

PHV je samostatný predmet s vlastným cieľom a so špecifickými formami práce a vlastnou metodikou. Učivo v osnovách sa rozdeľuje na základné, ktoré je záväzné pre všetkých žiakov a doplnujúce, ktoré učiteľ zaraďuje podľa podmienok v triede, prípadne preberá len so schopnejšími žiakmi. Úlohou učiteľa je novými spôsobmi približovať a osvetľovať jednotlivé problémy, nadväzovať a smerovať svoje výchovno-vzdelávacie pôsobenie tak, aby na konci mesiaca mali deti všetko uložené v pamäti bez nutnosti učiť sa doma a mali schopnosť kedykoľvek vedome čokoľvek použiť.

Základným princípom je: čo najviac pracovať s jedným hudobným tvarom, aby deti abstrahovali na základe zmien – teda najdôležitejšie je hľadanie podobnosti a rozdielnosti, príbuznosti a kontrastu a vzťahov medzi jednotlivými prvkami a výrazovými polohami.

Využívať hudobné dielne(workshopy), aktívnu perцепciu, komplementárne činnosti, hry, súťaže, spoločné muzicírovanie.

Odporúčaný hudobný materiál:

DANIEL, L.: Metodika hudobnej výchovy. Montanex 2001.

DLHÁŇOVÁ, B.: Spevníček. Hudobná teória v spevankách pre žiakov ZUŠ. Scriptorium Musicum. ISBN 80-969198-2-2, 2002

KLOCHÁŇ, J – TORZEWSKI, K.: Spevom k šťastiu detí. Červienka. ISBN 3-87989-319-5, 2001

LEVICKÁ, M.: Tancuj, tancuj vykrúcaj. At Publishing, 2000.

LYSÁKOVÁ, M.- KOPINOVÁ, I.-PODHORNÁ, A.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. SPN 1989

PODSTAVKOVÁ, O.: Hudobná príprava I.,II.. H plus 1997.

VOZAR, M.,- POSPÍŠILOVÁ, V.: Pojdme si hrať – pracovní sešit pro PHV. Talacko Editions, 2008

VOZAR, M.: Súbor hudobných príkladov pre hudobnú náuku. www.hudobnavychova.sk

Hudobné rozprávky a príbehy, detské piesne a skladby podľa odporúčania:

Učebných osnov HN, Učebných osnov projektového vyučovania HN, učebníc, zbierok detských piesní a pod.

PROFIL ABSOLVENTA prípravného štúdia:

Po absolvovaní prípravnej hudobnej výchovy je žiak pripravený k výučbe hry na nástroji (spevu).

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

Spev piesne s ostinátnym sprievodom na ľahkoovládateľnom hudobnom nástroji samostatne alebo v skupine, verbalizácia hudobného zážitku z krátkej vokálnej alebo inštrumentálnej skladby, orientácia v dvoj- a trojdobom takte (pochod, valčík), ovládanie základných hudobno-náukových pojmov (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, hodnoty nôt, základné dynamické označenia, opakovacie znamienko).

Prvá časť I. stupňa základného štúdia 1. ročník

Predmet	Hudobná náuka
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	1 hod. týždenne, (skup. vyuč., 1 x týždenne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie – ISCED 1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Predmet poskytuje základy hudobného teoretického vzdelávania nadväzovaním na prípravné štúdium a tiež úplne od začiatku pre žiakov, ktorí prípravné štúdium neabsolvovali. Zameriava sa na rozvíjanie odborných hudobných vedomostí, zručností a orientáciu v hudobnom materiáli po teoretickej stránke v notovej, rytmickej a intonačnej oblasti. Buduje základné spevácke návyky žiakov, pestuje hudobnú pamäť a schopnosť improvizácie na melodicko-rytmických nástrojoch Orffovho inštrumentára. Všeobecne vyvodzuje hudobno-náukové pojmy zo živej hudby a používaním hravej formy.

CIELE:

- nadväzne na PHV hravou formou motivovať žiakov,
- rozvíjať ich záujem o hudbu, aktivizovať ich tvorivosť, fantáziu a predstavu.
- rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov hudby.
- zdokonaľovať melodicko-rytmické čítanie a pamäť.
- spoznávať hudobnú abecedu a pestovať prepojenie sluchová skúsenosť – znak – predstava.

Interpretačné činnosti:

Správna intonácia jednoglasných piesní, správne dýchanie, výslovnosť a nenásilné tvorenie tónu. Intonácia trichordálnych a tetrachordálnych detských piesní z listu, durových a molových melódií a piesní bez náročných intervalových skokov, s návratom k základnému tónu, s možnosťou uplatnenia solmizačnej metódy. Intonácia durového a molového kvintakordu, intonácia celého tónu a poltónu ako príprava na uvedomenú intonáciu modálnych melódií. Schopnosť interpretovať základné metrické hodnoty dvojdobé a trojdobé s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr.

pochod, valčík). S udávaním základného metra vedieť interpretovať rytmické útvary s použitím páru šestnásťtinových a osminových nôt, štvrtovej, štvrtovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrtových a osminových taktoch. Taktovať dvojdobý a trojdobý takt. Rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizácia a melodizácia riekaniek, detských alebo vlastných textov. Schopnosť zahrat' na melodicko-rytmických nástrojoch jednoduché piesne, transponovať ich a vytvárať k nim sprievod (ostinátne rytmické a melodické modely).

Percepčné činnosti:

Schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru. Vybrané skladby sledovať v notovom zápise. Na základe ich počúvania charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie, dynamiku, tempo, metrum, tonálny charakter skladby, farbu. Schopnosť sluchom rozpoznať základné stavebné prvky hudobnej formy (opakovanie, kontrast, rozvíjanie motívu, fráza, prízvuk, záver). Rozlišovať durový a molový charakter skladby, piesne alebo úryvku. Rozpoznať základný tón, durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón.

Hudobno-teoretické poznatky:

Z Noty v husľovom kľúči g – c³, noty v basovom kľúči C – e¹, posuvky #, b, odrážka, stupnica a tónina durová (do 2 # a 2b), molová tónina (rozpoznávanie sluchom podľa tercie), trojzvuk, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8 takt, nota s bodkou, p, mf, f.

R Fermata, predznamenanie, legato, staccato, ligatúra, pp, ff, crescendo, decrescendo, moderato, adagio, allegro, allegretto, ritardando, accelerando; triola, synkopa; ľudské hlasy (soprán, alt, tenor, bas).

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1.ročníka prvej časti I.stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Interpretačné činnosti:</u> Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov. Rytmické a rytmicko-melodické hry. Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvuchnej a neprízvuchnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry. <u>Percepčné činnosti:</u> Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok,	- intonujú jednoduché durové a molové melódie, - interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvuchnej doby, - vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch, - vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnásťtinových, osminových nôt, štvrtovej, štvrtovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrtových a osminových taktoch a udávaním základného metra. - vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, - rozlišujú charakter dur a mol,

verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovkej podoby. Transpozícia <u>Hudobno-náukové pojmy:</u> Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty c -g², posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8 takt. Stupnica, legato, staccato. Dynamické značky -p, mf, f, crescendo, decrescendo. Tempové značenie – moderato, allegro. Abreviatúry – prima volta, secona volta, opakovacie znamienko.	- zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, - transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne). - ovládajú notopis husľového kľúča (c¹-g²), - ovládajú notopis basového kľúča (c-c¹), - rozpoznávajú stupnicu dur a mol, - poznajú trojzvuk, - ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení žiakov vychádzame z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní a individuálneho preukázania požadovaných vedomostí.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Výučba hudobnej náuky je skupinová, preto sa vo všetkých činnostiach snažíme podporovať tvorivosť a fantáziu žiakov. Pre udržanie ich koncentrácie počas vyučovacej hodiny striedame činnosti, spájame hudbu s rytmizovaním a hrou na telo, na vyvodzovanie teoretických poznatkov používame rôzne pomôcky – magnetickú notovú tabuľu, kartičky na určovanie nôt, rytmické kocky a pod.. Didaktické postupy a metódy volíme vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiakov.

Učebné zdroje:

SLUJKOVÁ, V., FISLA, R., KORCOVÁ, E.: Hudobná náuka pre 1. ročník ZUŠ. SPN Bratislava 2006, ISBN 80-10-01081-2
KOPINOVÁ, Ľ.: Hudobná výchova pre 1. ročník ZŠ. PNS Bratislava 2003
DANESOVÁ, E.: Hudobná teória pre každého. Príroda 1998. ISBN 80-07-00978-7
LEPORISOVÁ, M.: Hudobná náuka pre 1. ročník.
AINSLEY, R.: Encyklopédia vážnej hudby
ANGELI, O.: Prvé stretnutie s hudbou.
LIBERA, J.: Špivanočky moja.
Zborníky ľudových piesní.

Odporúčaný hudobný materiál:

J. Hatrík: Medzi Trpaslúšikmi - výber
 J. Hatrík: Záhadné pesničky - výber
 D. Hevier / J. Hatrík: Keď v nebi vyhrávajú
 E. Suchoň: Maličká som – 1. cyklus z cyklu Obrázky zo Slovenska
 M. Schneider-Trnavský: Ružičky, Oráč

2. ročník

Predmet	Hudobná náuka
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	1 hod. týždenne, (skup. vyuč., 1 x týždenne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárneumelecké vzdelávanie – ISCED 1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- ďalej rozvíjať kreatívne myslenie a emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- v špecificky odbornom vzdelávaní rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť,
- sledovať účinok hudobných tvarov, rozoznávať zmeny výrazu, jeho závislosti od jednotlivých hudobných zložiek a vypestovať schopnosť sledovať vzájomné vzťahy v hudobnej štruktúre,
- rozširovať piesňový repertoár, upevňovať správne spevácke návyky a citlivo reagovať na učiteľovo gesto.
- viesť žiakov k uvedomovaniu si hodnoty a krásy ľudovej piesne a položiť základy poznávania hudobnej histórie Slovenska.

Interpretačné činnosti:

Spevácke a intonačné:

Z Rozšírenie hlasového rozsahu žiakov (a – d²). Rozlíšenie ľudových piesní podľa regiónu (východné, stredné a západné Slovensko). Kánonické spievanie, resp. jednoduchý ľudový dvojhlas. Uvedomená intonácia durových a molových piesní s melodikou, obsahujúcou sekundové postupy, durový a molový kvintakord aj rozšírený, resp. so spodnou kvintou.

R Intonácia základného tónu kvintakordu, sextakordu a kvartsextakordu.

Rytmicko – pohybové, improvizčné a inštrumentálne:

Metrické čítanie a schopnosť rytmizovať 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, 6/8 takt. Pohybom reagovať na prízvukné doby. Taktovať štvordobý takt. Schopnosť rytmizovať triolový, synkopický a bodkovaný rytmus, tiež rytmické útvary začínajúce pomlčkou a predtaktím.

Rytmizácia a melodizácia riekaniak a schopnosť sprevádzať ich ostinátnym rytmickým alebo melodickým sprievodom s využitím základných tónov toniky, dominanty a subdominanty (T

D S). Vyhľadávajú jednoduchého harmonického sprievodu, napríklad v C dur: T (c - g), D (h - g), S (c - a). Schopnosť reagovať na partnera (spoluhráča) a viesť hudobný rozhovor.

Percepčné činnosti:

Rozoznávajú zvukovo kontrastných nástrojov (napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, trúbka – pozauna, triangel – bubon). Rozlišovanie vokálnych a inštrumentálnych zoskupení (sólo, duo, trio, ďalej zbory mužský, ženský, miešaný a detský). Poznanie základných zákonitostí stavby hudobnej formy a rozvíjania hudobného procesu. Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, sextakordy a kvartsextakordy. Vedieť určiť metrum skladby, príp. jej rytmické zvláštnosti.

Hudobno-teoretické poznatky:

Z Noty v husľovom kľúčic³ – e³, noty v basovom kľúčic³ – C, c¹ - e¹, orientácia v durových stupniciach do 3 # a 3 b; paralelné molové (informatívne), dynamické označenia pp, ff, tempové označenia moderato, allegretto; pomenovanie stupňov v stupnici: prima – oktáva; kvintakord, sextakord, kvartsextakord; fermata, legato, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo.

R Stavba prirodzenej molovej stupnice, paralelné (rovnobežné) stupnice; predtaktie, synkopa, triola; adagio; ritardando, rallentando, accelerando; prima volta, seconda volta.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2.ročníka prvej časti I.stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Interpretačné a percepčné činnosti:</u> Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon. Intonácia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby). Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov. Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia. Transpozícia. Intervaly, kvintakord a obraty – identifikácia. Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.	- rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev, - intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou, - vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou, - ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy, - identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti, - transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne), - rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy,

<u>Hudobno-náukové pojmy:</u> Orientácia v durových stupniciach do 3# a 2b. Dynamické označenia pp, ff.tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.	- rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín. - orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b, - ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení žiakov vychádzame z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní a individuálneho preukázania požadovaných vedomostí.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Výučba hudobnej náuky je skupinová, preto sa vo všetkých činnostiach snažíme podporovať tvorivosť a fantáziu žiakov. Pre udržanie ich koncentrácie počas vyučovacej hodiny striedame činnosti, spájame hudbu s rytmizovaním a hrou na telo, na vyvodzovanie teoretických poznatkov používame rôzne pomôcky – magnetickú notovú tabuľu, kartičky na určovanie nôt, rytmické kocky a pod..Didaktické postupy a metódy volíme vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiakov.

Učebné zdroje:

SLUJKOVÁ, V., FISLA, R., KORCOVÁ, E.: Hudobná náuka pre 2. ročník ZUŠ. SPN Bratislava 2007, ISBN 97-80-10-01285-5
DANESOVÁ, E.: Hudobná teória pre každého. Príroda 1998. ISBN 80-07-00978-7
AINSLEY, R.: Encyklopédia vážnej hudby
ANGELI, O.: Prvé stretnutie s hudbou.
LIBERA, J.: Špivanočky moje.
Zborníky ľudových piesní.

Odporúčaný hudobný materiál:

E. Hradecký: Malé blues
R. Schumann: Poľovnícka
A. Moyzes: Trávnice
R. Fitzwilliam: Corrento,
B. Bartók: Husľové duo č. 1
C. Debussy: Cakewalk
A. Vivaldi: Štvoro ročných období (Zima, Jar)
J. Krieger: Menuet
S. Majkapar: Ozvena
M.P. Musorskij: Obrázky z výstavy
F. Beyer: Allegretto
E. Hradecký: Vláčik
L. van Beethoven : Veselo-smutne
R. Schumann: Divoký jazdec
G. F. Händel: Slávnosti na vode
P. I. Čajkovskij: Škovránok
J. Letňan: Zázračná muzika

3. ročník

Predmet	Hudobná náuka
Ročník	 tretí
Časový rozsah výučby	1 hod. týždenne, (skup. vyuč., 1 x týždenne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie – ISCED 1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

V 3. ročníku nadväzujeme na vedomosti získané z predošlých ročníkov. Dôležitou zložkou je oblasť vokálnych činností, ale hlavným cieľom je rozšíriť okruh ľudových piesní, ktoré využívame aj na vysvetlenie a lepšie pochopenie intervalov, stupníc, transpozície a neskôr aj na harmóniu a kadenciu. Najdôležitejším problémom je výchova k cíteniu metra a rytmu, preto je potrebné hravou a nenásilnou formou venovať sa tomuto problému na každej vyučovacej hodine a stavať už na základoch z predošlých rokov, samozrejme so zreteľom na individuálne schopnosti žiaka. Rovnako je potrebné aktivizovať tvorivosť, fantáziu a predstavivosť, zdokonaľovať melodicko-rytmické cítenie.

CIELE:

- upevňovať, rozširovať a aktívne využívať melodickú, tonálnu, metrickú, tempovú a rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť,
- prehľbovať harmonickú predstavivosť,
- zdokonaľovať dvojhlasný spev a oboznámiť žiakov s niektorými hudobnými žánrami a s funkciou hudby pri rôznych spoločenských príležitostiach,
- pripraviť žiaka na vlastnú interpretačnú činnosť

Interpretačné činnosti:

Spevacké a intonačné:

Z Kultivovať spevacký prejav, schopnosť vyspievať dlhšie frázy. Oboznamovať žiakov s ľudovou piesňou, ktorá sa delí podľa obsahu (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.) a podľa regiónu. Spievať detské umelé piesne aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.

RIntonácia jednoduchých piesní a melódií s charakterom lýdickej tóniny. Schopnosť preniesť tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy.

Rytmicko – pohybové, improvizčné a inštrumentálne:

Viesť žiakov k správnej rytmizácii príkladov pomocou vankúšikov, ceruzy alebo predlaktia. Zvýraznením prízvuknej doby vedieť rytmizovať striedavé takty v piesňach i cvičeniach.

Na podporu harmonického cítenia viesť žiakov k vyhľadávaniu jednoduchého harmonického sprievodu s použitím základných funkcií, napríklad: C dur – T (c-g), D (h-g), S (c-a). Na melodicko-rytmických nástrojoch kánonicky sa zapojiť do jednoduchej piesne. Dopĺňať predvetie závetím a vytvárať melodické a rytmické vety.

Percepčné činnosti:

Prostredníctvom skladieb rozšíriť poznávanie hudobných nástrojov. Viesť žiakov k sledovaniu súčasne znejúcich dvoch alebo troch melodických pásiem, resp. dvoch pásiem so sprievodom. Z predhrávaných alebo interpretovaných skladieb či piesní vedieť určovať jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu. Rozlišovať durový a molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o lýdicú tóninu. Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obrátov vedieť rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu. Precvičovať veľkú a malú sekundu ako celý tón a poltón.

Hudobno-teoretické poznatky:

Z Orientácia v intervaloch (nie ako stupeň, ale ako interval) prima – oktáva, predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma, durové a molové stupnice do 5# a 5b, rovnomerné stupnice, paralelné stupnice, striedavé takty, dvojité posuvky, nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá, druhy orchestrov

R Stavba lýdickej stupnice, druhy ľudových piesní, čo je zbor a jeho rozdelenie, partitúra, niektoré gitarové značky.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3.ročníka prvej časti I.stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Interpretačné a percepčné činnosti:</u> Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svaobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb,	- reprodujú jednoduchý rytmicko – melodický útvar, - ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, - analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, - transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, - rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, - vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym

veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta. <u>Hudobno-náukové pojmy:</u> Pomenovanie stupňov v stupnici: prima – oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.	rytmicko-harmonickým sprievodom improvizáčného charakteru, - aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach. - rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, - ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, - ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, - rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení žiakov vychádzame z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní a individuálneho preukázania požadovaných vedomostí.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Výučba hudobnej náuky je skupinová, preto sa vo všetkých činnostiach snažíme podporovať tvorivosť a fantáziu žiakov. Pre udržanie ich koncentrácie počas vyučovacej hodiny striedame činnosti, spájame hudbu s rytmizovaním a hrou na telo, na vyvodzovanie teoretických poznatkov používame rôzne pomôcky – magnetickú notovú tabuľu, kartičky na určovanie nôt, rytmické kocky a pod.. Didaktické postupy a metódy volíme vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiakov.

Učebné zdroje:

SLUJKOVÁ, V., FISLA, R., KORCOVÁ, E.: Hudobná náuka pre 3. ročník ZUŠ. SPN Bratislava 2008, ISBN 978-80-10-01577-1
DANESOVÁ, E.: Hudobná teória pre každého. Príroda 1998. ISBN 80-07-00978-7
AINSLEY, R.: Encyklopédia vážnej hudby
ANGELI, O.: Prvé stretnutie s hudbou.
LIBERA, J.: Špivanočky mojo.
Zborníky ľudových piesní.

Odporúčaný hudobný materiál:

B. Smetana: Vyšehrad
A. Dvořák: Symfónia e mol Z nového sveta

G. Verdi: Caro nome
 L.van Beethoven: 9. symfónia
 F. Schubert: Menuet
 F. Schopin: Mazúrka gis-mol
 J.Haydn: Sláčikové kvarteto D dur Škovránčie
 C.S.Saens – Karneval zvierat

4. ročník

Predmet	Hudobná náuka
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	1 hod. týždenne, (skup. vyuč., 1 x týždenne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárneumelecké vzdelávanie – ISCED 1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Ján Jóny
Schválené	Bc. 1.9.2026

CIELE:

- poukázať na ľudovú pieseň a tanec ako inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov,
- na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k pochopeniu malých foriem a rozlišovaniu charakteristických zvláštností v hudbe rôznych národov a ukázať žiakom formy zachovávanie a rozvíjania národných tradícií,
- rozvíjať silnejúcu racionálnu zložku myslenia,
- využívať spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia na odhaľovanie logických postupov a zákonitostí hudobnej štruktúry diela,
- tematické zameranie celého ročníka: **Pieseň a tanec** ako základné zdroje hudobného prejavu.

Interpretačné činnosti:

Schopnosť intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Pomocou ľudových piesní intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov. Striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách). Využitím IKT trénovať rôzne rytmické kombinácie. Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.

Percepčné činnosti:

Počúvanie hudby:

Rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov.

Sluchová výchova:

☑ Rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny, rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu.

☑ Analyzovať zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord. Využitím IKT trénovať sluchovú predstavu intervalov, akordov, stupníc.

Hudobno-teoretické poznatky:

☑ Všetky durové a molové stupnice s bé (kvartový kruh), lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická záměna, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia, ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec.

☑ Princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dórska stupnica, melodické ozdoby – trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Interpretačné a percepčné činnosti:</u> Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Aplikovanie inton. a rytmických postupov v sluchovej analýze, rozlišovanie dur. Alebo mol. piesní a skladieb, základných intervalov, durových a mol. kvintakordov a ich obratov. Rytmický dvojhlas alebo trojhlas. Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimo hudobnej predstave – elementárna kompozícia. Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a uvoľnenia v hudbe. Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období. <u>Hudobno-náukové pojmy:</u>	-demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov, -aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní, -sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií, -ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu, -demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia, -orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia,

Intervaly, kvintakordy a ich obraty.	-určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený,
Stupnice durové a molové – princíp kvintového a kvartového kruhu.	-ovládajú stupnice dur, mol, lýdická,
Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lýdická stupnica. Melodické ozdoby.	-určujú základné melodické ozdoby,
Hlavné harmonické funkcie.	-rozlišujú základný harmonický priestor.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení žiakov vychádzame z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní a individuálneho preukázania požadovaných vedomostí.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Výučba hudobnej náuky je skupinová, preto sa vo všetkých činnostiach snažíme podporovať tvorivosť a fantáziu žiakov. Pre udržanie ich koncentrácie počas vyučovacej hodiny striedame činnosti, spájame hudbu s rytmizovaním a hrou na telo, na vyvodzovanie teoretických poznatkov používame rôzne pomôcky – magnetickú notovú tabuľu, kartičky na určovanie nôt, rytmické kocky a pod.. Didaktické postupy a metódy volíme vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiakov.

Učebné zdroje:

SLUJKOVÁ, V., FISLA, R., KORCOVÁ, E.: Hudobná náuka pre 4. ročník ZUŠ. SPN Bratislava 2008, ISBN 80-08-01467-9
 DEMO, O.: Z klenotnice slovenských ľudových piesní. Bratislava, OPUS 1981
 MEDVECKÁ, E.: Detské hry a tance. Bratislava, ASCO 1997

Odporúčaný hudobný materiál:

A. Moyzes: Tance z Pohronia
 E. Suchoň: Krútnava
 Z. Mikula: Lúčne hry
 A. Dvořák: Slovanský tanec č. 15
 F. Chopin: Mazúrka F dur
 J. Haydn: Menuet D dur
 D. Milhaud: Scaramouche
 L. Janáček: Pilky
 M.I. Glinka: Kamarinskaja
 S. Joplin: Maple Leaf rag
 F. Henderson: Tiger rag
 L. Armstrong: Už nie som zlý
 P. Lipa – výber
 Dobrá noc, ma mila
 Deň radosti
 Klobucký tanec
 J.S. Bach: Suita h mol
 F. Couperin: Les Petits Moulins a Vent

J. Haydn: Symfónia D dur č. 104
 F Strauss: Na krásnom modrom Dunaji
 B. Bartók: Rumunské tance
 J. Hatrík: Chopin počúva trávnicu
 I. Stravinskij: Príbeh vojaka (Triumfálny pochod diabla)

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia majú absolventi osvojené základy hudobnej a prvotnej kultúrnej gramotnosti, získali základy pre celoživotné učenie sa a pre rozvíjanie svojich kompetencií. Vážia si seba aj druhých, sú spôsobilí ústretovo komunikovať a spolupracovať, sú vnímaví k potrebám iných. Získali základy používania odbornej terminológie a komunikácie v oblasti hudby.

Úroveň rozvinutosti kompetencií nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu.

Vedomosti, zručnosti a postoje absolventa primárneho stupňa vzdelania:

- vedieť zaspievať podľa notového záznamu alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu,
- pohybom, hrou na telo alebo melodicko-rytmickými nástrojmi udržať svoj part v rytmickom viachlase,
- vedieť zharmonizovať jednoduchú diatonickú melódiu hlavnými harmonickými funkciami,
- vedieť rozpoznať slovenskú ľudovú hudbu a charakterizovať spôsob jej správania,
- vedieť rozlíšiť podľa rytmu európske a latinskoamerické tance (mazurka, menuet, valčík, polka, čardáš, samba, tango, cha-cha),
- vedieť verbalizovať svoj zážitok z hudby,
- podľa sluchu určiť základný tón tóniny, kvintakordu a jeho obratov, vedieť určiť intervaly a obraty kvintakordu,
- vedieť určiť podľa sluchu základné harmonické funkcie (T-S-D).

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

1. ročník

Predmet	Hudobná náuka
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	1,5 hod. týždenne, (skup. vyuč., 1 x týždenne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nížšie sekundárneumelecké vzdelávanie – ISCED 2B
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

Spracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- podporovať snahu žiakov o seberealizáciu, povzbudzovať sebavedomie menej aktívnych žiakov,
- využívať vedomosti žiakov aj z iných predmetov,
- vytvárať príjemné a zaujímavé prostredie a postupne im približovať hudbu, aby získali k nej vzťah,
- využitím IKT trénovať sluchovú analýzu, získavať základy počítačovej notosadzby a pravidiel notopisu,
- popri práci s literatúrou využívať na prácu s informáciami multimédiá a internet, čo je základný predpoklad prípravy projektov vo vyšších ročníkoch.

V tomto ročníku sa začínajú vyhraňovať záujmy žiakov, dochádza k postupnej špecializácii, ktorá sa javí v rozličnej intenzite práce (až po výber budúcich profesionálov).

Interpretačné činnosti:

Komplexné spevácke, intonačné, rytmické a improvizčné:

Z Schopnosť kolektívneho vytvorenia malého hudobnodramatického útvaru. Schopnosť improvizovaného sprevádzania piesní (sólovo alebo kolektívne).

R Kultivovaný prednes aj dvojhlasných, resp. trojhlasných ľudových a umelých piesní. Spev z listu. Schopnosť zaspievať jednotlivé tóny trojzvuku. Intonovať dominantný septakord, intervaly s použitím rôznych intonačných metód, diatonické melódie obohatené o chromatické striedavé citlivé tóny.

Percepčné činnosti:

Počúvanie hudby:

Vedieť poukázať na rôzne druhy skladieb, kde sa uplatňuje ľudský hlas . Čiže oboznamovať žiakov s piesňou a zborovou tvorbou, operetou, muzikálom, kantátou, oratóriom a melodramou.

Sluchová analýza:

Z Rozpoznať veľkú a malú septimu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dominantný septakord, modálne melódie (lýdickú, dórsku, mixolýdickú). Vedľaššie harmonické stupne (informatívne), otvorený (klamný) záver.

R Sledovať melodickú zmenu jedného alebo dvoch tónov trojzvuku a uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi nasledujúcimi akordami.

Hudobno-teoretické poznatky:

Z Prepojenie doteraz získaných poznatkov s praktickým uplatnením pri percepcii, vo vlastnej tvorivej (interpretačnej, integratívno-kreatívnej) činnosti či teoretickej reflexii.

R Gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium, omša, opera, opereta, ária, recitatív, muzikál, monodráma, melodráma, renesancia, barok, a capella, dominantný septakord, modulácia.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Percepčné a tvorivé činnosti:</u> Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom. Od baroka ku klasicizmu a romantizmu. Gotika, renesancia, impresionizmus v hudbe. Vývoj populárnej hudby. Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby. Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému. <u>Hudobno-náukové pojmy:</u> Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, pregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.	-verbalizujú zážitok hudby, -identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny, -rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb, -rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba, -rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody(lýdická, mixolýdická), celotónová, príp.dórska, -vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov, -identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, -orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení žiakov vychádzame z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní a individuálneho preukázania požadovaných vedomostí.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Výučba hudobnej náuky je skupinová, preto sa vo všetkých činnostiach snažíme podporovať tvorivosť a fantáziu žiakov. Pre udržanie ich koncentrácie počas vyučovacej hodiny striedame činnosti, spájame hudbu s rytmizovaním a hrou na telo, na vyvodzovanie teoretických poznatkov používame rôzne pomôcky – magnetickú notovú tabuľu, kartičky na určovanie nôt, rytmické kocky a pod..Didaktické postupy a metódy volíme vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiakov.

Učebné zdroje:

SLUJKOVÁ, V., FISLA, R.: Hudobná náuka pre 5. ročník ZUŠ. SPN Bratislava , ISBN 80-10-00398-0
 DANESOVÁ, E.: Hudobná teória pre každého. Príroda 1998. ISBN 80-07-00978-7
 AINSLEY, R.: Encyklopédia vážnej hudby
 DEMO, O.: Z klenotnice slovenských ľudových piesní. Bratislava, OPUS 1981
 MEDVECKÁ, E.: Detské hry a tance. Bratislava, ASCO 1997

Odporúčaný hudobný materiál:

G. P. da Palestrina: Missa brevis
 C. Jannequin: Spev vtákov
 H. L. Hassler: Tanzen und springen
 C. Orff: Carmina burana
 J. S. Bach: Kantáta Wachet auf, ruft uns die Stimme
 J. Haydn: Štvoro ročných období (Jar)
 F. Schubert: Kráľ duchov
 R. Schumann: Si prsteňom...
 M. Schneider-Trnavský: Keby som bol vtáčkom
 G. Zrněk: Vianočná omša F dur
 E. Suchoň: O horách
 I. Hrušovský: Jarné vody
 T. Andrašovan: Tance zo Slovenska
 C. Monteverdi: Arianna
 W. A. Mozart: Čarovná flauta
 G. Verdi: Aida
 J. A. Benda: Menuet
 A. Dvořák: Rusalka
 J. Strauss: Valčík (Cigánsky barón)
 G. Dusík: Čo sa mi môže stať
 G. Dusík: Pieseň rodnej zemi
 L. Bernstein: West Side Story

2.ročník

Predmet	Hudobná náuka
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	1,5 hod. týždenne, (skup. vyuč., 1 x týždenne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – ISCED 2B
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Spracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- využívať ich skúsenosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch,
- vytvárať predpoklady pre prepájanie vedomostí z oblasti teórie hudby a dejín hudby a plne ich prepájať s hudobnou praxou žiakov,
- brať do úvahy prudký fyzický a psychický vývoj žiaka,
- hudobnými činnosťami usmerňovať emocionálny vzťah k životu i okoliu a rozvíjať aj intelektuálnu stránku osobnosti žiaka, formovať prirodzený rešpekt ku skutočným hodnotám,
- podľa možnosti okruh pôsobenia hudby na žiaka rozširovať z predmetu HN na návštevy koncertov, rôznych umeleckých podujatí (divadelné a operné predstavenia, výstavy obrazov, hudobné kvízy a i.),
- umožniť tak intenzívnejšie prežívať, chápať, hodnotiť hudbu a tvoriť si o nej vlastné názory,
- vychovávať žiakov k hudobnému vkusu, všeobecnému estetickému postoju a kontextovému poznávaniu umenia ako celku.

Interpretačné činnosti:*Intonačné:*

Dôraz klásť na neustále zdokonaľovanie intonačných zručností v speváckom prejave jednohlasných a viachlasných melódii. Intonácia základných intervalov, kvintakordov a ich obrátov, dominantného a zmenšeného septakordu a ich kombinácii. Z počutého trojzvuku zaspievať ktorýkoľvek tón.

Rytmické:

Nadalej rozvíjať pochopenie rytmicko-metrických štruktúr na dlhších rytmických príkladoch. Pohybom určiť prízvuky v pravidelne i nepravidelne členených taktoch a v striedaných taktoch. Vytvárať rytmické a melodické sprievody k danej melódii.

Percepčné činnosti:*Počúvanie hudby:*

Tematickým okruhom v 6. ročníku sú Cyklické skladby. V ňom sú zahrnuté viacčasťové skladby sonátového a suitového cyklu. Žiaci majú možnosť spoznávať cyklické skladby od sólového predvedenia cez rôzne komorné obsadenia až po orchestrálne a symfonické diela.

Sluchová analýza:

V znejúcom zvuku rozlíšiť znenie troch alebo štyroch tónov. Rozvíjať harmonické cítenie žiakov, sledovať melodickú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku a štvorzvuku (septakorde) a ich smernosť a citlivosť k ďalším akordom. V nadväznosti na to si uvedomovať zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma, prípadne tromi po sebe nasledujúcimi akordami a chápať tak funkčné parametre harmónie. Cvičiť hudobnú pamäť na jednoduchých jednotaktových a dvojtaktových melódiách v durových, molových a modálnych tóninách v dvojdobých, trojdobých a štvordobých taktoch s použitím triol, bodkovaného a synkopického rytmu. Sluchovo rozlišovať intervaly, kvintakordy, septakordy (dominantný a zmenšený). Podľa notovej predlohy poznať predhrávanú ukážku.

Hudobno-teoretické poznatky:

Z Aj v tomto ročníku posilňovať prepojenie získaných poznatkov s inštrumentálnou a vokálnou praxou a zároveň s hudobnou percepciou.

R Hudobno-náukové pojmy vyvodzovať z percepčných a interpretačných činností: cyklická skladba, interpretácia, opus, sonáta, sonatina, suita, concerto grosso, symfónia (sinfonia),

divertimento, predohra, tónorod, baroko, klasicizmus, neoklasicizmus; formové členenie: piesňová forma, rondo, variácie, sonátová forma.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Percepčné a tvorivé činnosti:</u> Tematický okruh Vzťah obsahu a formy: 1. pestovanie obrazovej predstavy hudobného diela, 2. hudba a obraz vo filme. Percepčná analýza programovej hudby. Komplexná orientácia v časopriestore hudby (intonačne, s pomocou hudobných nástrojov, v notovom zázname). Analýza zväčšovania a zmenšovania napätia vo vzťahu akordov v rámci klasickej harmonickej kadencie, príp. s pridaním vedľajších stupňov (II., VI.). <u>Hudobno-náukové pojmy:</u> Cyklická skladba, interpretácia, opus, tónorod. Sonáta, sonatina, suite. Concerto proso, koncert, kadencia, symfónia, symfonická báseň. Piesňová forma, fúga, variácie, rondo, sonátová forma. Formy a žánre populárnej hudby podľa výberu učiteľa a žiakov.	-charakterizujú a analyzujú znaky jednotlivých štýlových období v počúvaných skladbách (barok, klasicizmus, romantizmus, renesancia, impresionizmus), -verbalizujú zážitok z hudby a identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (dráma hudby – forma, obsah a ich vzťah), -analyzujú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku, -rozlišujú základný harmonický pohyb I, IV, V (+II,VI), -orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení žiakov vychádzame z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní a individuálneho preukázania požadovaných vedomostí.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Výučba hudobnej náuky je skupinová, preto sa vo všetkých činnostiach snažíme podporovať tvorivosť a fantáziu žiakov. Pre udržanie ich koncentrácie počas vyučovacej hodiny striedame činnosti, spájame hudbu s rytmizovaním a hrou na telo, na vyvodzovanie teoretických poznatkov používame rôzne pomôcky – magnetickú notovú tabuľu, kartičky na určovanie nôt, rytmické kocky a pod..Didaktické postupy a metódy volíme vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiakov.

Učebné zdroje:

SLUJKOVÁ, V., FISLA, R.: Hudobná náuka pre 6. ročník ZUŠ. SPN Bratislava, ISBN 80-10-00764-1

L. KAČIC: Dejiny hudby III. – Barok

M. BUKOFZER: Hudba v období baroka

L. KAČIC: Barok,

L. ZENKL: ABC hudebních forem

I. ŠIŠKOVÁ: Dejiny hudby IV. – Klasicizmus

L. BURLAS: Formy a druhy hudobného umenia

A. EINSTEIN: Hudba v období romantizmu

N. HRČKOVÁ: Dejiny hudby V. – Hudba 19.storočia, Dejiny umenia 8

N. HRČKOVÁ: Dejiny hudby VI. (1) - Hudba 20.storočia (1),

W.ZILLIG: Variácie na novú hudbu, Dejiny umenia 9

L. BURLAS: Slovenská hudobná moderna

Odporúčaný hudobný materiál:

G. F. Händel: Vodná hudba

G. P. Telemann: Suita a mol pre zobcovú flautu a sláčikový orchester

J.S. Bach: Brandenburské koncerty

A. Vivaldi: Koncert pre husle a orchester a mol op.3 č.6

J.V. Stamitz: Mannheimská symfónia G dur

J. Haydn: Sláčikové kvarteta (podľa výberu)

W.A. Mozart: Divertimento B dur

L. v Beethoven: Sonáta G dur op. 14, č.2

M. Sch. Trnavský: Slovenská sonatina

F. Mendelssohn – Bartholdy: Klavírne trio B dur op. 99 (1. a 2. časť)

E.H. Grieg: Peer Gynt

R. Schumann: 1.symfónia B dur - Jarná

F. Liszt: Prelúdia

P.I. Čajkovskij: 6. Symfónia h mol op.74 – Patetická

A. Honegger: Symfónia č.4

F. Poulenc: Sonáta pre flautu a klavír

D. Milhaud: Scaramouche

I. Zeljenka: Musica slovaca

E. Suchoň: Serenáda pre sláčikový orchester op.5

A. Moyzes: Musica Istropolitana op. 72

W.A. Mozart: Hudobný žart

J. Hatrík: Dobrá noc pán Bach, Fúziky Chopinovi

L. Cherubini: Veselý kánon

3. ročník

Predmet	Hudobná náuka
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	1,5 hod. týždenne(skup. vyuč., 1 x týždenne)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ

Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – ISCED 2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

V predchádzajúcich ročníkoch sa rozvíjala hudobná predstavivosť a schopnosť preniknúť do štruktúry a obsahu hudobného diela. V tomto ročníku by žiaci mali nadobudnúť prehľad o jednotlivých hudobných štýloch, vedieť ich chronologicky usporiadať, v skladbách rozoznať typické znaky štýlových (slohových) období. Tým sa vytvorí predpoklad stať sa aktívnymi poslucháčmi koncertov a reprodukovanej hudby. Vlastnými interpretačnými schopnosťami a skúsenosťami sa môžu zapojiť do hudobného života aj mimo školy.

Interpretačné činnosti:

Spevacke a intonačné:

Intonovať melódie v prebraných tóninách (durové, molové, lýdické, mixolýdické, dórske a podhalanské). Kultivovaný prednes piesní v týchto tóninách s uvedomením si ich špecifických znakov. Na základe skúseností z počúvania skladieb 20. storočia pokúsiť sa o intonáciu výrazových úryvkov modálnych, celotónových a pentatonických melódií. Z daného štvorzvuku vedieť spievať jednotlivé tóny.

Rytmické a improvizácie:

Rozvíjať rytmickú predstavivosť na základe notovej predlohy a analyzovať rytmus v počúvanej skladbe. Upevňovať rytmickú pamäť aj formou zápisu z počúvanej skladby. Vedieť dokončiť rytmicky a melodicky predvetie závetím a vytvárať samostatné rytmicko-melodické vety.

Percepčné schopnosti:

Počúvanie hudby:

V počúvaných skladbách porovnávať typické znaky jednotlivých období. Poukázat' na štýlovú rôznorodosť hudby 20. storočia. Ukážky voliť tak, aby sa na nich mohlo dokumentovať interpretačné umenie našich a svetových umelcov.

Sluchová analýza:

Rozvíjať harmonické cítenie žiakov sledovaním melodickéj zmeny jedného-dvoch tónov trojzvuku a štvorzvuku. Uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi po sebe znejúcimi akordmi. Rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť na jednoduchých melódiách v durovej a molovej tónine v rozsahu vety. Sluchovou analýzou opakovať a upevňovať intervaly a akordy. Podľa počutia vedieť zachytiť jednoduché melodicko-rytmické štvortaktia. Sluchovo rozlíšiť stupnicu celotónovú, chromatickú a pentatonickú.

Hudobno-náukové pojmy:

Vyvodzovať z percepčných a interpretačných činností: motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Modálna hudba,

tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord a jeho obraty. Význam akordických značiek. Madrigal, triová sonáta, basso continuo, fúga, symfonická báseň. Časové zadelenie štýlových období: renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus a smery hudby 20. storočia (expresionizmus, neoklasicizmus, neofolklorizmus).

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Percepčné a tvorivé činnosti:</u> 1. Dejiny hudby- periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti. 2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb. Harmonické cítenie nadväzuje na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch – rozvíjanie. Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami. <u>Hudobno-náukové pojmy:</u> Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudby, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus.	-identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby), -rozpoznávajú typické znaky štýlových období, -usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky, -poznajú sociálnu funkciu hudby, -identifikujú významné osobnosti hudobného života, -ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, -vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scénar, úvodné slovo ku koncertu) na vybranú tému individuálne alebo v skupine, -orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.

Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.	
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení žiakov vychádzame z priebežného sledovania práce žiakov na vyučovaní a individuálneho preukázania požadovaných vedomostí.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Výučba hudobnej náuky je skupinová, preto sa vo všetkých činnostiach snažíme podporovať tvorivosť a fantáziu žiakov. Pre udržanie ich koncentrácie počas vyučovacej hodiny striedame činnosti, spájame hudbu s rytmizovaním a hrou na telo, na vyvodzovanie teoretických poznatkov používame rôzne pomôcky – magnetickú notovú tabuľu, kartičky na určovanie nôt, rytmické kocky a pod.. Didaktické postupy a metódy volíme vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiakov.

Učebné zdroje:

SLUJKOVÁ, V., FISLA, R.: Hudobná náuka pre 7. ročník ZUŠ. SPN Bratislava 2007, ISBN 978-80-10-01330-2

Odporúčaný hudobný materiál:

O. di Lasso: Matona mia cara
A. Corelli: Triová sonáta op. 2 č. 4, e mol
J. Haydn: Symfónia č. 104 D dur
J. N. Hummel: Koncert pre trúbku a orchester Es dur
L. v. Beethoven: 5. Symfónia c mol op. 67, Osudová
F. Chopin: Polonéza As dur op. 53
F. Chopin: Nokturno F dur op. 15, č. 1
F. Chopin: Etuda E dur op. 10, č. 3
F. Chopin: Balada g mol op. 23
R. Schumann: Hovorí básnik (z cyklu Detské scény)
J. Brahms: Koncert pre husle a orchester D dur, op. 77 č. 3
B. Smetana: Šárka (z cyklu symfonických básní Moja vlasť)
A. Dvořák: Klavírne kvinteto A dur op. 1 č. 2
R. Strauss: Eulenspiegelove šibalstvá
C. Debussy: Plachetnice
C. Debussy: More (2. časť)
L. Janáček: Glagolská omša
B. Bartók: Koncert pre orchester
J. Stravinskij: Svätenie jari (1. časť)
B. Martinů: Sonáta pre flautu a klavír
L. Burlas: Planctus
P. Šimai: Contertino rustico
V. Kubička: Jesenná hudba
B. Britten: Sprievodca mladého človeka orchestrom

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia predmetu hudobná náuka majú absolventi osvojené a upevnené základy hudobnej a kultúrnej gramotnosti a sú pripravení na štúdium na konzervatóriu.

15.2 HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Dychové nástroje patria medzi preferované študijné zameranie na základnej umeleckej škole. Žiaci si môžu vyberať z pestrého výberu drevených či plechových hudobných nástrojov. Zväčša obľúbeným u detí býva zobcová flauta. Predstavuje základ, určitú prípravu pre ďalšie študijné zameranie hry na dychový nástroj. Každé pre hru na niektoré dychové inštrumenty žiaci musia splňať určité fyziologické predpoklady, niektoré študijné zamerania si vyžadujú prvotné ovládanie sopránovej zobcovej flauty za účelom fyziologického dozretia a až potom žiaci prechádzajú na iný dychový nástroj. Žiaci po absolvovaní prvej časti primárneho štúdia I. stupňa buď pokračujú na sopránovej flaute, prípadne prechádzajú na altovú flautu, či na iný dychový nástroj. Vekovo starší žiaci môžu absolvovať v prvej časti na I. stupni tzv. skrátené vyučovanie (2 roky – učebný plán č. 10), kde sa môžu venovať klasickému nástroju už skôr a nemusia absolvovať 4 roky zobcovej flauty. II. stupeň nadväzuje na predchádzajúcu látku I. stupňa a zároveň je obdobím, kedy sa uzatvára aj celkové vzdelanie žiaka na ZUŠ.

Zobcová flauta patrí medzi hudobné nástroje s bohatou históriou. Vyučovanie hry na zobcovú flautu je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Táto skutočnosť má viacero príčin. Predtým než sa jedná o prvú možnosť stretnutia s hudbou. Základy hry na tomto nástroji môžu z hľadiska fyziologického a psychologického zvládnuť deti od 5 rokov.

Hlavným cieľom tohto predmetu je rozvoj sluchovej predstavivosti a schopnosti vyjadrenia sa hudobnou formou. Deti od útleho veku sa

zoznamujú s flautou cez rôzne ľudové piesne, krátke skladbičky, neskôr sa prepracúvajú k zložitejším kompozíciám od baroka až k hudbe 20. storočia.

V posledných rokoch sa však dostalo zobcovej flaute veľkej obľuby, organizujú sa rôzne workshopy, semináre, ktoré sú zamerané výlučne na zobcovú flautu. Keďže daný nástroj má odlišnú techniku

tvorenia tónu, artikulácie, prstovej techniky či frázovania, predmet hrana na zobcovú flautu bol zaradený medzi ostatné študijné programy na

konzervatóriách. K zobcovej flaute neodmysliteľne patrí hravkomorný a ansámblový súbor. Okrem toho hrana na zobcovú flautu je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových nástrojoch – drevených alebo plechových.

Význam takejto iniciatívy má u dieťaťa aj veľmi vyhranенý zdravotný rozmer. Dychová hygiena, držanie tela, práca rúk v súčasnosti s dychom – to všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Nie je to isto náhoda, že hrana na zobcovú flautu slúži

ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca. Po ekonomickej stránke patrí tento nástroj k cenovo najdostupnejším.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Univerzálnym cieľom a zároveň metódou vyučovania hry na zobcovej flaute je dychová technika, t.j. postupovať smerom k pestovaniu schopnosti rozlišovať bránicové, hrudníkové, prípadne klavikulárne dýchanie. Nemenej dôležité je trénovať prácu rúk, pozíciu hlavy, ktoré umožňujú slobodnejšie dýchanie. Akcent treba klásť na prácu prstov. Je potrebné upozorňovať žiaka na správne zakrývanie dierok, na prácu jazyka a na posadenie zobca medzi pery bez toho, aby sa dotýkal zubov.

Technicko-výrazová stránka výučby hry na zobcovej flaute tkvie v rozvíjaní zmyslu pre sebadisciplínu, rytmus, intonáciu, frázovanie, artikuláciu, súhru v duete, triu a pod.. Ensemblové hranie vedie žiaka aj k schopnosti harmonicky myslieť a predvídať hudobné situácie.

Učiteľ sa v našich podmienkach môže oprieť o dostupnú literatúru, predovšetkým barokovú, nechýbajú však ani kompozičné didaktické iniciatívy súčasných skladateľov, prípadne pedagógov.

METÓDY A FORMY PRÁCE:

Prvou fázou štúdia hry na zobcovej flaute je fáza propedeutiky. V našich podmienkach je známa ako PHV, čiže prípravná hudobná výchova. V druhom polroku PHV nastupuje fáza diferenciacie žiakov na jednotlivé hudobné nástroje. Táto fáza vyvrcholí prijímacou skúškou

do prvého ročníka prvého stupňa (fáza selekcie).

Základným nástrojom pri výučbe hry na zobcovej flaute je v časovom horizonte PHV – 3. ročník barokový typ nástroja. Počnúc 4. ročníkom prechádza žiak na altovú zobcovú flautu ako na základný nástroj. Len v prípade individuálnych dispozícií žiaka (menšie ruky) je potrebné pokračovať vo výučbe hry na sopránovej zobcovej flaute, pričom je však nevyhnutné zvýšiť nároky v oblasti výberu literatúry. Je takisto možné prejsť v týchto výnimočných prípadoch na hru na sopraninovom nástroji. Neskôr je možné i individuálne pokračovať vo výučbe hry na tenorovom prípadne basovom nástroji.

Uvedená hudobná literatúra slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Prípravné štúdium

Predmet	Príprava ku hre na nástroji
Časový rozsah výučby	-1 hod. týždenne v 2. polroku prípr. štúdia (počet žiakov 2)
Ročník	Prípravné štúdium
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- poskytnúť žiakovi vhodnú motiváciu pri vytváraní jeho vzťahu k hudbe a k hudobnému nástroju,
- oboznámiť ho s možnosťami nástroja, s jeho stavbou, vypestovať v ňom základné hygienické návyky pri udržiavaní nástroja,
- dbať na kultiváciu základných fyziologických návykov a úkonov – postoj, držanie nástroja, nasadenie, bránicové dýchanie, tvorba tónu,
- rozvíjať v žiakovi hudobnú predstavivosť a zmysel pre disciplínu v oblasti rytmického cítenia a frázovania,
- postupne upozorňovať na intonačné zákonitosti a na schopnosti sebakontroly.

OBSAH:

- rytmika – zautomatizovať kontakt žiaka na základné metroritmické prvky (nota a pomlčka celá, polová, štvrtová, metrické predpisy 4/4, 2/4, 3/4),
- hmatovo obsiahnuť tóny v rozpätí oktávy d1 – d2, začať tónom h1.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení prípravného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Správny postoj, držanie nástroja. Základy tvorby tónu. Reberno-bránicové dýchanie, nasadzovanie. Hudobno-teoretické poznatky v súlade s obsahom prípravnej hudobnej výchovy. Hra v rozsahu d¹- d² od centra h¹ v poradí h¹,a1,g¹,c²,d²,f¹,e1,d1. Rozvíjanie melodicko – rytmického cítenia hravou formou (rytmizácia a melodizácia riekaniiek). Hra krátkych rytmických a melodicko-rytmických motívov imitáciou.	-zvládajú základné zásady dýchania, -poznajú základy postoja a držania flauty, tvorby tónu, nasadzovania, -vedia správne zostaviť flautu, -zahrajú jednoduchú melódiu (pieseň) podľa sluchu, -zahrajú jednoduchú skladbičku sólo alebo so sprievodom harmonického nástroja z nôt a pamäti.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Práca je postavená navzájom učiteľ – žiak. Potrebne je zamerať sa na čo najdokonalejšie zafixovanie správnych interpretačných návykov už v ranom veku. Neustále vstúpovať žiakovi základné hudobné návyky, pestovať rytmické aj agogické cítenie. Vystupovať verejne s jednoduchšími skladbičkami. Uvedená hudobná literatúra slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra je na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Žiaka motivujeme k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

Notový materiál:

ŽILKA, Václav: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu, Editio Panton, Praha

KLEMENT, Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu, Editio Supraphon, Praha

DANIEL, Ladislav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu, 1. diel, kapitoly 1 – 10 (nové, prepracované vydanie), Editio Panton, Praha

Prednesové skladby:

KLEMENT, Miloslav: Prednesová časť Školy hry pre sopránovú zobcovú flautu (príloha)

GRUBER, Rudolf: Rozfúkaj sa, písťalôčka – album prednesových skladieb pre sopránovú zobcovú flautu so sprievodom klavíra, Editio Supraphon, Praha

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- žiak zahrá 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia 1. ročník

Študijné zameranie	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	5
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)

Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- v záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju,
- v oblasti fyziológie trénovať hrudníkovo – bránicové dýchanie a tým zabezpečiť zvyšovanie kvality tónu,
- pokračovať v pestovaní zmyslu pre metrorythmiku, postupne aktivizovať cizelovanie základných intonačných návykov,
- poukazovať na rozdiel hry tenuto a legato,
- zdokonaľovať prstovú techniku žiaka.

OBSAH:

Dbáť na vývoj rytmickej sebakontroly. Do tréningu rytmického cítenia pribrať prvok osminovej noty a pomlčky, vysvetliť princíp bodky pri note, resp. pomlčke. Pokračovať v pestovaní citlivosti voči základným metrickým predpisom (takty). Rozširovať záber hmatov do ambitu $c^1 - a^2$. Vysvetliť princíp stupnice dur a mol. Stupnice hrať zo školy L. Daniela.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie reberno-bránicové, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).	-poznajú nástroj, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja a základnú údržbu nástroja,
Zväčšovanie dychovej kapacity pľúc.	-majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania),
Rozširovanie hmatového záberu do ambitu $c^1 - a^2$.	-v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato,
Hra v celých, polových, štvrt'ových a osminových hodnotách.	-rozlišujú hru piano a forte,
Hra tenuto a legato.	-zahrajú jednoduchú pieseň spamäti,
Správne nasadenie tónov.	-interpretujú jednoduché piesne a krátke
Artikulácia – ukončovanie fráz.	

Stupnice C, G, D, F, a malý rozklad akordu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia podľa sluchu. Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou. Rytmická a intonačná sebakontrola žiaka.	prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá. -verejne vystúpia najmenej 1x za polrok (sólová hra).
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 1. ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na PHV, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Ak žiak nenavštevoval prípravné štúdium, snažiť sa dosiahnuť primeraným spôsobom v rámci intelektu žiaka stanovenú učebnú látku, vštepovať žiakovi základné hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, základné osvojenie si návykov pri hraní – dýchanie, postoj, práca rúk, synchron jazyka, prstov a dychu. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie. Celá práca je postavená na vzťahu učiteľ - žiak, uvedomovať si na strane učiteľa, že sa pracuje so živým materiálom, vhodne vyberať notové materiály i spôsob komunikácie vzhľadom k veku žiaka.

Už v rámci 1. ročníka verejne vystupovať, snažiť sa primäť žiaka s rodičmi o návštevy koncertov a snažiť sa vzbudiť u dieťaťa o čo najväčší záujem o hudobné dianie.

Notový materiál:

V. ŽILKA: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu

M. KLEMENT: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

L. DANIEL: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

Prednesové skladby:

R. GRUBER: Rozfúkaj sa, pišťalôčka – výber

Kol.: Chrestomatija dľa flejty – Album prednesových skladieb (výber), Editio Muzyka, Moskva

R. GRUBER: 50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty (výber), Editio Supraphon, Praha

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	5
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- v záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju,
- v oblasti fyziológie trénovať hrudníkovo – bránicové dýchanie a tým zabezpečiť zvyšovanie kvality tónu,
- pokračovať v pestovaní zmyslu pre metrrytmiku, postupne aktivizovať cizelovanie základných intonačných návykov,
- zdokonaľovať prstovú techniku žiaka,
- rozlišovať typy artikulácie (staccato, legato, nonlegato, portamento).

OBSAH:

Nácvik elementárnych úkonov (rytmus, intonácia, tvorba tónu) – postupne viesť smerom k výrazovosti prednesu a tým pestovať estetické cítenie žiaka, jeho hudobnícky intelekt. Zaviesť nácvik šestnásťnovej rytmickej hodnoty (noty – pomlčka) v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4). Zavádzať tónový rozsah do úrovne $c^1 - c^3$. Venovať pozornosť štúdiu stupníc do 2 predznamenaní (F, B, C, G, D dur, d, g, a, e, h mol). Zaviesť nácvik rozloženého T5 ak..

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania. Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej technike. Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato). Hmatový ambit v rozsahu od c^1 - c^3. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Hra stupníc C, G, D, F, B dur, a, e, h, d, g harmonická, melodická, malý rozklad akordu so zavedením rozloženého T5. Rozvoj melodicko – rytmického cítenia. Pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Rozširovanie dynamickej škály piano – forte podľa individuálnych schopností žiaka. Hra motívov a melodických fráz podľa sluchu. Hra spamäti. Jednoduché skladby so sprievodom klavíra.	-ovládajú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu, -pracujú na správnych návykoch pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), -interpretujú jednoduché rytmické útvary – hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrt'ové, osminové noty a pomlčky), -používajú nové hodnoty nôt – štvrt'ová nota s bodkou, polová nota s bodkou, v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4), -rozpoznávajú nové hudobné tvary 3/8 metre a alla breve, -ovládajú hru stupníc dur a mol do 2 predznamenaní, -zahrajú akordy T5 s rozloženým T5 v tenute, legate, -rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano – forte podľa individuálnych schopností žiaka, -hrajú jednoduché piesne v miernejších tempách, -zahrajú jednoduchú pieseň spamäti, -hrajú jednoduché skladby so sprievodom klavíra, - verejne vystúpia najmenej 1x za polrok (sólová hra).

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 2. ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na 1. ročník, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Snažiť sa dosiahnuť primeraným spôsobom v rámci intelektu žiaka stanovenú učebnú látku, vštepovať žiakovi základné hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, základné osvojenie si návykov pri hraní – dýchanie, postoj, práca rúk, synchrón jazyka, prstov a dychu. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, v prípade šikovnejších žiakov aj

agogické čítanie. Práca je naďalej postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Výber notového materiálu aj spôsob komunikácie je stále primerané veku žiaka.

Verejne vystupovať, naďalej motivovať žiaka aj rodičov na návštevy koncertov. Pokračovať vo vytváraní vzťahu dieťaťa k hudobnému nástroju a povzbudzovať jeho záujem o hudobné dianie.

Notový materiál:

V. ŽILKA: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu – pokračovanie.

M. KLEMENT: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu – pokračovanie.

L. DANIEL: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu – pokračovanie 2. dielu.

Prednesové sklady:

R. GRUBER: Rozfúkaj sa, pišťalôčka – výber.

Kol.: Chrestomatija dľa flejty – album prednesových skladieb (výber), Editio Muzyka, Moskva.

R. GRUBER: 50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty (výber), Editio Supraphon, Praha.

R. GRUBER: Snadná dueta (výber), Editio Panton, Praha.

O. BLAHA: Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír (výber).

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	5
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- udržiavať v žiakovi záujem o umenie a hudobný nástroj,
- motivovať žiaka k verejným vystúpeniam a poskytnúť mu tým priestor na sebarealizáciu,
- podľa možnosti postupne zmiernovať pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku,
- pracovať na rozvíjaní schopností v oblasti interpretačnej techniky, ako aj na výrazotvorných prostriedkoch (dynamika, agogika...),
- stále venovať dostatočnú pozornosť správne dýchaniu, postoju pri hre a držaniu tela (hlava, ruky, prsty...) aj nástroja,
- venovať sa otázkam súhry, zdôrazniť podstatu komornej hudby a spôsob súhry dvoch resp. viacerých hudobných nástrojov,
- do vyučovacieho procesu zakomponovať hru z listu.

OBSAH:

Nácvik ornamentiky v hraných skladbách. V oblasti metroritmiky vysvetliť a nacvičovať prvok ligatúry. Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi. Rozširovať tónový ambitus do úrovne $c^1 - d^3$. Začať s nácvikom dvojitého jazyka. Pokračovať v nácviku vibráta. Stupnice do 3# a 3b, dur aj mol (harmonický a melodický variant), T5 akordy aj s obratmi.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hygiena nástroja.	-praktizujú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu,
Základné návyky pri hre na nástroj.	-ovládajú správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania),
Rozvíjanie schopností v oblasti agogiky.	-ovládajú rôzne spôsoby artikulácia tenuto, legato, staccato,
Rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato.	-používajú základnú ornamentiku,
Základy ornamentiky.	-hrajú v rozsahu $c^1 - d^3$,
Rozlišovanie tónového ambitu v rozsahu $c^1 - d^3$.	-ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní,
Stupnice dur a mol do 3 predznamenaní.	-zahrajú akordy T5, D7, zm7 tenuto, legato,
Čistota spojov.	

Rozvíjanie schopností hry z listu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Zvládnutie sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období. Rozpoznávanie intervalov sluchom. Rozlišovanie jednotlivých tém v ľudových piesňach a malých piesňových formách. Hra v rámci párných a nepárných štvrt'ových a osminových taktov s dôrazom na správne metrické čítanie a prízvuky. Hra v komornom zoskupení.	-pri technických cvičeniach dbajú na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách, -ovládajú základné rytmické útvary – hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrt'ové, osminové noty a pomlčky), -používajú šestnástinovú notu a pomlčku, -používajú nové rytmické prvky – synkopa, bodkovaný rytmus, -dodržujú frázovanie, -pri melodických frázach používajú správnu dychovú techniku, -rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte, -verejne vystúpia najmenej 1x za polrok (sólová hra), v II. polroku aj v rámci hry v ľudovej hudbe.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 3. ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na 2. ročník, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranejšej mentálnej úrovni žiaka. Dosiahnuť stanovenú učebnú látku, prehľbovať a rozširovať hudobné pojmy, neprestajne sa venovať návykom pri hraní. Primerane schopnostiam žiaka pokračovať v upevňovaní rytmického a agogického čítania. Práca je naďalej postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Motivovať žiaka k rôznym verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

Notový materiál:

D. MARTINČEK: 13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu, 1. časť. Opus, Bratislava

L. DANIEL: Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu, Edition panton, Praha

V. CERHA: Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, Editiom Suraphon, Praha

Prednesové skladby:

P. EBEN: Duetina pre sopránový nástroj a klavír (výber), Editio Panton, Praha

I. DIBÁK: Kavatina pre zobcovú flautu a klavír, Editio slovenský hudobný fond

G. GASTOLDI: Renainssance Tänze fuer 2 Floeten (Blockfloeten) und Gitare, Editio Musica, Budapest (Renesanční tance pre 2 zobcové flauty a gitaru)
 J. MELKOVIČ: Čo je čo – skladby pre 2 zobcové flauty a klavír, Opus, Bratislava
 J. HATRÍK: Tance detí – pre sopránové zobcové flautu, čembalo (klavír) a violončelo, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava
 R. GRUBER: Snadná dueta (výber), Editio Panton, Praha
 R. GRUBER: 50 ľudových piesní (výber), Editio Panton, Praha

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na sopránovej zobcovej flaute
Predmety	Hra na nástroji, hra na nástroji Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	5
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- rozvíjať v žiakovi vzťah k umeniu a k hudobnému nástroju,
- motivovať žiaka k verejným vystúpeniam a poskytnúť mu priestor na sebarealizáciu,
- pokračovať v rozvíjaní schopností v oblasti interpretačnej techniky – zautomatizovať používanie dvojitého jazyka a vibráta, viesť žiaka k vedomému riešeniu výrazotvorných prostriedkov (dynamika, agogika...),
- rozširovať znalosti v oblasti odbornej terminológie a hudobných foriem, pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov,
- nepretržite venovať dostatočnú pozornosť správne dýchaniu, postoju pri hre a držaniu tela (hlava, ruky, prsty...) aj nástroja,

- riešiť otázky súhry, zdôrazniť podstatu komornej hudby a spôsob súhry dvoch resp. viacerých hudobných nástrojov.

OBSAH:

Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb v hraných skladbách. Rozvíjanie prstovej techniky v celom rozsahu nástroja. Upevňovanie metroritmického cítenia a rytmickej predstavivosti na podklade základných rytmických hodnôt (celá – šestnástinová, bodka pri note, pomlčky...). Pokračovať v nácviku dvojitého jazyka a vibráta. Stupnice do 4# a 4b, dur aj mol (harmonický a melodický variant). T5 ak. aj s obratmi.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dotváranie hry výrazovými prostriedkami: rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato).	-ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato, portamento,
Zdokonaľovanie hráčskej techniky (prstová, dychová technika).	-používajú nový prvok z oblasti metroritmiky – ligatúra,
Hmatový ambit v rozsahu od c ¹ –poes ³ .	-využívajú hmatový ambit v rozsahu od c ¹ –po es ³ ,
Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb (príraz zhora, príraz zdola, nátril, mordent, trilok).	-v rámci techn. cvičení a jednoduchých barokových skladieb začínajú využívať melodické ozdoby (príraz zhora, príraz zdola, nátril, mordent, trylok), pomocné hmaty,
Obohatenie techniky hry o škálu pomocných hmatov.	-ovládajú hru stupníc dur a mol do 4 predznamenaní,
Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.	-zahrajú akordy T5, obraty v tenute, legate, staccate,
Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením T5.	-rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte,
Základné dynamické rozdiely s prihliadnutím na intonáciu.	-hrajú v rámci štvrt'ových a osminových taktov s prihliadnutím na správne metrické cítenie (pochope nie prízvuku na ťažkej dobe),
Upevňovanie rytmického cítenia rozlišovaním párneho a nepárneho metra a akceptov.	-zahrajú náročnejšiu skladbu so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení,
Tvorba kultivovaného plného a čistého tónu.	-verejne vystúpia najmenej 1x za polrok (sólová hra), 2 menšie skladbičky rôzneho charakteru, štýlu, obdobia alebo 1 skladba väčšieho rozsahu,

Rozlišovanie výrazových prostriedkov hudby pri hre prednesov rôznych štýlových období. V rámci komornej hry hra s ďalším melodickým nástrojom. Hra v ľudovej hudbe.	-verejne vystúpia 1xza polrok aj v rámci hry v ľudovej hudbe.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 4.ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na 3. ročník, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Dosiahnuť stanovenú učebnú látku, prehľbovať a rozširovať hudobné pojmy, neprestajne sa venovať návykom pri hraní. Primerane schopnostiam žiaka pokračovať v rozvíjaní rytmického aagogického cítenia. Motivovať žiaka k rôznym verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

Notový materiál:

S. BALASANJAN: 25 ľahkých etud

D. MARTINČEK: 13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu, 1. časť, Opus, Bratislava

L. DANIEL: Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu, Edition panton, Praha

Prednesové skladby:

A.CORELLI: Sarabanda

A.CORELLI: Sonáta a – mol

Ch. DIEUPART: Sarabanda

H. LIPPMANN: Tanec harlekýna

M. NOVÁK: Bukolika

P. EBEN: Duettina pre sopránový nástroj a klavír (výber), Editio Panton, Praha

Duá starých majstrov – pre sopránové zobcové flauty v úprave Ľubomíra Onačila, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava

J. HATRÍK: Tance detí – pre sopránové zobcové flautu, čembalo (klavír) a violončelo, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava

R. GRUBER: 50 ľudových piesní (výber), Editio Panton, Praha

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

- 2 stupnice – 1 durová, 1 molová harmonická, melodická s rozložením T5,

- 3etudy rôzneho charakteru,

- 2 prednesové skladby rôzneho charakteru alebo rôznych štýl. období so sprievodom klavíra.

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobný nástroj. Počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie). Preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku. Je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení a zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi potrebami žiaka. Úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následne stupne vzdelania. Absolvent je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

1. ročník

Študijné zameranie	Hra na zobcovej flaute
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná teória
Učebný plán	5
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	4 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- pracovať na preorientovaní žiaka na altový nástroj in F,
- orientovať ho na hmatovú kombináciu ladenia in F a dbať na kontrolu fyziológie hrania na väčší typ nástroja,
- žiaci, ktorých fyziologické predpoklady nevyhovujú altovému nástroju, môžu pokračovať v štúdiu v hre na sopraninovej, alebo sopránovej flaute,
- neustále pracovať so správnymi základmi hry na hudobnom nástroji – celkový postoj, držanie rúk, hrudníkovú – bránicové dýchanie, artikulácia,
- v rozvoji muzikality pestovať v žiakovi zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov.

OBSAH:

Zdokonaľovať techniku dýchania, artikulácie v závislosti na novom type nástroja, upevňovať správnu techniku vibrata, metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť žiaka na podklade už prebraných všetkých základných rytmických hodnôt / celá – šesnástinová nota, celá – šesnástinová pomlčka, bodka pri note/. Stupnice hrať zo školy : Ladislav Daniel – Škola hry pre altovú zobcovú flautu / výber / .

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie reberno-bránicové, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu) vzhľadom na prechod na väčší typ nástroja – altový nástroj in F.	-majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, reberno-bránicové dýchanie – vzhľadom na prechod naväčší typ nástroja – altovú zobcovú flautu,
Zväčšovanie dychovej kapacity pľúc.	-majú zvládnuté preorientovanie sa na altový nástroj in F ,
Preorientovanie žiaka na hmatovú orientáciu altovej zobcovej flauty.	-ovládajú hru stupníc dur a mol do 2 predznamenaní,
Rozsah hmatového záberu chromaticky od f ¹ – poes ³ .	-zahrajú akordy T5 s rozložením T5 v tenute, legate,
Hra na podklade všetkých základných rytmických hodnôt (celá, polová, štvrt'ová, osminová, šesnástinová nota a pomlčka, bodka pri note).	-zahrajú jednoduché piesne, alebo krátke prednesové skladby sa sprievodom klavíra, príp. duetá,
Upevňovanie metro – rytmického cítenia.	-L. Daniel – Škola hry pre altovú zobcovú flautu / výber / - 15 lekcí,
Hra tenuto a legato.	-M. Klement – Škola pre altovú zobcovú Flautu I. diel / výber / - 15 cvičení,
Artikulácia – ukončovanie fráz.	-verejne vystúpia najmenej 1x za polrok (sólová hra),
Tónový rozsah od f ¹ – poes ³ .	-verejne vystúpia 1x za polrokaj v rámci hry v ľudovej hudbe.
Stupnice C, G, D, F a, e, h, g malý rozklad akordu.	
Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane	

k špecifikám nástroja. Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou. Hra jednoduchých duet, trií. Rytmická sebakontrola žiaka pri hre bodkovaného a synkopického rytmu. Hra v ľudovej hudbe.	
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 1. ročníku predmet hra na altovej zobcovej flaute nadväzuje na 4. ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B - hra na sopránovej zobcovej flaute. Dôležitým aspektom vo výchovno-vzdelávacom procese je kladný vzťah učiteľ – žiak. Je potrebné uvedomovať si na strane učiteľa, že sa pracuje so živým materiálom, ktorý sa neustále formuje – zdokonaľuje a vyberať vhodné notové materiály i spôsob komunikácie vzhľadom k veku a individualite žiaka.

V rámci 1. ročníka pokračujeme v motivácii žiaka k verejným vystúpeniam, nepretržite poukazujeme na dôležitosť návštev rôznych koncertov aj ako poslucháč spolu s rodičmi a snažiť sa vzbudiť u dieťaťa o čo najväčší záujem o hudobné dianie. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka by už mala byť samozrejmosťou. Neustále vstúpovať žiakovi hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, prehľbovanie správnych návykov pri hraní – dýchanie, postoj, práca rúk, synchrón jazyka, prstov a dychu. Prirodzeným spôsobom, pestovať rytmické aj agogické cítenie.

Notový materiál:

L. DANIEL: Škola hry pre altovú zobcovú flautu / výber /.

M. KLEMENT: Škola pre altovú zobcovú flautu I. diel / výber /.

Prednesové skladby:

Album prednesových skladieb pre flautu / altovú zobcovú flautu / a klavír / výber /, Editio Muzyka, Moskva.

A.CORELLI : Sonáta C dur op.5 č.9 pre altovú zobcovú flautu a basso continuo.

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na zobcovej flaute
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka

Učebný plán	5
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	4 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- pokračovať v prehľbovaní správnych základov hry na hudobnom nástroji (altová zobcová flauta) – postoj, držanie rúk, hrudníkovo – bránicové dýchanie,
- zdokonaľovať hru na altovom nástroji (hmatovo, intonačne, rytmicky),
- rozvíjať zmysel žiaka pre štýlovú interpretáciu,
- intenzívne sa venovať hre v ľudovej hudbe.

OBSAH:

Nepretržite pracovať na technike dýchania (snažiť sa zahrať dlhšie hudobné myšlienky bez zbytočných nádychov), skvalitňovať interpretačnú techniku (artikulácia, vibrato, dvojité jazyk, vyrovnaná prstová technika, palcová technika pri hre tónov vo vyšších registroch). Zamerať sa na realizovanie dynamiky, riešiť intonačné nedokonalosti. Využívať plný rozsah nástroja.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania.	-praktizujú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní,
Práca na zdok. kvality tónu a prstovej technike.	-zahrajú akordy T5 s rozloženým T5 v tenute,legate,
Práca na zdokonaľovaní palcovej techniky pri hre tónov vo vyšších registroch.	-ovládajú nástroj hmatovo aj rytmicky, -zahrajú jednoduché prevažne barokové

Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato). Hmatový ambit v rozsahu od f^1 – pog^3. Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Hra stupníc do 3 predznamenaní durové a molové (harmonická, melodická), malý rozklad akordu so zavedením rozloženého T5. V oblasti výrazu práca na tvorivej samostatnosti žiaka s využitím výrazových prostriedkov. Pestovanie estetického citenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Hra v ľudovej hudbe.	skladby (vzhľadom na typ nástroja) v miernejších tempách so sprievodom klavíra, prípadne v komornom zoskupení, - zahrajú : L. Daniel – Základy techniky pre altovú zobcovú flautu - 15 cvičení, -zahrajú: M. Klement – Škola pre altovú zobcovú flautu I. diel - 15 cvičení, -verejne vystúpia najmenej 1x za polrok (sólová hra), -verejne vystúpia 1x za polrokaj v rámci hry v ľudovej hudbe.
--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na čo najdokonalejšie zafixovanie správnych interpretačných návykov. Neustále vstúpať žiakovi hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, pestovať rytmické aj agogické čítanie. Vystupovať verejne s jednoduchšími skladbičkami. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra na primeranejšej mentálnej úrovni žiaka, materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Pokračujeme v motivácii žiaka k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

Notový materiál:

L. DANIEL: Základy techniky pre altovú zobcovú flautu.

M. KLEMENT: Škola pre altovú zobcovú flautu I. diel (pokračovanie).

P. CÓN: Etudy pre altovú zobcovú flautu.

Prednesové skladby:

A. CORELLI : Sonáta C dur op.5 č.9 pre altovú zobcovú flautu a basso continuo.

T. SUSATO: Allemande, Ronde.

G. Fr. HÄNDEL: Sonáta F dur.

A. VIVALDI: Sonáta F dur.

A. CORELLI: Sonata a tre op. 4 No. 3 fuer Zwei Altblockfloeten und Gitare (Trioová sonáta pre dve altové zobcové flauty a gitaru).

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na zobcovej flaute
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	5
Ročník	tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- pokračovať v prehlbovaní nadobudnutých návykov v hre na hudobnom nástroji a ich ďalšom rozvíjaní (na altovej - in F zobcovej flaute),
- zdokonaľovať interpretačnú techniku (intonácia, prstová technika, agogika) aj hru z listu,
- klásť dôraz na výrazovosť, rozvoj zvukovej predstavivosti, na tvorivú samostatnosť žiaka,
- ďalej rozvíjať zmysel žiaka pre štýlovú interpretáciu,
- ťažiskom vyučovacieho procesu by mala byť komorná hra aj v spolupráci s inými hudobnými nástrojmi,
- v prípade fyzických a hráčskych dispozícií žiaka je možné venovať pozornosť aj hre na tenorovej, prípadne basovej zobcovej flaute.

OBSAH:

Prehlbovať správnu techniku dýchania a snažiť sa zahrať dlhšie frázy bez zbytočných nádychov. Zamerať sa na celkový prejav po stránke dynamickej, výrazovej, rytmickej, intonačnej. Využívanie vibráta a melodických ozdôb v rámci štýlovosti. Stupnice do 4 predznamenaní dur – mol. T5, D7, zm7 s obratmi v celom rozsahu nástroja. Zvyšovanie tempových nárokov v rámci stupníc, cvičení aj prednesových skladieb.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja – tenorový nástroj in C. Pri prechode na tenorový nástroj preorientovania žiaka na hmatovú orientáciu tenorovej zobcovej flauty. Rozvíjanie schopností v oblasti agogiky. Využívanie ornamentiky (príraz zhora, príraz zdola, nátryl, mordent, trilok) vzhľadom na zvolený typ nástroja. Rozširovanie hmatového záberu v rozsahu f^1 – as^3. Rozvíjanie schopností hry z listu hrou jednoduchých skladieb alebo hrou jednoduchých duet. Pohotovejšie čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka. Hra stupníc do 4 predznamenaní durové aj molové (harmonická, melodická) T5, D7, zm7 s rozloženým T5, D7, zm7 v tenute, legate. Zvládnutie náročnejších sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období. Pestovanie estetického cítenia (zvuková predstava plného a čistého tónu). Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre (duo, trio, kvarteto) v kombinácii s inými hudobnými nástrojmi. Hra v ľudovej hudbe.	-ovládajú hru stupníc dur a mol do 4 predznamenaní, -dokážu zahrať stupnice dur a mol (harmonickú aj melodickú) do 4 predznamenaní, -zahrajú akordy T5, D7, zm7 s rozloženým T5 a D7, zm7 v tenute, legate, -zahrajú náročnejšie skladby v rýchlejších tempách so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení (duo, trio, kvarteto...). - verejne vystúpia najmenej 1x v polroku (sólová hra), -verejne vystúpia 1x polročne aj v rámci komornej hry.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na čo najdokonalejšie fixovanie správnych interpretačných návykov. Neustále vstúpovať žiakovi hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, pestovať rytmické aj agogické cítenie. Vystupovať verejne. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Pokračujeme v motivácii žiaka k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

Notový materiál:

M. KLEMENT: Škola pre altovú zobcovú flautu II. diel

L. DANIEL: Základy techniky... I. diel

J. B. GIESBERT: 15 Solostücke von Meistern des 18. Jahrhunderts (15 cvičení majstrov 18. storočia) Hans U. Steeps: Das Tagliche Pensum, Universal Edition Wien (Denné cvičenia pre pokročilých)

Prednesové skladby:

A. CORELLI : Sonáta C dur op.5 č.9 pre altovú zobcovú flautu a basso continuo

T. SUSATO: Allemande, Ronde

A. VIVALDI: Sonáta F dur

B. FINGER: Sonáta F dur pre altovú zobcovú flautu a čembalo

F. SCHUBERT: Valse noble

A. CORELLI: Sonata a tre op. 4 No. 3 fuer Zwei Altblockfloeten und Gitare (Triová sonáta pre dve altové zobcové flauty a gitaru)

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na zobcovej flaute
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Učebný plán	5
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny

Schválené	1.9.2026
-----------	----------

CIELE:

- pokračovať v prehlbovaní nadobudnutých návykov v hre na hudobnom nástroji a ich ďalšom rozvíjaní (na altovej - in F zobcovej flaute),
- zdokonaľovať interpretačnú techniku (intonácia, prstová technika, agogika) aj hru z listu,
- klásť dôraz na výrazovosť, rozvoj zvukovej predstavivosti, na tvorivú samostatnosť žiaka,
- ďalej rozvíjať zmysel žiaka pre štýlovú interpretáciu,
- ťažiskom vyučovacieho procesu by mala byť komorná hra aj v spolupráci s inými hudobnými nástrojmi,
- v prípade fyzických a hráčskych dispozícií žiaka je možné venovať pozornosť aj hre na tenorovej, prípadne basovej zobcovej flaute.

OBSAH:

Nadalej prehlbovať správnu techniku dýchania a snažiť sa zahrať dlhšie frázy bez zbytočných nádychov. Zamerať sa na celkový prejav po stránke dynamickej, výrazovej, rytmickej, intonačnej. Využívanie vibráta a melodických ozdôb v rámci štýlovosti. Stupnice do 4 predznamenaní dur – mol. T5, D7, zm7 s obratmi v celom rozsahu nástroja. Zvyšovanie tempových nárokov v rámci stupníc, cvičení aj prednesových skladieb.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prehlbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja – basový nástroj.	- ovládajú správne držanie nástroja a postavenie rúk a prstov,
Pri prechode na basový nástroj viesť žiaka k schopnosti hrať basso continuo (generálbas)	- majú osvojenú hru stupníc z hľadiska tempa (durové a molové – harmonické aj melodické) do 4 predznamenaní,
Pri prechode na basový nástroj viesť žiaka k správne držaniu nástroja a postavenia rúk a prstov, vzhľadom na prechod na väčší typ nástroja.	- vedia zahrať akordy T5, D7, zm7 s obratmi T5 a D7, zm7 v tenute, legate, staccate v celom rozsahu nástroja,
Používanie rôznych spôsobov artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato), rôzne spôsoby nasadenia tónu jakyjom (mäkké, tvrdé nasadenie).	- dokážu sa zapojiť do súborovej hry,
Riešenie technických problémov podriaďovať hudobnému výrazu a interpretácií skladby.	- vedia zahrať technicky náročnejšiu aj rozsahovo dlhšiu skladbu,
	- vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkon iných,

Hmatový ambit v celom rozsahu od f1 - po as3. Obohatenie hry o nové melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note s bodkou). Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note s bodkou). Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením T5 aj D7 a zm7. Hra zložitejších rytmických motívov. Melodické a technické cvičenia zamerané na problematiku vyskytujúcu sa v prednesových skladbách. Prednesové skladby s prihliadnutím na možnosti aj schopnosti žiaka, ktoré mu umožnia úspešne prezentovať sa na absolventskom koncerte. Hra v ľudovej hudbe.	- verejne vystúpiť najmenej 1x v polroku (sólová hra), - verejne vystúpiť 1x polročne aj v rámci hry v ľudovej hudbe.
--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na čo najdokonalejšie fixovanie správnych interpretačných návykov. Neustále vstúpiť žiakovi hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, pestovať rytmické aj agogické čítanie. Vystupovať verejne. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Pokračujeme v motivácii žiaka k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

Notový materiál:

M. KLEMENT: Škola pre altovú zobcovú flautu II. diel
L. DANIEL: Základy techniky... I. diel

J. B. GIESBERT: 15 Solostucke von Meistern des 18. Jahrhunderts (15 cvičení majstrov 18. storočia) Hans U. Steeps: Das Tagliche Pensum, Universal Edition Wien (Denné cvičenia pre pokročilých)

Prednesové skladby:

A. CORELLI : Sonáta C dur op.5 č.9 pre altovú zobcovú flautu a basso continuo

T. SUSATO: Allemande, Ronde

A. VIVALDI: Sonáta F dur

B. FINGER: Sonáta F dur pre altovú zobcovú flautu a čembalo

F. SCHUBERT: Valse noble

A. CORELLI: Sonata a tre op. 4 No. 3 fuer Zwei Altblockfloeten und Gitare (Trioová sonáta pre dve altové zobcové flauty a gitaru)

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

- 4 stupnice – 2 durové, 2 molové - harmonická, melodická s rozložením T5, D7, zm7,

- 3 etudy rôzneho charakteru,

2 prednesové skladby náročnejšieho zamerania so sprievodom klavíra, sonáta alebo koncert.

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Po absolvovaní druhej časti I. stupňa základného štúdia žiak má zvládnuté základné kompetencie Hry na dychový nástroj. Využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie, je schopný tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením. Pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období (barok až súčasnosť) a vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia. Je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu, v rámci sebareflexie vie vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže zahrať tempovokontrašné skladby v rámci cyklických skladieb (koncert, sonáta) so sprievodom klavíra či iného harmonického alebo melodického nástroja. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti využíva v komornej, súborovej či orchestrálnej hre. Absolvent druhej časti prvého stupňa má primerane rozvinutý umelecký vkus, skladby dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických poznatkov, ktoré vie aj prakticky uplatňovať pri hre. Je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu. Je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis a tiež je zdatný v jednoduchej improvizácii. Má schopnosť sebakontroly a koncentrácie pri hre na javisku pri sólovom a skupinovom vystúpení.

15.3 HRA NA HUSLIACH

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Skupina študijných zameraní hra na sláčikových hudobných nástrojoch, medzi ktoré patrí aj hra na husliach, poskytuje okrem individuálnej formy vyučovania aj kolektívne formy, a to v predmetoch komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Súčasťou predmetov skupiny študijných zameraní je hra z listu, ktorá sa vyučuje v priebehu celého štúdia ZUŠ. Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na systematické rozvíjanie a zdokonaľovanie interpretačných kompetencií, muzikality, kreativity a emočnej inteligencie. Umožňuje žiakom spoznávať skladby v pestrých hudobných formách, odhaľovať možnosti uplatnenia študovaného hudobného nástroja v rôznych žánroch, čím sa prehĺbuje ich individuálny záujem o hudobné umenie.

Žiaci získavajú hudobné kompetencie, prezentujú sa na verejnosti. Vyrastajú z nich budúci poslucháči hudby či vzdelaní hudobníci, ktorí sa budú aktívne alebo ako percipienti zúčastňovať kultúrneho diania, udržiavať a šíriť hudobnú tradíciu.

Husle sú jedným zo skupiny sláčikových nástrojov s vysokými nárokmi na hudobné a fyziologické dispozície žiaka. Rozvíjajú všetky zložky hudobných schopností ako zmysel pre intonáciu, rytmus, kvalitu tónu, frázovanie. Žiak má možnosť začať už v ranom veku na najmenších osminových cez štvrt'ové, polové, trojštvt'ové až k celým husliam. Husle sa svojím zvukom možno najviac približujú ľudskému hlasu a v tom spočíva príťažlivosť tohto nástroja, ktorého štúdium podporuje ďalší hudobný aj ľudský rast osobnosti jedinca.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Úlohou študijného zamerania je rozvíjať všeobecné ciele hudobného odboru tak, aby žiak vedel:

- orientovať sa v žánrovo a štýlovo rôznorodej hudobnej literatúre pre sláčikové nástroje v rámci svetovej a domácej tvorby,
- prijímať a spracovať informácie o nových trendoch vo vývoji umenia v hre na sláčikových hudobných nástrojoch, formou umeleckého zážitku z koncertov a významných podujatí poznávať diela a významných interpretov sláčikovej hry,
- naďalej rozvíjať a zdokonaľovať interpretačné spôsobilosti v hre na sláčikovom nástroji a formovať vlastný osobitný štýl v sólovej hre alebo skupinovej interpretácií,
- prijímať umenie, porovnávať výkony interpretov sláčikovej hry a hudobných telies a na základe analýzy posúdiť hodnotu umeleckého diela,

- formovať svoj hudobný vkus a umelecko-estetické vnímanie účasťou na umeleckých predstaveniach, komunikovať v spoločnosti opierajúc sa o poznatky a informácie získané štúdiom na základnej umeleckej škole a v kontexte celoživotného vzdelávania.

Prípravné štúdium

Predmet	Príprava ku hre na nástroji
Časový rozsah výučby	-1 hod. týždenne v 2. polroku prípr. štúdia (počet žiakov 2)
Ročník	Prípravné štúdium
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- poskytnúť žiakovi vhodnú motiváciu pri vytváraní jeho vzťahu k hudbe a k hudobnému nástroju,
- oboznámiť ho s možnosťami nástroja, s jeho stavbou, vypestovať v ňom základné hygienické návyky pri udržiavaní nástroja,
- dbať na kultiváciu základných fyziologických návykov a úkonov - vytvárať u žiaka správne návyky držaní nástroja a v činnosti oboch rúk,
- rozvíjať v žiakovi hudobnú predstavivosť a zmysel pre disciplínu v oblasti rytmického cítenia a frázovania,
- postupne upozorňovať na intonačné zákonitosti a na schopnosti sebakontroly,
- rozvíjať záujem žiaka o hru na husliach.

OBSAH:

- dbať na postoj a držanie huslí a sláčika pri hre,
- snažiť sa o skvalitňovanie tónu, hladké prechody cez struny,

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení prípravného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základy hry na nástroji.	-demonštrujú elementárne základy postavenia

Sústavná kontrola uvoľneného, ale aktívneho hracieho aparátu pedagógom.	a držania huslí a sláčika pri hre,
Technika hry sláčikom.	-uložia slák podľa určeného smeru a demonštrujú rovnomerný ťah celým sláčikom po jednej strune bez rušivých pazvukov,
Technické cvičenia na uvoľnené držanie sláčika.	-rozoznajú v notovom zápise znaky charakteristické pre sláčikové nástroje (žabka, špička, stred, hp, dp),
Hra pri žabke, špičke a v strede.	-reprodukovujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené a mäkké ukladanie prstov ľavej ruky na hmatník ,
Technika hry ľavej ruky. Prstoklad v prvej polohe.	- sprievod na prázdnych strunách slákom k spievaným riekankám a piesňam,
Notopis v husľovom kľúči.	-používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty,
Intonačná a rytmická predstavivosť.	-dokážu vytlieskať rytmus skladby pred jej interpretáciou,
Rytmizácia.	-interpretujú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby spamäti,
Celá, polová, štvrtová.	-opíšu emocionálne zážitky z počúvanej skladby.
Rytmické riekanky.	
Hra spamäti.	
Rozvoj rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavivosti počúvaním hry pedagóga a hudobných nahrávok skladieb.	

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Uvedené husľové školy sú dobre a prehľadne spracované. Dobré sa podľa nich učí aj z dôvodu melodickosti jednotlivých etúd, ktorá deťom veľmi vyhovuje.

Notový materiál:

J. BERAN – J. ČERMÁK: Husľová škola, 1. diel

N. BAKLANOVÁ: Počiatkové cvičenia a prednesové skladby

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- správne držanie huslí a sláčika,
- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia 1. ročník

Študijné zameranie	Hra na husliach
--------------------	-----------------

Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- rozvíjať záujem žiaka o hru na husliach,
- pestovať lásku k hudbe,
- vytvárať u žiaka správne návyky držaní nástroja a v činnosti oboch rúk.

OBSAH:

- dbať na postoj a držanie huslí a činnosť oboch rúk,
- snažiť sa o skvalitňovanie tónu, hladké prechody cez struny,
- u veľmi zdatných žiakov možno začať s prípravnými cvičeniami vibrata, prípadne výmeny polôh,
- rozvoj muzikálnosti žiaka hrou prednesov a ľudových piesní,
- rozvoj technických schopností hrou krátkych etúd a stupníc v rozsahu 1 oktávy.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základy hry na nástroji. Technika hry ľavej ruky.	-demonštrujú vzpriamený a uvoľnený postoj, -kontrolujú s pomocou učiteľa prirodzené a uvoľnené držanie huslí a sláčika -koordinujú prácu oboch rúk počas hry, -upravujú s pomocou učiteľa činnosť, pohyby ramena a predlaktia ľavej ruky, -kladú dôraz na uvoľnené prirodzené

Tvorba tónu.	postavenie zápästia ľavej ruky správne, mäkké ukladanie prstov na hmatník
Technika hry sláčikom.	- kontrolujú pomocou učiteľa intonačnú čistotu kvalitu tónu, - uložia sláčik na struny od žabky alebo od špičky podľa zápisu v notách alebo pokynov učiteľa, - ovládajú ťah celým sláčikom, polovicou, tretinou a štvrtinou sláčika, so zreteľom na plynulý výmenupri žabke a špičke, hru v hornej a dolnej polovici sláčika, - reprodujú cvičenia zamerané na rovnomerný ťah sláčika po strunách prechod cez struny bez sprievodných pazvukov, - poznajú umiestnenie prstov na strune a spájajú s názvom noty, ktorú prst hrá
Prstoklad.	- reprodujú jednoduchú skladbu v durovej, molovej tónine podľa notového zápisu, - použijú dlžku sláčika a adekvátne hodnoty trvania noty, - správne pomocou učiteľa zadenia sláčika pri kombinovaní krátkych smykových a dlhšími rytmickými hodnotami, - určiasmer ťahu sláčika a jeho umiestnenie podľa označení charakteristických presláčikových nástrojov,
Znalosť nôt v husľovom kľúči v rozsahu g-h2.	- reprodujú prípravné cvičenia a nácvik vibráta, - ovládajú technické spôsoby hry: détaché, legato, staccato, - zahrajú plynule stupnicu rozloženú v kvintakordom minimálne v rozsahu jednej oktávy naučeným technickým spôsobom (G, D, A od prázdnej struny), - reprodujú rytmickú a intonačnú správnosť po učiteľovom predhraní krátkymelodické arytmické útvary,
Celá, polová, štvrtová, osminová nota a príslušné pomlčky. Žabka, špička, stred, hp (horná polovica), dp (dolná polovica).	- interpretujú intonačne a rytmicky správne, so správnym zadelením sláčika podľa rytmu piesne a jednoduché skladby z pamäti, - udržiavajú tempo a rytmus v súhres melodickým alebo harmonickým nástrojom, - uplatňujú základné pravidlá počas interpretácie na verejnosti (príchod, úklon, postavenie na pódiu, správanie),
Dynamika. Hudobno-výrazové prostriedky.	
Vibráto.	
Détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach a v oboch smeroch, jednoduché staccato, legato. Stupnice, technické cvičenia a etudy.	
Intonačná a rytmická predstavivosť.	
Hra z pamäti.	
Rytmická, intonačná a harmonická predstavivosť. Súhra.	
Estetický prejav.	

Rytmizácia.	- vytvorí elementárny rytmus básni využitím celej, polovej, štvrťovej osminovej noty a pomlčiek,
Melodizácia.	- vedí vytvoriť melódiu k riekankám využitím dvoch–troch tónov.
Interpretácia.	- zahraje 2 melodické etudy v detaché, prípadne v kombinácii detaché a legato a 2 prednesové skladbičky, - minimálne 1-krát polročne verejne vystúpiť (sólová hra), podmienka hra naspamäť.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Uvedené husľové školy sú dobre a prehľadne spracované. Dobré sa podľa nich učí aj z dôvodu melodickej jednotlivých etúd, ktorá deťom veľmi vyhovuje.

Notový materiál:

J. BERAN – J. ČERMÁK: Husľová škola, 1. diel

V. KRÚČEK: Škola husľových etúd

Prednesové skladby:

V. KOŘÍNEK: Melodické etudy 1.

N. BAKLANOVÁ: Počiatočné cvičenia a prednesové skladby

V. KOŘÍNEK: Slovenské ľudové piesne pre najmenších

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na husliach
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ

Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- upevniť správne návyky z 1. ročníka ,
- pokračovať v rozvíjaní zručnosti pravej a ovládania ľavej ruky,
- skvalitnenie tónu a výrazu,
- upevňovanie pódiových skúseností.

OBSAH:

- intonačná kontrola a sebakontrola,
- práca na kvalite tónu,
- rozvíjanie muzikálneho cítenia,
- hra z listu, hra z pamäti,
- príprava na vibrato a výmeny polôh,
- učebné plány sú prispôsobené schopnostiam žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hrací aparát. Predstava o kvalite husľového tónu počúvaním hry pedagóga a iných interpretov husľovej hry. Hra v prvej polohe. Čítanie nôt v rozsahu g – h2 aj s posuvkami Prstoklad, hmaty. Nácvik a kontrola činnosti ľavej ruky počas hry na rôznych miestach hmatníka. Pohyblivosť prstov ľavej ruky, pružný dopad a rýchly odskok. Sluchová sebakontrola, tvorba tónu.	-sústavne kontrolujú prirodzený, uvoľnený postoj a držanie hudobného nástroja, -vnímajú kvalitný husľový tón počúvaním hry pedagóga alebo nahrávky, -demonštrujú uvedomelú hru v prvej polohe, -definujú noty znového zápisu v rozsahu g-h2 aj s posuvkami, -reproduktujú tón podľa notového zápisu podľa pokynu učiteľa aj s posuvkami, -určia podľa notového zápisu notu, jej umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom, -interpretujú jednoduché skladby s prstokladmi v durovej a molovej tónine, so zvýšeným 3. a zníženým 1. prstom, -interpretujú 2-3 tónové motívy podľa sluchu na rôznych miestach hmatníka, -dokážu sa podľa sluchu alebo s pomocou

Zdokonaľovanie tvorby kultivovaného tónu. Delenie dynamiky podľa sluchu i v zápise (p, mf, f, crescendo, decrescendo). Polová a štvrt'ová nota s bodkou, triola, synkopa. Rytmická a intonačná predstavivosť. Zvyšovanie tempa hry. Hudobno – výrazové prostriedky.	učiteľ a intonačne doladiť, -používajú tlak na sláčik za účelom dosiahnutia dynamického rozpätia požadovaného v hre, -aplikujú počasy dynamického rozdielu forte, mezzoforte a piano, crescendo a decrescendo, -zahrajú rytmicky správne polovú a štvrt'ovú notu s bodkou, -zvládnu techniku hry détaché, legato, staccato -uplatňujú jednoduché hudobno-výrazové prostriedky podľa notového zápisu alebo podľa návrhu učiteľa, -aplikujú v hre tempoové označenia allegro, moderato, adagio alebo iné podľa interpretovanej hudobnej skladby, -dokážu rytmicky obmieňať určený jednoduchý model, -demonštrujú prípravné pohybové cvičenia ľavej ruky zamerané na nácvik vibráta bez sláčika, -transponujú podľa sluchu krátko melodické úseky do iných tónin,
Víbráto.	-rytmicky obmieňajú jednoduchý melodický motív
Transpozícia krátkych melodických úsekov do iných tónin podľa sluchu.	-interpretujú ľudové piesne alebo prednesové skladby z pamäti
Improvizácia pri obmieňaní jednoduchého rytmického modelu.	-sústredia sa na melodickú líniu svojho hlasu pri interpretácii v dvojhlase alebo s harmonickým nástrojom,
Zdokonaľovanie pamäti interpretáciou ľudových piesní a prednesových skladieb hrou bez nôt. Hra v dvojhlase alebo s harmonickým sprievodom.	- minimálne 1x polročne verejne vystúpiť (sólová hra), podmienka hra z pamäte
Interpretácia.	

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stabilizovať základy z 1. ročníka, využiť väčšiu zrelosť žiaka v oblasti rozumovej a fyziologickej. Ide o upevnenie činnosti oboch rúk, sebakontrolu žiaka v držaní nástroja, vedení sláčika, v kladení prstov a intonačnej presnosti (dolad'ovanie).

Notový materiál:

V. KOŘÍNEK: Melodické etudy
 J. MICKA: Elementárne etudy
 O. ŠEVČÍK: opus 6 (2, 3, 6), opus 7, opus 2
 V. KOŘÍNEK: Husľová škola

Prednesové skladby:

B. KOTMEL: Drobné skladby starých majstrov
 V. KOŘÍNEK: Prvý prednes
 CHRESTOMATIJA: Sborníky ľahkých prednesových skladieb 8
 V. BAKLANOVÁ: Mazurka, Romanza

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na husliach
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- nadviazať na prácu z 1. a 2. ročníka ,
- zdokonaľovať technickú zručnosť ,
- rozvíjať muzikálne cítenie,
- nácvik vibrata,
- uplatňovať získané vedomosti na vystúpeniach,

- prostredníctvom komornej hry rozvíjať schopnosť vzájomného počúvania sa rytmického a intonačného spoločenstva.

OBSAH:

- výučba nových hmatov pri stálej intonačnej sebakontrola,
- kontrola vedenia sláka – kombinácie rôznych smykov,
- nácvik vibrata, začať s výmenami polôh (1. – 3.),
- dbať o výrazovú stránku skladieb,
- vychádzať z možnosti a schopnosti žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hrací aparát. Tvorba intonačne čistého tónu. Zvyšovanie technickej, interpretačnej úrovne a tempa skladieb. Prstoklady v zníženej polohe, prvý s druhým prstom a zvýšený tretí prst. Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy. Technika pravej ruky. Hudobno-výrazové prostriedky. Technické spôsoby hry. Hra na iných miestach na hmatníku. Medzi polohové výmeny. Prstoklad a hmaty v III. polohe. Plynulé čítanie nôt od g po d3. Dvoj-, torj-, štvordobý a osminový takt. Triola, synkopa.	-samostatne kontroľujú svoj postoj, držanie huslí a sláčka, -korigujú intonačnú čistotu poču hru podľa pokynov učiteľa alebo samostatne, -zahrajú intonačne čisto hudobné skladbičky v prvej polohe, -reprodujú dvojoktávové stupnice s príslušnými rozloženými kvintakordami technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie a zdokonalenie intonačnej čistoty, kvality tónu, rytmu, hry v polohách, polohových výmen, technických spôsobov hry, výrazových prostriedkov, -aplikujú technické spôsoby detaché pri žabke, špičke, v strede sláčka, legato (2, 3, 4 noty), staccato, martelé, portamento, -používajú tlak ruky na sláček s cieľom dosiahnutia požadovanej dĺžky a intenzity zvuku -interpretujú podľa individuálnych zručností v iných, než v I. polohe, -kladú dôraz na voľný pohyb ľavej ruky pri prechodoch do polôh so zreteľom na súčasný plynulý klavýrny pohyb palca a prvého prsta, -definujú noty znotového zápisu v rozsahu po III. polohe, -používajú dĺžku sláčka a adekvátne hodnoty noty, -zahrajú rytmicky správne triolu, synkopy,

Rytmická presnosť počas hry v danom metre.	-interpretujú precízne rytmičné hodnoty v rámci daného metra,
Hudobno-výrazové prostriedky.	-aplikujú hudobno-výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise,
Tempové označenia andante, allegretto, lento.	-používajú interpretačné prostriedky pri znázorňovaní charakteru a nálady skladby,
	-rozlišia interpretačné v skladbe predohru, dohru, hudobnú tému, grázu, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách.
Rytmizácia melodickéj línie.	-uplatňujú znalosť metriky a delenia rytmu pri rytmickej línie,
Hra spamäti.	-interpretujú piesne a prednesové skladby spamäti,
Technické cvičenia zamerané na nácvik vibráta.	-používajú vibráto na dlhých notách,
Hudobné žánre.	-rozlišia na základe počúvania klasickú, ľudovú, modernú hudbu,
Hra jednoduchých skladieb z listu.	-zahrajú jednoduché skladbičky, piesne z listu,
Interpretácia.	-minimálne 1-krát polročne verejne vystúpia (sólová hra), podmienka hra naspamäť.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Motivovať žiaka poukázaním na muzikálnu stránku skladieb. Využiť jeho lepšie schopnosti sústredenia a pamäte (preferovať hru naspamäť). Priviesť ho k tomu, aby sa viac počúval a využil novonadobudnuté vedomosti vo svojich vystúpeniach.

Notový materiál:

V. KRÚČEK: Škola husľových etud (2,3)
V. KOŘÍNEK: Melodické etudy
J. ČERMÁK – J. BERAN: Husľová škola (3)
J. BRABEC: Škola polôh

Prednesové skladby:

J. FAUST: Dve jednoveté koncertína
K. KREJČÍ: Koncertino h mol
O. RIERDNG: Koncertino h mol

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na husliach
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- upevňovať zručnosti nadobudnuté v 3. ročníku ,
- nácvik nových techník, prehľbovanie muzikality,
- viesť žiaka k vlastným hudobným predstavám,
- zapájať žiaka do komornej hry.

OBSAH:

- venovať dostatočný priestor výmenám do 3. polohy,
- intonačná kontrola a sebakontrola,
- nácvik vibrata,
- práca na tóne, rozvíjanie muzikality,
- umožniť žiakovi verejne predviesť nadobudnuté schopnosti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hrací aparát.	-korigujú správny postoj a používanie hracieho aparátu počas instrumentácie,
Starostlivosť o hudobný nástroj.	-kontrolujú účinnosť obidvochrúk počas interpretácie,
Hudobná terminológia.	-ovládajú hygienu a základnú údržbu hudobného nástroja,
	-prepájajú vedome získané teoretické poznatky spraktickými zručnosťami v instrumentácii,
	-používajú hudobnú terminológiu v rozsahu podľa obsahu vyučovania a individuálnych dispozícií žiaka,
Notopis v husľovom kľúči.	-pohotovode definujú noty v husľovom kľúči vo vyšších polohách alebo minimálne interpretovaných skladieb,
Dvojoktávové diatonické stupnice, technické dvičenia, etudy.	-interpretujú durové a molové stupnice cez dve oktávy s rozloženým kvintakordom s prechodom do vyšších polôh s využitím technických spôsobov hry détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach, 2,3,4 legato, staccato, spiccato, martelé,
Technika hra sláčikom.	-používajú správnu časť sláčika, tlak na sláka dĺžku pri interpretácii
Technické spôsoby hry.	technických spôsobov hry, tempa,
Spiccato.	dynamiky,
Technika hry ľavej ruky.	-kladú dôraz na dopad a odskok prstov z hmatníka pri zvyšovaní tempa hry,
Zvyšovanie tempa hry.	-prenášajú ľavú ruku do vyšších polôh (III. poloha), s dôrazom na súčasné prenášanie palca,
Hry v polohách, medzipolohová výmena.	-reprodujú stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie prstokladu a získanie hmatovej istoty v III. alebo v inej hranej polohe,
Prstoklad, hmaty v III. polohe.	-doladia samostatne intonačné nedostatky pomocou prázdnych strún,
Sluchová sebakontrola.	-zahrajú rytmicky precízne vrámci daného metrasa správnym zadelením sláčika náročnejšie rytmické útvary,
Triola, synkopa, bodkovaný rytmus.	-interpretujú hudobné skladby výrazným rytmom a kombináciami rôznych rytmických prvkov,
Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu.	

Hudobno-výrazové prostriedky. Štúdium interpretovanej skladby s porozumením. Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu. Hra s pamäti. Hudobná komunikácia. Hra z listu. Hudobná tvorivosť.	-disponujú husľovými tónomadekvátnym používanému hudobnému nástroju a fyziologickým danostiam žiaka, -uplatňujú interpretáciuagogiku, -intenzívnejšie pracujú s dynamickou škálou, -používajú vibráto, -definujú pomocou učiteľa tóninu, metrum, tónový rozsah, dynamiku, rytmické prvky, použitých hudobno-výrazových prostriedkov v interpretovanej skladbe, -rozlíšia pomocou učiteľa formálnu výstavbu, časti, charakteristické znaky interp. skladby, -demonštrujú zásady správania a etikety na koncertných vystúpeniach ako interpretia a poslucháči, -interpretujú prednesové skladby s pamäti, -aplikujú hudobné kompetencie získané na predmetoch individuálneho vyučovania v komornej hre, -zahrajú listu jednoduchých skladieb a piesne, -aplikujú elementárne prvky tvorivosti v jednoduchých skladbách a ľudových piesňach, -používajú technické spôsoby (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), hudobno- výrazové prostriedky pri práci s hudobnou témou, -1x polročne verejne vystúpiť (sólová hra), hra s pamäti.
--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Snaha viesť žiaka k vlastným hudobným predstavám diela a jeho napĺňania. Technická stránka a muzikalita by mali byť v súlade. Tomu napomáha aj vedenie k efektívnemu cvičeniu v domácom prostredí.

Notový materiál:

V. KRÚČEK: Škola husľových etud I. a II. diel
F. WOHLFAHRT: Etudy, op.45
E. KAYSER: Etudy, op.20
O. ŠEVČÍK: opus 7, opus 2
V. KOŘINEK: Cvičenie stupníc (2)
V. KOŘINEK: Prednesové etudy

Prednesové skladby:

K. SVOBODA: Klasikovia
N. BAKLANOVA: Sonatina
A. MÓŽI: Husľové koncertino
A. JANŠINOV: Koncertino v ruskom štýle

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 stupnica a rozložený akord s výmenou do 3. polohy,
- 1 etuda primeranej náročnosti v 1. polohe, alebo aj s výmenou do 3. polohy,
- 1 prednesová skladba spamäti,
- 1 skladba v rámci Ľudovej hudby.

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odborných terminológií v oblasti hudobnej teórie, dejiny hudby, harmónie a hudobnej estetiky. Ovláda interpretáciu na hudobnom nástroji v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyzologickými dispozíciami.

Má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia. Je schopný systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej interpretácie. Teoretické poznatky konfrontuje s praktickými interpretačnými činnosťami. Používa IKT pri poznávaní hudobnej literatúry svojho nástroja, vizuálne a sluchové poznatky dokáže aplikovať počas vlastnej interpretácie. Ovláda techniku interpretačnú zložku počas hudobného prejavu. V spolupráci s učiteľom dokáže analyzovať a následne reprodukovať zapísaný notový text. Rozumie hudobno-výrazovým, technickým a artikulárnym označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry. Dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie. Pozná pravidlá kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach a umeleckej prezentácie. Výsledky svojej práce preukazuje verejnosti. Dokáže porovnať a hodnotiť interpretačný výkon svojich rovesníkov. Verbálne vyjadruje vlastné pocity a postrehy z vnímania hudobného diela. Rozvíja svoje hudobné schopnosti a zručnosti v rámci predmetov komorná hra, hrasúbore, orchestri, ľudová hudba, hra ľudového orchestru. Poznatky a cviky získané v vyučovaní aplikuje počas domácej prípravy. Pozná umelecké zoskupenia svojho mesta a regiónu. Je otvorený prijímaniu nových skúseností a poznatkov. Prehlbuje sa v ňom záujem a pocit potreby umeleckého vzdelávania a interpretačného rastu na vyššej úrovni.

**Druhá časť I. stupňa základného štúdia
1. ročník**

Študijné zameranie	Hra na husliach
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná teória
Učebný plán	4
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárneumelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- kontinuálne pokračovať vo vývoji z predchádzajúceho obdobia,
- viesť žiaka k väčšej samostatnosti,
- rozvoj technickej i muzikálnej časti jeho prejavu,
- zapájať žiaka do komornej hry.

OBSAH:

- dbať na uvoľnenosť výmen do 3. polohy, zdokonaľovať hru v polohe,
- vyspelejších žiakov oboznámiť aj s inými polohami,
- stupňovať nároky na techniku oboch rúk, na prehlbovanie výrazu skladieb (tón, dynamika, vibrato).

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Stupňovanie nárokov na interpretačnú úroveň. Intonačná čistota a rytmická presnosť v stredne rýchlych tempách. Ladenie hudobného nástroja. Hmatová istota a intonácia v III. polohe. Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy a hudobné skladby. Hra v polohách, medzipolohové výmeny. Technické spôsoby hry. Sul tasto, sul ponticello. Jednooktávové stupnice na jednej strune prvým a druhým prstom s prehmatom a flažoletom. Technické cvičenia, etudy, skladby (podľa zváženia pedagóga) s obsahom prvkov už zvladnutých a ďalších prvkov – zdvihy, akcenty. Dvojhmaty. Akordická hra. Prstové a zápästné vibráto. Štylové špecifiká v hudobných skladbách.	-majú osvojenú základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu z doterajšej hudobnej praxe, -doladiť a využiť pomocných tónov, -interpretujú stupnice rozsahu minimálne do tretej polohy s rozloženým kvintakordom doposiaľ osvojenými technickými spôsobmi hry, -kladú dôraz na plynulý pohyb palcasúčasne s protíahlymi prstami ľavej ruky pri polohových výmenách, -uplatňujú zvukovú farebnosť nástroja počas hry v polohách, -používajú správne sláčik pri hre technických spôsobov détaché, legato, staccato, spiccato, martelé a ich rytmických obmien, -demonštrujú plynulú hru détaché a spiccato v ťažisku sláčika, -uložia sláčik namiesto hraničného tasto a sul ponticello, -uplatňujú v hre flažolet a prehmaty, -interpretujú rozličné akcentované noty, -rozpoznávajú notového zápisu miestami zdvihom, -použijú pri hre zdvih pri meraní dĺžky a smeru sláčika, -reprodujú technické cvičenia zamerané na súčasné ukladanie prstov dvojhmatovej hre, -použijú správny pomer sláčika a kombináciu dvojzvuku pri hre trojtónových a štvortónových akordov, -použijú vibráto súladu s charakterom hraného úseku, -uplatňujú na základe porozumenia interpretovanej skladbe správne frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok počas hry,

Počúvanie nahrávok významných huslistov. Husľová literatúra v rôznych štýlových obdobiach a žánroch. Rondo nižšieho typu. Hra spamäti. Hra z listu v rámci komornej hry. Melodické ozdoby využívané pri obmieňaní melódie. Hudobná veta. Interpretácia.	-umocňujú expresivitu skladby vibrátom, logickým frázovaním, uplatnením progresívnej dynamiky, výrazových a artikulačných prostriedkov, agogiky, -vnímajú na základe počúvania osobitosti interpretácie hudobných skladieb v rôznych štýlových obdobiach a žánroch, -definujú charakteristické znaky formy rondonížšieho typu alebo formy iných interpretovaných skladieb, -demonštrujú aspoň jednu prednesovú skladbu plynule bez pamäťových výpadkov, -uplatňujú osobnostnú verbálnu aj nonverbálnu komunikáciu v súhre s inými nástrojmi, -aplikujú trilký alebo iné melodické ozdoby v hre aj pri improvizácii s melódiou, -uplatňujú tvorivú schopnosť pri dopĺňaní závetí hudobnej vety alebo záveru skladby, -1 x polročne verejne vystúpi, hra spamäti.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Viesť žiaka k väčšej samostatnosti, apelovať na jeho racionálnu stránku (uvedomelá príprava), ktorá však musí byť v rovnováhe s emocionálnou stránkou.

Svoje zručnosti získané v individuálnom vyučovaní nástrojovej hry môžu žiaci uplatniť v komornej hre. Komornou hrou sa rozvíja schopnosť žiakov čítať z listu, orientovať sa v notovom zápise, prehľbuje sa intonačná a rytmická predstavivosť a zdatnosť. Spoločné hranie poskytuje žiakom radosť a adekvátne uplatnenie ich zručnosti. A schopnosti na rôznych stupňoch ich hudobného vývoja.

Notový materiál:

E. KAYSER: Etudy op. 20

J. BRABEC: Škola polôh

V. KOŘÍNEK: Prednesové etudy

Prednesové skladby:

J. MAŠTALÍŘ: Koncertino a mol, e mol

J. MAŘÁK: Český klasikovia

M. Kubát: 13 malých koncertných kusov

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na husliach
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- zvyšovať nároky na muzikálny prejav žiaka,
- rozvíjať jeho schopnosť poradiť si z notovým zápisom,
- schopnosť samostatného nácviku,
- rozširovať hudobný obzor,
- kultivovať hudobný prejav.

OBSAH:

- zdokonaľovať techniku oboch rúk,
- dbať na vedenie sláka a tvorbu tónu a fráz,
- upevňovať istotu hmatov a intonačnú čistotu ,
- dbať na krásu tónu – vibrato.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu. Hudobná kultúra minulosti. Dvojhmatová hra. Dvojoktávové, trojoktávové stupnice a akordické kadencie. Medzipolové výmeny a hra v polohách. II. a IV. poloha (výber podľa pedagóga). Intonačná čistota a kvalita tónu v hraných polohách. Prstoklad. Čítanie nôt z notového zápisu a hmatová orientácia v druhej a štvrtej polohe. Synchronizácia obidvoch rúk v rýchlejšom tempe a rytmických zmenách. Variácie. Melodické ozdoby. Kvintoly, sextoly, veľké trioly. Osobitý interpretačný prejav. Muzikálny prejav žiaka v prednesových skladbách. Hra spamäti. Samostatné štúdium. Analýza hudobnej skladby. Hra z listu. Hudobná tvorivosť.	-majú prehľad hudobnej kultúry svojho mesta a regiónu, -interpretujú etudy a prednesové skladby s náročnejšími technickými spôsobmi hry a dvojhmatmi, -interpretujú artikulačne zrozumiteľne v rovnakom tempe stupnice a akordické kadencie cez dve, tri oktávy, - plynule prechádzajú do druhej a tretej polohy, -samostatne regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu v IV. polohe, -doladia sa samostatne pomocou susedných prázdnych strún a pomocou tónov v sextách, terciách, -aplikujú prstoklady a hmaty naučené v vstupniciach v hudobných skladbách, -interpretujú v rýchlejšom tempe s koordinovanými pohybmi obidvoch rúk, -reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby, -poznajú charakteristické znaky hudobnej formy variácií, alebo iných interpretovaných skladieb, -zahrajú trilok, nátril, obal alebo iné melodické ozdoby podľa notového zápisu, -flexibilne reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby, -zahrajú rytmické správne náročnejšie rytmické útvary v rámci metra, -experimentujú s farbou tónu v prednesových skladbách a etudách, -prejavujú vlastné emocionálne cítenie v interpretovanej skladbe, -interpretujú skladby vyšším stupňom náročnosti spamäti, -samostatne a študujú primerane náročnú skladbu, -určia tóninu, tempo, technické spôsoby hry, hudobno- výrazové prostriedky v novej skladbe, -pohotovejšie čítajú notový zápis pri hre z listu, -uplatňujú elementárne improvizatívne prvky v piesňach a jednoduchých skladbách,

Interpretácia.	-udržia spoločné tempo, rytmus, dynamiku počas súhry, -aplikujú počas interpretácie prednesovej skladby všetky dynamické, výrazové, artikulačné prostriedky a agogiku predpísané v notovom zápise, -1 x polročne verejne vystúpi, hra spamäti.
----------------	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Apelovať na väčšiu samostatnosť žiaka v predstavách i v príprave diela. Motivovať ho k aktívnej a zaujatej práci, rozšíriť jeho obzor smerom k muzikalite, tónu, farebnosti hry i využívaniu väčšej palety technických prvkov.

Notový materiál:

J. BRABEC: Škola polôh, Štúdium stupníc a akordov

V. KOŘÍNEK: Stupnice II., Prednesové etudy

E. KAYSER: op. 20 (2)

Prednesové skladby:

Ch. BERIOT: Italské melódie

N. KUBÁT: 13 koncertných kusov op. 20

A. VIVALDI: Koncert G dur

O. RIEDING: Koncertino G dur

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na husliach
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ

Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- zvyšovať nároky na muzikálny prejav žiaka,
- rozvíjať jeho schopnosť poradiť si z notovým zápisom,
- schopnosť samostatného nácviku,
- rozširovať hudobný obzor,
- kultivovať hudobný prejav.

OBSAH:

- zdokonaľovať techniku oboch rúk a ďalej rozvíjať techniku ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnosť celej ruky pri,
- rôznych druhoch sláčikových ťahov,
- dbať na vedenie sláka a tvorbu tónu a fráz,
- upevňovať istotu hmatov a intonačnú čistotu ,
- dbať na krásu tónu – vibrato,
- skvalitňovať výrazovú stránku hry (kvalitu vibrata, dynamika, agogika, frázovanie),
- počúvať nahrávky vynikajúcich huslistov a fixovať v žiakovi hlavné zásady interpretácie rôznych štýlových období,
- cvičenie stupníc dur, mol v 3 oktávach aj v dvojhmatoch, akordické kadencie do rýchlejšieho tempa,
- inšpirovať žiaka k využívaniu improvizčných prvkov aj pri spoločnom muzicírovaní.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dominantný septakord. Technické spôsoby hry. Détaché (rytmické obmeny), martelé, legato (s viacerým počtom nôt), spiccato. Diatonické stupnice minimálne v rozsahu do IV. polohy, technické cvičenia a etudy.	-interpretujú stupnice a akordické kadencie s použitím D7, technické cvičenia, etudy a skladby, zamerané na zvyšovanie tempa technických spôsobov hry so zreteľom na -použijú správne sláčik počas hry technických spôsobov so zreteľom na precíznu artikuláciu, -interpretujú v rozsahu minimálne do IV. polohy naučenými technickými spôsobmi

Tvorba tónu.	v rýchlejšom tempe so zreteľom na zrozumiteľnú artikuláciu,
Prstoklad.	-formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých výmen do polôh nahor aj nadol so zreteľom na čistú intonáciu a kvalitný tón,
Osobitý interpretačný prejav.	-rozlišia, a následne zahrajú zapísané intervalové vzdialenosti v polohách,
	-uplatňujú počas hry v polohách prstoklady a hmaty z nácviku stupníc a technických cvičení,
	-kontrolujú vizuálne a sluchom celkový interpretačný prejav (postoj a súčinnosť rúk počas hry, intonácia a kvalita tónu),
	-aplikujú na základe porozumenia skladbe všetky doposiaľ nadobudnuté poznatky a zručnosti: dôsledné frázovanie, uplatňovanie širokej dynamickej škály, využívanie rôznych farebných tónových odtieňov, zmeny tempa a ďalšie výrazové prostriedky vyjadrujúce charakter skladby,
Artikulácia rytmu.	-vyjadrujú v skladbe vlastné emócie,
Analýza hudobnej skladby.	-precízne artikulujú rytmické úseky s náročnejším kombinovaným rytmom,
	-samostatne analyzujú primerane náročnú skladbu (určia tóninu, metrum, tempo, frázu, výrazové prostriedky),
Melodické ozdoby.	-vyjadrujú v skladbe vlastné emócie,
	-zahrajú melodické ozdoby zapísané v notovom zápise,
Dvojhmaty.	-zahrajú intonačne čisto krátky úsek v dvojhmatoch,
Vibráto.	-uplatňujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru úseku skladby,
Hra z listu.	-pohotovo čítajú noty z notového zápisu pri hre z listu,
Transpozícia.	-transponujú podľa sluchu jednoduché piesne do iných tónin,
Práca s hudobnou témou.	-aplikujú rytmické kombinácie a poznané technické spôsoby hry pri variáciách na tému,
Variácie na rytmické modely.	-interpretačné kompetencie aktívne demonštrujú v sólovej alebo skupinovej hre pred publikom,
Interpretácia.	-1 x polročne verejne vystúpi, hra spamäti.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Apelovať na väčšiu samostatnosť žiaka v predstavách i v príprave diela. Motivovať ho k aktívnej a zaujatej práci, rozšíriť jeho obzor smerom k muzikalite, tónu, farebnosti hry i využívaniu väčšej palety technických prvkov.

Notový materiál:

E. KAYSER: Etudy op. 20

J. BRABEC: Škola polôh, Štúdium stupníc a akordov

F. MAZAS: op. 36

Prednesové skladby:

A. CORELLI: Sonáty

L. JANÁČEK: Romance

J. KOCIAN: Melódia

O. RIEDING: Koncertino v uhorskom slohu, Koncertino D dur op. 5, op. 7

Slovenské husľové skladby – rev. V. Kořínek

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na husliach
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná teória
Učebný plán	4
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

- zvyšovať nároky na muzikálny prejav žiaka,

- rozvíjať jeho schopnosť poradiť si z notovým zápisom,
- schopnosť samostatného nácviku,
- rozširovať hudobný obzor,
- kultivovať hudobný prejav.

OBSAH:

- zdokonaľovať techniku oboch rúk a ďalej rozvíjať techniku ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnosť celej ruky pri,
- rôznych druhoch sláčikových ťahov,
- dbať na vedenie sláka a tvorbu tónu a fráz,
- upevňovať istotu hmatov a intonačnú čistotu ,
- dbať na krásu tónu – vibrato,
- skvalitňovať výrazovú stránku hry (kvalitu vibrata, dynamika, agogika, frázovanie),
- počúvať nahrávky vynikajúcich huslistov a fixovať v žiakovi hlavné zásady interpretácie rôznych štýlových období,
- cvičenie stupníc dur, mol v 3 oktávach aj v dvojhmatoch, akordické kadencie do rýchlejšieho tempa,
- inšpirovať žiaka k využívaniu improvizačných prvkov aj pri spoločnom muzicírovaní

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I.stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Stupnice, technické cvičenia a etudy, prednesové skladby.	- uložia prsty ľavej ruky na hmatník bez vzájomnej fixácie,
Medzipolohové výmeny a hra v polohách.	- preukážu zručnosť pri tvorbe spevného husľového tónu,
Notopis v rozsahu g – f3.	- demonštrujú hru na husliach v rozsahu celého hmatníka vo všetkých naučených tóninách,
Prstoklad a hmatová istota v V.polohe. Tónová a intonačná sebakontrola.	- zahrajú intonačne čisto a s plynulým prechodom do polôh jednooktávovú stupnicu od prvého s druhým prstom do V.položky na jednej strune,
Technika hry sláčikom.	- definujú noty z notového zápisu v rozsahu do V.položky alebo minimálne interpretovaných hudobných skladieb,
	- aplikujú vhodný prstoklad v interpretovaných skladbách,
	- dokážu sa priestorovo orientovať na hmatníku za účelom dosiahnutia intonačne čistých polohových výmen a čistého, kultivovaného tónu vo vyšších polohách,
	- uplatňujú dĺžku sláčika a tlak na sláčik adekvátne tempu, technickému spôsobu, dynamickej intenzite, použitým hudobno-

Technické spôsoby hry. Radové staccato, sautillé.	výrazovým prostriedkom, - aplikujú v hre technické spôsoby détaché, legato, martelé, spiccato, staccato, radové staccato, sautillé, ich kombinácie a rytmické obmeny, - interpretujú skladby s uplatnením dvojhmatov akodov,
Dvojhmaty, akordická hra.	- vyjadrujú emocionálny charakter skladby a vlastné pocity vedomým frázovaním, využívaním progresívnej dynamiky, agogiky a iných hudobno-výrazových prostriedkov,
Interpretácia.	- použijú vibráto podľa charakteru hraného úseku, - reagujú pohotovo a samostatne na predložený notový materiál,
Vibráto.	- zahrajú fragment melódie alebo obľúbenú hudobnú skladbu (pieseň) bez notovej predlohy,
Samostatné štúdium.	- aplikujú zásady uvedomelého nácviku skladby pri samostatnom štúdiu, - aplikujú nadobudnuté teoretické poznatky z hudobnej náuky, dejín hudby pri štúdiu skladieb a interpretácií,
Analýza hudobnej skladby.	- definujú charakteristické znaky hudobných foriem koncertu a sonáty alebo iných interpretovaných skladieb,
Koncert, sonáta.	- interpretačne rozlíšia žánre a štýlové osobitosti v hre technických spôsobov a hudobno-výrazových prvkov v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre,
Štýlová interpretácia.	- majú prehľad o tvorbe slovenských skladateľov minimálne pre svoj hudobný nástroj, - majú prehľad o hudobných telesách a osobnostiach svojho mesta alebo regiónu,
Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba v minulosti a súčasnosti.	- naštudované skladby interpretujú s klavírnym sprievodom, prípadne s iným harmonickým nástrojom na koncertnom pódii spamäti,
Kultúrny život a hudobné dianie mesta alebo regiónu.	- v rámci sebareflexie dokážu verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru,
Hra spamäti.	- transponujú jednoduché melódie do blízkych tónim podľa sluchu,
Analýza interpretácie.	- aplikujú technické spôsoby hry a výrazové prostriedky pro sólovej improvizácii aj pri spoločnom muzicírovaní,
Transpozícia.	- preukážu teoretické poznatky, technické a interpretačné zručnosti podľa obsahu vzdelávania na I. stupni základného štúdia.
Hudobná tvorivosť.	
Improvizčné prvky pri spoločnom muzicírovaní.	
Dôsledný nácvik technicky, rytmicky a interpretačne náročných miest, úsekov a fráz etúd a prednesových skladieb určených na absolventské skúšky a koncert.	

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Apelovať na väčšiu samostatnosť žiaka v predstavách i v príprave diela. Motivovať ho k aktívnej a zaujatej práci, rozšíriť jeho obzor smerom k muzikalite, tónu, farebnosti hry i využívaniu väčšej palety technických prvkov.

Notový materiál:

E. KAYSER: Etudy op. 20

J. BRABEC: Škola polôh, Štúdium stupníc a akordov

F. MAZAS: op. 36

Prednesové skladby:

A. CORELLI: Sonáty

L. JANÁČEK: Romance

J. KOCIAN: Melódia

O. RIEDING: Koncertino v uhorskom slohu, Koncertino D dur op. 5, op. 7

Slovenské husľové skladby – rev. V. Kořínek

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 dur, 1 molová stupnica s akord. kadenciou v rýchлом tempe cez 3 oktávy, v dvojhmatoch cez 2 oktávy,
- 3 etudy, z toho 1 dvojhmatová – 2 naspamäť,
- 1 prednesová rozsiahlejšia skladba - naspamäť,
- 1 skladba v rámci Ľudovej hudby.

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia má schopnosť logicky uvažovať, ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyzologickými dispozíciami. Je oboznámený so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, slovenskou ľudovou tradíciou ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku. Má prehľad o umeleckých zoskupeniach svojho mesta a regiónu, dokáže rozlíšiť charakteristické znaky regionálneho folklóru. Pozná slovenských hudobných skladateľov a ich tvorbu. Zaraďuje skladby slovenských autorov do svojho repertoáru. Orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre sláčikové nástroje so zameraním na svoj vlastný hudobný nástroj. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a iných interpretov a zdôvodniť podstatu svojho názoru. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu.

15.4 HRA NA AKORDEÓNE

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Akordeón je hudobný nástroj, ktorý zaraďujeme medzi idiofonické aerofóny. Na základných umeleckých školách na Slovensku používame vo vyučovacej praxi hry na akordeóne tieto typy nástrojov:

- klávesový akordeón so štandardným manuálom v ľavej ruke,
- klávesový akordeón so štandardným i melodickým manuálom v ľavej ruke,
- gombíkový akordeón so štandardným manuálom v ľavej ruke,
- gombíkový akordeón so štandardným i melodickým manuálom v ľavej ruke.

Odlíšne je aj usporiadanie gombíkov v diskante akordeónu (tzv. B-systém a C-systém) alebo v melodickom manuáli ľavej ruky od nízkych tónov po vysoké a opačne (prepínané za pomoci convertora). Na pomoc akordeónistom prichádza nový model, digitálny VACCORDION, ktorý vzbudil pozornosť odborníkov a je jasným dôkazom skvelej budúcnosti akordeónu na základných umeleckých školách.

Napriek uvedeným rôznorodostiam má akordeón dispozíciu plastickej hry, farebnej rôznorodosti, dynamickej expresívnosti, čo je predpokladom pre bohaté interpretačné umenie v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre.

Súborová hra má v súvislosti s aktualizáciou repertoáru plynule prechádzať do orchestrálnej hry, pretože využíva možnosti ďalších hudobných nástrojov – keyboard, basová gitara, „živé“ bicie, spev, ale aj iné klasické hudobné nástroje: flauta, violončelo a pod. Orchestrálna hra ponúka nové motivačné formy: samostatné koncertné vystúpenia a zájazdy, štúdiové záznamy na mediálnych nosičoch (CD, DVD). Vlastné úpravy skladieb, ktoré rešpektujú zvláštnosti akordeónového orchestra, sú niekedy nevyhnutnosťou.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Cieľom predmetu hra na akordeóne je vytvoriť u žiaka osobný vzťah k akordeónu a prostredníctvom neho aj vzťah k hudbe. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- oboznamovanie sa s technikou hry na akordeóne,
- rozvíjanie notovej orientácie, sluchovej pohotovosti a muzikálneho cítenia u žiaka,
- využívanie hry na melodických basoch, hru na gombíkovom akordeóne a skupinovú hru – komorná, súborová a orchestrálna hra, okrem tradičného vyučovania hry na klávesovom akordeóne so štandardnými basmi,
- formovanie osobnosti žiaka, jeho emocionálny obzor, hudobný vkus a jeho vlastné hudobné vyjadrenie, aby osvojené kompetencie využíval ako prostriedok na sebavyjadrenie a komunikáciu,

- orientovanie žiaka podľa jeho schopností na amatérsku hud. prax, alebo na ďalšie štúdium na vyššom stupni umeleckého vzdelávania.

Prípravné štúdium

Predmet	Príprava ku hre na nástroji
Časový rozsah výučby	-1 hod. týždenne v 2. polroku PŠ (počet žiakov 2)
Ročník	Prípravné štúdium
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Cieľom vyučovania je zistiť hudobné (intonačné, sluchové a rytmické) dispozície, manuálne a fyzické predpoklady žiaka na hru na nástroji. Hravou formou vzbudiť záujem žiaka o hru na nástroji. Rozvíjať jeho tvorivé schopnosti a hudobnosť a osvojovať si správne návyky nástrojovej hry.

OBSAH :

- oboznámenie sa s nástrojom,
- sedenie, držanie, upevnenie nástroja a postavenie pravej ruky,
- hmatová orientácia pravej ruky bez zrakovej kontroly,
- základy mechovej artikulácie (mäkké nasadenie a ukončenie tónu),
- hra jednoduchých piesní pravou rukou v päťprstovej polohe s jednoduchým sprievodom basu,
- hravou formou zamerať žiaka na prípravu na hru stupníc.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení prípravného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Správne sedenie a postavenie pravej a ľavej ruky, základy ovládania mechu.	- poznajú a majú osvojenú hru na akordeóne (orientácia pravej a ľavej ruky),

Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniiek a detských textov. Hudobno-teoretické poznatky na úrovni prípravného štúdia.	- majú osvojené základné návyky správneho ovládania nástroja (sedenie za nástrojom, držanie nástroja, držanie pravej ruky, atď.),
Hra jednoduchých cvičení a piesní (najskôr len v pravej ruky, neskôr spolu s ľavou rukou – sprievod).	- vedia zahrať jednoduchú ľudovú alebo umelú pieseň, či skladbu s jednoduchým sprievodom ľavej ruky (základné basy).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Postupne získať záujem žiaka o nástroj, vzbudiť lásku k hudbe.

Notový materiál:

O. HRICOVÁ: Abeceda akordeonistu

J. VAŠICA: Praktická škola hry na akordeóne.

MACHALIČKOVÁ – HAVLÍČEK – ONDRUŠ: Škola hry na akordeón

Jednoduché ľudové a umelé piesne (podľa sluchu)

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Zahrajú 1 – 2 ľudové piesne v jednoduchej úprave, prípadne jednoduchú inštruktívnu skladbu.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

1. ročník

Študijné zameranie	Hra na akordeóne
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce

Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Rozvíjať záujem žiaka o hru na nástroji ako prostriedok hudobného vyjadrovania. Viest' žiaka k správnym pracovným návykom: k základom mechovej a prstovej artikulácie – sluchovej kontrole – uvoľneniu hracieho aparátu, hra bez zrakovej kontroly. Rozvíjať intonačné schopnosti, rytmické cítenie, zmysel pre súhru oboch rúk. Rozvíjať hru spamäti, muzikálne a harmonické cítenie. Prebúdzat' tvorivé schopnosti žiaka.

OBSAH:

- upevňovať základné poznatky z prípravného ročníka (správne sedenie, držanie nástroja, čítanie z nôt v G a F kľúči), základy mechovej artikulácie,
- rozšíriť o ostré nasadenie a ukončenie tónu a rovné nasadenie a ukončenie tónu,
- rozšírenie päťprstovej polohy v pravej ruke,
- orientácia na základných a terciových basoch s príslušnými durovými akordami,
- dvojhmaty,
- hra legato, tenuto, staccato,
- základy dynamiky a druhy tempa,
- hra v celých, polových, štvrtových a osminových notách,
- hra v polových a štvrtových notách s bodkou a s príslušnými pomlčkami,
- tvoriť jednoduchý harmonický sprievod k ľudovým piesňam.

STUPNICE – AKORDY:

Stupnice: C, G, D, A, F v rozsahu jednej oktávy pravou a ľavou rukou zvlášť,
Akordy: základný kvintakord pravou rukou harmonicky, melodicky,

U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:

Stupnice: durové prvého radu pravou a ľavou rukou zvlášť,

Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvládanie spôsobu hry na akordeóne každou rukou zvlášť podľa notového zápisu.	- ovládajú primerane ich veku a dispozíciám držanie nástroja,
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov,	- ovládajú prácu s mechem (správna výmena

získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Správne vedenie mechu s cieľom rozpoznať silu, výšku a dĺžku tónu.	von a dnu, rovnaká intenzita zvuku), - ovládajú synkopu, celé, polové, štvrt'ové a osminové pomlčky, - majú osvojené rýchle a pomalé pohyby prstov.
--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na akordeón je charakteristická individuálnym prístupom. Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Volíme také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov.

Odporúčané školy hry na akordeón, technická a prednesová literatúra a metodické materiály v osnovách slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych dispozícií žiaka vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

Notový materiál:

O. HRICOVÁ: Abeceda akordeonistu

J. VAŠICA: Praktická škola pre akordeón

MACHALIČKOVÁ – HAVLÍČEK – ONDRUŠ: Škola hry na akordeón
Chrestomatija akordeonistu

P. LONDONOV: Škola hry na akordeón

B. LUČNIKOV: Škola na akordeón (pre melodické basy)

S. ČAPKIJ: Škola hry na výborný bajan

H. REICHARD: Akordeónová škola „Toccata“

T. LUNDQUIST – L. HOLM: Akordeon Schule

Prednesové skladby:

Hra ľudových piesní z rôznych dostupných zborníkov ľudových piesní, učebníc hudobnej náuky pre ZUŠ, vlastných zápisov ľudových piesní, prípadne iných dostupných materiálov.

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na akordeóne
Názov predmetu	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka

Učebný plán	4
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Usmerňovať správne pracovné návyky z 1. ročníka. Podporovať rozvoj muzikality úmerne s technickým napredovaním. Viesť žiaka k hre bez zrakovej kontroly. Rozvíjať základy prstovej a mechovej artikulácie a tvorivý prístup k harmonizácii jednoduchých piesní.

OBSAH:

- zamerať sa na postupné zdokonaľovanie hry legato, tenuto, staccato s využitím prstovej a mechovej artikulácie,
- rozšírenie päťprstovej polohy ruky,
- hra v rôznych durových tóninách, začiatky hry v mol tónine,
- pri nácviku akordického sprievodu použiť terciový a kvintový bas,
- tvoriť harmonický sprievod k piesňam s jednoduchými obmenami, viesť žiaka k schopnosť transponovať do iných tónin,
- základy dynamiky a druhy tempa rozšíriť o ďalšie diferenciácie,
- nácvik jednoduchých melodických ozdôb,
- dodržiavať zásady správneho nácviku a sluchovej kontroly, hru spamäti predovšetkým na prednesových skladbách. Nácvik bodkovaného rytmu, synkopy a trioly,
- oboznámiť žiaka so základmi registrácie: 8', 16', 8+8' registra.

STUPNICE – AKORDY:

Stupnice: durové – C, G, D, A, E, H, F, B v rozsahu jednej oktávy oboma rukami spolu, začiatky hry molovej stupnice.

Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky oboma rukami spolu, molový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky pravou a ľavou rukou osobitne

U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:

Stupnice: durové I. a II. radu cez jednu oktávu spolu, začiatky hry molovej stupnice

Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky spolu,

molový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky osobitne pravou a ľavou rukou.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prstové cvičenia - hra v pomalých a rýchlych tempách.	- ovládajú hru na akordeóne oboma rukami spolu,
Využitie práce s mechem na výrazové prostriedky.	- v ľavej ruke hrajú akordický sprievod, základné a terciové basy,
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.	- zahrajú 2 durové stupnice oboma rukami spolu, 2 molové stupnice pravou rukou (harmonické a melodické),
Obraty tonického kvintakordu.	- interpretujú jednoduché ľudové piesne bez notového zápisu,
Počúvanie zvuku nástroja, piano, forte, mezzoforte, crescendo a decrescendo.	- ovládajú prácu s mechem s cieľom tvorenia kultivovaného tónu,
Bodkovaný rytmus.	- reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 2. ročníku I. stupňa hráme popri skladieb a cvičení školy hry na kordeóne, ľudové piesne, avšak nielen metodicky, v ľavej ruke tvoríme jednoduché a základné harmónie. Hráme taktiež jednoduché skladby. Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v prvom ročníku.

Notový materiál:

O. HRICOVÁ: Abeceda akordeonistu

J. VAŠICA: Praktická škola pre akordeón

MACHALIČKOVÁ – HAVLÍČEK – ONDRUŠ: Škola hry na akordeón – výber

DIKANOVÁ – ONDRUŠ: Akordeónové etudy I. – výber

CZERNÝ – TOMŠÍK: Výber etud op. 599 – výber

V. PUŠČIKOV: Škola hry na akordeón – výber

P. LONDONOV: Škola hry na akordeón – výber (pre melodický bas)

S. ČAPKIJ: Škola hry na výborný bajan
 G. ŠACHOV – V. BUCHVOSTOV: Bajan i akordeón
 H. REICHARD: Akordeonová škola „Toccata“
 R. JUNG: Piccola Musica Antica – duá
 Š. EPERJEŠI: Zborník viachlasných skladieb pre 1. a 2. ročník – SB, MB
 J. KOTÍK: 50 ľudových piesní
 J. LETŇAN: Slovenské ľudové piesne I. a III. zošit
 S. HOCHÉL – E. VÁRADY: Miniatury
 T. LUNQUIST: Allerlei, Populárne melódie
 J. MATYS: Malé obrázky 2. a 3. ročník
 I. VALENTA: Album začínajúceho akordeonistu
 Prvé kroky akordeonistu
 S. STRAČINA: Svet a deti

Prednesové skladby:

Výber skladieb súčasných autorov s obťažnosťou v danom ročníku.

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na akordeóne
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Pestovať zmysel pre kultúru tónu a dynamický výraz. Viesť žiaka k pochopeniu a k správnej interpretácii skladbičiek rôzneho charakteru. Rozvíjať prstovú a mechovú techniku rozšírením

o ďalšie technické prvky. Podporovať tvorivý prístup žiaka pri úprave piesní. Začiatky komornej hry a hry z listu.

OBSAH:

- sústavne zdokonaľovať hru legato, staccato, tenuto a nácvik portata, v rôznych kombináciách pri súhre oboch rúk, pasážové behy v tempe,
- osvojovať si zásady správneho nácviku,
- melodické ozdoby rozšíriť o ďalšie druhy jednoduchých ozdôb,
- do výberu prednesovej literatúry zaradiť skladbičky rôzneho charakteru s aspektom na kontrast, výraz, tempo a dynamiku (pestovať vnútornú predstavu),
- cieľavedome a postupne zdokonaľovať hru dvojhmatov (tercie) rozšírenú o jednoduchý dvojhlas v pravej ruke,
- viesť žiaka k schopnosti transponovať melódie, tvoriť k nim sprievod, obmeny sprievodu v dur a mol tóninách.

STUPNICE A AKORDY:

Stupnice: durové – C, G, D, A, E, H, F, B, Es, As spolu v rozsahu jednej oktávy
molové – a, e, h, fis, cis, d, g, c, f harmonické pravou a ľavou rukou zvlášť

Akordy: durové kvintakordy trojhlasné oboma rukami spolu s obratmi, harmonicky a melodicky,
molové kvintakordy pravou a ľavou rukou zvlášť s obratmi harmonicky a melodicky.

U žiakov, ktorí hrajú na melodických basoch: durové a molové stupnice 1. a 2. radu v rozsahu jednej oktávy. Akordy tak ako u štandardných nástrojov.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zdokonaľovanie prstovej a mechovej techniky s dôrazom na súhru oboch rúk a ich rôzne kombinácie, hra dvojhmatov.	- majú osvojenú prstovú a mechovú techniku,
Hra a transponovanie jednoduchých melódií.	- hrajú prednesové skladby primerané veku,
Základy hry spamäti a zapájanie sa do komornej hry (možné aj v 1. a 2.ročníku).	- zaujímajú sa o interpretáciu jednoduchých piesní a pestujú zmysel pre kultúru a výraz, vedia rozlíšiť skladbičky rôzneho charakteru,
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.	- vedia hrať legato, staccato, tenuto a portamento,
Praktická aplikácia výrazových prostriedkov legato, staccato, tenuto a portamento.	- zvládajú súhru oboch rúk, rôzne kombinácie pravej ruky s ľavou,
	- postupne zvyšujú a rozlišujú tempo v stupniciach a malých prednesových

Kvalita tónu pri hre v rýchlejších tempách.	skladbách,
Rozlišovanie dynamiky v interpretovaných skladbách.	- majú osvojené primerane ich veku a dispozíciám držanie nástroja,
	- zdokonaľujú spôsob práce s mechom (správna výmena von a dnu).

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 3. ročníku I. stupňa hráme rôzne úpravy ľudových skladieb a čoraz častejšie sa venujeme hre notového materiálu pre akordeón. Pracujeme viac s abstraktnými pojmami v kontexte hudobného myslenia a poukazujeme na emocionálnu stránku hudby.

Notový materiál:

MACHALIČKOVÁ – HAVLÍČEK – ONDRUŠ: Škola hry na akordeón

O. HRICOVÁ: Abeceda akordeonistu

DIKANOVÁ – ONDRUŠ: Akordeónové etudy I.

CZERNY – TOMŠÍK: Opus 599 – výber

J. BAŽANT: Akordeón – automat I., II. zošit

S. STRAČINA: Svet a deti – výber

J. LETŇAN: Slovenské ľudové piesne 1., 2. a 3. zošit – výber

Baroková hudba majstrov MHR č. 8

CHUDOBA: Malý akordeonista

J. POWROŽNIAK: Czytanki I.

Skladbičky starých mistrů MAR č. 5

J. BÍLEK: Sborník přednesových skladeb

J. S. BACH: Knižočka skladiieb pre A. M. Bachovú

Š. EPERJEŠI: Zborník viachlasných skladiieb II. SB, MB

I. VALENTA: Variácie na starú pieseň

Album začínajúceho akordeonistu (ruské zborníky)

Prvé kroky akordeonistu (ruské zborníky)

J. POWROŽNIAK: Czytanki pre akordeon I.

M. CHUDOBA: Malý akordeonista I.

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na akordeóne
Názov predmetu	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4

Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

V súlade s výrazovou stránkou hry sústavne zvyšovať nároky na technickú vyspelosť žiaka(prstovú, mechovú a registračnú techniku). Upevňovať správne návyky pri hre na vyučovacej hodine a domácej príprave. Rozvíjať tvorivé schopnosti v súčinnosti s harmonickým cítením a hudobnej predstavivosti. Pestovať hru z listu a zmysel pre súhru v komornej a súborovej hre.

OBSAH:

- nadviazať na doposiaľ získané schopnosti v oblasti technického a muzikálneho rozvoja
a rozšíriť ich o ďalšie prvky,
- zvyšovať náročnosť na pasážovú techniku v zmysle tempa (osminových a šestnásťtinových hodnôt),
- rozšíriť register a náročnosť o ďalšie melodické ozdoby, upevňovať rytmické cítenie a hruzložitejších rytmických útvarov,
- dvojhmaty, viachlas, začiatky polyfónnej hry,
- zdokonaľovať mechovú techniku a kombinácie prstovej a mechovej artikulácie,
- pri naštudovaní nových skladieb uplatňovať formový a harmonický rozbor. Využívať registráciu najmä pri interpretácii prednesových skladieb,
- v rozvíjaní tvorivých schopností viesť žiaka:
 - a) k samostatnosti pri úpravách piesní v dur a mol tóninách;
 - b) k improvizáčnemu obohateniu melódie a jej sprievodu;
 - c) k schopnosti transponovať dané melódie,
- podporovať samostatnosť a osvojovanie zásad správnej domácej prípravy a sluchovej kontroly,
- výber prednesovej literatúry rozšíriť o skladby rôznych žánrov a štýlových období, pestovať hru spamäti,

STUPNICE A AKORDY:

Stupnice: durové a molové harmonické spolu cez dve oktávy (podľa možnosti – veľkosti nástroja) v rovnom pohybe.

Akordy: durový a molový trojhlasný a štvorhlasný akord s obratmi harmonicky a melodicky obidvoma rukami.

U žiakov, ktorí hrajú na nástrojoch s melodickými basmi:

Stupnice: durové a molové tretieho radu v rovnom pohybe.

Akordy: hrať tak ako u nástrojov so SB.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Využívanie možností rozsahu nástroja, oboznamovanie sa s melodickými basmi. Hudobno-teoretické poznatky: Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Sluchovo-rytmická oblasť: Základné melodické ozdoby. Zložitejší rytmus. Tónová kultúra. Ukončovanie fráz.	- majú osvojenú hru stupníc z hľadiska tempa a zvuku (legato, staccato, striedavý mech), durové a molové stupnice, - majú vytvorený repertoár ľudových piesní, - ovládajú tempové označenia, melodické ozdoby a ďalšie výrazové prostriedky, - podľa notového zápisu reprodukovujú jednoduché skladby, valčík, polka, tango a swing, - vedia zahrať také etudy, na ktorých aplikujú získané technické zručnosti a výrazové prostriedky, - ovládajú základy polyfonickej hry, - využívajú možnosti a rozsah nástroja.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusných nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak.

Notový materiál:

DIKANOVA – ONDRUŠ: Etudy II. (výber)
CZERNY – TOMŠÍK: Opus 599
J. VAŠICA: Praktická škola pre akordeón
M. SZÖKEOVÁ: Návuk artikulácie a frázovanie na akordeóne
J. KOWALSKI: 13 malých skladbičiek
S. HOCHÉL – A. VÁRADY: Miniatury
G. VAS: Mladý akordeonista II.
K. BARTÓK: Malé prednesové kusy
J. POSPÍŠIL: 5 drobných skladieb
S. STRAČINA: Svet a deti
J. S. BACH: Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú
G. F. HÄNDEL: Hare č. 65
U. JUTILA: Suita pre akordeón
KABALEVSKÝ, ŠOSTAKOVIČ: MHR č. 6
P. FIALA: Pre deti
J. LETŇAN: Slovenské ľudové piesne II., III.
W. JACOBI: 6 polyfonických skladieb na španielske ľudové piesne
J. POWROZNIAK: Čítanky I., II., III.
CHUDOBA: Malý akordeonista
K. BARTÓK – I. BOGÁR: Sonatíny
Akordeón v hudobnej škole (ruské vydanie)
Prvé kroky akordeonistu (ruské vydanie)
T. LUNDQUIST: Microscope
T. LUNDQUIST: Invencie pre melodický bas
Spielbuch für Akordeon, I. zošit
Polyfonické skladby pre bayan 3. a 4. zošit
DIBÁK: Metodická príručka vyučovania improvizácie (pre klavír)

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 etuda,
- 1 polyfonická skladba,
- 2 prednesové skladby.

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia si osvojil základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu, nadobudol správne základné návyky pri sedení a ovládaní hracieho aparátu, manipulácie s nástrojom a získal samostatnosť pri cvičení. Dosiahol taký stupeň zdravého sebavedomia, že dokáže pracovať s hudobným materiálom a svoj hudobný názor vyjadruje v spoločnosti, v ktorej sa nachádza. Zlepšuje svoju vytrvalosť v hre na akordeóne a vyvíja iniciatívu v ďalšom napredovaní.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia
1. ročník

Študijné zameranie	Hra na akordeóne
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Sústavne rozširovať hudobný repertoár o skladby rôznych žánrov a štýlových období osvojovať si zásady správnej štýlovej interpretácie.

Zvyšovať náročnosť v oblasti hudobného rozvoja, technickej, prednesovej a pamäťovej zložky. Viest' žiaka k pochopeniu skladby prostredníctvom analýzy a formového rozboru.

Pestovať zmysel pre kultúru tónu, prednesovú výstavbu a využívania registrácie nástroja.

V tvorivej činnosti naďalej zvyšovať nároky a rozvíjať zmysel pre harmonizáciu ľudových piesní s obohatením melódie i sprievodu s možnosťou využitia rytmov moderných tancov.

Rozvíjať cit pre kolektívne muzikovanie.

Hra z listu, pohotové sprevádzanie nenáročných piesní a melódií.

OBSAH:

- upevňovať získané teoretické vedomosti a manuálnu zručnosť, rozšíriť interpretačnú náročnosť o zložitejšie rytmické útvary a ich kombinácie pri súhre oboch rúk,
- zvyšovať náročnosť na získanie techniky oboch rúk v doposiaľ prebratých rytmických hodnotách, v rýchlejších tempách, ozdoby (pasážová prstová technika, dvojhmaty, oktavvypravou rukou, skoky a náročnejšie melodické ozdoby),
- venovať zvýšenú pozornosť interpretácii polyfónnych a viachlasných skladieb,
- mechovú artikuláciu rozšíriť o nácvik BELOWSHAKA (BS),
- v úpravách piesní sa zamerať aj na oblasť zábavnej hudby.

STUPNICE A AKORDY:

Stupnice: durové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja), molové harmonické a melodické v rovnom pohybe.

Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky, dominantný septakord s obratmi osobitne.

U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:

Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv

Akordy: hrať ako u nástrojov so SB.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Starostlivosť o akordeón a správna manipulácia s ním.	- majú osvojené správne návyky pri hre na nástroji primeranej veľkosti,
Orientácia na pravom a ľavom manuáli na akordeóne primeranej veľkosti.	- ovládajú hmatovú orientáciu na bielych a čiernych klávesoch alebo gombíkoch a na ľavom manuáli,
Orientácia v registroch daného nástroja.	- pracujú so sluchovou predstavou skladby,
Interpretácia skladieb zvýšenej technickej náročnosti.	- ovládajú hru melodických ozdôb: príraz, nátril,
Hra v rýchlejších tempách.	- dokážu zahrať stupnice dur a mol,
Zdokonaľovanie hry prstovej artikulácie – legato, staccato, tenuto, non legato, portamento.	- využívajú pri interpretácii skladieb registráciu,
Pasážové cvičenia.	- sú oboznámení s formovou výstavbou skladby,
Štvrt'ové a osminové takty pravidelné a	

nepravidelné. Durové stupnice cez 2 oktávy spolu, molové stupnice do 2# a 2b cez 2 oktávy spolu, 3-hlasný durový a molový kvintakord a jeho obraty harmonicky a melodicky obidvoma rukami spolu. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Melodické ozdoby: príraz, nátril. Výrazová štylistika hudobných období podľa výberu skladby. Jednoduché hudobné formy, tanečné formy barokovej suity, prelúdium, fugeta a pod. Tónová kultúra, mäkké nasadenie a ukončenie tónu. Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov. Zložitejšie rytmické útvary. Melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka. Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka, jeho fyzické a psychické dispozície.	- majú zmysel pre dynamickú výstavbu.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Samotný výraz žiaka je ovplyvňovaný zvukovým porovnávaním skladby v inom prevedení a v rôznej inštrumentálnej podobe. Žiak analyzuje zvukovú nahrávku a vytvára si vlastný prejav vzhľadom na výrazové prostriedky daného obdobia. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie rôznych perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak, žiak – žiak.

Prednesové skladby:

J. BAŽANT: Akordeón – automat II.

S. STRAČINA: Svet a deti
 O. KVĚCH: Momentky
 J. LETŇAN: Slovenské ľudové piesne
 G. F. HÄNDEL: Hare č. 65
 J. S. BACH: Hare č. 68
 J. S. BACH: Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú
 P. FIALA: Sonatina facile
 Spielbuch für Akordeon, I., II., III.
 J. POWROZNIK: Čítanky II., III.
 CHUDOBA: Malý akordeonista
 Klasické sonatíny a rondá HARE č. 81
 Album klasikov: HARE č. 43
 Menuety a iné staré tance HARE č. 60
 Skladby starých majstrov MAR č. 5
 DIBÁK: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na akordeóne
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Zdokonaľovať a prehĺbovať získanú zručnosť a vedomosti. Hudobný repertoár rozšíriť o rozsiahlejšie a obsahovo náročnejšie skladby (variácie, suita, sonatina). Rešpektovať zásady štýlovej a žánrovej interpretácie. Pestovať zmysel na udržanie tempa, vyrovnanosť rytmu, gradáciu, agogické a dynamické zmeny. Osvojiť si rôzne spôsoby nácviku na dosiahnutie

pozitívneho výsledku naštudovania skladby. Usmerňovať záujmy a vkus žiaka v oblasti pop hudby. Zmysel pre súhru a kolektívne muzicovanie rozvíjať na hodinách komornej a súborovej hry. Hra z listu, pohotové sprevádzanie spevákov, tanečníkov a pod.

OBSAH:

- rozvíjať zmysel pre formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby.
- neustále skvalitňovať mechovú a prstovú artikuláciu, hru v tempách (jednotlivé zložky uvedené v 6.ročníku).
- rozvíjať schopnosť samostatnej, dokonalej interpretácie a pochopenia diela na základe analýzy (práce s témou a motívom).
- zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu.
- úpravy ľudových piesní, pop skladiel s obohatením melódie a sprievodu a schopnosť transpozície melódií.
- podporovať kreativitu, harmonizáciu a transpozíciu ľudových piesní, rozšírenú aj o oblasť populárnej hudby.

STUPNICE A AKORDY:

Stupnice: durové a molové stupnice v rovnom pohybe a protipohybe, durové v terciách v pravej

ruke v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja).

Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi obidvoma rukami harmonicky a melodicky, dominantný septakord spolu s obratmi harmonicky a melodicky.

U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:

Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe,

durové stupnice v terciách v pravej ruke

Akordy: hrať tak ako na nástroji so SB.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prehĺbenie zručností z 1. ročníka.	
Zvyšovanie technickej náročnosti, hra v rýchlejších tempách.	- preukazujú počas hry adekvátnu technickú, rytmickú, tempovú, dynamickú a výrazovú vyspelosť,
Akordická a melodická hra v ľavej ruke.	- dokážu reprodukované hudobné dielo emocionálne prežívať,
Registračná technika počas hry.	- dokážu vytvoriť jednoduchý sprievod k piesňam s využitím kadencie,
Dominantný septakord v ľavej ruke.	

Stupnice dur a mol + 4-hlasný durový a molový T5 s obratmi harmonicky a melodicky obidvoma rukami spolu, dominantný septakord a jeho obraty pravou rukou – malý rozklad. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Melodická ozdoba – trilok. Výrazová štylistika hudobných období podľa výberu skladby. Skvalitňovanie tónovej kultúry. Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov. Zložitejšie rytmické sprievody ľavej ruky. Melodické a technické cvičenia zamerané na problematiku vyskytujúcu sa v prednesových skladbách. Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka, jeho fyzické a psychické dispozície. Hra v širších dynamických plochách.	- orientujú sa v akordových značkách dur, mol a dominantný septakord, - hrajú z listu primeraný notový zápis, - dokážu sa zapojiť do komornej a súborovej hry, - interpretujú aj skladby v rýchlejších tempách, - dokážu ohodnotiť vlastný výkon.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Samotný výraz žiaka je ovplyvňovaný zvukovým porovnávaním skladby v inom prevedení a v rôznej inštrumentálnej podobe. Žiak analyzuje zvukovú nahrávku a vytvára si vlastný prejav vzhľadom na výrazové prostriedky daného obdobia. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie rôznych perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak, žiak – žiak.

Notový materiál:

J. ONDRUŠ: Harmonika pre pokročilých
J. B. DUVERNOY: Opus 176, Opus 120 – výber etud
H. LEMOINE: Výber detských etud
J. MATYS: Bagately
J. BAŽANT: Akordeón – automat II.

P. FIALA: Nálady
 P. FIALA: Pre deti
 J. POWROZNIAK: Czytanki III.
 ORZECOWSKI: Wybrané sonatíny pre akordeón I.
 J. POWROZNIAK: Czytanki II., III.
 K. BARTÓK: Malé prednesové kusy pre akordeón
 G. VAS: Mladý akordeonista I., II.
 H. LUCK: Akordeón I., II., III. Alte und neue Spielstücke
 O. KVĚCH: Momentky
 I. KAŠLÍK: Reminiscencie
 J. TEML: Miniatúry
 J. POSPÍŠIL: Päť drobných skladieb
 Spielbuch für Akordeon, I., II., III.
 G. F. HÄNDEL: Hare č. 65
 Klasické sonatíny a rondá HARE č. 81
 Barokové skladby majstrov MHR č. 9
 J. S. BACH: Hare č. 68
 J. HURT: Capriccia
 D. HARVAN: Na ľudovú nôtu
 K. BARTÓK – I. BOGÁR: Sonatíny
 U. JUTILA: Obrázky pre deti
 Skladby XVII. A XVIII. Storočia (klavír)
 J. PODPROCKÝ: Suita choreica
 I. DIBÁK: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na akordeóne
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Prácu je nutné zamerať na štúdium náročnejších prednesových skladieb, kde má žiak možnosť preukázať technickú, výrazovú a rytmickú vyspelosť:

- zmysel pre štýlovú hudobnú interpretáciu,
- hudobnú pamäť,
- primeranú úroveň náročnosti, hra z listu,
- estetické cítenie (umelecký vkus),
- všeobecný záujem o hudbu, koncerty a pod.

OBSAH:

- prehĺbiť získané vedomosti a zručnosti,
- schopnosť praktického uplatnenia samostatnosti naštudovania skladieb,
- hra v rýchlych tempách v rozsahu jednej klaviatúry a basového hmatníka s využitím zvládnutých technických prvkov, prstovej a mechovej artikulácie, náročnejších rytmických kombinácií, melodických ozdôb, dynamiky, agogiky a registrácie,
- uplatniť tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní a populárnych skladieb, pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom alebo iným nástrojom,
- oboznámiť s charakterom jednotlivých tancov, rytmov a tempa.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dokonalá hmatová orientácia na pravom a ľavom manuáli.	- preukazujú schopnosť samoštúdia a sebakontroly,
Mechová technika – mäkké a ostré nasadenie, ukončenie tónu, striedavý mech.	- rozlišujú charakter a náladu skladby a vedia ju interpretačne vyjadriť,
Prehĺbená orientácia v registroch daného nástroja.	- chápu a prežívajú aj kompozične náročnejšie skladby,
Zvyšovanie technickej náročnosti, hra v rýchlych tempách.	- ovládajú melodickú ozdobu obal po teoretickej aj praktickej stránke,
Registračná technika pravej aj ľavej ruky počas hry.	- ovládajú v rámci individuálnych dispozícií aj náročnejšie mechové techniky,
Dur a mol stupnice cez 2 oktávy s príslušným 4-hlasým T5 s obratmi +dominantný septakord, zmenšený septakord v pravej ruke.	- využívajú registračnú techniku pravej aj ľavej ruky počas hry, - dokážu v rámci nástrojových možností zahrať zmenšený septakord v ľavej ruke,

Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Melodická ozdoba – obal. Výrazové prostriedky – marcato, espressivo, cantabile. Výrazová štylistika hudobných období podľa výberu skladby. Hudobné formy: sonatina, rondo. Rozlišovanie nálady skladby. Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov. Náročnejšie rytmické útvary. Rozšírenie a zdokonalenie kompetencií, nadobudnutých v 2. ročníku.	- dokážu zahrať primerane náročnú skladbu spamäti, - zvládajú hru v komorných telesách a v súbore, - dokážu kriticky ohodnotiť vlastný výkon a výkony iných.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Samotný výraz žiaka je ovplyvňovaný zvukovým porovnávaním skladby v inom prevedení a v rôznej inštrumentálnej podobe. Žiak analyzuje zvukovú nahrávku a vytvára si vlastný prejav vzhľadom na výrazové prostriedky daného obdobia. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie rôznych perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak, žiak – žiak.

Notový materiál:

J. ONDRUŠ: Harmonika pre pokročilých
H. LEMOINE: Výber z detských etud
J. B. DUVERNOY: Výber etud
J. B. DUVERNOY: Opus 120. Opus 276
I. HAVLÍČEK: 30 prednesových etud
I. KAŠLÍK: Reminiscencie
J. S. BACH: 15 malých prelúdií
J. PODPROCKÝ: Partita Regem Schorica
D. SCARLATTI: Sonaty – výber
J. HURT: Capriccia

P. FIALA: Nálady
 I. KURZ: Elégie
 J. KOFRON: Furiant SR č. 9
 I. HAVLÍČEK: Variácie a mol
 I. HAVLÍČEK: Variácie d mol
 Spielbuch für Akordeon, I., II., III.
 J. POWROZNIAK: Czytanki III.
 I. DIBÁK: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na akordeóne
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Učebný plán	4
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

V tomto ročníku sa uzatvára výchova a vzdelávanie na I. stupni základného štúdia základnej umeleckej školy. Vzhľadom na záver štúdia na I. stupni ZUŠ je potrebné upevniť vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové skladby a skladby v ľudovej hudbe. Je žiadúce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu. Opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ žiakovho repertoáru. Viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa. Pripraviť žiaka na bežné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj používanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode. Príprava absolventského vystúpenia.

OBSAH:

- prehĺbiť získané vedomosti a zručnosti.
- schopnosť praktického uplatnenia samostatnosti naštudovania skladieb.
- hra v rýchlych tempách v rozsahu jednej klaviatúry a basového hmatníka s využitím zvládnutých technických prvkov, prstovej a mechovej artikulácie, náročnejších rytmických kombinácií, melodických ozdôb, dynamiky, agogiky a registrácie.
- uplatniť tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní a populárnych skladieb, pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom alebo iným nástrojom.
- oboznámiť s charakterom jednotlivých tancov, rytmov a tempa.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dokonalá hmatová orientácia na pravom a ľavom manuáli.	- ovládajú hrací aparát – správne sedenie, držanie nástroja a postavenie rúk a prstov,
Mechová technika – mäkké a ostré nasadenie, ukončenie tónu, striedavý mech, rýchly striedavý mech – bellowsshake.	- dokážu zahrať chromatickú stupnicu,
Zvyšovanie technickej náročnosti.	- ovládajú rôzne prstové a mechové artikulčné možnosti hry na akordeóne,
Pasážová prstová technika, dvojhmaty, oktávy pravou rukou, skoky, melodické ozdoby.	- dokážu v rámci notového zápisu hudobne vyjadriť požadované frázovanie, dynamické a tempové označenia,
Registračná technika pravej aj ľavej ruky počas hry náročnejších skladieb.	- dokážu adekvátne hudobne vyjadriť tempovo a štýlovo kontrastné skladby,
Výrazová štylistika hudobných období podľa výberu skladby.	- dokážu emocionálne aj racionálne pristupovať k rozboru skladieb z rôznych hľadísk,
Hudobné formy: sonatina, rondo, sonáta.	- dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu,
Rozlíšenie dynamickej gradácie a uvoľnenia.	- reprodujú primerane náročnú skladbu spamäti,
Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov. Náročnejšie rytmické útvary.	- dokážu zahrať z listu hudobných literatúr nižších ročníkov, transponovať jednoduché piesne a melódie do blízkych tónin,
Dokonalá interpretácia po stránke technickej, výrazovej a štýlovej.	

	- dokážu zahrať jednoduché improvizácie, - dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry, - vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Samotný výraz žiaka je ovplyvňovaný zvukovým porovnávaním skladby v inom prevedení a v rôznej inštrumentálnej podobe. Žiak analyzuje zvukovú nahrávku a vytvára si vlastný prejav vzhľadnuc na výrazové prostriedky daného obdobia. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie rôznych perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak, žiak – žiak.

Notový materiál:

J. ONDRUŠ: Harmonika pre pokročilých
 H. LEMOINE: Výber z detských etud
 J. B. DUVERNOY: Výber etud
 J. B. DUVERNOY: Opus 120. Opus 276
 I. HAVLÍČEK: 30 prednesových etud
 I. KAŠLÍK: Reminiscencie
 J. S. BACH: 15 malých prelúdií
 J. PODPROCKÝ: Partita Regen Schorica
 D. SCARLATTI: Sonaty – výber
 J. HURT: Capriccia
 P. FIALA: Nálady
 I. KURZ: Elégie
 J. KOFRON: Furiant SR č. 9
 I. HAVLÍČEK: Variácie a mol
 I. HAVLÍČEK: Variácie d mol
 Spielbuch für Akordeon, I., II., III.
 J. POWROZNIAK: Czytanki III.
 I. DIBÁK: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 etuda,

- 1 polyfonická skladba,
- 2 skladby odlišného charakteru,
- 1 prednesová skladba.

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia predmetu hra na akordeóne má adekvátne rozvinutý umelecký vkus, lásku k hudbe a k akordeónu, ľudské a vôľové vlastnosti smerujúce k dobru. Je schopný vlastného inštrumentálneho prejavu, dokáže primerane preniknúť do výrazu a štruktúry hudobného diela, naštudovať nové skladby podľa svojho záujmu a možností. Orientuje sa v rôznych hudobných štýloch a žánroch, má schopnosť súhry s akordeónmi a inými hudobnými nástrojmi (komorná, súborová a orchestrálna hra) a schopnosť jednoduchej

improvizácie (melodické ozdoby, rytmické obmeny a harmonická zmena – obohatenie). Vie prakticky využiť teoretické poznatky, orientuje sa v hre z listu, je pripravený verejne vystupovať a dokáže sa primerane správať na javisku. Je schopný verbálne zhodnotiť vlastný interpretačný výkon a dokáže uplatniť nadobudnuté kompetencie v integratívnych umeleckých formách. Základy doterajšieho odborného vzdelávania dokáže uplatniť v prípade záujmu o profesionálne štúdium akordeónovej hry.

15.5 HRA NA CIMBALE

CHARAKTERISTIKA A POSLANIE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Cimbal je hudobný nástroj, ktorý je charakteristický svojim špecifickým zvukom. Je ľahko rozoznateľný v sólovej hre, v orchestri, alebo aj v rôznych iných zoskupeniach. Hudobný vývoj a spoločenská prax v posledných rokoch potvrdzujú a upevňujú postavenie cimbalu v oblasti hudobného umenia. V hudobnej kultúre už cimbal nadobudol rovnoprávne postavenie s ostatnými hudobnými nástrojmi a s ich bohatou umeleckou tradíciou. Je neodmysliteľný a nenahraditeľný vo folklóre, no v posledných rokoch prenikol aj do iných oblastí hudby. Cimbal patrí k nástrojom, ktoré tvoria základnú zostavu ľudovej hudby. Prijemný tón, ktorý vzniká úderom paličiek, vyvoláva u deti obdiv a nadšenie.

Úlohou vyučovania hry na cimbale je vzbudiť u žiakov lásku a záujem o hudbu, naučiť ich počúvať ju a správne reprodukovať. Vyučovací proces začína motívom, ľudovou piesňou a postupne predchádza k hre podľa sluchu, k hre z nôt, k transpozícii, k základom tvorenia vlastného sprievodu jednoduchých piesní až napokon k základom improvizácie.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

- oboznámiť žiaka s týmto hudobným nástrojom, jeho históriou a orientáciou v strunovej sústave,
- rozvíjať hudobné schopnosti žiaka, upevňovať, zdokonaľovať a naďalej prehľbovať jeho doterajšie technické a výrazové zručnosti,
- rozvíjať hudobné cítenie žiaka, formovať jeho estetický vkus a pozitívny vzťah k štúdiu,
- prehľbovať hudobnú vnímavosť, predstavivosť žiaka a formovať jeho inštrumentálne návyky,
- naučiť žiaka rozumieť hudbe a pestovať jeho nadšenie, vzťah a záujem o tento hudobný nástroj a o hudbu všeobecne,
- venovať pozornosť psychologickým faktorom, prirodzenej túžbe žiaka po tvorivosti, hre, objavovaní a improvizácii,
- posilňovať vôľu, trpezlivosť a disciplínu žiaka a naučiť žiaka systematicky pracovať,

- podporovať jeho záujem o hru, rozvíjať jeho spontánnu aktivitu, fantáziu, hudobné cítenie a pamäť,
- hrať ľudové piesne s rešpektovaním individuálnych schopností žiaka,
- dosiahnuť radosť z hry, vzbudiť záujem o účinkovanie na triednych prehrávkach, interných a verejných koncertoch,
- zvyšovať pohotovú orientáciu v strunovej sústave,
- rozširovať výrazové prostriedky a zdokonaľovať technickú a výrazovú stránku hry a hudobného prejavu,
- dynamicky a úderovo rozlišovať vedúci hlas, viesť žiaka k počúvaniu vlastnej hry a hudobného prejavu,
- naučiť žiaka základom akordického sprievodu, samostatnej práci s ľudovou piesňou, základom improvizácie, súhry s iným hudobným nástrojom, hry v súbore,
- pripraviť žiaka na všestranné spoločenské uplatnenie a zdokonaľiť osobitý prejav pri interpretácii.

Zároveň je veľmi dôležité sústavne vychovávať technicky a muzikálne zdatných hráčov tak pre folklórne súbory, ako aj profesionálnych interpretov a pedagógov, ktorí budú propagovať a uchovávať výnimočnú krásu a tradíciu cimbalu pre ďalšie generácie.

Prípravné štúdium

Predmet	Príprava ku hre na nástroji
Časový rozsah výučby	1 hod. týždenne v 2. polroku prípr. štúdia (počet žiakov 2)
Ročník	Prípravné štúdium
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Cieľom vyučovania je vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji. Zvládnutím základných prvkov hry na cimbele, hravou formou prispôbenou mentalite tohto veku treba rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť, hudobnú súhru a harmonické cítenie. Posúdením hudobnosti a manuálnych schopností žiaka zvážiť vhodnosť zaradenia žiakov na vyučovanie nástrojovej hry v 1. ročníku I. stupňa základného štúdia.

OBSAH :

- odborný opis nástroja a jeho funkcia,
- správne sedenie za nástrojom, poloha nôh pri hre,
- držanie paličiek, funkcia zápästia, prstov, celej ruky,
- orientácia na nástroji v rámci 1 až 2 oktáv,

- pohotovosť prípravy na úder, nácvik úderu každou rukou samostatne a striedavo bez pedáli a s pedálom, uvoľňovacie cvičenia,
- základy pedalizácie, výmena pedálu,
- pohotovosť prípravy na ďalší úder,
- hra ľudových piesní bez notového zápisu, orientácia podľa sluchu v rámci 1 až 2 oktáv.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení prípravného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Správne sedenie, držanie paličiek, uvoľnenosť a funkčnosť zápästia. Nácvik úderu, striedanie paličiek, uvoľňovacie cvičenia. Ľudové piesne a riekanky bez notového zápisu. Orientácia v strunovej sústave nástroja g-c². Základy pedalizácie. Rytmizácia a melodizácia riekaniek a piesní. Orientácia podľa sluchu. Ľudová pieseň, hudobné hry.	- spoznajú fyziologicky správne sedenie, držanie paličiek, základy správneho používania hracieho aparátu, - ovládajú základy nástrojových návykov, - zahrajú jednoduché ľudové piesne bez notového zápisu, - orientujú sa v strunách s rozsahom g-c², - poznajú základy pedalizácie, - rytmizujú a melodizujú riekanky a iné piesne, - rozpoznávajú smer melódie, - aplikujú melodickú, rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Charakteristickými vlastnosťami detí v období prípravného štúdia sú krátkodobá koncentrácia pozornosti, hravosť, nesústredenosť, neschopnosť abstraktného myslenia. Vyučovanie musí byť preto maximálne názorné, spojené s činnosťami a predmetmi, ktoré dieťa pozná z bežného života a prebiehať hravou formou. Odporúča sa prispôbiť obsah vyučovania záujmom dieťaťa, striedať rôzne druhy činností a tak postupne získať záujem žiaka o nástroj a vzbudiť v ňom lásku k hudbe.

Notový materiál:

Ľudové piesne a prednesové skladby podľa schopností žiaka. Hudobnú literatúru a študijný materiál je možné používať podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 krátka prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

**Prvá časť I. stupňa základného štúdia
1. ročník**

Študijné zameranie	Hra na cimbale
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Cieľom prvého ročníka je rozvíjať záujem žiaka o hru na cimbale a postupne ho viesť k systematickým pracovným návykom. U žiakov, ktorí už navštevovali PŠ upevňovať a rozvíjať technické a výrazové prostriedky hry na nástroji. U žiakov, ktorí boli zaradení priamo do prvého ročníka, budovať prostriedky na dosiahnutie stanovených cieľov s väčšou intenzitou. Od začiatku rozvíjať hru spamäti. Postupne prechádzať od statických foriem hry k dynamickým formám.

OBSAH:

- upevňovanie získaných návykov v PNV – uvoľňovacie cvičenia (v rámci prebratých stupníc),
- hra z nôt – jednohlas,
- hra durových stupníc cez 2 oktávy (C,G,D,A,F)
- hra rozloženého tonického kvintakordu v rozsahu hranej stupnice,
- základy dynamiky (p – f),
- jednoduchý dvojhlas,
- hra ľudových piesní, dvojhlas.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek. Základná pedalizácia, výmena pedálu. Spôsoby hry na cimbele – hra legáto, portamento, staccato, ligatúra. Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu. Hra z nôt spojená z orientáciou v strunovej sústave nástroja g-c². Jednohlas a dvojhlas v rozsahu dvoch oktáv. Základy dynamiky. Hra durových a molových stupníc C, G, D, A, (E), F, (B), a, e, (h), d, (g) najmenej v dvoch oktávach. Hra tonického kvintakordu s obratmi v rozsahu prebraných stupníc. Práca s ľudovou piesňou, transponovanie.	- ovládajú správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek, - používajú pedál v pomalom tempe, - zvládnu elementárne technické prvky hry na cimbal, - orientácia podľa sluchu, - spájajú notový zápis s pohotovou orientáciou v strunovej sústave nástroja g-c², - nacvičujú hru dvojhlasu odrazu, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky získané v predmete hudobná náuka na úrovni primeranej študijnému zameraniu, - zahrajú durové a molové stupnice, - hrajú tonické kvintakordy, - pracujú s ľudovou piesňou.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Práca učiteľa so žiakmi v premete hra na cimbale je charakteristická individuálnym prístupom. Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Volíme také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov.

Notový materiál:

Ľudové piesne a prednesové skladby podľa schopností žiaka. Hudobnú literatúru a študijný materiál je možné používať podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Prednesové skladby:

Hra ľudových piesní z rôznych zborníkov ľudových piesní, učebníc hudobnej náuky pre ZUŠ, učebníc hudobnej výchovy pre ZŠ, prípadne iných dostupných materiálov.

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na cimbale
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny

Schválené	1.9.2026
-----------	----------

CIELE:

Prehľbovať a obohacovať technické a výrazové prostriedky pri hre. Rozširovať žiakov hudobný obzor. Pokračovať v rozvíjaní hudobnej predstavivosti žiaka a zdokonaľovať jeho hudobnú pamäť. Systematicky pracovať na skvalitňovaní tvorby tónu. Rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka. Zaraďovať ďalšie dynamické formy hry. Venovať pozornosť systematickej príprave hry z listu.

OBSAH:

- nácvik úderu 2 - 3 násobného, na tónoch stupnice bez pedálu a s pedálom každou rukou zvlášť,
- orientácia v strunovej sústave od C po e³,
- nácvik pedalizácie po 2 – 4 tónoch,
- sekvencie v rozsahu 3 tónov bez pedálu,
- hra durových stupníc (C, G, D, A, F) v celom rozsahu nástroja (G dur po g²) a podľa schopností žiaka pridať E dur, molové harmonické stupnice a, e, h, d v rozsahu 2 oktáv v pomalšom tempe,
- hra trojhlasných akordov rozložených s obratmi z prebratých stupníc,
- hra tonického kvintakordu v rozsahu prebratých stupníc,
- hra jednohlasu legáto,
- hra súbežného dvojhlasu,
- základy dynamiky (p, f, mf, cres., decrescendo),
- nácvik frázovania,
- hra krátkych úsekov spamäti.

Hra z listu – pri preberaní zadaných domácej úlohy v rámci vyučovacej hodiny.

Hra ľudových piesní – prenášanie prebratých ľudových piesní do jednotlivých oktáv v jednohlase, dvojhlas so sprievodom iného hudobného nástroja (klavír, gitara a pod.)

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek. Zdokonaľovanie techniky úderu, nácvik úderu žabka. Hra z nôt spojená s orientáciou v strunovej sústave C -e³. Hra z notového zápisu.	- ovládajú správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek, - zvládnu ďalšie technické prvky hry na cimbale, - spájajú notový zápis s pohotovou orientáciou v strunovej sústave nástroja C-e³, - plynule hrajú podľa notového zápisu,

Rytmické varianty, triola, synkopa.	- poznajú trioly a synkopy,
Hra súbežného dvojhlasu.	- hrajú súbežne dvojhlas,
Durové a molové stupnice do 4 krížikov a 4 béčok v rozsahu nástroja C - e ³ .	- hrajú durové a molové stupnice,
Dvojhlas s trojhlasné akordy.	- hrajú jednoduché dvojhlasné a trojhlasné akordy,
Správna pedalizácia, výmena pedálu.	- prehľbujú a zlepšujú prácu s pedálom,
Spôsoby hry na cimbale – hra legato, portamento, staccato, ligatúra.	- rozlišujú rôzne druhy artikulácie,
Príprava na hru tremolo.	- zoznamujú sa s hrou tremolo,
Durový a molový tónorod.	- rozlišujú durový a molový tónorod,
Rozvíjanie melodicko-harmonického cítienia.	- podľa sluchu intonujú ľudové piesne,
Frázovanie.	- vnímajú hudobnú frázu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Tak ako rodičia vstúpajú do detí od ich útleho veku hodnoty, návyky, ktoré chcú, aby ich ratolesti prijali za svoje a žili podľa nich, aj učiteľ hudby - cimbala je v istom zmysle „rodičom“, ktorý s láskou žiakovi predostiera určité „pravidlá“ hry na cimbale. Základ je najdôležitejší! Od neho sa odvíja celá budúca cesta hudobníka, či už ako poslucháča vážnej hudby, budúceho učiteľa hry na cimbale alebo výkonného umelca. Pedagóg pozná a využíva vo svojom pedagogickom procese „časom overené“ metódy, metodické postupy či vlastné efektívne „kroky k dokonalosti“, ale nikdy nezabúda na individualitu žiaka, snaží sa nenásilne priviesť žiaka k vlastnému (ale učiteľom kontrolovanému) osobitému prejavu.

V 2. ročníku I. stupňa hráme stále ľudové piesne a jednoduché skladby. Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v prvom ročníku.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

Prehľad technických cvičení a etud:

GERENCSE, SZEVEÉNYI: Cimbalová škola
 V. PRADA: Škola hry na cimbal pre samoukov
 G. ALLAGA: Koncertné etudy pre cimbal (výber)

Prednesová literatúra:

Š. SZOKOLAY: Cimbalom muzika I. diel
 K. SICKHAUS: Výber skladieb pre hackbret I., III. diel
 V. VAŠNA: Pieseň s variáciou
 TARJANI-TÓTH Ida: Regezene cimbalomra (stará hudba pre cimbal - výber)
 J. POWROZNIAK: Tance i piesni ludowe I. diel
 R. SCHUMANN: Album pre mládež (výber-Malá štúdia) klavír
 J. BLOCH: Maďarské piesne

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na cimbale
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ludová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ludová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Postupným rozvíjaním a integrovaním jednotlivých technických prvkov hry a výrazových prostriedkov vytvoriť optimálne podmienky na realizáciu hudobných predstáv žiaka a vytvoriť tým východisko pre kvalitnú interpretáciu primeraných skladieb. Naďalej rozširovať kvalitu tónu z hľadiska sily a farby, rozširovať možnosti využitia jemných odtieňov a postupne budovať progresívnu dynamiku. Oboznamovať žiaka s cimbalovými

skladbami rôzneho charakteru, využiť pri tom účasť na rôznych koncertoch a počúvanie vhodných cimbalových nahrávok. Postupne pripravovať žiaka na správnu štýlovú interpretáciu.

OBSAH:

- nácvik úderu 2 – 3 násobného, bez pedálu, s pedálom, každou rukou osobitne,
- orientácia v strunovej sústave od C po e³,
- nácvik pedalizácie po 2 – 4 tónoch (čistota a správna výmena),
- sekvencie v rozsahu 3 tónov (prípadne rytmické obmeny),
- nácvik úderu „žabka“ bez pedálu,
- hra stupníc (C, G, D, A, E, F, B), molové harmonické (a, e, h, d) v rozsahu od C po e³, prípadne podľa schopností žiaka,
- hra trojhlasných akordov rozložených s obratmi z prebratých stupníc,
- nácvik 3 hlasného arpeggia bez pedálu,
- harmonická kadencia T-S-D v dur i mol v rozsahu prebratých stupníc,
- hra jednohlasu (legato, bezpedálove tzv. seco staccato a ich kombinácia pri hre jednohlasu),
- hra súbežného dvojhlasu,
- dynamika (pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo),
- nácvik frázovania,
- hra menších celkov spamäti.

Hra z listu – v rámci prehrávania novej úlohy počas vyučovania.

Hra ľudových piesní – v jednohlase a dvojhlase, ich transponovanie do ľahkých durových a molových stupníc, rytmické a melodické obmeny hranej ľudovej piesne, oboznámenie so sprievodom verbunku a čardášu (es-ta).

Komorná hra alebo hra v súbore – pestovanie súhry s inými hudobnými nástrojmi, hra v duu s iným hudobným nástrojom.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjanie techniky a kvality úderu.	- zvládnu ďalšie technické prvky hry na cimbale,
Hra rôznosmerného dvojhlasu.	- zahrajú rôznosmerný dvojhlas,
Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu.	- vedome uvoľňujú hrací aparát,
Tvorenie a hra sekvencií s rytmickými variantami.	- tvoria a hrajú sekvencie s rytmickými variantami
Rozšírenie výrazových prostriedkov – hra	- používajú hru pizzicato a rôzne obalené

pizzicato, použitie rozmanitých druhov paličiek. Nácvik hry tremolo. Hra durových a molových stupníc do 4 krížikov a bé a ich tercií v celom rozsahu nástroja. Trojhlasné akordy s obratmi, arpeggio, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol. Rozvíjanie harmonického cítenia. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. Ľudové piesne, práca s piesňou, tvorba variácií.	paličky, - precvičujú a zlepšujú hru tremolo, - hrajú durové a molové stupnice do 4 krížikov a bé v celom rozsahu nástroja, aj v terciách, - zahrajú trojhlasné akordy s obratmi, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol, - tvoria harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, - vnímajú charakter skladby, - improvizujú na ľudové piesne.
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 3. ročníku I. stupňa hráme rôzne úpravy ľudových skladieb a čoraz častejšie sa venujeme hre notového materiálu. Pracujeme viac s abstraktnými pojmami v kontexte hudobného myslenia a poukazujeme na emocionálnu stránku hudby. Pedagóg by mal viac dbať na využívanie logiky

žiaka pri hre, využívať analyticko-syntetickú metódu, ukázať mu vzťahy a súvislosti, ktoré mu pomôžu s nácvikom a interpretáciou skladby, viesť žiaka k vedomým krokom pri zapamätávaní si učiva, rozvíjať myslenie a aktivitu žiaka a postupne mu otvárať cestu k samostatnosti.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

Prehľad technických cvičení a etud:

GERENCSE, SZEVEÉNYI: Cimbalová škola
V. PRADA: Škola hry na cimbal pre samoukov
G. ALLAGA: Koncertné etudy pre cimbal (výber)

Prednesová literatúra:

Š. SZOKOLAY: Cimbalom muzika I. diel

K. SICKHAUS: Výber skladieb pre hackbret I., III. diel
 V. VAŠNA: Pieseň s variáciou
 TARJANI-TÓTH Ida: Regezene cimbalomra (stará hudba pre cimbal - výber)
 J. POWROZNIAK: Tance i piesni ľudowe I. diel
 R. SCHUMANN: Album pre mládež (výber-Malá štúdia) klavír
 J. BLOCH: Maďarské piesne
 T. IORDACHE: Caiet pentru tambal

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na cimbale
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby:	4,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

V štvrtom ročníku je hlavným cieľom nadviazať na zručnosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch a rozširovať ich o ďalšie technické a výrazové prvky potrebné na zvládnutie náročnejších skladieb. Priviesť žiaka k vlastnému hudobnému názoru, ktorý bude v súlade s hudobnými zákonitostami a naučiť ho rozlišovať medzi dobrou a zlou interpretáciou. Ďalej pracovať na jeho vôľových vlastnostiach, húževnatosti, cieľavedomosti, dôslednosti. Dovieť žiaka k úspešnému ukončeniu I. časti ISCED.

OBSAH:

- nácvik úderu 2 – 4 násobného na tónoch stupnice bez pedálu a s pedálom, každou rukou osobitne,
- nácvik pedalizácie (čistota výmeny, frázovanie),
- orientácia v strunovej sústave v celom rozsahu nástroja,
- sekvencie v rozsahu 3 tónov v tempe (rytmické obmeny)
- nácvik úderu „žabka“ bez pedálu a s pedálom,
- hra durových stupníc (C, G, D, A, E, H, F, B, Es), molových harmonických (a, e, h, fis, cis, d, g, c), prípadne podľa schopnosti žiaka,
- hra 3-hlasných akordov rozložených s obratmi z prebratých stupníc v tempe,
- hra 3-hlasného arpeggia bez pedálu a s pedálom v rýchlejšom tempe,
- harmonická kadencia T-S-D7-T v dur a v mol v rozsahu prebratých stupníc,
- hra tercií v ľahších durových stupniciach delene, bez pedálu,
- hra súbežného dvojhlasu (úderom rozlišovať dynamiku vedenia melódie),
- dynamika, tempové zmeny,
- použitie nových výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky – tvrdé, mäkké),
- hra melodických ozdôb (príraz, nátril, skupinka),
- hra menších celkov spamäti.

Hra z listu – súvislé čítanie a hranie jednohlasu v rámci prehrávania novej úlohy.

Hra ľudových piesní – práca s ľudovou piesňou (pokús o tvorenie akordického sprievodu verbunk, čardáš (es-ta), du-vaj, hranie ľudovej piesne s malou variáciou.

Komorná hra alebo hra v súbore – precvičovanie súhry s inými hudobnými nástrojmi.

Základy improvizácie – rytmické a melodické obmeny daného motívu alebo ľudovej piesne.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu.	- vedome uvoľňujú hrací aparát,
Zdokonaľovanie hry tremolo.	- zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale,
Používanie výrazových prostriedkov – hra pizzicato, použitie rozmanitých druhov paličiek.	- využívajú rôzne druhy paličiek a hru pizzicato,
Dôsledná a čistá pedalizácia, artikulácia.	- zlepšujú pedalizáciu a artikuláciu,
Jednosmerný a rôznosmerný dvojhlas.	- zahrajú jednosmerný a rôznosmerný
Tercie rozložené i súčasne.	dvojhlas, tercie rozložené i odrazu,
Tvorenie a hra sekvencií s rytmickými	- hrajú rytmické varianty, ktoré si sami

variantmi.	vytvárajú,
Hra a zápis melodických ozdôb. Chromatická stupnica.	- učia sa hrať melodické ozdoby, - nacvičujú chromatickú stupnicu,
Harmonická kadencia T-S-D7-T v dur ak v mol stupniciach. Rozvíjanie harmonického cítienia. Základy improvizácie pri hre ľudových piesní.	- tvoria harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj v mol, - improvizujú na ľudové piesne,
Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. Pokus o ladenie nástroja.	- vnímajú charakter skladby, - skúšajú ladiť nástroj.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Vede žiaka cestou, ktorá je vlastná jemu samému, no s prihliadnutím na žiakovu osobnosť sa snaží hľadať aj iné možné spôsoby osvojovania si umenia cimbalovej hry. Vstúpuje mu zdravé návyky, učí ho štýlovosti hry a prebúda v ňom jeho vlastný názor. Pedagóg pomáha žiakovi zorientovať sa v spleti rôznych názorov na interpretáciu, žiaden nezavrhnú a snaží sa žiakovi objasniť všetky prednosti či nevýhody toho ktorého pohľadu. Žiak tak nadobúda väčší diapazón svojich vedomostí a na základe tohto poznania sa posúva dopredu.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

Prehľad technických cvičení a etud:

GERENCSE, SZEVEÉNYI: Cimbalová škola
V. PRADA: Škola hry na cimbal pre samoukov
G. ALLAGA: Koncertné etudy pre cimbal (výber)

Prednesová literatúra:

Š. SZOKOLAY: Cimbalom muzika I. diel
K. SICKHAUS: Výber skladieb pre hackbret I., III. diel
V. VAŠNA: Pieseň s variáciou
TARJANI-TÓTH Ida: Regezene cimbalomra (stará hudba pre cimbal - výber)
J. POWROZNIK: Tance i piesni ľudowe I. diel
R. SCHUMANN: Album pre mládež (výber-Malá štúdia) klavír
J. BLOCH: Maďarské piesne

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

Hra z pamäti:

- 1 ľudovú pieseň vo vlastnej úprave,
- 1 technické cvičenie - etuda,
- 1 prednesová skladba z literatúry pre starú hudbu (renesancia, barok),
- 1 prednesová skladba pre cimbal, prípadne transkripcia inej skladby.

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent prvej časti prvého stupňa základného štúdia – primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B), má osvojené základné návyky a schopnosti (správne držanie tela pri hre na cimbele, správna poloha nôh a postavenie rúk), používa základné technické prvky hry (legato, tento, portamento). Žiak hrá podľa notového zápisu od malej až po druhú oktavu, ale aj rôzne ľudové piesne podľa sluchu. Interpretuje jednoduchšie i zložitejšie skladby s využívaním dynamických odtieňov a farebnosti nástroja (rôzne polohy). Reaguje na zmeny a vníma náladu či charakter skladby.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia 1. ročník

Študijné zameranie	Hra na cimbele
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná

Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Upevňovaním a kultivovaním získaných návykov vytvoriť priestor na lepšiu sluchovú kontrolu hraných skladieb. Nadalej obohacovať hru o nové technické prvky a výrazové prostriedky. Vhodným výberom sólových, komorných a sprievodných skladieb rozširovať poznatky žiaka. Komplexnejšie sa zaoberať interpretáciou hraných skladieb z hľadiska použitia technických a výrazových prostriedkov. Viesť žiaka k pohotovosti a väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb. Keďže tento a aj nasledujúce roky štúdia budú sprevádzané telesným, motorickým a psychickým dospievaním detí, pedagóg vo vyučovacom procese pristupuje k žiakovi obzvlášť citlivo a dbá na jeho ďalší umelecký rast.

OBSAH:

- nácvik úderu tremolo (pomocou uvoľňovacích cvičení v rôznych polohách nástroja) bez pedálu, s pedálom,
- nácvik pedalizácie 4 – 8 tónov (čistota výmeny pedálu, frázovanie v rôznych štýlových obdobiach – oboznamovanie),
- nácvik úderu „žabka“ v tempe bez pedálu, s pedálom (prenášanie do rôznych polôh cimbalu),
- sekvencie v rozsahu 4 tónov, bez pedálu, s pedálom,
- hra durových stupníc (C – Cis), molových harmonických (a – cis, d – f) v celom rozsahu nástroja v tempe s dynamikou p, f,
- hra 4 –hlasných akordov rozložených s obratmi v pomalšom tempe,
- hra 4 –hlasného arpeggia bez pedálu a s pedálom v pomalšom tempe,
- hra harmonickej kadencie T-S-D7-zm-zv-T v ľahších durových a molových stupniciach,
- hra tercií v ľahších durových a molových (harmonických) stupniciach delene a súčasne,
- hra súbežného dvojhlasu (úderom rozlišovať dynamiku vedenia melódie),
- dynamika, tempové zmeny, agogika,
- použitie nových výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky, drevené paličky, hra pizzicato),
- hra melodických ozdôb (príraz, nátril, náraz, skupinka),
- hra väčších celkov rôzneho charakterového žánru spamäti.

Hra z listu - podľa technickej vyspelosti žiaka v rámci vyučovacej hodiny.

Komorná hra alebo súborová hra – využitie doteraz získaných vedomostí žiaka pri súhre a príprava žiaka na samostatné účinkovanie v ľudovom orchestri (tvorenie akordického sprievodu, variácie).

Základy improvizácie – vytvorenie akordického sprievodu k pomalej ľudovej piesni s doplnením melódie.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zdokonaľovanie hry tremolo.	- zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni
Prehlbovanie výrazových prostriedkov.	technické prvky hra na cimbele, - pracujú na výraze skladieb,
Dôsledná technická čistota hry a pedalizácie.	- ovládajú základnú pedalizáciu a výmenu
Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb.	pedálu, - samostatne riešia problémy nástrojovej hry,
Hra a zápis náročnejších melodických ozdôb a sekvencií s rytmickými variantmi.	- aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka,
Oktávy a sexty v ľahších durových stupniciach.	- hrajú tercie, oktávy a sexty v durových stupniciach,
Všetky durové a molové stupnice v celom rozsahu nástroja, chromatická stupnica.	- prehrajú všetky dur a mol stupnice, chromatická stupnica,
Štvorhlasné akordy s obratmi arpeggio, veľký rozklad akordu (aj zmenšený, zväčšený akord).	- precvičujú štvorhlasné akordy vo veľkom rozklade i arpeggio,
Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladby.	- vnímajú charakter skladby,
Harmonická kadencia T-S-D-T v dur aj mol stupniciach (upevňovanie harmonického cítenia).	- hrajú harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach,
Improvizácia a transponovanie ľudových piesní.	- improvizujú a transponujú ľudové piesne,
Pokusy o ladenie nástroja.	- ladia nástroj.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pedagóg a žiak tvoria dvojicu, ktorá vzájomným pôsobením kooperuje na vytváraní hudobného diela. Ak vo vzťahu pedagóga a jeho zverenca

navyššie neabsentuje ľudský rozmer, môže takéto spojenie aj pri menej talentovaných jedincoch nadobudnúť uspokojivé napredovanie vďaka „priaznivej atmosfére“ vyučovacieho procesu. Učiteľ sa neustále snaží viesť žiaka tak, aby on na základe získavaných poznatkov mohol rýchlejšie zvládnuť nový notový materiál a pracovať s ním. Motivácia zo strany učiteľa je taktiež samozrejmosťou.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

Prehľad technických cvičení a etud:

GERENCSE, SZEVEŘÉNYI: Cimbalová škola
V. PRADA: Škola hry na cimbal pre samoukov
G. ALLAGA: Koncertné etudy pre cimbal (výber)

Prednesová literatúra:

Š. SZOKOLAY: Cimbalom muzika I. diel
K. SICKHAUS: Výber skladieb pre hackbret I., III. diel
V. VAŠNA: Pieseň s variáciou
TARJANI-TÓTH Ida: Regezene cimbalomra (stará hudba pre cimbal - výber)
J. POWROZNIAK: Tance i piesni ľudowe I. diel
R. SCHUMANN: Album pre mládež (výber-Malá štúdia) klavír
J. BLOCH: Maďarské piesne
T. IORDACHE: Caiet pentru tambal

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na cimbale
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ

Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Neustále zvyšovať technickú a hudobnú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomene vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb.

Viesť žiaka k potrebe poznávať cimbalovú literatúru. Zapájať ho do súborovej hry. Do vyučovacieho procesu zaradiť technicky náročnejšie skladby, ktoré však musia korešpondovať so žiakovými technickými možnosťami. Takto postupne a nenútené sa bude žiakovi otvárať nová škála technických výrazových prostriedkov slúžiacich na „vykreslenie“ hudobných emócií, ktoré idú ruka v ruku s technickou vyspelosťou.

OBSAH:

- nácvik úderu tremolo (vyššia frekvencia) v rôznych polohách nástroja bez pedálu, s pedálom v jednohlase, nácvik tremola v dvojhľase,
- nácvik pedalizácie, frázovania, kombinácia legata a secco staccata na vybratých úsekoch durových a molových stupníc (využitie pri rôznych štýlových obdobiach a moderne),
- nácvik úderu „žabka“ – transponovanie do ľahších durových a molových stupníc,
- sekvencie v rozsahu 4 tónov bez pedálu, s pedálom, v rôznych rytmických obmenách,
- v tempe,
- hra durových stupníc, molových harmonických a ľahších molových melodických s dynamikou crescendo a decrescendo,
- chromatická stupnica v pomalom tempe,
- hra 4 – hlasných akordov s obratmi v tempe,
- hra 4 – hlasného arpeggia bez pedálu, s pedálom, v tempe,
- hra harmonickej kadencie T-VI-S-D7-zm.-zv.-T v tempe,
- hra tercií v durových a harmonických molových stupniciach súčasne v tempe,
- hra oktáv v ľahších durových a molových stupniciach delene bez pedálu,
- hra súbežného a rôznosmerného dvojhlasu (úderom rozlišovať dynamiku vedenia melódie),
- dynamika, tempové a agogické zmeny,
- použitie nových výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky, drevené paličky, hra pizzicato kombinované s obalenou paličkou a pod.),
- hra melodických ozdôb (veľká skupinám nepravidelné delenie – triola, kvintola, septola),
- hra väčších celkov rôzneho charakterového žánru spamäti,
- technika obaľovania paličiek,
- technika ladenia nástroja (1 tón – chór v rôznych polohách nástroja).

Hra z listu – podľa technických schopností žiaka.

Komorná hra alebo hra v súbore – využitie doteraz získaných vedomostí žiaka pri súhre a príprave žiaka na samostatné účinkovanie v ľudovom alebo komornom orchestri (samostatná pedalizácia, frázovanie, sprievod a pod.)

Základy improvizácie – samostatné vytvorenie 2 – 3 variácií na danú ľudovú pieseň alebo motív, nácvik sprievodu podľa značiek alebo len podľa sluchu, oboznamovanie sa so sprievodom k rôznym folklórnym regiónom Slovenska.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hra termolo, tremolo v dvojhlase (zvyšovanie frekvencií).	- zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hra na cimbale,
Prehlbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky, drevené paličky, hra pizzicato v kombinácii s paličkou).	- naďalej používajú rôzne obalené paličky a hru pizzicato,
Dôsledná technická čistota hry a pedalizácia (nácvik pedalizácie, frázovanie, kombinácie legata a secco staccata, striedanie paličiek).	- ovládajú základnú pedalizáciu a výmenu pedálu,
Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb.	- samostatne riešia problémy nástrojovej hry,
Melodické ozdoby (veľká skupinka, nepravidelné delenie – triola, kvintola).	- aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja,
Sekvencie v rozsahu 4 tónov s rytmickými variantmi.	- vnímajú charakter skladby na základe výrazových prostriedkov,
Vnímanie tempových, dynamických a agogických zmien.	- hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru,
Hra spamäti.	- hrajú základné intervaly rozložené i odrazu,
Tercie, oktávy a sexty v ľahších durových stupniciach.	- hrajú spamäti
Tvorenie harmonickej kadencie T-VI-S-D7-zm.-zv.-T.	- hrajú spamäti
Základy improvizácie pri hre ľudových piesní	- hrajú spamäti

– tvorenie variácií, transpozícia piesní. Ladenie nástroja.	- improvizujú a transponujú ľudové piesne, - ladia nástroj.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Pre dosiahnutie určitého cieľa je vždy potrebná motivácia. Preto aj vo vyučovacom procese hry na cimbele sa kladie dôraz na to, aby učiteľ vedel správne namotivovať žiaka a neustále v ňom prebúdzal túžbu po nových vedomostiach. Správne motivovaný žiak je pre samého učiteľa lepším tvárnym „materiálom“, a tým sa vlastne utvrdzujeme v tom, že aj keď veľa krát nie je žiakovi daná potrebná dávka talentu, dokáže pozitívna motivácia spustiť v žiakovi procesy, ktoré v konečnom dôsledku prinesú výsledky. Keďže v tomto roku štúdia sa kladie dôraz na interpretáciu náročnejších diel, o to viac je potrebné hovoriť so žiakom o trpezlivosti a precíznosti vypracovávaní skladieb. Učiteľ a žiak neustále kooperujú na vytváraní hudobného obrazu, pričom pedagóg za istých priaznivých okolností už ponecháva určitú mieru zodpovednosti na žiakovi, ktorý už nadobudol hudobný vkus, kryštalizuje sa jeho vlastný názor a cítenie.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

Prehľad technických cvičení a etud:

GERENCSE, SZEVEÉNYI: Cimbalová škola
V. PRADA: Škola hry na cimbal pre samoukov
G. ALLAGA: Koncertné etudy pre cimbal (výber)

Prednesová literatúra:

Š. SZOKOLAY: Cimbalom muzika I. diel
K. SICKHAUS: Výber skladieb pre hackbret I., III. diel
V. VAŠNA: Pieseň s variáciou
TARJANI-TÓTH Ida: Regezene cimbalomra (stará hudba pre cimbal - výber)
J. POWROZNIAK: Tance i piesni ľudowe I. diel
R. SCHUMANN: Album pre mládež (výber-Malá štúdia) klavír
J. BLOCH: Maďarské piesne
T. IORDACHE: Caiet pentru tambal

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na cimbale
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Podľa žiakových možností stupňovať technickú náročnosť repertoáru. Do vyučovacieho procesu zaradiť cyklické alebo viacdielne skladby, ktoré rozvíjajú žiakovu schopnosť pochopenia veľkej hudobnej formy. Neustále pracovať na zreteľnej hudobnej predstave aj v rýchlejších tempách. Rozvíjať žiakovo harmonické myslenie cez hru z listu a vytváranie jednoduchého sprievodu k melódii s využitím základných harmonických funkcií. Pri nadaných žiakoch je možné rozvíjať schopnosť improvizácie sprievodu jeho rôznorodou štylizáciou.

OBSAH:

- tremolo s vysokou frekvenciou tónov v jednohlase vytvárajúce dojem súvislého tónu,
- tremolo dvojhlasné, pokus o nácvik tremola jednoručného v rôznych polohách cimbalu,
- pedalizácia, čistota pedálu, frázovanie, staccatový pedál, polpedál,
- náročnejšie sekvencie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch,
- frázovanie (oboznámenie a využitie pri rôznych hudobných štýloch a moderne),
- opakovanie stupníc durových a molových podľa potreby zvyšovania technickej úrovne žiaka, v tempe a rôznych rytmických a pedálových obmenách, s dynamikou,
- chromatická stupnica v tempe,
- hra 4 – hlasných akordov s obratmi v tempe,
- hra 4 – 6 hlasného arpeggia bez pedálu, s pedálom s dynamikou,
- hra harmonických kadencií v rôznych v rôznych akordických kombináciách,

- hra tercií v rámci stupníc v tempe, s dynamikou, bez pedálu, s pedálom, prípadne sekvenčným 3 – tónovým spôsobom,
- hra oktáv súčasne (sexta) v ľahších stupniciach,
- hra súbežného a rôznosmerného dvojhlasu,
- dynamika, tempové zmeny, agogika,
- použitie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky a ich kombinácia, pizzicato, glissando, flažolety),
- hra melodických ozdôb (obal, trilok a pod.),
- hra spamäti,
- technika obaľovania paličiek,
- technika ladenia nástroja (pokús o vyladenie nástroja).

Hra z listu – transponovanie technických cvičení.

Komorná hra alebo hra v súbore – hra v cimbalovom duete, cimbal a spev, cimbal v triu, kvartete a ľudovom orchestri, pestovanie súhry a samostatnosti prejavu žiaka.

Improvizácia – transponovanie, tvorenie akordického sprievodu k rôznym folklórnym regiónom Slovenska, hra podľa sluchu, podľa značiek, tvorenie variácií, chromatické prechody.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hra termolo (aj v dvojhlase) s vysokou frekvenciou.	- zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale,
Dôsledná a čistá pedalizácia - frázovanie, staccatový pedál, polpedál.	- ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu,
Prehľbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky a ich kombinácia s hrou pizzicato, glissando i flažolety).	- poznajú spôsoby obaľovania a využitia paličiek,
Melodické ozdoby (obal, trilok a pod.).	- aplikujú hudobno-teoretické poznatky získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja,
Práca s agogickými, tempovými a dynamickými zmenami.	- vnímajú a pracujú s charakterom skladby,
Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakteru a žánru.	- hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru,
Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových	- samostatne riešia problémy nástrojovej hry,

skladieb. Samostatné ladenie nástroja a obaľovanie paličiek. Akordický sprievod k rôznym folklórnym regiónom Slovenska (hra podľa sluchu, a podľa značiek). Súbežný a rôznobežný dvojhlas. Tercie v rámci stupníc v tempe, s dynamikou, bez pedálu i s pedálom. Sekvencie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch. 4 – 6 hlasné arpeggio s pedálom. Hra z listu podľa technických možností žiaka. Základy improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, transpozícia piesní.	- snažia sa samostatne naladiť nástroj, - hrajú harmonické kadencie v dur aj v mol stupniciach, podľa sluchu, - zahrajú základné intervaly odrazu i rozložene, - hrajú a tvoria rôzne melodické a rytmické sekvencie, - precvičujú 4 – 6 hlasné arpeggio s pedálom, - hrajú z notového zápisu bez prípravy podľa individuálnych schopností žiaka, - improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V tomto ročníku sa už kryštalizuje budúce profesionálne zameranie žiaka. Bez ohľadu na to, či sa uberie cestou profesionálneho hudobníka alebo umenie ostane len jeho záľubou, treba ho viesť ku racionalite v cvičení a zodpovednej domácej príprave. Žiak má byť do určitej miery schopný vnímať súvislosť medzi procesom cvičenia a konečným výsledkom. Vytváranie prievodu podľa predpísanej harmónie v žiakovi rozvinie sluchové vnímanie harmonických vzťahov (ich napätie a uvoľnenie). Žiak s pomocou pedagóga pracuje na výstavbe väčších foriem, čo zdokonaľuje všetky už získané inštrumentálne návyky v hudobno-výrazovom kontexte skladby.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

Prehľad technických cvičení a etud:

GERENCSE, SZEVEÉNYI: Cimbalová škola
V. PRADA: Škola hry na cimbal pre samoukov
G. ALLAGA: Koncertné etudy pre cimbal (výber)

Prednesová literatúra:

Š. SZOKOLAY: Cimbalom muzika I. diel
 K. SICKHAUS: Výber skladieb pre hackbret I., III. diel
 V. VAŠNA: Pieseň s variáciou
 TARJANI-TÓTH Ida: Regezene cimbalomra (stará hudba pre cimbal - výber)
 J. POWROZNIK: Tance i piesni ľudowe I. diel
 R. SCHUMANN: Album pre mládež (výber-Malá štúdia) klavír
 J. BLOCH: Maďarské piesne
 T. IORDACHE: Caiet pentru tambal

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na cimbale
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Učebný plán	4
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

V tomto ročníku sa uzatvára výchova a vzdelávanie na I. stupni základného štúdia základnej umeleckej školy. Vzhľadom na záver štúdia na I. stupni ZUŠ je potrebné upevniť vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové skladby a skladby v ľudovej hudbe. Je žiadúce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu. Opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ žiakovho repertoáru. Viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa. Pripraviť žiaka na bežné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj používanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode. Príprava absolventského vystúpenia. Doviesť žiaka k ukončeniu 2. časti I. stupňa základného štúdia.

OBSAH:

- opakovať a zdokonaľovať doposiaľ prebrané technické a výrazové prostriedky cimbalovej hry podľa individuálnych potrieb a možnosti žiaka,
- koordinovať a synchronizovať činnosť celého hracieho aparátu,
- sprievod podľa značiek v súborovej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní,
- viesť žiaka k vyjadrovaniu svojich citov, myšlienok, k odvahe prezentovať nové hudobné nápady,
- dbať pri výbere skladieb na zdravú rovnováhu techniky aj výrazu,
- pri výbere skladieb počas školského roku dbať na rozmanitosť obsahu a interpretačných problémov, ktoré len o niečo prevyšujú súčasné možnosti žiaka a perspektívne je predpoklad, že môžu byť dobre zahraté,
- rozvíjať hudobnú pamäť vedomým učením sa

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hra termolo (aj v dvojhlase) s vysokou frekvenciou.	- zvládnu na vysokej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbal,
Využívanie výrazových prostriedkov.	- využívajú výrazové prostriedky,
Dôsledná a čistá pedalizácia.	- vedia dôsledne využívať pedalizáciu,
Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry.	- ovládajú ladenie nástroja a techniku obaľovania paličiek,
Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb.	- hrajú kvalitným tónom,
Vnímanie tempových, dynamických a agogických zmien.	- vnímajú charakter skladby,
Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakterového žánru.	- hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru,
Samostatné ladenie nástroja a obaľovanie paličiek.	- samostatne ladia nástroj a obaľujú si paličky,
Tvorenie akordického sprievodu k rôznym folklórnym regiónom Slovenska (hra podľa sluchu, ale ja značiek).	- hrajú akordický sprievod (podľa sluchu i podľa značiek),
Improvizácia pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, transpozícia piesní.	- improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia.

--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V tomto veku po dlhšej hudobnej skúsenosti žiaka vedíme k analýze hudobnovýstavbových prostriedkov. Približujeme technické a umelecké aspekty interpretácie s prihliadnutím na intelektovú a hudobnú úroveň žiaka. Individuálne pristupujeme v hodnotení, t.j. posudzujeme pomer medzi výkonom a schopnosťami. V prvom rade hodnotíme pozitívne, pričom pochvala je niečím podložená, je zaslúžená. Žiakovi častejšie približujeme skladbu bezprostredne interpretáciou učiteľa hlavne v záverečnej fáze nácviku. Poukážeme aj na nesprávnosť interpretácie skladby aj v prehnanej podobe, čím žiak rýchlejšie odhalí správnu interpretáciu

Notový materiál:

Pri výbere notového materiálu pedagóg u žiaka zohľadňuje jeho biopsychický a sociálny vývoj, hudobné schopnosti, učebné tempo, záujem ako aj predpísané výstupy štúdia a tiež profil absolventa ISCED-2B I. stupňa základného štúdia

Prehľad technických cvičení a etud:

GERENCSE, SZEVEÉNYI: Cimbalová škola
V. PRADA: Škola hry na cimbal pre samoukov
G. ALLAGA: Koncertné etudy pre cimbal (výber)

Prednesová literatúra:

Š. SZOKOLAY: Cimbalom muzika I. diel
K. SICKHAUS: Výber skladieb pre hackbret I., III. diel
V. VAŠNA: Pieseň s variáciou
TARJANI-TÓTH Ida: Regezene cimbalomra (stará hudba pre cimbal - výber)
J. POWROZNIAK: Tance i piesni ludowe I. diel
R. SCHUMANN: Album pre mládež (výber-Malá štúdia) klavír
J. BLOCH: Maďarské piesne
T. IORDACHE: Caiet pentru tambal

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba z literatúry starej hudby (renesancia, baroko),
- 1 prednesová skladba pre cimbal (prípadne transkripcia skladby).

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent druhej časti prvého stupňa základného štúdia, ktorého študijné zameranie je hra na cimbale, dokáže interpretovať technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období. Je na

vyššej hudobno-technickej úrovni, ovláda základnú nástrojovú techniku s väčšou náročnosťou. Je schopný naladiť si nástroj, vedome vnímať kvalitu predvedeného tónu pri hre svojej i hre iných hráčov. Taktiež dokáže samostatne pracovať so skladbou, s rešpektovaním štýlu a charakteru skladby v sólovej, či súborovej hre. Vie objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje schopnosti, zručnosti a vedomosti. Sprevádza podľa notácie, ale aj podľa akordických značiek.

15.6 HRA NA GITARE

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Hra na gitare patrí do skupiny strunových hudobných nástrojov. V súčasnosti patrí gitara k najobľúbenejším a najrozšírenejším hudobným nástrojom. Spája v sebe prednosti nástroja melodického i akordického. Je nástrojom so všestranným využitím, uplatňujúci sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z bohatej interpretačnej a nástrojárskej tradície a gitarovej literatúry, obsahujúcej všetky štýlové obdobia. Vhodný vek na prijatie na základnú umeleckú školu je šesť rokov. Prijatie starších žiakov je tiež možné. Žiaci musia spĺňať základné podmienky: mať požadované hudobné nadanie, fyzické a psychomotorické predpoklady pre hru na nástroji.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

- naučiť žiaka hrať na zvolenom hudobnom nástroji, dosiahnuť určité majstrovstvo, zvládnuť základy hry na nástroji, rozvíjať techniku hry,
- naučiť žiakov spoľahlivo sa orientovať v notácií podľa nôt a tabulatúr a hrať podľa akordických značiek,
- naučiť žiakov zvládnuť hru a orientáciu v rôznych hudobných štýloch,
- rozvíjať hudobné schopnosti žiakov so zreteľom na ich individuálne dispozície, ich vek, osobnostné danosti, mieru jeho talentu, technickú a umeleckú vyspelosť,
- usmerňovať žiaka k uplatneniu získaných vedomostí, schopnosti, skúsenosti vo svojom umeleckom prejave v sólovej hre, v hre v komornom zoskupení alebo v súborovej hre,
- naučiť žiaka využívať svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb podľa vlastného výberu,
- orientovať žiaka, podľa jeho schopností, na vlastnú hudobnú prax alebo na ďalšie štúdium na vyššom type umeleckého vzdelávania.

Prípravné štúdium

Predmet	Príprava ku hre na nástroji
Časový rozsah výučby	-1 hod. týždenne v 2. polroku prípr. štúdia (počet žiakov 2)
Ročník	Prípravné štúdium
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Cieľom vyučovania je vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji. Zvládnutím základných prvkov hry na gitare, hravou formou prispôbenou mentalite tohto veku treba rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť, hudobnú súhru a harmonické cítenie. Posúdením hudobnosti a manuálnych schopností žiaka zvážiť vhodnosť zaradenia žiakov na vyučovanie nástrojovej hry v 1. ročníku I. stupňazákladného štúdia.

OBSAH :

- vybrať primeraný nástroj pre žiaka,
- oboznámiť žiaka s nástrojom,
- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na gitare,
- vytvoriť stabilnú rovnováhu,
- prenášať trup hráča dopredu, dozadu, napravo, naľavo na základe hybného komplexu nôh,
- umiestniť nástroj pri hre,
- statická poloha pravého ramena – fyziologická poloha,
- prípravné cvičenia prstov pravej ruky i, m, a k základnému úderu na strunách g, h, e,
- základný úder prstami i, m, a na základe koncepcie tvorenia tónu na gitare na strunách g, h, e,
- prípravné cvičenia palca pravej ruky k základnému úderu na strunách E, A, D,
- základný úder palcom pravej ruky na strunách E, A, D,
- rytmizovať slová, riekanky, hrať rytmické ozveny, rytmizovať sprievod k ľudovým piesňam (T,D) na jednej strune prstami i, m, a, p na strunách g, h, e, E, A, D,
- zapojiť ľavé rameno do hry,
- uvoľniť ľavé rameno, fixovať a uvoľňovať prsty ľavej ruky, prenášať impulz

- ľavého ramena cez fixovaný prst na strunu,
- prenášať váhu ľavého ramena na prsty ľavej ruky,
 - hrať riekanky, melodické ozveny, rytmizovaný a melodický sprievod k ľudovým piesňam.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení prípravného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Správne sedenie a poloha tela a rúk pri hre. Prípravné cvičenia hry palcom a prstami pravej ruky na prázdnych strunách. Orientácia na hmatníku v 1.polohe na strunách e-h-g-d. Koordinácia hry oboch rúk. Hra jednoduchých jednohlasných piesní a riekaniek. Základy hudobnej teórie podľa obsahu PHV. Rytmické hodnoty nôt celej, polovej, štvrt'ovej, osminovej. Pochopenie rytmickej hodnoty polovej noty s bodkou. Rytmizácia a melodizácia riekaniek. Hudobné hry. Piano a forte.	- spoznajú fyziologicky správne držanie nástroja, polohu tela a rúk pri hre, - zvládnu elementárne technické prvky hry na gitare, - orientujú sa v 1.polohe hmatníka, - skoorinujú hru oboch rúk, - interpretujú jednoduchú jednohlasnú ľudovú pieseň, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete prípravná hudobná náuka, - poznajú základné hudobné pojmy, - porozumejú rytmickej hodnote polová nota s bodkou, - hrajú so sprievodom učiteľa, - aplikujú melodickú, rytmickú, harmonickú predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier, - rozpoznajú v hre dynamiku piano a forte.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Postupne získať záujem žiaka o nástroj, vzbudiť lásku k hudbe.

Notový materiál:

Jiří NEČEKAL, Ludvík STŘEDA: Kytarová príprava
Úpravy ľudových piesní pre dve gitary

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Hra spamäti: 2 piesne alebo riekanky.

**Prvá časť I. stupňa základného štúdia
1. ročník**

Študijné zameranie	Hra na gitare
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Cieľom prvého ročníka je rozvíjať záujem žiaka o gitarovú hru a postupne ho viesť k systematickým pracovným návykom. U žiakov, ktorí už navštevovali PŠ upevňovať a rozvíjať technické a výrazové prostriedky hry na nástroji. U žiakov, ktorí boli zaradení priamo do prvého ročníka, budovať prostriedky na dosiahnutie stanovených cieľov s väčšou intenzitou. Postupne spájať notový zápis s orientáciou na hmatníku intonačne a rytmicky so správnym prstokladom pravej i ľavej ruky. Od začiatku rozvíjať hru spamäti. Postupne prechádzať od statických foriem hry k dynamickým formám.

OBSAH:

- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na gitare,
- umiestniť nástroj pri hre,
- statická poloha pravého ramena – fyziologická poloha,
- základný úder prstami i, m, a a palca pravej ruky na strunách g,h,e a E, A, D,
- zapojiť ľavé rameno do hry,

- hra základného úderu striedavo prstami i-m, m-i, m-a, a-m, i-a, a-i na susedných strunách (harmonická poloha pravej ruky) a na jednej strane (melodická poloha pravej ruky),
- hra palcom pravej ruky striedavo na strunách E, A, D,
- dynamická funkcia pravého ramena,
- prenášať prsty a palec pravej ruky priečne cez struny, aktívne a vedome zapájať rôzne svalové skupiny pravého ramena do hry,
- aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry,
- dynamická funkcia pravej ruky,
- striedavá hra prstami a palcom pravej ruky,
- prenášať váhu ľavého ramena striedavo na rôzne dvojice prstov,
- pozdĺžny pohyb ľavého ramena, premiestňovať prsty do susedných i vzdialenejších polôh prostredníctvom prázdnej struny i bez nej,
- súčasná hra prstov a palca pravej ruky,
- hra dvojhlasu na strunách g, h, e prstami i-m, m-a, i-a,
- hra dvojhlasu a štvorhlasu so zapojením palca,
- rozvíjať rytmickú a dynamickú predstavivosť hrou rytmických a melodických ozvien, transpozíciou ľudových piesní,
- rozvíjať harmonickú predstavivosť hrou sprievodu na prázdnych strunách s použitím (T - D),
- prípravné cvičenia na hru stupníc na jednej, dvoch a troch strunách,
- hrať jednoduché kadencie,
- orientácia v prvej polohe.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Fyziologicky správne držanie nástroja, tela a rúk pri hre.	- ovládajú správne sedenie a elementárne technické prvky hry na gitare,
Hra tirando i apoyando prstami i palcom. Spájanie notového zápisu s orientáciou na hmatníku.	- zahrajú tirando a apoyando prstami aj palcom,
Hra v 1.polohe hmatníka na všetkých strunách.	- spájajú notový zápis s orientáciou v 1. polohe hmatníka na všetkých strunách,
Dvojhlas.	- zahrajú jednoduchý dvojhlas s použitím prázdnych strún,
Koordinácia oboch rúk.	- interpretujú jednoduchú dvojhlasnú skladbu, - skoordínujú pri hre obidve ruky,
Hra jednooktávových durových a stupníc v rozsahu jednej oktávy (minimum C dur, G dur).	- zahrajú jednooktávové stupnice,
Rozpoznanie výšky, sily a dĺžky tónu.	- aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu,

Elementárne rytmické hodnoty nôt a pomlčiek. Základné typy taktov (4/4, 3/4, 3/8), bodka pri note, ligatúra. Posuvky.	- poznajú základné vlastnosti tónu.
---	-------------------------------------

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Práca učiteľa so žiakmi v premete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom. Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedomeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Volíme také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov.

Odporúčané gitarové školy, technická a prednesová literatúra a metodické materiály v osnovách slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych dispozícií žiaka vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

Notový materiál:

Jiří HORÁČEK: K lidové písni s gitarou

Ctibor SUSSER: Cvičenia a skladby pre začiatčníkov

Jiří JIRMAL: Škola hry na kytaru pro začátečníky

Prednesové skladby:

Hra ľudových piesní z rôznych zborníkov ľudových piesní, učebníc hudobnej náuky pre ZUŠ, učebníc hudobnej výchovy pre ZŠ, prípadne iných dostupných materiálov.

Milan ZELENKA, Jana OBROVSKÁ: I. Album pro kytaru

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na gitare
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.)

	Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Prehlbovať a obohacovať technické a výrazové prostriedky pri hre. Rozširovať žiakov hudobný obzor. Pokračovať v rozvíjaní hudobnej predstavivosti žiaka a zdokonaľovať jeho hudobnú pamäť. Systematicky pracovať na skvalitňovaní tvorby tónu prstami a palcom pravej ruky. Rozširovať dynamický a farebný register tónu. Rozvíjať metrické, rytmické a tempové čítanie žiaka. Zaraďovať ďalšie dynamické formy hry. Venovať pozornosť systematickej príprave hry z listu.

OBSAH:

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v 1. ročníku,
- dynamická funkcia pravého ramena, aktívne zapojiť rôzne svalové skupiny pravého ramena do hry, prenášať prsty a palec pravej ruky priečne cez struny a pozdĺžne po strunách (sul ponticello, nad otvorom, sul tasto),
- dynamická funkcia pravej ruky, koordinovaná dynamická činnosť prstov a palca pravej ruky vo vzájomnej kontinuite a nadväznosti na základné princípy tvorenia tónu, (aktívny palec – pasívne prsty, pasívny palec – aktívne prsty, aktívny palec – aktívne prsty),
- zvyšovať kvalitu tónu tvoreného prstami a palcom pravej ruky skvalitňovaním základného úderu,
- hrať palcom a prstami pravej ruky striedavo aj súčasne – dvojhlas, trojhlas,
- hra chromatických stupníc,
- úder fixáciou prstami pravej ruky,
- realizácia základných dynamických stupňov,
- pozdĺžny pohyb ľavého ramena, premiestňovať prsty ľavej ruky do susedných i vzdialenejších polôh,
- pozdĺžna poloha ľavej ruky a ramena,
- premiestňovať prsty ľavej ruky priečne cez hmatník na rôzne struny prostredníctvom ľavého ramena,
- priečna poloha ľavej ruky a ramena,
- koordinovať činnosť ľavého ramena, zápästia, ruky a prstov,
- koordinovať činnosť pravého a ľavého ramena,
- hrať stupnice cez dve oktávy do 4 krížikov a 4 béčok, durové, molové (melodické) na 1 až 6 strunách,
- orientovať sa v prvom a druhom kvadrante hmatníka,
- hrať kadencie bez použitia barré TSDT.

STUPNICE – AKORDY:

Hra chromatických stupníc v rozsahu oktávy – hrané na jednej strune.

Durové a molové stupnice do 4 krížikov a 4 bécok.

Kadencie: C, G, D, A, E dur, a mol, e mol.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hra trojhlasu v súzvuku i v arpeggiu s použitím dvoch prstov a palca pravej ruky. Uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Hra jednooktávových stupníc dur a mol do 4 # a 1 b s použitím základných akordov (bez barré). Orientácia v 1. a 2. polohe hmatníka. Základné dynamické stupne (p, mf, f), akcent. Hra z listu. Rytmické zadelenie synkopy. Da Capo al Fine. Vnímanie melodických fráz v piesni. Rozlíšenie durového a molového tónorodu.	- zahrajú trojzvuk v súzvuku i arpeggiu, - hrajú jednooktávové stupnice a kadencie, - spájajú notový zápis s orientáciou v 1. a 2. polohe, - hrajú s aplikovaním dynamiky, - vedú hrať z listu primeraný zápis, - zahrajú synkopu, - poznajú hudobný termín Da capo al Fine, - predvedú zmysel pre výstavbu melódie a frázovanie, - rozpoznávajú charakter skladby podľa nálady, - zahrajú rôzne variácie arpeggia.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 2. ročníku I. stupňa hráme stále ľudové piesne, avšak nielen metodicky, zapájame do hry palec a aj ostatné prsty a tvoríme tak jednoduché harmónie. Hráme taktiež jednoduché skladby. Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v prvom ročníku.

Notový materiál:

Ctibor SUSSER: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov 2

Jiří JIRMAL: Škola hry na kytaru pro začátečníky

Richard BÖNDE: Gitarová čítanka

Prednesové skladby:

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na gitare
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Postupným rozvíjaním a integrovaním jednotlivých technických prvkov hry a výrazových prostriedkov vytvoriť optimálne podmienky na realizáciu hudobných predstáv žiaka a vytvoriť tým východisko pre kvalitnú interpretáciu primeraných skladieb. Naďalej rozširovať kvalitu tónu z hľadiska sily a farby, rozširovať možnosti využitia jemných odtieňov a postupne budovať progresívnu dynamiku. Oboznamovať žiaka s gitarovými skladbami rôzneho charakteru (napr. valčík, menuet, sarabanda, pochod a pod.). Využiť pri tom účasť na rôznych koncertoch a počúvanie vhodných gitarových nahrávok v podaní významných umelcov. Postupne pripravovať žiaka na správnu štýlovú interpretáciu.

OBSAH:

- postupne koordinovať a integrovať činnosti jednotlivých častí pravého ramena, ruky a prstov,
- jednoduché legato,
- rozširovať úderovú škálu prstov a palca pravej ruky, využívať pri tom zapojenie a fixáciu rôznych svalových celkov,
- postupne koordinovať a integrovať činnosti jednotlivých častí ľavého ramena,

- zápästia, ruky a prstov,
- zrýchliť a spresniť premiestňovanie prstov ľavej ruky po hmatníku pozdĺžnym aj priečnym smerom,
 - koordinovať činnosť všetkých častí ľavého ramena a vytvoriť podmienky na plynulý prechod z pozdĺžnej polohy do priečnej polohy a naopak,
 - koordinovať činnosť pravého a ľavého ramena,
 - nácvik malého barré,
 - nácvik arpeggia so zapojením palca a rôznych dvojíc prstov pravej ruky,
 - trojzvuk hraný súčasne palcom a dvojicou prstov pravej ruky,
 - nácvik arpeggia so zapojením palca a trojice prstov pravej ruky,
 - štvorzvuk hraný súčasne palcom a trojicou prstov pravej ruky,
 - hrať stupnice cez dve oktávy dur a mol (melodické) na dvoch až šiestich strunách,
 - hrať kadencie TSDT s využitím malého barré a arpeggia,
 - zoznámiť sa s gitarovými značkami,
 - orientovať sa v prvom a druhom kvadrante hmatníka.

STUPNICE A AKORDY:

Hra chromatických stupníc v rozsahu oktávy – hrané na dvoch a troch strunách.

Stupnice H, Fis, Cis, (Ces, Ges, Des) a ich paralelné molové stupnice.

Hra stupníc typu As dur s použitím malého barré cez tri struny.

Hra stupníc typu Fis dur s použitím malého barré cez štyri struny.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Orientácia v 1.2., a 3.polohe hmatníka. Jednoduché legato s použitím prázdnej struny. Farebných registre (sull tastò, sull ponticello). Štvorzvuk. Arpeggio so zapojením palca a trojice prstov pravej ruky. Nácvik malého barré. Dvojoktávové stupnice s kadenciou s použitím malého barré. Hra z listu. Ľudová hudba. Hra šesťnástinových nôt a bodkovaného rytmu. Základné tempá skladieb (Andante, Moderato, Allegro, Allegretto). Vnímanie rôzneho tempa, dynamiky a nálady v skladbách.	- spájajú notový zápis s orientáciou v 1.,2. a 3.polohe, - hrajú jednoduché legato, - používajú farebné registre pri hre, - zahrajú štvorzvuk hraný súčasne palcom a trojicou prstov pravej ruky, - hrajú malé barré, - hrajú dvojoktávové stupnice, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v súborovom zoskupení, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, - vnímajú charakter skladby, - hrajú so sprievodom učiteľa.

Rozvíjanie harmonického cítania.	
----------------------------------	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 3. ročníku I. stupňa hráme rôzne úpravy ľudových skladieb a čoraz častejšie sa venujeme hre gitarového notového materiálu vid' notový materiál. Pracujeme viac s abstraktnými pojmami v kontexte hudobného myslenia a poukazujeme na emocionálnu stránku hudby.

Notový materiál:

Jiří HORÁČEK: Kytarové etudy
 Jiří JIRMAL: Škola hry na kytaru
 Jiří JIRMAL: 30 etud

Prednesové skladby:

Ctibor SUSSER: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov 2
 Jiří JIRMAL: Škola hry na kytaru pro začátečníky
 Georg Friedrich HANDEL: 5 skladieb – kytarová sóla
 Štěpán RAK: Minutová sóla
 Milan ZELENKA, Jana OBROVSKÁ: I. Album pro kytaru

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na gitare
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná

Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Nadviazať na zručnosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch a rozširovať ich o ďalšie technické a výrazové prvky potrebné na zvládnutie náročnejších sólových i komorných skladieb. Zvyšovať nároky na farebnosť a dynamický rozsah tónu. Repertoár zostaviť tak, aby žiak získal viac poznatkov a skúseností súvisiacich s interpretáciou skladieb rôznych štýlových období. Vzhľadom na častejšie vystupovanie žiaka na rôznych koncertoch podrobnejšie sa zaoberať interpretáciou hraných skladieb. Neustálym zdokonaľovaním hry z listu viesť žiaka k pohotovosti a zároveň ho oboznamovať s gitarovou literatúrou.

OBSAH:

- upevňovať a rozvíjať primeranú technickú zručnosť,
- nezávislá činnosť prstov ľavej ruky,
- vzostupné, zostupné a kombinované legato na všetkých strunách a vo všetkých polohách nadvojici tónov,
- pozdĺžna poloha, priečna poloha, zmiešaná poloha a kombinovaná poloha ľavého ramena a ruky a ich plynulé spájanie,
- orientovať sa v prvom, druhom a treťom kvadrante hmatníka,
- hrať v treťom kvadrante hmatníka,
- základné druhy vibrata na gitare a ich použitie,
- nacvičovať veľké barré,
- priamo a nepriamo tlmiť prsty pravej ruky a hrať staccato,
- arpeggio všetkými prstami pravej ruky,
- rozširovať úderové možnosti hry palcom a prstami pravej ruky fixáciou,
- integrovať činnosti jednotlivých častí pravého ramena,
- hrať z listu, notového zápisu i akordických značiek,
- nacvičovať veľké barré a jeho použitie,
- hrať durové a molové (melodické) stupnice (použiť niekoľko prstokladových variantov pre ľavú ruku a niekoľko úderových variantov pre pravú ruku),
- nacvičovať v rýchlejších tempách, v rôznych rytmických variantoch, nacvičovanie terasovitej aj progresívnej dynamiky,
- hrať kadencie s použitím arpeggia a veľkého barré.

STUPNICE A AKORDY:

Hra durových a molových stupníc v rýchlejšom tempe s dynamickými odtieňmi v rôznych rytmických a úderových variantoch s použitím rôznych prstokladov ľavej ruky.
Hra durových a molových kadencií s rytmickými variáciami a ich uplatnenie pri hre sprievodov.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Hra vzostupného a zostupného legata v rôznych kombináciách. Orientácia v 5.polohe hmatníka. Upevňovanie hry malého barré. Tlmenie prstami pravej ruky a staccato. Rozširovanie a zdokonaľovanie úderov hry prstami pravej ruky. Arpeggio prstami pravej ruky v rôznych variáciách. Hra progresívnej dynamiky (p, mf, f, crescendo, decrescendo). Durové a molové stupnice s kadenciou s použitím typových prstokladov ľavej ruky a rytmických variácií pravej ruky. Hra z listu. Ľudová hudba. Zložitejšie rytmické útvary (triola, zložitejší bodkovaný rytmus). Rytmický sprievod (valčík, polka). Melodická fráza. Melódia a sprievod. Rozvíjanie harmonického cítienia.	- hrajú s uvoľneným hracím aparátom, - hrajú legato, - spájajú notový zápis s orientáciou v 1.až v 5.polohe, - zvládajú spôsob hry malého barré, - ovládajú tlmenie a skracovanie tónov, - hrajú s kvalitným tónom, - ovládajú zložitejšie arpeggia, - hrajú s dynamikou, - zahrajú stupnice s typovými prstokladmi, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v súborovom zoskupení, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, - spoznajú základné typy rytmického sprievodu, - vnímajú melodickú frázu v skladbách, - rozlíšia melódiu od sprievodu, - osvoja si jednoduchý sprievod.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítienia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak.

Notový materiál:

Jiří HORÁČEK: Kytarové etudy
 Jiří JIRMAL: Škola hry na kytaru
 Jiří JIRMAL: 30 etud

Prednesové skladby:

Ctibor SUSSER: Kytarová škola

Georg Friedrich HANDEL: Easy pieces for guitar – úprava Zoltán Tokos

Jiří JIRMAL: Česká a slovenská kytarová a loutková hudba

Daniel MARTINČEK: Prednesové skladby pre mladých gitaristov

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 dvojoktávová stupnica,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba,
- 1 skladba v rámci ľudovej hudby.

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent prvej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania Hra na gitare si osvojí základné návyky a schopnosti (správne držanie tela a nástroja pri hre, správne postavenie rúk), používa základné technické prvky hry (hru apoyando, tirando, arpeggio, hru štvorzvukov, legato). Podľa notového zápisu hrá v I. až V. polohe. Interpretuje jednoduchšie skladbičky s použitím dynamiky a farebných registrov, využíva základné harmonické funkcie pri sprievode piesní a vníma náladu skladby.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

1. ročník

Študijné zameranie	Hra na gitare
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Upevňovaním a kultivovaním získaných automatizmov a návykov vytvoriť priestor na lepšiu sluchovú kontrolu hraných skladieb. Nadalej obohacovať hru o nové technické prvky a výrazové prostriedky. Vhodným výberom sólových skladieb, komorných skladieb i rôznych sprievodov rozširovať poznatky žiaka v oblasti gitarovej literatúry, čo rozšíri jeho hudobný obzor a umožní poznávanie rôznych štýlových období a rôznych hudobných žánrov. Komplexnejšie sa zaoberať interpretáciou hraných skladieb z hľadiska použitia technických a výrazových prostriedkov. Zoznámiť žiaka s rozsiahlejšími skladbami, viesť ho k pochopeniu ich obsahu a k uvedenému štúdiu. Pokračovať v hre z listu a nevyhýbať sa hre skladieb v tóninách s viacerými krížikmi alebo béčkami. Viesť žiaka k pohotovosti a väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb.

OBSAH:

Opakovať a zdokonaľovať v náročnejších formách doposiaľ preberané technické a výrazové prvky hry:

- cvičenia s pripútanými prstami ľavej ruky,
- cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku horizontálnym a vertikálnym smerom,
- vzostupno-zostupné a zostupno-vzostupné legato na trojici tónov na všetkých strunách vo všetkých polohách,
- nácvik a použitie jednoduchých melodických ozdôb,
- plynulé spájanie všetkých polôh ľavého ramena, koordinovaná činnosť všetkých častí ľavej hornej končatiny,
- dokonalá orientácia vo všetkých troch kvadrantoch hmatníka, plynulý prechod ľavej ruky do rôznych kvadrantov hmatníka,
- samostatná navzájom nezávislá činnosť prstov pravej ruky,
- rozširovať úderové možnosti prstov pravej ruky,
- skvalitňovať tón pri hre základným úderom i údermi fixáciou,
- nácvik hry pizzicato,
- zdokonaľovať hru staccato,
- hrať prirodzené aj umelé flažolety,
- hrať durové a molové stupnice – dvojoktávové a trojoktávové typy v rýchlejších tempách a v rôznych rytmických variantoch,
- kadencie dur, mol s využitím barré a arpeggia,
- progresívna dynamika na väčších plochách,
- hra akordických značiek s použitím veľkého barré.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výmena polohy ľavej ruky v rôznych polohách hmatníka. Hra a upevňovanie veľkého barré a jeho využitie v akordoch. Upevnenie hry legato, staccato. Hra arpeggií v rôznych prstokladových variáciách. Nácvik a aplikácia jednoduchých melodických ozdôb v etudách a skladbách (príraz, nátril, mordent). Hra dvojoktávových stupníc (dur, mol) v rôznych tempách a rytmických variantoch pravej ruky. Hra akordov s použitím veľkého barré. Hra z listu. Ludová hudba. Zápis jednoduchých melodických ozdôb. Zložitejšie rytmické útvary (kvintoly, sextoly). Rytmický sprievod (polka, valčík, pochod, tango a pod.).	- ovládajú plynulú výmenu polohy ľavej ruky, - zahrajú veľké barré, - zahrajú legato a staccato, - ovládajú zložitejšie arpeggia aj v rýchlejších tempách, - zahrajú jednoduché melodické ozdoby, - hrajú stupnice a kadencie, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v súborovom zoskupení, - poznajú zápis jednoduchých melodických ozdôb, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak.

Notový materiál:

Jiří HORÁČEK: Moje kytara II.
 Jiří JIRMAL: Škola hry na kytaru
 Jiří JIRMAL: 30 etud

Prednesové skladby:

Johan W. DUARTE: Youth at the strings opus 75
 Mária LINNEMANN: Neue Folklorestücke für Gitarre
 Ferdinand SOR: Výběr ze skladeb pro kytaru (revidoval Milan Zelenka)

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na gitare
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Neustále zvyšovať technickú a hudobnú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomene vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb. Zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii polyfónnych aj homofónnych skladieb.

Systematicky sa zaoberať štýlovou interpretáciou, zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb.

Viesť žiaka k potrebe poznávať gitarovú literatúru. Zapájať ho do súborovej hry. Podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej a populárnej hudby a kultivovať jeho vkus aj v týchto žánroch. Rozširovať schopnosť hry podľa akordických značiek.

OBSAH:

- samostatná činnosť prstov ľavej ruky v skupinách,
- cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku horizontálnym a vertikálnym smerom,
- vzostupné, zostupné a zmiešané legato na štvorici a päťici tónov na všetkých strunách a vo všetkých polohách,
- a použitie zložitejších melodických ozdôb,
- koordinovať činnosť všetkých častí ľavej hornej končatiny vo všetkých častiach hmatníka,

- zdokonaľovať činnosť všetkých častí pravej hornej končatiny
- skvalitňovať tón a rozširovať možnosti rôznych úderových variantov prstov pravej ruky,
- durové a molové stupnice dvojtaktové a trojtaktové s použitím „rozšírených“ prstokladov ľavej ruky,
- kadencie (obraty) dur, mol s využitím barré a arpeggia,
- progresívna dynamika na väčších plochách,
- rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek,
- hrať z listu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod do hry s nechtami. Nácvik hry pizzicato. Hra prirodzených flažoletov. Vzostupné, zostupné a kombinované legato na viacerých tónoch. Upevňovanie hry jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie hry podľa akordických značiek. Durové a molové stupnice s použitím rôznych prstokladov pravej ruky. Hra z listu. Ľudová hudba. Uplatnenie kadencií v sprievode piesní. Využitie poznatkov o vedení hlasov a melódie v skladbe. Klasicizmus a romantizmus v gitarovej literatúre. Zápis a spôsob hry flažoletov. Vedomé vnímanie agogických a dynamických zmien v hudbe. Rozvíjanie harmonického cítenia.	- hrajú nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka), - demonštrujú v hre nové technicko-výrazové prostriedky, - poznajú akordické značky, - hrajú stupnice a kadencie, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v súborovom zoskupení, - ovládajú harmonickú funkciu akordov, - poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia klasicizmu a romantizmu, - poznajú zápis flažoletov, - vnímajú agogické a dynamické zmeny v hudbe, - sprevádzajú s využitím kadencií.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hrných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom

používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak.

Notový materiál:

Jiří JIRMAL: 30 etud

Ferdinand SOR: Etudy, opus 31

Prednesové skladby:

Johan W. DUARTE: English traditional dance tunes arranged for guitar solo

Emil HRADECKÝ: Tance pro kytaru

Martin RATZ: Klassiker der Gitarre I., II., III., IV.

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na gitare
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	4
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Neustále zvyšovať technickú a hudobnú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomene vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb. Zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti

samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii polyfónnych aj homofónnych skladieb.

Systematicky sa zaoberať štýlovou interpretáciou, zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb.

Viesť žiaka k potrebe poznávať gitarovú literatúru. Zapájať ho do súborovej hry. Podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej a populárnej hudby a kultivovať jeho vkus aj v týchto žánroch. Rozširovať schopnosť hry podľa akordických značiek.

OBSAH:

- samostatná činnosť prstov ľavej ruky v skupinách,
- cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku horizontálnym a vertikálnym smerom,
- vzostupné, zostupné a zmiešané legato na štvorici a päťici tónov na všetkých strunách a vo všetkých polohách,
- a použitie zložitejších melodických ozdôb,
- koordinovať činnosť všetkých častí ľavej hornej končatiny vo všetkých častiach hmatníka,
- zdokonaľovať činnosť všetkých častí pravej hornej končatiny
- skvalitňovať tón a rozširovať možnosti rôznych úderových variantov prstov pravej ruky,
- durové a molové stupnice dvojoktávové a trojoktávové s použitím „rozšírených“ prstokladov ľavej ruky,
- kadencie (obraty) dur, mol s využitím barré a arpeggia,
- progresívna dynamika na väčších plochách,
- rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek,
- hrať z listu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zdokonaľovanie hry s nechtami. Nácvik zložitejších melodických ozdôb (skupinka, obal, trilok). Zdokonaľovanie hry prirodzených flažoletov a nácvik umelých flažoletov. Aplikácia melodických ozdôb a flažoletov v skladbách. Samostatné vedenie hlasov a echo dynamika v barokových skladbách. Zdokonaľovanie činnosti a koordinácie oboch rúk. Cvičenia na zväčšenie rozsahu ľavej ruky. Durové a molové stupnice dvojoktávové a trojoktávové s kadenciou. Hra z listu.	- ovládajú hru nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka) - demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, - aplikujú zásady interpretácie hudby baroka, - skoordínujú hru oboch rúk, - zahrajú dvojoktávové a trojoktávové stupnice s kadenciou, - vedia hrať z listu primeraný zápis,

Ľudová hudba. Barok a renesancia v gitarovej literatúre. Rytmický akordický sprievod (bossa-nova, samba a pod.) Vnímanie jednotlivých hlasov v interpretovaných skladbách.	- hrajú v súborovom zoskupení, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, - poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia baroka a renesancie, - ovládajú hru zložitejšieho rytmickeho sprievodu podľa akordických značiek, - vnímajú polyfóniu.
--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hrných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak.

Notový materiál:

Mauro GIULLIANI: Etudy, opus 48

Jiří JIRMAL: 30 etud

Milan ZELENKA, Jana OBROVSKÁ: Nové etudy pro kytaru

Prednesové skladby:

Johan W.DUARTE: Some of noah's ark – 6 sketches for guitar, opus 55

Emil HRADECKÝ: Tance pro kytaru

Martin RATZ: Klassiker der Gitarre I., II., III., IV.

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na gitare
Predmety	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Učebný plán	4
Ročník	štvrtý

Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba – 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

V tomto ročníku sa uzatvára výchova a vzdelávanie na I. stupni základného štúdia základnej umeleckej školy. Vzhľadom na záver štúdia na I. stupni ZUŠ je potrebné upevniť vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové skladby a skladby v ľudovej hudbe. Je žiadúce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu. Opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ žiakovho repertoáru. Viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa. Pripraviť žiaka na bežné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj používanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode. Príprava absolventského vystúpenia.

OBSAH:

- opakovať a zdokonaľovať doposiaľ prebrané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možnosti žiaka,
- koordinovať a synchronizovať činnosť celého hracieho aparátu,
- sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Samostatná práca so skladbou z technickej a výrazovej stránky. Applikovanie osvojených poznatkov do interpretácie skladieb. Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb,	- vedia samostatne pracovať so skladbou, - hrajú s uvoľneným hracím aparátom, - demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky,

flažoletov, pizzicato, legato, arpeggia. Úvod do hry tremola. Nácvik a použitie resguada. Durové a molové typové stupnice s kadenciou v rozsahu celého hmatníka. Používanie akordických sprievodov. Hra z listu. Ľudová hudba. Aplikovanie hudobno-teoretických poznatkov do hry skladieb. Analýza skladieb z hľadiska formy a harmónie. Súčasná hudba v gitarovej literatúre a slovenská gitarová literatúra. Sluchová kontrola vlastnej interpretácie a jej zhodnotenie.	- hrajú stupnice a kadencie, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v súborovom zoskupení, - zanalyzujú skladby z hľadiska formy a harmónie, - poznajú slovenskú gitarovú literatúru, - vedia objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hrných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak.

Notový materiál:

Mauro GIULLIANI: Etudy, opus 48

Jiří JIRMAL: 30 etud

Milan ZELENKA, Jana OBROVSKÁ: Nové etudy pro kytaru

Jiří KOHLER: Rytmické figury tancu – kytarové kadence

Prednesové skladby:

Johan W.DUARTE: Some of noah's ark – 6 sketches for guitar, opus 55

Emil HRADECKÝ: Tance pro kytaru

Martin RATZ: Klassiker der Gitarre I., II., III., IV.

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

- 2 dvojoktávové typové stupnice (dur, mol),
- 2 etudy odlišného technického charakteru,
- 2 prednesové skladby (jedna klasická sonatina alebo sonáta a jedna skladba súč. autora)
- 2 skladby v rámci Ľudovej hudby.

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent druhej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania Hra na gitare interpretuje technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období na vyššej hudobno-technickej úrovni, ovláda základnú nástrojovú techniku na vyššej úrovni náročnosti. Je schopný naladiť si nástroj, vedome vníma kvalitu prevedenia tónu pri hre a samostatne pracuje so skladbou. Objektívne zhodnotí vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Sprevádza podľa notácie i akordických značiek.

15.7 HRA NA KONTRABASE

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Kontrabas je hudobný nástroj so všestranným využitím, uplatňujúcim sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z historických hráčskych nástrojárskych tradícií a bohatej literatúry, obsahujúce všetky štýlové obdobia.

Kontrabasová pedagogika prekonala v poslednom období obrovské kvalitatívne zmeny. Bolo vypracovaných niekoľko škôl, metodických a koncepcných materiálov a rôznych publikácií, ktoré zásadným spôsobom menia prístup k vytváraniu technických a výrazových prostriedkov potrebných k hre na kontrabase. Ciele, prostriedky na ich dosiahnutie a hudobný materiál uvedený v učebných osnovách zabezpečujú, v prípade ich správneho využitia, získanie zručností a vedomostí pre ďalšie štúdium na konzervatóriu, ale aj uplatnenie sa žiakov v rôznych útvaroch. Obsah učebných osnov hry na kontrabase je koncipovaný tak, aby žiak prostredníctvom získaných vedomostí vytváral trvalý vzťah k hudbe a nástroju, aby si postupne osvojil potrebu samostatného štúdia.

Na štúdium hry na kontrabase sa prijímajú žiaci s fyzickými a psychotronickými predpokladmi pre hru na nástroji. Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na kontrabase je charakteristická individuálnym prístupom a používaním adekvátnych metodických postupov a foriem práce nielen v súvislosti s vekom dieťaťa, ale aj z hľadiska jeho celkového nadania a úrovne talentu. Odporúčaná kontrabasová škola, technická a prednesová literatúra a metodické materiály slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych potrieb vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na systematické rozvíjanie a zdokonaľovanie interpretačných kompetencií, muzikality, kreativity a emočnej inteligencie. Umožňuje žiakom spoznávať skladby pestrých hudobných formách, odhaľovať možnosti uplatnenia študovaného hudobného nástroja v rôznych žánroch, čím sa prehĺbuje ich individuálny záujem o hudobné umenie.

Žiaci neustále, systematicky a komplexne získavajú hudobné kompetencie, prezentujú sa na verejnosti. Vyrastajú z nich budúci poslucháči hudby, či vzdelaní hudobníci, ktorí sa budú

aktívne alebo ako percipienti zúčastňovať kultúrneho diania, udržiavať a šíriť hudobnú tradíciu.

Úlohou študijných zameraní je rozvíjať všeobecné ciele hudobného odboru tak, aby žiak vedel:

- orientovať sa v žánrovo a štýlovo rôznorodej hudobnej literatúre pre sláčikové nástroje v rámci svetovej a domácej tvorby,
- prijímať a spracovávať informácie o nových trendoch vo vývoji umenia v hre na sláčikových hudobných nástrojoch, formou umeleckého zážitku z koncertov a významných podujatí poznávať diela a významných interpretov sláčikovej hry,
- naďalej rozvíjať a zdokonaľovať interpretačné spôsobilosti v hre na sláčikovom nástroji a formovať vlastný osobitý štýl v sólovej hre alebo skupinovej interpretácii,
- prijímať umenie, porovnávať výkony interpretov čikovej hry a hudobných telies a na základe analýzy posúdiť hodnotu umeleckého diela,
- formovať svoj hudobný vkus a umelecko-estetické vnímanie účasťou na umeleckých predstaveniach, komunikovať v spoločnosti opierajúc sa o poznatky a informácie získané štúdiom na základnej umeleckej škole a v kontexte celoživotného vzdelávania.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia 1. ročník

Študijné zameranie	Hra na kontrabase
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Inštrumentálny sprievod Hudobná náuka
Učebný plán	10
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Sprievod – 0,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Cieľom prvého ročníka je rozvíjať záujem žiaka o kontrabasovú hru a postupne ho viesť k systematickým pracovným návykom. U žiakov upevňovať a rozvíjať technické a výrazové prostriedky hry na nástroji a budovať v nich prostriedky na dosiahnutie stanovených cieľov s väčšou intenzitou. Postupne spájať notový zápis s orientáciou na hmatníku intonačné a rytmicky so správnym prstokladom ľavej ruky. Od začiatku rozvíjať hru spamäti. Postupne prechádzať od statických foriem hry k dynamickým formám.

OBSAH:

- zistiť hudobné dispozície žiaka,
- pestovať hudobné návyky - postavenie ľavej ruky, orientácie na hmatníku, cit pre rytmus,
- učiť žiaka počúvať klavírne skladby hrané pedagógom, prebúdzajú jeho emocionálne reakcie,
- zoznámiť sa s notovým písmom, učiť sa hrať podľa nôt,
- prebúdzajú elementárne harmonické cítenie,
- rozvíjať hudobnú pamäť,
- snažiť sa o plynulú hru v zvolenom tempe.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Stavba kontrabasu a sláčika. Hrací aparát. Základy hry na nástroji. Koordinácia činností pohybov oboch rúk. Notopis v basovom kľúči. Držanie sláčika a tvorba tónu. Stupnice, technické cvičenia, etudy a hudobné skladby. Détaché, legato, staccato.	- pomenujú časti kontrabasu a sláčika, - používajú celý hrací aparát počas interpretácie, - ovládajú správne, prirodzené a uvoľnené držanie nástroja a postoj počas hry, - preukážu znalosti o základnej údržbe a hygiene nástroja, - definujú noty v notovom zápise v basovom kľúči podľa obsahu vzdelávania HN alebo minimálne interpretovaných skladieb, - používajú sláčik primerane hodnote trvania nôt so zreteľom na dynamickú vyváženosť tónu, - ovládajú rovnomerný ťah celým sláčikom a vo všetkých jeho častiach so zameraním na vyváženosť tlaku pravej ruky na sláčik a dynamickú stabilitu tónu, - dbajú na správne nasadyovanie sláčika, výmenu pri žabke, špičke, - interpretujú v druhej polohe na všetkých strunách (u fyzicky menej disponovaných žiakov je možné obmedziť hru len na struny G,D,A1) podľa notového zápisu i spamäti, - aplikujú v hre technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, pizzicato a ich

Intonačná čistota a kvalitný tón. Nácvik a fixácia preberaných prstokladov. Sluchová a rytmická predstavivosť. Analýza hudobnej skladby. Elementárne chápanie hudobnej logiky v skladbách, frázovanie, predohra, dohra, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách. Artikulačné a výrazové prostriedky v interpretácii. Vznik a vývoj kontrabasu. Hra spamäti.	rytmické obmeny, - korigujú intonačnú čistotu dolad'ovaním - reprodukovujú intonačne čisto a rytmicky presne učiteľom predhrané hudobné motívy, - majú vytvorenú predstavu o kvalitnom tóne počúvaním hry pedagóga, - rozlíšia tému interpretovanej skladby, - rozpoznávajú predohru, dohru, vrchol skladby, frázovanie, - interpretačne rozlíšia artikulačné a výrazové hudobné prostriedky v hudobnej skladbe, - majú prehľad o historickom vývoji kontrabasu, - dodržia rytmus a melodické vedenie svojho partu v súhre, - vedia vytvoriť jednoduchú sprievodnú basovú linku k ľudovej piesni využitím tónov z kadencie, - aplikujú v hre výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise, - uplatňujú znalosti metriky a delenia rytmu pri rytmizácii melodickéj línie, - interpretujú ľudové piesne a jednoduché melódie naučenými prstokladmi spamäti.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické čítanie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudovanú skladbu aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

František Hertl: Škola hry na kontrabase

Vladimír Hora: Škola hry na kontrabase v jazzových a tanečných súboroch

František Hertl: Na basu rýchle a správne
 J.Eichstädt: Szkola na kontrabase
 Etudy: Poradowski, Hertl, Černý, Sláma atď.
 C. Flesch: Scale system
 Výber zo skladieb (Gajdoš, Pichlík atď.)

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na kontrabase
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Inštrumentálny sprievod Hudobná náuka
Učebný plán	10
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Sprievod – 0,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Cieľom vyučovania v druhom ročníku je naďalej udržať záujem žiaka o hru na nástroj a postupne prejsť ku hraníu vo vyšších polohách. Naďalej viesť k systematickej práci

spočívajúcej v pravidelnom cvičení, v čítaní notového zápisu v basovom kľúči a k orientácii na hmatníku v 1. a 2. polohe na všetkých strunách.

Je nutné zdokonaľiť prirodzený a uvoľnený postoj pri hre na nástroji, dbať na intonáciu a plynulú výmenu medzi jednotlivými polohami. Pripraviť žiaka na záverečnú skúšku z nástroja.

OBSAH:

- prirodzený a uvoľnený postoj pri hre na nástroj,
- uvoľňovanie pravého zápästia a pravého ramena,
- hra v 1. a 2. polohe na všetkých strunách,
- orientácia na hmatníku,
- uvoľňovanie ľavého zápästia a ruky,
- posilňovanie ľavého zápästia trilkovaním,
- stupnice v 1. medzipolohe, v 1. a 2. polohe + rozložené kvintakordy,
- sláčikové vibrácie,
- koordinácia pravej a ľavej ruky.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základy hry na nástroji.	- demonštrujú základné návyky správneho postoja (posedu), držania nástroja a sláčika,
Hrací aparát.	- kontrolujú koordináciu činností hracieho aparátu počas interpretácie,
Intonácia a rytmus.	- korigujú intonačnú čistotu sluchom i hmatom, kvalitu tónu a rytmickú presnosť v skladbách,
Notopis v basovom kľúči.	- plynule definujú noty v basovom kľúči aj s posuvkami minimálne interpretovaných skladieb,
Tvorba kvalitného tónu v rôznej dynamickej intenzite.	- používajú sláčik za účelom dosiahnutia kvalitného tónu v rôznej dynamickej intenzite,
II. a III. poloha.	- demonštrujú presné a plynulé intonačne čisté výmeny v rozsahu do II. až III. polohy,
Durové stupnice a paralelné molové stupnice, cvičenia, etudy a hudobné skladby.	- interpretujú intonačne čisto hudobný materiál v I. až III. polohe naučenými prstokladmi podľa prebraných stupníc,
Hra v polohách a medzipolohové výmeny.	- demonštrujú plynulé prechody do vyšších polôh podľa stupňa vyspelosti a individuálnych dispozícií,
Détaché, legato, staccato a portamento.	- aplikujú v hre technické spôsoby détaché, legato, pizzicato, staccato, portamento,
Sláčiková technika.	- prispôbia dĺžku sláčika podľa technického spôsobu hry, tempa a dynamiky,
	- dokážu určiť tóninu, takt, tempo a použité

Analýza interpretovanej hudobnej skladby.	hudobno – výrazové prostriedky v hranej skladbe z notového zápisu,
Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma.	- rozpoznávajú diely a charakteristické znaky malej piesňovej formy alebo iných interpretovaných skladieb,
Triola, bodkovaný rytmus, synkopa.	- zahrajú rytmicky správne triolu, synkopu, noty s bodkou,
Hudobná literatúra pre kontrabas.	- majú prehľad o uplatnení kontrabasu v rôznych štýloch a žánroch,
Dynamické, výrazové čítanie žiaka a jednoduché frázovanie.	- rozlíšia rozdiely v interpretačnom štýle kontrabasovej hry v ľudovej, populárnej a klasickej hudbe,
Počúvanie hudobných skladieb s uplatnením kontrabasu so zameraním na osvojenie interpretačných poznatkov.	- aplikujú počas interpretácie okrem výrazových prostriedkov predpísaných v notovom zápise aj prostriedky vyjadrujúce vlastnú predstavu skladby a frázovanie,
Verejné vystúpenie.	- preukážu svoje schopnosti na verejnom vystúpení v sólovej alebo súborovej hre,
Výchova mladého percipienta hudby a interpreta.	- interpretujú prednesový materiál spamäti,
Hra spamäti.	- dodržia rytmus a melodické vedenie hlasu v súhre,
	- demonštrujú zásady kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach ako percipienti hudby i jeho interpreti,
	- aplikujú znalosti výrazových prostriedkov a vlastné improvizá.
Tvorivé hudobno – didaktické hry.	

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické čítanie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudovanú skladbu aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

František Hertl: Škola hry na kontrabase

Vladimír Hora: Škola hry na kontrabase v jazzových a tanečných súboroch

František Hertl: Na basu rýchle a správne

J.Eichstädt: Szkola na kontrabase
Etudy: Poradowski, Hertl, Černý, Sláma atď.
C. Flesch: Scale system
Výber zo skladieb (Gajdoš, Pichlík atď.)

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 durová a 1 molová jedooktávová stupnica s príslušnými tonickými kvintakordmi v rovnomernom tempe zvoleným technickým spôsobom hry,
- 1 etuda, alebo technické cvičenie,
- 1 prednesová skladba.

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v oblasti hudobná teória, dejiny hudby, harmónia a hudobná estetika. Ovláda interpretáciu na hudobnom nástroji v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyzologickými dispozíciami.

Má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia. Je schopný systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej interpretácie. Teoretické poznatky konfrontuje s praktickými interpretačnými činnosťami. Používa IKT pri poznávaní hudobnej literatúry svojho nástroja, vizuálne a sluchové poznatky dokáže aplikovať počas vlastnej interpretácie. Ovláda technickú a interpretačnú zložku počas hudobného prejavu. V spolupráci s učiteľom dokáže analyzovať a následne reprodukovať zapísaný notový text. Rozumie hudobno – výrazovým, technickým a artikulačným označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry. Dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie. Pozná pravidlá kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach a umeleckej prezentácie. Výsledky svojej práce preukazuje na verejnosti. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a rovesníkov. Verbálne vyjadruje vlastné pocity a postrehy z vnímania hudobného diela.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia
1. ročník

Študijné zameranie	Hra na kontrabase
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	11
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba - 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Rozširovať rozsah do tretej polohy a druhej medzipolohy. Využívať možnosti zaraďovať žiakov do školských orchestrov a súborov alebo iných amatérskych skupín. Postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam. Takýto

komplexný prístup môže rozvinúť aj dosť skromné hudobné či intelektuálne schopnosti dieťaťa.

OBSAH:

- dôkladne preberať výmeny polôh,
- dbať na čistú intonáciu - hlavne výmena do druhej medzipolohy,
- zdokonaľovať techniku vedenia sláčika,
- smyky – legato cez struny, detaché, legato, staccato,
- začať s nácvikom vibrata, snažiť sa o dosiahnutie zosilnenia a kvality tónu,
- zoznamovať sa s notovým písmom, hra podľa nôt, hra orchestrálnych partov,
- komplexne formovať hudobno-interpretačné myslenie, nadobúdať základ rôznych hudobno výrazových prostriedkov,
- rozvoj hudobnej pamäte,
- prebúdať elementárne harmonické cítenie a prvky improvizácie,
- používať pri výučbe hru z listu, pri žiakoch orientovaných na tanečnú hudbu tiež hru z akordických značiek.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hrací aparát.	- demonštrujú uvoľnený a prirodzený postoj (posed),
Technika hry sláčikom.	- koordinujú samostatne pohyby oboch rúk pri zvýšenej technickej úrovni hry,
Tvorba tónu.	- kontrolujú uvoľnenosť hracieho aparátu a odstraňujú zbytočné pohyby,
Hra v polohách, medzipolohová výmena.	- docielia dynamicky rovnomerné a uvoľnené vedenie sláčika po strunách,
	- demonštrujú hladkú výmenu sláčika pri žabke, špičke a v iných jeho častiach aj v legátovej hre,
	- regulujú kvalitu tónu pri nasadení sláčika a hre vo vyšších polohách,
	- interpretujú intonačne čisto a rytmicky presne v hraných polohách v rýchlejších tempách v rozsahu po Vpolohu alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka,
	- orientujú sa v tónovom usporiadaní na hmatníku v rozsahu I. až V. polohy na všetkých strunách,
Notopis v basovom kľúči v rozsahu I. až V. polohy.	- pohotovo čítajú noty v basovom kľúči, poznajú ich umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom v nacvičovaných polohách,
	- demonštrujú plynulú výmenu medzi

Diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy, prednesové skladby.	polohami na všetkých strunách s rozsahom do IV. až V. polohy alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka, - interpretujú stupnice, etudy a skladby v rozsahu I. až V. polohy, - budujú si cit a používajú potrebnú silu v ľavej ruke pre dohmat strún na hmatníku v rozsahu I. až V. polohy,
Intonačná čistota a kvalita tónu.	- regulujú kvalitu tónu v doposiaľ prebraných hudobno-výrazových prostriedkoch a technických spôsoboch hry,
Vibráto.	- reprodukovujú prípravné cvičenia pre osvojenie vibráta,
Hudobná literatúra pre kontrabas.	- majú prehľad o známych hudobných dielach klasickej a súčasnej hudby s uplatnením kontrabasu,
Analýza hudobnej skladby. Ladenie kontrabasu.	- definujú tému v interpretovaných skladbách, - naladia kontrabas pomocou prirodzených flažoletov v piatej polohe, - zahrajú zložitejšie rytmické útvary, - rozlíšia v skladbe ligatúru, predtaktie, - rozpoznajú sluchom interval veľkej a malej sekundy aj v hlbších registroch nástroja, - demonštrujú náladu a charakter interpretovanej skladby správnym frázovaním, využívaním farebných tónových, dynamických odtieňov, artikuláčnych prostriedkov a agogiky,
Ligatúra, predtaktie. Hlbšie registre hudobného nástroja.	- vnímajú počúvanú hudobnú skladbu ako prostriedok osvojovania a zvyšovania úrovne vlastnej interpretácie,
Hudobno-výrazové prostriedky.	- naštudujú samostatne jednoduchú skladbu, orchestrálne party, - prezentujú interpretačné schopnosti na koncertných vystúpeniach v sólovej, komornej, či súborovej hre, - interpretujú prednesový materiál spamäti, - preukazujú schopnosť suverénnej interpretácie basových liniek v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre, - interpretujú rytmicky správne v štvrt'ovom, osminovom a polovom takte, - interpretujú skladby z nižších ročníkov a jednoduché orchestrálne party z listu, - uplatňujú doposiaľ naučené interpretačné prostriedky pri improvizácií, - doplnia chýbajúci melodický alebo rytmický úsek v hudobnej skladbe, - vytvoria rytmický sprievod v určenom štvrt'ovom, osminovom, šestnástinovitom takte s využitím doposiaľ naučených zložitejších
Štúdium hudobnej skladby s porozumením.	
Percepcia.	
Systematická a racionálna samostatná príprava. Prezentácia na verejnosti.	
Hra spamäti. Basová linka.	
Metrum a rytmus.	
Hra z listu.	
Hudobná tvorivosť.	

	rytmických útvarov, - prácas melodickým úsekom: využitie doposiaľ osvojených výrazových prostriedkov.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudované skladby aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

František Hertl: Škola hry na kontrabase
Vladimír Hora: Škola hry na kontrabase v jazzových a tanečných súboroch
František Hertl: Na basu rýchle a správne
J.Eichstädt: Szkola na kontrabase
Etudy: Poradowski, Hertl, Černý, Sláma atď.
C. Flesch: Scale system
Výber zo skladieb (Gajdoš, Pichlík atď.)

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na kontrabase
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Fúdobá hudba, hra v fúdobom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	11
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Fúdobá hudba - 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)

Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Rozširovať rozsah do štvrtej, piatej polohy. Pri niektorých žiakoch možnosť zaviesť do výučby kombináciu kontrabas – bezpražcová basová gitara. Postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam. Takýto komplexný prístup môže rozvinúť aj dosť skromné hudobné či intelektuálne schopnosti dieťaťa.

OBSAH:

- zdokonaľovať pohybovosť a uvoľnenosť pri výmene polôh,
- dbať na čistú intonáciu /hlavne výmena do IV. polohy/,
- stále zdokonaľovať hru pravou rukou, dobre zvládnuť všetky smyky, dôležité pre hru v orchestroch,
- smyky – legato cez struny, detaché, staccato, spiccato,
- zlepšovať hru vibrata, snažiť sa o dosiahnutie zosilnenia a kvality tónu,
- zoznamovať sa s notovým písmom, hra podľa nôt, hra orchestrálnych partov,
- komplexne formovať hudobno-interpretáčne myslenie, nadobúdať základ rôznych hudobno-výrazových prostriedkov,
- rozvoj hudobnej pamäti,
- prebúdať elementárne harmonické cítenie a prvky improvizácie,
- používať pri výučbe hru z listu, pri žiakoch orientovaných na tanečnú hudbu tiež hru z akordických značiek,
- plynulá hra v každom zvolenom tempe.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hrací aparát. Technika hry na nástroji.	- koordinujú činnosť oboch rúk pri hre technicky náročnejších skladieb, - regulujú ťah a prispôbujú tlak na sláčik za účelom dosiahnutia vyrovnanej intenzity tónu,

Tvorba kultivovaného tónu. Hra v polohách a polohové výmeny. Dvojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy. Artikulácia rytmických hodnôt. Kvintoly, sextoly, veľké trioly, iné náročnejšie rytmické útvary. Kombinovaný rytmus a metrum. Basová linka. Hra z listu. Akordické značky. Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu. Hudobno – výrazové prostriedky. Prednesová stránka hry. Farba tónu. Individuálny interpretačný prejav. Hra spamäti. Hudobná tvorivosť.	- regulujú čistotu intonácie a kvality tónu počas hry, - interpretujú hudobný materiál v rozsahu po VIII. polohu, - aplikujú zručnosti nadobudnuté pri nácviku prstokladovo zložitejších dvojoktávových diatonických stupníc a rozložených akordov, náročnejších technických cvičení a etúd pri štúdiu prednesových skladieb, - dokážu správne zadeľovať sláčik pri artikulácii rytmických hodnôt v rámci metra počas hry, - interpretujú technické cvičenia, etudy a skladby zamerané na správnu artikuláciu náročnejších rytmických útvarov a zložitejších technických spôsobov hry, - flexibilne reagujú na rytmické zmeny a zmeny metra počas skladby, - tvoria jednoduché basové linky ku nenáročným piesňam z oblasti klasickej, popovej alebo jazzovej hudby, popr. Iného hudobného žánru, - zahrajú skladby nižších ročníkov z listu, - interpretujú podľa akordických značiek, - majú prehľad o hudobnej kultúre a tradíciách svojho mesta, - demonštrujú kvalitný kontrabasový tón v hraných pasážach, širokú škálu dynamických odtieňov, správne frázovanie, kantilénu a agogiku v prednesových etudách a skladbách, - prispôbujú farbu tónu charakteru hraného úseku v skladbe, - uplatňujú v hre vlastný osobitý výrazový prejav prejav podľa emocionálneho cítenia skladby, - interpretujú prednesové skladby na vyššej úrovni spamäti, - aplikujú počas interpretácie prvky improvizácie a tvorivosti, - uplatňujú fantáziu a kreativitu počas improvizácie v ľudových piesňach alebo jednoduchých skladbách, - aplikujú melodické ozdoby ako prostriedok improvizácie, - experimentujú s farebnými odtieňmi tónu.
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudované skladby aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

František Hertl: Škola hry na kontrabase

Vladimír Hora: Škola hry na kontrabase v jazzových a tanečných súboroch

František Hertl: Na basu rýchle a správne

J.Eichstädt: Szkola na kontrabase

Etudy: Poradowski, Hertl, Černý, Sláma atď.

C. Flesch: Scale system

Výber zo skladiel (Gajdoš, Pichlík atď.)

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na kontrabase
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri Hudobná náuka
Učebný plán	11
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba - 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Rozširovať rozsah do tretej medzipolohy a šiestej polohy. Komplexne formovať hudobno-interpretáčne myslenie, nadobúdať základ rôznych hudobno-výrazových prostriedkov. Viest' žiaka k spájaniu teoretických vedomostí do praxe hry na kontrabase. Tento prístup rozvinie hudobné, teoretické a intelektuálne schopnosti dieťaťa.

OBSAH:

- zdokonaľovať pohybovosť a uvoľnenosť pri výmene polôh,
- dbať na čistú intonáciu do šiestej polohy,
- stále zdokonaľovať hru pravou rukou, dobre zvládnuť všetky smyky, dôležité pre hru v orchestroch,
- smyky – legato cez struny, detaché, staccato, spiccato, pizzicato,
- zlepšovať hru vibrata, snažiť sa o dosiahnutie zosilnenia a kvality tónu,
- zoznamovať sa s notovým písmom, hra podľa nôt, hra orchestrálnych partov,
- rozvoj hudobnej pamäte,
- prebúdať elementárne harmonické cítenie a prvky improvizácie,
- používať pri výučbe hry z listu, pri žiakoch orientovaných na tanečnú hudbu tiež hru z akordických značiek,
- naučiť žiaka používať akcent, forzato, sforzando.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Technika hry sláčikom.	- samostatne kontrolujú uvoľnenosť a pravidelnosť pohybov pravej ruky pri hre technicky náročnejšieho hudobného materiálu,
Dvojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby.	- interpretujú stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby zamerané na zvyšovanie úrovne flexibility pravej ruky so zreteľom na uvoľnenosť a pravidelnosť pohybov pri hre,
Polohové výmeny a hra v polohách.	- sústredia sa počas polohových výmen na čistú intonáciu a formovanie postavenia ľavej ruky vo vyšších polohách,
	- demonštrujú intonačne čisto a plynule nacvičené polohové výmeny v rozsahu minimálne do X, polohy, alebo aj do XII. polohy podľa individuálnych dispozícií,
	- aplikujú prstoklady a hmaty prebraných

Prstoklad, hmatová istota.	dvojoktávových diatonických stupníc a rozložených akordov,
Uplatnenie kontrabasu v súčasnosti.	- majú poznatky o využití kontrabasu v rôznych žánroch súčasnosti,
Analýza hudobnej skladby.	- analyzujú samostatne formálnu stavbu a využité hudobné prostriedky v hraných skladbách alebo v skladbách určených k seba vzdelávaniu,
Intonačná čistota a kvalita tónu.	- samostatne regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu,
Rytmus, metrum.	- artikulujú precízne rytmické hodnoty v rámci metra,
Artikulácia rytmických prvkov a úsekov.	- interpretujú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary a úseky s náročnejším kombinovaným rytmom úseku v skladbe,
Percepcia hudobného diela.	- formujú vlastný interpretačný štýl aplikovaním poznatkov a zručnosti získaných počúvaním skladieb pre kontrabas počas hry,
Interpretácia.	- znázorňujú charakter skladby dôsledným frázovaním, využitím širokej škály dynamických odtieňov, tónovej farebnosti vibráta, agogiky a ďalších hudobno – výrazových prostriedkov,
Hudobno – výrazové prostriedky.	- aplikujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru hraných úsekov,
Vibrato.	- vedia prejaviť vlastné emócie počas hry,
Individuálny prejav.	- ohodnotia vlastný interpretačný výkon,
Analýza interpretácie.	- interpretujú na vyššej technickej a hudobno – výrazovej úrovni hudobný materiál,
Interpretácia na vyššej úrovni.	- podriaďujú sa spoločnému zneniu s inými hudobnými nástrojmi, interpretujú súborových alebo orchestrálnych partov,
Súborové a orchestrálne party.	- interpretujú z listu hudobný materiál nižších ročníkov,
Hra z listu.	- uplatňujú vlastné kreatívne a improvizáčne schopnosti počas individuálneho alebo spoločného muzicírovania,
Hudobná tvorivosť.	- transponujú piesne a jednoduché skladby do iných tónimn podľa sluchu,
Transpozícia.	- uplatňujú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato a iné) a výrazové možnosti počas tvorivej práce s témou.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudované skladby aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

František Hertl: Škola hry na kontrabase
 Vladimír Hora: Škola hry na kontrabase v jazzových a tanečných súboroch
 František Hertl: Na basu rýchle a správne
 J.Eichstädt: Szkola na kontrabase
 Etudy: Poradowski, Hertl, Černý, Sláma atď.
 C. Flesch: Scale system
 Výber zo skladiel (Gajdoš, Pichlík atď.)

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na kontrabase
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Učebný plán	11
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba - 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Upresňovať výmeny do siedmej polohy a rozširovať rozsah do palcových polôh. Viest' žiaka k samostatnosti pri hre, vedieť správne pochopiť hudobné dielo, rýchlo reagovať na notový zápis a vnímať dynamické značky a správne ich predviesť. Vedieť zúžitkovať všetky vedomosti a správne ich využívať v sólovej hre, či ako hráč v nejakom umeleckom kolektíve.

OBSAH:

- dbať na čistú intonáciu do siedmej polohy a vyššie,
- stále zdokonaľovať hru pravou rukou a zvládnuť ďalšie smyky, ktoré môžeme využiť pri hre v rôznych hudobných zoskupeniach,
- zoznámiť žiaka s flažoletmi,
- zdokonaľiť hru vibrata, snažiť sa o dosiahnutie zosilnenia a kvality tónu,
- hra orchestrálnych partov z listu,
- viesť a spájať hudobnú myšlienku do celkov,
- stále rozvíjať harmonické cítenie a prvky improvizácie,
- príprava na absolventské skúšky.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hrací aparát. Výmeny polôh a hra v polohách. Tvorba tónu. Prstoklad s používaním tretieho prsta. Dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby. Technické spôsoby hry. Interpretácia.	- dokážu koordinovať pohyby celého hracieho aparátu pri interpretácii náročnejšieho hudobného materiálu, - regulujú intonačnú čistotu a kvality tónu v osvojených polohových výmenách a hre v polohách, - reprodukovujú hudobný materiál zameraný na polohové výmeny medzi základnými a palcovými polohami, - interpretujú v rozsahu prvej, prípadne druhej palcovej polohy, - aplikujú prstoklad s používaním tretieho prsta od X. polohy, - interpretujú na vyššom stupni vyspelosti dvojoktávové durové a molové stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby, - demonštrujú artikulačne zreteľne a kvalitným tónom technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, martelé a ich kombinácie, - aplikujú vedomé cítenie hudobných fráz, kvalitný tón, progresívnu dynamiku, farbu tónu, agogiku a ďalšie hudobno – výrazové prostriedky v prednesových etudách

Pizziato. Čítanie notového zápisu. Analýza hudobnej skladby. Špecifické interpretačné prvky a prostriedky. Individuálny interpretačný prejav. Hudobný materiál podľa intelektu a záujmu žiaka. Skupinová interpretácia. Hra z listu. Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba pre kontrabas. Analýza interpretačného výkonu. Transpozícia. Hra walking bass v 12-taktovej forme blues (žiaci, ktorí sa zaujímajú o jazz). Latentná harmónia v improvizácií basových partov, napr. vo folklóre. Práca s témou: technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, príp. iné). Variácie na rytmické modely. Samostatné štúdium.	a skladbách predpísané v notovom materiáli, - použijú druh pizzicato v závislosti od interpretovaného štýlu, - spájajú čítanie nôt s vybavením si miesta na hmatníku a hrajúceho prsta, - analyzujú použité hudobno – výrazové prostriedky v interpretovanej skladbe, - rozlíšia osobitosti interpretácie výrazových prvkov charakteristických pre jednotlivé štýlové obdobia so zameraním sa na svoj prednes a uplatňujú ich počas hry, - formujú vlastný interpretačný štýl počúvaním hudobných skladieb rôznych žánrov s uplatnením kontrabasu, - uplatňujú rôzne druhy vibráta, progresívnu dynamiku, farebné odtiene tónu a agogiku pri vyjadrovaní vlastných hudobných predstáv v skladbe, - preukážu hudobné kompetencie v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre nielen interpretáciou skladieb klasickej hudobnej literatúry, - uplatňujú hru z listu aj v rámci súhry s iným hudobným nástrojom, - majú prehľad o slovenských hudobných skladateľoch a ich tvorbe alebo minimálne interpretovaných skladieb, - dokážu porovnať interpretačné výkony vlastné i iných, vysloviť a zdôvodniť svoj názor, - transponujú jednoduché skladby (piesne) podľa sluchu do iných tónin, - uplatňujú prvky improvizácie pri vytváraní basových partov, napr. vo folklóre, - aplikujú kreatívne nápady v interpretácií hudobnej skladby, - aplikujú efektívne nácvikové spôsoby počas samostatnej domácej prípravy, - preukážu hudobné kompetencie potrebné pre pokračovanie v štúdiu na II. stupni, na str. školách pedagog. zamerania alebo pre pôsobenie v záujmovej umeleckej činnosti.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedomeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudovanú skladbu aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

František Hertl: Škola hry na kontrabase
Vladimír Hora: Škola hry na kontrabase v jazzových a tanečných súboroch
František Hertl: Na basu rýchle a správne
J.Eichstädt: Szkola na kontrabas
Etudy: Poradowski, Hertl, Černý, Sláma atď.
C. Flesch: Scale system
Výber zo skladieb (Gajdoš, Pichlík atď.)

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 prednesová skladba,
- 2 charakterovo odlišné skladby.

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia má schopnosť logicky uvažovať, ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyzologickými dispozíciami. Je oboznámený so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, slovenskou ľudovou tradíciou ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku. Má prehľad o umeleckých zoskupeniach svojho mesta a regiónu, dokáže rozlíšiť charakteristické znaky regionálneho folklóru. Pozná slovenských hudobných skladateľov a ich tvorbu. Zaraďuje skladby slovenských autorov do svojho repertoáru. Orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre sláčikové nástroje so zameraním na svoj vlastný hudobný nástroj. Teoretické poznatky z hudobnej vedy dokáže využiť pri štúdiu a interpretácii skladieb. Uplatňuje informačno-komunikačné technológie pri štúdiu hudobného materiálu. Počas interpretácie spája všetky získané technické, hudobno – výrazové a interpretačné schopnosti a zručnosti, dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu, speje k intonačnej a rytmickej sebakontrola. Aplikuje všetky doposiaľ osvojené interpretačné prostriedky a možnosti hudobného nástroja na vyjadrenie vlastných emócií a predstáv počas interpretácie. V rámci sebareflexie vie verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a iných interpretov a zdôvodniť podstatu svojho názoru.

Nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu.

15.8 HRA NA KEYBOARDE

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Študijné zameranie Hra na keyboarde sa stalo populárnym na základných umeleckých kolách. Tento nástroj, ktorý sa teší rastúcej obľube, nám ponúka široké možnosti jeho využitia. Je veľmi dôležité, aby príslušný systém výučby zodpovedal možnostiam tohto nástroja a želaniam a očakávaniam žiakov. Predpokladom úspešnej práce so žiakom je predovšetkým kvalitná a fundovaná príprava učiteľa (praktické ovládanie nástroja, znalosť harmonických značiek, funkčnej harmónie, modálnej harmónie, predstava hry v jednotlivých štýloch). Bez týchto znalostí nemôže byť výučba hry na keyboarde plnohodnotná. Najdôležitejším momentom pri formovaní kladného vzťahu žiaka k hudbe a hudobnému nástroju sú jeho prvé kontakty s hudbou prostredníctvom pedagogického zamestnanca. Preto je potrebné už od začiatku štúdia venovať pozornosť predpokladom žiaka (fyzickým, psychickým) pre hru na nástroji a citlivým prístupom tieto predpoklady rozvíjať. Výučba hry na keyboarde v sebe integruje hru s automatickým sprievodom, polyfónnu hru, kolektívnu hru, aranžovanie skladieb a improvizáciu, ktoré by mal žiak zvládnuť počas štúdia. Učivo vyberá učiteľ podľa psychofyziologicalkých daností a individuálnych predpokladov žiaka.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Poznatky z vyučovacieho procesu potvrdzujú, že vyučovanie hry na keyboarde sa v súčasnosti uberá rôznymi smermi. Vzhľadom na niekoľkoročné skúsenosti pedagógov sanám javí ako najvhodnejší ten, ktorý vychádza z čiastočného prepojenia klavírných osnovs bohatými možnostami, ktoré poskytuje tento moderný nástroj. Pritom musíme mať na pamäti, že tieto dva nástroje nemožno porovnávať, pretože vo svojej podstate sú úplne odlišné. Absolventi by mali byť schopní tvoriť hudbu vo vlastnom štýle.

Štandardná hudba, ktorej výrazovými prostriedkami sú melódia, harmónia a rytmus, nevzniká náhodne, ale riadi sa určitými pravidlami. Poznávať tieto pravidlá, popísať a roztriediť hudobný materiál využiteľný v modernej populárnej hudbe je práve to, o čo sa budeme usilovať na I. stupni základného štúdia.

Na II. stupni základného štúdia ďalej rozvíjame už nadobudnuté znalosti a snažíme sa pochopiť systém, vďaka ktorému vieme zahráť „správne noty na správnom mieste“. Pilierom tohto systému je vzájomný vzťah medzi stupnicami (melódiou) a akordami (harmóniou). Jeho pochopenie je nutné pre kompozíciu, aranžovanie a improvizáciu, ktorá sa uplatňuje v jazze, rocku a v modernej populárnej hudbe. Toto štúdium bude pre interpretov veľmi prospešné, lebo sa budú môcť lepšie orientovať v diele, keď pochopia jeho štruktúru.

Pri kúpe hudobného nástroja (keyboardu) odporúčame dodržať tieto zásady:

- rozsah nástroja minimálne 5 oktáv
- klaviatúra s dynamickou citlivosťou
- pedál (hold)
- klavírová stolička
- stojan pod nástroj

Prípravné štúdium

Študijné zameranie	Hra na keyboarde
Predmet	Príprava ku hre na nástroji
Ročník	Prípravné štúdium
Časový rozsah výučby	0,5 hod. týždenne v 2. polroku prípr. štúdia
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Vzbudiť u detí záujem o hudbu, naučiť ich počúvať a prežívať ju. Vyučovanie viesť hrovou formou a využívaním zásady názornosti. Preto je potrebné už od začiatku štúdia venovať pozornosť predpokladom žiaka (fyzickým, psychickým) pre hru na nástroji a citlivým prístupom tieto predpoklady rozvíjať. Výučba hry na keyboarde sa opiera najmä o hru melódií (ľudových i umelých) s automatickým sprievodom, čiastočne i polyfónnu a kolektívnu hru.

OBSAH :

- oboznámenie žiaka s hudobným nástrojom,
- schopnosť orientovať sa na bielych a čiernych klávesách,
- využívanie základných funkcií (Star-Stop, Display, Voice (+, . Style, mód Normal, Demo, Intro),
- vytváranie a upevňovanie základných hudobných návykov – postavenie ruky, sedenie (postoj), rozvoj intonačnej predstavivosti,
- rozvíjanie rytmického cítenia (vyklopanie C, $\frac{3}{4}$, $\frac{2}{4}$ taktu, polová nota s bodkou, počúvanie jednoduchých rytmických štýlov – Pops, Polka, Valčík),
- možnosť hry z nôt.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení prípravného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Oboznámenie žiaka s hudobným nástrojom. Vytváranie a upevňovanie základných hudobných návykov – správne sedenie, postavenie ruky, orientácia na klávesnici. Hra jednoduchých ľudových piesní, riekaniek. Rytmizácia a melodizácia riekaniek. Spôsoby hry na keyboarde – non legato, každou rukou zvlášť podľa sluchu a podľa notového zápisu. Počúvanie jednoduchých rytmických štýlov – pop, valčík, polka. Prstové cvičenia Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. Základ rôznych klavírnych výrazových prostriedkov. Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu. Rozlišovanie durového a molového tónorodu. Základy hudobných foriem – jednoduchá, dvojdielna. Rozvíjanie rytmického cítenia (vyklopanie 4/4, 3/4, 2/4 taktu, polová nota s bodkou). Určovanie nálady, tempa, dynamiky skladieb. Základy elementárnej melodickej a rytmickej improvizácie.	- demonštrujú svoje hudobné dispozície, - používajú základy návykov pri hre na hudobnom nástroji a základy správneho použitia hracieho aparátu, - reprodukovujú riekanky, detské hry, hádanky, - zahrajú podľa sluchu – jednoduché krátke melodické fragmenty, - interpretujú ľudovú pieseň jednou rukou, striedaním rúk – non legato, - rozpoznávajú jednoduché rytmické štýly – pop, polka, valčík, - reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, - zvládnu základné technické prstové cvičenia, - aplikujú elementárne hudobno – výrazové prostriedky, - rozlišujú vedome silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, - rozpoznávajú sluchovo durový a molový tónorod - určujú elementárne harmonické zmeny, - rozpoznávajú jednoduchú dvojdielnu hudobnú formu, - aplikujú elementárne prvky improvizácie pri elementárnom muzicírovaní.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Postupne získať záujem žiaka o nástroj, vzbudiť lásku k hudbe.

Hudobná literatúra:

Z. Böhmová, A.Grünfeldová, A.Sarauer: Klavírna škola pre začiatočníkov
V. Patejdl: Klávesová škola Casio

B. Spáčil: Hrajeme s Yamahou
 A. Benthein: Nová škola hry na keyboarde
 M. Kurteva: 1. a 2. diel
 Hudobný zošitok (pre PŠ) – riekanky a ľudové piesne

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Zahrajú 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

1. ročník

Študijné zameranie	Hra na keyboarde
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	3
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Cieľom predmetu je naučiť žiakov, že invenčný umelec a interpret môže pomocou elektronických systémov vytvárať veľmi kvalitnú hudbu, ktorá nemusí byť používaná k masovej prezentácii banality. Vzbudiť u detí záujem o hru na nástroji, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a vytvárať. Najdôležitejším momentom pri formovaní kladného vzťahu žiaka k hudbe a hudobnému nástroju sú jeho prvé kontakty s hudbou prostredníctvom pedagóga. Preto je potrebné už od začiatku štúdia venovať pozornosť predpokladom žiaka (fyzickým, psychickým) pre hru na nástroji a citlivým prístupom tieto predpoklady rozvíjať. Výučba hry na keyboarde v 1. ročníku sa opiera najmä o hru melódií (ľudových i umelých) s automatickým sprievodom, čiastočne i polyfónnu a kolektívnu hru.

OBSAH:

- legato, tenuto, staccato, dynamika, frázovanie,
- podkladanie palca – (príprava k hre stupníc),
- hra durových stupníc do dvoch # a b – protipohybe (tonický kvintakord),
- dodržiavanie klavírneho prstokladu,
- stupnica a mol harmonická, melodická,
- hra jednoduchých ľudových piesní s využitím harmonických funkcií (T,D),
- sluchová orientácia v nástrojoch Clavi, String, Drum-Perkussion,
- orientácia v základných akordických značkách (C, F, E, ...)

STUPNICE – AKORDY:

Stupnice: C, G, D, A, F v rozsahu jednej oktávy pravou a ľavou rukou zvlášť,

Akordy: základný kvintakord pravou rukou harmonicky, melodicky,

U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:

Stupnice: durové prvého radu pravou a ľavou rukou zvlášť,

Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základy durových stupníc každou rukou zvlášť a spolu v protipohybe, tonický kvintakord. Hra podľa notového zápisu v husľovom kľúči, hra jednoduchých cvičení zvlášť, hra jednoduchých cvičení spolu, hra v basovom kľúči s použitím ľavej ruky. Používanie základných funkcií keyboardu: využívanie jednoduchých funkcií keyboardu (Start, Stop, Voice, Style, tempo +/-, Intro, Ending, Volume). Zvládnutie skladieb: jednoduché skladby polyfonického charakteru. Interpretácia a výraz: hra legato, tenuto, staccato, dynamika, frázovanie. Skladby s rytmickým sprievodom podľa vlastného výberu, možnosť hry akordov v základnej polohe, nepoužívať funkciu Single Finger mode (hra akordu jedným	- zahrajú na elektronickom hudobnom nástroji (ďalej EKN) na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania, - aplikujú poznatky získané z hudobnej náuky, - ovládajú noty na úrovni daného stupňa vzdelania, - identifikujú akordické značky, - vyberajú rytmus podľa predlohy, - používajú správny prstoklad, - rozoznajú základné zvukové vzorky na EKN, - aplikujú základné akordické značky (C,F,G), - aplikujú základné interpretačné prejavy – hra legato, staccato, dynamika, frázovanie, - zahrajú piesne s použitím akordov,

prstom). Hra piesne s použitím akordov: čítanie a hra jednoduchých akordických značiek, hra jednoduchých ľudových a detských piesní s použitím harmonických funkcií T, D.	- interpretujú jednoduché ľudové a detské piesne s využitím prvého a piateho stupňa (T,D).
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudované skladby aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

J. Mašinda: Slovenská klavírna škola
V. Patejdl: Klávesová škola Casio
E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou
A. Benthien: Nová škola hry na keyboarde
F. Emonts: Európska klavírna škola I. diel
M. Kurteva: Klavírna škola pre začiatočníkov 1. a 2. diel
V. Lichnerová: Zahraj mi pesničku
ľudové piesne a prednesové skladby podľa schopností žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži na základnú orientáciu učiteľa a študijný materiál možno variovať podľa pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na keyboarde
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Hudobná náuka
Učebný plán	3
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)

Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Podľa schopností a vyspelosti žiaka sa snaží pedagóg uskutočniť prechod z počiatočného štádia klavírnej hry. Technicky zdokonaľuje základ vytvorený v predošlom ročníku, rozširuje ho a hudobne smeruje od detských pesničiek a skladbičiek k náročnejším pesničkám populárnym, folklórnym a prípadne klasickým skladbičkám. Melódie budú zložitejšie, môže dochádzať k rôznym kombináciám na základe možností nástroja samozrejme vždy podľa vyspelosti žiaka. Vzťah k hudbe treba pestovať na vysokej úrovni, viesť žiak k poznávaniu hodnotných skladieb.

OBSAH:

- rozvoj technickej zručnosti (kantilény) v oboch rukách – nepodceňovať technický rozvoj ľavej ruky,
- ľahšie melodické ozdoby – príraz, nátril, mordent, skupinka,
- zväčšovanie rozpätia rúk (sexty, skoky),
- hra spamäti,
- hudobný materiál z nižších ročníkov používať na hru z listu,
- počiatky viachlasnej hry – polyfónia – (využívanie zvuku organu, čembala ...),
- alla breve, 6/8, 3/8 takt,
- využívanie funkcií (mód Normal, Single Finger, Sustain, Split),
- štúdium rytmov Pops, Mmarch, Polka, Waltz, Country, ...
- stupnice durové a molové súbežne a v protipohybe,
- akordy – tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad – dominantný septakord zväčšený a zmenšený kvintakord,
- orientácia v akordických značkách a ich zápis (Ami, Hmmi, Cmimi, G7, C7, ...)
- pri hre skladieb s akordickými značkami v ľavej ruke viesť žiaka k používaniu obrátov akordov (čo najmenej skokov v ľavej ruke!),
- možnosť používania pedálu (Hold – prepínanie programov),
- nácvik skladieb hudobného klasicizmu a romantizmu,
- využívanie harmonických kadencií k vlastnému sprievodu jednoduchých melódií.

STUPNICE – AKORDY:

Stupnice: durové – C, G, D, A, E, H, F, B v rozsahu jednej oktávy oboma rukami spolu, začiatky hry molovej stupnice.

Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky oboma rukami spolu, molový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky pravou a ľavou rukou osobitne

U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:

Stupnice: durové I. a II. radu cez jednu oktavu spolu, začiatky hry molovej stupnice
 Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky spolu,
 molový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky osobitne pravou a ľavou rukou.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výber zvukových vzoriek (VOICE), výber štýlu (STYLE). Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop. Durové stupnice do 2# a 2b a molové stupnice do 2# a 2b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, malý rozklad. Jednoduchá skladba s prvkami polyfónie – melodická linka v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyoboardu (organ, čembalo). Jednoduché detské piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a základných technických funkcií v min. rozsahu durových a mólových tónin 1# - 1b. Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol) v min. rozsahu tónin 1# - 1b. Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat). Etudy – prstová technika, hra dvojhmátov. Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky. Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk). Jednoduché prednesové skladby.	- vyberajú zvukové vzorky (Voice) a typ hudobného aranžmámu (STYLE), - definujú funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, - reprodukovujú stupnice, akordy a etudy v súlade s obsahovými štandardmi 2.ročníka, - interpretujú jednoduché skladby s prvkami polyfónie s použitím zvukovej banky keyoboardu (organ, čembalo), - interpretujú jednoduché detské piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a základných technických funkcií, - interpretujú tanečné štýly s použitím automatického aranžéra, - rozlišujú hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat), - kontrolujú sa sluchovo pri vlastnej interpretácii, - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti, - interpretujú jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk), - interpretujú jednoduché prednesové skladby,

Rytmické utvory: pravidelný, bodkovaný rytmus. Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii. Tvorba sprievodu k ľudovým piesňam v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (T,D). Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice.	- interpretujú skladby s pravidelnými, bodkovanými rytmickými útvarmi, - interpretujú ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (T,D).
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudované skladby aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

C. Czerny: Etudy, op. 599

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou

E. Spáčil: Vianoce s Yamahou

F. Emonts: Európska klavírna škola I. diel

Ľudové piesne – výber, prednesové skladby podľa vospelosti žiaka.

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na keyboard
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Komorný spev Hudobná náuka
Učebný plán	3
Ročník	tretí

Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Komorný spev – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Rozširovať u žiakov štúdium rozmanitých hudobných žánrov (skladby klasické, populárne a tanečné) podľa schopnosti a záujmu jednotlivca. Rozvíjať u žiaka zmysel pre štýlovú reprodukciu. Orientovať sa v tabuľke ťažších akordov ako sú mólové akordy, septakordy, molové septakordy. Rozvíjať hru z listu a fantáziu s cieľom sledovať prípravu neskoršej improvizácie.

OBSAH:

- rozvoj technickej zručnosti (kantilény) v oboch rukách – nepodceňovať technický rozvoj ľavej ruky,
- ľahšie melodické ozdoby – príraz, nátril, mordent, skupinka,
- zväčšovanie rozpätia rúk (sexty, skoky),
- hra spamäti,
- hudobný materiál z nižších ročníkov používať na hru z listu,
- počiatky viachlasnej hry – polyfónia – (využívanie zvuku organu, čembala ...),
- alla breve, 6/8, 3/8 takt,
- využívanie funkcií (mód Normal, Single Finger, Sustain, Split),
- štúdium rytmov Pops, Mmarch, Polka, Waltz, Country, ...
- stupnice durové a molové súbežne a v protipohybe,
- akordy – tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad – dominantný septakord zväčšený a zmenšený kvintakord,
- orientácia v akordických značkách a ich zápis (Ami, Hmmi, Cmimi, G7, C7, ...)
- pri hre skladieb s akordickými značkami v ľavej ruke viesť žiaka k používaniu obrátov akordov (čo najmenej skokov v ľavej ruke!),
- možnosť používania pedálu (Hold – prepínanie programov),
- nácvik skladieb hudobného klasicizmu a romantizmu,
- využívanie harmonických kadencií k vlastnému sprievodu jednoduchých melódií.

STUPNICE – AKORDY:

Stupnice: durové – C, G, D, A, E, H, F, B v rozsahu jednej oktávy oboma rukami spolu, začiatky hry molovej stupnice.

Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky oboma rukami spolu,
molový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky pravou a ľavou rukou osobitne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výber zvukových vzoriek, výber štýlu. Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Intro/Ending, Sync Start/Stop. Ďalšie funkcie: Tempo, Metronome. Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky. Hudobno – teoretické poznatky v rozsahu vzdelávacích štandardov študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb. Durové stupnice do 3# a 3b a molové stupnice do 3# a 3b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad. Hra akordov s použitím základnej polohy i obrátov (dur, mol) v min rozsahu tónin 2# - 2b. Etudy – hra dvojhmatov a frázovanie. Jednoduchá polyfonická skladba, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo). Hra melodických ozdôb – príraz. Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a mlových tónin 2# - 2b. Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco. Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk). Jednoduché prednesové skladby (menuet).	- vyberajú zvukové vzorky, štýl, - používajú funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Intro/Ending, Sync Start/Stop, - používajú ďalšie funkcie: Tempo, Metronome, - vedia zahrat' inštruktívne skladby na zdokonalenie klavírnej techniky, - reprodukovujú stupnice, akordy a etudy v súlade s obsahovými štandardmi, - interpretujú jednoduché polyfonické skladby, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo), - zvládnu hru melodických ozdôb – príraz, - používajú funkcie Touch, Split, Dual, - interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony, - aplikujú pri hre štýly s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco, - interpretujú jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk), - interpretujú jednoduché prednesové skladby,

Tvorba sprievodu k ľudovým piesňam s použitím T, S, D. Ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD). Rytmické útvary: triola. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock). Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii. Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice.	- používajú základy tvorby sprievodu k ľudovým piesňam s použitím T, S, D, - interpretujú ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD), - reprodukovujú rytmické útvary: triola, - počúvajú základné hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock), - používajú základy transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice, - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudované skladby aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

C. Czerny: Etudy, op. 599

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II diel

E. Hradecký: Hrajeme na klavír podľa akordových značiek

Z. Prušová – Z. Janžurová: S pesničkou u klavíra

Ľudové piesne – výber

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na keyboarde
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Komorný spev

	Hudobná náuka
Učebný plán	3
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	3,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Komorný spev – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED -1B
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Obohatiť žiakov zmysel pre rozmanité hudobné žánre o skladby z latinsko-americkej oblasti, príp. alternatívnu populárnu hudbu (rock, art-rock) podľa jeho záujmu. Orientovať sa v tabuľke ťažších akordov ako sú septakordy s veľkou septimou (maj akordy). Budovať schopnosť improvizácie na vytváraní rôznych foriem hudobnej myšlienky.

OBSAH:

- rozvoj technickej zručnosti (kantilény) v oboch rukách – nepodceňovať technický rozvoj ľavej ruky,
- ľahšie melodické ozdoby – príraz, nátril, mordent, skupinka,
- zväčšovanie rozpätia rúk (sexta, skoky),
- hra spamäti,
- hudobný materiál z nižších ročníkov používať na hru z listu,
- počiatky viachlasnej hry – polyfónia – (využívanie zvuku organu, čembala ...),
- alla breve, 6/8, 3/8 takt,
- využívanie funkcií (mód Normal, Single Finger, Sustain, Split),
- štúdium rytmov Pops, Mmarch, Polka, Waltz, Country, ...
- stupnice durové a molové súbežne a v protipohybe,
- akordy – tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad – dominantný septakord zväčšený a zmenšený kvintakord,
- orientácia v akordických značkách a ich zápis (Ami, Hmmi, Cmimi, G7, C7, ...)
- pri hre skladieb s akordickými značkami v ľavej ruke viesť žiaka k používaniu obrátov akordov (čo najmenej skokov v ľavej ruke!),
- možnosť používania pedálu (Hold – prepínanie programov),
- nácvik skladieb hudobného klasicizmu a romantizmu,
- využívanie harmonických kadencií k vlastnému sprievodu jednoduchých melódií.

STUPNICE – AKORDY:

Stupnice: durové – C, G, D, A, E, H, F, B v rozsahu jednej oktávy oboma rukami spolu, začiatky hry molovej stupnice.

Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky oboma rukami spolu, molový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky pravou a ľavou rukou osobitne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výber zvukových vzoriek, výber štýlu. Funkcie: Split, Dual, Harmony. Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/ off, Start/Stop, Variation, Fill In, Intro/Ending, Sync Start/Stop. Ďalšie funkcie: Transpose, Tempo, Metronome. Hudobno – teoretické poznatky v rozsahu vzdelávacích štandardov študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb. Durové stupnice do 5# a 4b a molové stupnice do 4# a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad. Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol, 7) v min. rozsahu tónin 3#-3b. Etudy – zlepšovanie pasážovaj techniky, hra dvojhmato a frázovanie. Jednoduchá polyfonická skladba, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo). Hra melodických ozdôb – príraz, nátril, mordent. Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, _Harmony v min. rozsahu durových a mólových tónin 3# 3b. Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco, hip-hop a pod. Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk). Jednoduché prednesové skladby (baroko, klasicizmus). Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky.	- ovládajú hru na elektronickom hudobnom nástroji na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania, -aplikujú poznatky získané z hudobnej náuky, - orientujú sa vo vybraných akordoch a akordických spojeniach, poznajú vybrané akordické značky, - zahrajú jednoduché hudobné sprievody k melódií, - venujú sa jednoduchej improvizácii, sú schopní hrať z listu na primeranej úrovni, majú skúsenosť v komornej hre, - orientujú sa prakticky i teoreticky v základných hudobných žánroch tanečnej hudby, vedia ich správne identifikovať, charakterizovať a na primeranej úrovni interpretovať, - definujú základné technické možnosti elektronického klávesového nástroja, orientujú sa vo zvukových vzorkách a rytmoch daného nástroja, ako aj v jeho základných nastaveniach a tieto poznatky sú schopní vzájomne pretaviť prepájať do vlastných interpretačných zámerov, - používajú správne hudobné pojmy a technickú terminológiu vo vzťahu k EKN, - učia sa formou verejných vystúpení

Ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD). Rytmické útvary: triola, synkopa. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock, R&R). Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii. Používanie harmonických kadencií k vlastnému sprievodu jednoduchých melódií. Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice.	prezentovať výsledky svojej práce, - aplikujú rôzne spôsoby, metódy a stratégie učenia sa, - zapájajú sa do skupinových projektov, kde sa učia vzájomnej tolerancii a empatii voči iným žiakom a pedagógom a majú možnosť porovnávať vlastné schopnosti a vedomosti, - posudzujú kriticky svoju prácu a zo získaných poznatkov vyvodzujú závery pre ich všeobecné využitie v budúcnosti, - počúvajú a hodnotia základné hudobné žánre v súlade s obsahovými štandardami, - použijú kadenciuk vlastnému sprievodu jednoduchých melódií, - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti, - transponujú piesne s obsahovými štandardami.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak je čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ – žiak.

Notový materiál:

C. Czerny: Etudy, op. 261
 Z. Prušová – Z. Janžurová: S pesničkou u klavíra
 Kleinová: Album etud II.
 Ľudové, Folkové, Rockové piesne – výber

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 skladba s použitím základných harmonických funkcií (TSD),
- 1 skladba odlišného charakteru.

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

Žiak získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti:
 – rozlišuje charakter skladieb podľa obsahu, nálady a tempa a štýlového obdobia,

- dokáže dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre klavírných skladieb,
- rozpoznáva hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- zvládne interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu,
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých

vyjadrovacích prostriedkov študijného zamerania, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

1. ročník

Študijné zameranie	Hra na keyboarde
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba Hudobná náuka
Učebný plán	3
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	4 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba - 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, rozvíjať orientáciu v harmonickom priestore tónin s viacerými predznamenaniami. Pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, rozvíjať orientáciu v harmonickom priestore tónin s viacerými predznamenaniami, naučiť sa modulovať do príbuzných tónin.

OBSAH:

- vytváranie sluchovej predstavy skladby u žiaka,
- skoky, arpeggio, trilok, tenuto, portamento, tremolo,
- stupnice (všetky durové, molové a stupnica chromatická),
- v siedmom ročníku pristúpiť ku hre stupníc v terciách,
- akordy (štvorhlasný akord s obratmi, malý aj veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi, nonový akord a akordy s pridanou sextou),
- štúdium rytmov swing, blues, gospel, ragtime, disco,
- využívanie zvukových efektov,
- v siedmom ročníku prebrať základy programovania (prípadná práca so sequencerom, využívanie pamäte nástroja),
- hra melódie viachlasne.

STUPNICE A AKORDY:

Stupnice: durové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja), molové harmonické a melodické v rovnom pohybe.

Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky, dominantný septakord s obratmi osobitne.

U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:

Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv

Akordy: hrať ako u nástrojov so SB.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dejiny populárnej hudby (autori, skladby, typické znaky vybraných žánrov populárnej hudby). Parametre EKN – menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume. Durové stupnice do 5# a 4b a molové stupnice do 4# a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu. Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek. Etudy – zlepšovanie techniky pasáži, akordov. Polyfonické skladby z obdobia baroka (Malé prelúdiá) s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo). Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky	- používajú pri hre na nástroji hudobno-teoretické východiská z učiva hudobnej náuky, - reprodukovujú stupnice, akordy, etudy v súlade s obsahovými štandardami, - interpretujú polyfonické skladby z obdobia baroka s použitím zvukovej banky keyboardu, - interpretujú piesne populárnej hudby

a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a molových tónin – 3b - 4#. Hra skladieb tanečných štýlov s použitím automatického aranžéra – džezového obdobia (swing, foxtrot...). Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk: s možnosťou použitia automatického sprievodu, s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodnýpart+basový part basovej línie) Hra jednoduchých skladieb z listu. Ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a molových tónin – 2b - 3#. Hra melodických ozdôb – príraz, nátril, mordent, hra dvojhmatov. Orientácia v akordických značkách (maj 7, 6, dim7). Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk - pravá ruka akord, ľavá ruka bas: vo všetkých obratoch v durových a molových tóninách do 1#-1b, v základnej polohe v durových a molových tóninách do 2b-2#). Hra akordických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango). Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock). Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..). Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja (interného MIDI sequencera). Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.	s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a molových tónin – 3b - 4#, - používajú automatický aranžér pri hre skladieb tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot...), - používajú automatický sprievod, funkciu Split pri interpretácii klavírnej úpravy tanečných piesní, - interpretujú klasické skladby – menuet, - interpretujú ľudové piesne, - ovládajú akordické značky (maj7, 6, dim7), - zvládnu hru kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk, - zahrajú jednoduché skladby z listu, - zahrajú akordické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk, - ovládajú rytmické útvary: podľa študovaných skladieb primeranej náročnosti, - reprodukovujú melodické ozdoby, dvojhmaty, - ovládajú hru akordických figúr v súlade s obsahovými štandardami, - počúvajú a hodnotia v súlade so stanovenými vyučovacími cieľmi základné hudobné žánre, - počúvajú skladby základných hudobných žánrov tanečnej hudby, - kontrolujú sa sluchovo pri počúvaní a vlastnej interpretácii, - vytvoria jednoduchý hudobný aranžmán, - harmonizujú ľudové piesne a jednoduché piesne populárnej hudby.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudovanú skladbu aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

- vlastné úpravy populárnych skladieb,
- klavírne etudy na základe vlastného výberu (Czernyop. 599, Yamaha school a pod.).
- notové materiály populárnych skladieb podľa pedagóga (napr. Mládek – pop. piesne, Šlittr/Suchý, Uhlíř a pod.).

2. ročník

Študijné zameranie	Hra na keyboarde
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba Hudobná náuka
Učebný plán	3
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	4 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba - 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Príprava na samostatné programovanie. Pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, rozvíjať orientáciu v harmonickom priestore tónin s viacerými predznamenaniami. Schopnosť modulovať z tóniny do tóniny na základe poznania ich melodicko-harmonického priestoru. Schopnosť samostatnej práce so zvukovými možnosťami nástroja, kombinovaním, variovaním, striedaním, atď.

OBSAH:

- vytváranie sluchovej predstavy skladby u žiaka,
- skoky, arpeggio, trilok, tenuto, portamento, tremolo,
- stupnice (všetky durové, molové a stupnica chromatická),
- v siedmom ročníku pristúpiť ku hre stupníc v terciách,
- akordy (štvorhlasný akord s obratmi, malý aj veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi, nonový akord a akordy s pridanou sextou),
- štúdium rytmov swing, blues, gospel, ragtime, disco,
- využívanie zvukových efektov,
- v siedmom ročníku prebrať základy programovania (prípadná práca so sequencerom, využívanie pamäte nástroja),
- hra melódie viachlasne.

STUPNICE A AKORDY:

Stupnice: durové a molové stupnice v rovnom pohybe a protipohybe, durové v terciách v pravej

ruke v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja).

Akordy: durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi obidvoma rukami harmonicky a melodicky, dominantný septakord spolu s obratmi harmonicky a melodicky.

U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:

Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe,
durové stupnice v terciách v pravej ruke

Akordy: hrať tak ako na nástroji so SB.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dejiny populárnej hudby (autori, skladby, typické znaky vybraných žánrov populárnej hudby). Menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type.	- používajú pri hre na nástroji hudobno – teoretické východiská z učiva hudobnej náuky, - definujú parametre EKN – Menu Function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice

Durové stupnice do 5-6# a 5b a molové stupnice do 5# a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD. Etudy – zlepšovanie techniky pasáží, skokov, akordov, správne frázovanie, džezové etudy. Polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdia), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo). Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a mólových tónin – 4b-4#. Hra tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latinoamerického (rumba, bossanova, samba...), s použitím automatického aranžéra. Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk: s možnosťou využitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera), s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový part basovej línie). Klasické skladby – sonatina, menuet. Ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a mólových tónin – 3b - 3#. Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7). Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk - pravá ruka akord, ľavá ruka bas: vo všetkých obratoch v durových a mólových tóninách do 1-2# - 1-2b, v základnej polohe v durových a mólových tóninách do 2-3b – 2-3#. Hra melodických ozdôb – príraz, nátril, mordent, obal, skupinka hra dvojhmatov. Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov). Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad).	Volume, Tuning, Reverb Type, - reprodukovujú stupnice, akordy, etudy v súlade s obsahovými štandardami, - interpretujú polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo), - interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcie Split, Dual, Harmony, - používajú automatický aranžér pri hre skladieb tanečných štýlov z džezového obdobia (swing, foxtrot..), latinoamerického (rumba, bossanova, samba...), - používajú hudobný podklad a funkciu Split pri hre tanečných piesní s použitím oboch rúk v klavírnej úprave, - interpretujú klasické skladby – sonatina, menuet, - interpretujú ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a mólových tónin – 3b - 3#, - orientujú sa v akordických značkách (maj7,6,aug7, dim7), - hrajú kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas), - zahrajú jednoduché skladby z listu, - zvládnu hru melodických ozdôb, hru dvojhmatov, - orientujú sa v akordických značkách v súlade s obsahovými štandardmi, - zahrajú kadenciu s použitím oboch rúk, - spájajú akordické sledy formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov), - zahrajú akordické, rytmické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím
--	---

Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock). Počúvanie tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino – amerického. Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.	oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad), - počúvajú základné hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock), - kontrolujú sa sluchovo pri počúvaní a vlastnej interpretácii, - harmonizujú ľudové piesne a jednoduché piesne populárnej hudby.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudované skladby aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

- vlastné úpravy populárnych skladieb
- klavírne etudy na základe vlastného výberu (Czerny op. 599, Yamaha school a pod.)
- notové materiály populárnych skladieb podľa pedagóga (napr. Mládek – pop. piesne, Šlitr/Suchý, Uhlíř a pod.)

3. ročník

Študijné zameranie	Hra na keyboarde
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba Hudobná náuka
Učebný plán	3
Ročník	 tretí
Časový rozsah výučby	4 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba - 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK,

	SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Samostatná práca so zvukovou a rytmickou knižnicou nástroja. Schopnosť kombinovania pred-volených nástrojov. Schopnosť orientácie v harmonickom priestore. Schopnosť modulácie z tóniny do tóniny aj v tóninách s vyšším počtom posuviek. Znalosť rôznych hudobných štýlov a smerov najmä v populárnej hudbe, správna voľba rytmov a nástrojov.

OBSAH:

- vytváranie sluchovej predstavy skladby u žiaka,
- skoky, arpeggio, trilok, tenuto, portamento, tremolo,
- stupnice (všetky durové, molové a stupnica chromatická),
- v siedmom ročníku pristúpiť ku hre stupníc v terciách,
- akordy (štvorhlasný akord s obratmi, malý aj veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi, nonový akord a akordy s pridanou sextou),
- štúdium rytmov swing, blues, gospel, ragtime, disco,
- využívanie zvukových efektov,
- v siedmom ročníku prebrať základy programovania (prípadná práca so sequencerom, využívanie pamäte nástroja),
- hra melódie viachlasne.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Parametre EKN – menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type. Použitie internal memory (interného MIDI sequencera). Durové stupnice do 5# a 4b a molové stupnice do 4# a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD. Polyfonické skladby primeranej náročnosti z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), skladby z kancionálu s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).	- vysvetlia funkcie nástroja v súlade s obsahovými štandardami, - použijú pri hre funkciu internal memory, - dokážu vytvoriť jednoduchý hudobný aranžmán s použitím Internal Memory nástroja (interného MIDI sequencera), - interpretujú polyfonické skladby z obdobia baroka skladby z kancionálu primeranej náročnosti s použitím zvukovej banky keyboardu,

Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min.rozsahu durových a mólových tónin – 4b-4#. Hra skladieb tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..) a latino-amerického s použitím automatického aranžéra. Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk: s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp.MIDI sequencera), s možnosťou využitia funkcie Split. Klasické skladby – sonatína, menuet, ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a molových tónin – 4b-4#. Hra melodických ozdôb – príraz, nátril, mordent, obal, hra dvojhmatov. Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9). Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk: pravá ruka akord, ľavá ruka bas: vo všetkých obratoch v durových a molových tóninách do 2#-2b, v základnej polohe v durových a molových tóninách do 3b-3#. Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov). Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango). Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock). Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického. Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja / interného MIDI sequencera. Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.	- interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony, - zahrajú skladby tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..) a latino – amerického s použitím automatického aranžéra, - používajú hudobný podklad a funkciu Split pri hre skladieb klavírnej úpravy, - interpretujú ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty), - interpretujú klasické skladby – sonatina, menuet, - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti, - hra melodických ozdôb – príraz, nátril, mordent, obal, skupinka hra dvojhmatov, - orientujú sa v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9), - reprodukujú kadenciu TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas), - aplikujú pri hre spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov), - reprodukujú akordické, rytmické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango), - počúvajú základné hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock), - sluchovo sa kontrolujú pri počúvaní a vlastnej interpretácii, - vytvorí jednoduchý aranžmán skladby, - harmonizujú ľudové piesne a jednoduché piesne populárnej hudby.
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudované skladby aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

- vlastné úpravy populárnych skladieb
- klavírne etudy na základe vlastného výberu (Czerny op. 599, Yamaha school a pod.)
- notové materiály populárnych skladieb podľa pedagóga (napr. Mládek – pop. piesne, Šlitr/Suchý, Uhlíř a pod.)

4. ročník

Študijné zameranie	Hra na keyboarde
Predmet	Hra na nástroji, hra z listu Ľudová hudba
Učebný plán	3
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	2,5 hod. týždenne, z toho: Hra na nástroji - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Ľudová hudba - 2 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED -2B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. Ján Dziak
Schválené	1.9.2026

CIELE:

Samostatná práca so zvukovou a rytmickou knižnicou nástroja. Schopnosť kombinovania pred-volených nástrojov. Schopnosť orientácie v harmonickom priestore. Schopnosť

modulácie z tóniny do tóniny aj v tóninách s vyšším počtom posuviek. Znalosť rôznych hudobných štýlov a smerov najmä v populárnej hudbe, správna voľba rytmov a nástrojov.

OBSAH:

- vytváranie sluchovej predstavy skladby u žiaka,
- skoky, arpeggio, trilok, tenuto, portamento, tremolo,
- stupnice (všetky durové, molové a stupnica chromatická),
- v siedmom ročníku pristúpiť ku hre stupníc v terciách,
- akordy (štvorhlasný akord s obratmi, malý aj veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi, notový akord a akordy s pridanou sextou),
- štúdium rytmov swing, blues, gospel, ragtime, disco,
- využívanie zvukových efektov,
- v siedmom ročníku prebrať základy programovania (prípadná práca so sequencerom, využívanie pamäte nástroja),
- hra melódie viachlasne.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Parametre EKN – menu Function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type, Split Point, Time Signature. Použitie Internal Memory (interného MIDI sequencera). Durové stupnice do 6# a 5b a molové stupnice do 5# a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD. Etudy – zlepšovanie techniky pasáží, skokov, akordov, správne frázovanie, džezové etudy. Polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo). Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a mólových tónin – 4b-5#. Hra (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latinoamerického (rumba, bossanova, samba..) s použitím	- definujú parametre EKN – Menu Function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice Volume, Tuning, Reverb Type, Split Point, Time Signature, - ovládajú hru na elektronickom hudobnom nástroji (ďalej EKN) na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania, - identifikujú štandardné akordické značky a vedia ich použiť v praktickej hre, - chápu akordické vzťahy a vedia akordy vhodne spájať, rozvíjajú techniku hry podľa akordických značiek, - harmonizujú jednoduché piesne, - vytvárajú základný 2-hlas (ľudovej) piesne, - interpretujú jednoduché skladby z listu, - interpretujú (klavírne) akordické, rytmické

automatického aranžéra. Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk: s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. Midi sequencera), s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/spríevodný part+basový part basovej línie). Klasické skladby – sonatína, menuet, ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a molových tónin – 4b-5#. Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9, c7/5). Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk: pravá ruka akord, ľavá ruka bas: vo všetkých obratoch v durových a mólových tóninách do 2#-2b, v základnej polohe v durových a molových tóninách do 4b-4#. Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov). Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad, R&R, slowrock...). Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock, R&R). Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického (rumba, bossanova, samba..). Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja/ interného MIDI sequencera. Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.	figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk, - vytvárajú jednoduchý hudobný aranžmán s použitím internej pamäte nástroja (resp. MIDI sequencera s použitím základných funkcií), - používajú samostatne a tvorivo EKN a jeho možnosti, - orientujú sa samostatne v parametroch a nastaveniach EKN, chápu ich vzájomné vzťahy, ako aj dosah na zvukové znenie nástroja, poznajú súvisiacu terminológiu, - orientujú sa teoreticky i prakticky vo vybraných hudobných žánroch (populárnej hudby), - interpretujú klasické skladby v súlade s obsahovými štandardami, - zahrajú kadenciu TSD(D7)s použitím oboch rúk, - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti, - použijú spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu pri automatickom sprievode skladby, - hodnotia pri počúvaní základné hudobné žánre tanečnej hudby, - vytvoria jednoduchý hudobný aranžmán skladby s použitím internal memory nástroja, - harmonizujú ľudové piesne a jednoduché populárne piesne.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkom. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi, správny výber metód a postupov uvedených v odporúčaných materiáloch vzhľadom na individuálne schopnosti žiaka zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni. Žiak predvedie naštudované skladby aspoň raz do roka na verejnom alebo internom koncerte, prípadne na medzitriednej alebo triednej prehrávke.

Notový materiál:

- vlastné úpravy populárnych skladieb,
- klavírne etudy na základe vlastného výberu (Czerny op. 599, Yamaha school a pod.),
- notové materiály populárnych skladieb podľa pedagóga (napr. Mládek – pop. piesne, Šlitr/Suchý, Uhlíř a pod.)

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

- 1 skladba z obdobia baroka alebo kancionál,
- 1 skladba v úprave s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera),
- autorská skladba 20. a 21. storočia.

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Žiak má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom zameraní, interpretuje zložitejšie polyfónne skladby, interpretuje skladby rôznych období, štýlov a žánrov:

- systematizuje komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v hre na klávesových nástrojoch,
- venuje pozornosť rozvoju kultivovaného hudobného interpretačného prejavu,
- venuje pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro-rytmického cítenia,
- získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí,
- je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách,
- rozpoznáva druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám,
- je schopný využívať nadobudnuté teoretické i praktické poznatky a dokáže ich uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať a je schopný primerane reagovať na nové trendy.

Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiak dosiahne v druhej časti nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

15.9 ĽUDOVÁ HUDBA, HRA V ĽUDOVOM ORCHESTRI

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri patrí medzi kolektívne formy vzdelávania, ktoré sa tešia veľkému záujmu žiakov. Ľudová hudba je podstatnou zložkou folklóru. Odhaľuje, udržiava, prezentuje a šíri tradície našej krajiny. V porovnaní s hudbou vážnou je zrozumiteľná takmer všetkým. Umožňuje zažiť radosť zo spoločného muzicírovania, objavovať a prakticky precítiť krásu ľudových piesní a ich úprav, rozširuje umelecké vnímanie, upevňuje národnú identitu.

Žiaci sa prezentujú na koncertných a verejných podujatiach, folklórnych festivaloch a prehliadkach, čo im dodáva sebavedomie a istotu počas vystupovania. Ľudová hudba a hra v ľudovom orchestri spĺňa aj dôležitú sociálnu funkciu, formujú sa a upevňujú priateľské vzťahy medzi hráčmi, ktorých spájajú spoločné záujmy a ciele.

Existuje viacero typov ľudových súborov, orchestrov. Každá škola môže vytvoriť ľudovú hudbu alebo orchester z hudobných nástrojov, ktoré má k dispozícii. Zloženie skupiny závisí tiež od charakteru interpretovaných skladieb. Najrozšírenejšie sú zoskupenia: primáš, prvé a druhé husle, kontra (husle alebo viola, cimbal, akordeón, violončelo, kontrabas), často sú využívané dychové nástroje – flauta alebo klarinet. Okrem klasického inštrumentária sú uplatňované autentické ľudové hudobné nástroje (rôzne druhy píšťal, jednostrunové, dvojstrunové husle, basa, ozembuch,...), ktoré svojím zvukovým zafarbením dotvárajú charakter ľudovej piesne. Interpretovať na nich môžu pokročilejší žiaci sláčikového a dychového oddelenia, ktorí disponujú zodpovednými zručnosťami a schopnosťami. Práca s ľudovým orchestrom si vyžaduje precíznu prípravu. Žiaci sa zoznamujú s folklórnym rozdelením regiónov Slovenska, tiež charakteristickými črtami jednotlivých oblastí, až potom sa môžu orientovať v jednotlivých skladbách. Dôležitým vo vyučovaní tohto predmetu je spev, ktorý by mal byť zastúpený súčasne s interpretáciou. Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri môže spolupracovať so zborom, tanečnou skupinou.

Vyučovanie predmetu ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri sa začína v treťom ročníku prvej časti prvého stupňa základného umeleckého vzdelávania. Pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých. Je prípravou k súhre v amatérskych folklórnych zoskupeniach a vo väčších ľudových orchestrálnych telesách. Môže byť súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ. Predpokladom zaradenia žiaka do ľudovej hudby a orchestra je určitá technická a muzikálna vyspelosť. Cieľom vyučovania tohto predmetu je príprava samostatných, technicky a interpretačne zrelých a pohodových amatérov ľudovej hudby, ktorí sú schopní interpretovať primerane náročné diela ľudového charakteru.

CIELE:

Cieľom hry by malo byť zachovanie, znovu odhaľovanie a odkrývanie ľudových piesní ich interpretácia, folklórne cítenie, osvojenie si viacerých interpretačných – regionálnych štýlov.

Rozvíjať cit pre spoločnú hru, rešpektovať charakteristické funkcie nástrojov podriadenia sa celku.

Výučba by mala paralelne zahrňovať: ľudovú hudbu – pieseň a samostatnú interpretáciu, ktoré sa majú rozvíjať súčasne.

OBSAH:

- nácvik samostatný alebo v spolupráci so spevákmi – sólistami, speváckou skupinou, tanečnou skupinou,
- poznávať ľudové piesne, ich úpravu pre hlasy telesa,
- učiteľ by mal pôsobiť vo funkcii hráčskeho vzoru pre všetkých hráčov a najmä primášov,
- hra prebieha podľa sluchu bez nôt vo folklórnych regiónoch, ktoré sú pôsobiskom a rodiskom detí,
- v ostatných prípadoch je ich potrebné zoznamovať s rôznymi štýlmi folklórnych regiónov aj pomocou úprav, resp. notového záznamu.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Predmet	Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Ročník	tretí, štvrtý
Časový rozsah výučby	2 hod. týždenne (skupinové vyučovanie)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie – ISCED 1B
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hrací aparát.	- aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v ľudovej hudbe, - demonštrujú prirodzený postoj (sedenie) - regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
Regionálne ľudové piesne.	- interpretujú výber regionálnych ľudových

Orientácia žiakov na počúvanie ľudových piesní a ich úprav. Hra unisono. Hudobný materiál: jednohlasné, kánonické ľudové piesne a riekanky. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodická, rytmická a harmonická predstavivosť. Opakovacie znamienka. Analýza piesne. Elementárne chápanie hudobnej logiky v piesni. Interpretácia podľa gest primáša. Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu. Spoločná artikulácia rytmických hodnôt v jednotlivých hlasoch. Hudobná komunikácia. Skupinová interpretácia. Spoločný zvukový a umelecký prejav. Hudobný materiál určený k tradičným sviatkom a zvykom. Umelecko-estetický prejav. Kombinácia spevu inštrumentalistov s hrou. Hudobno-výrazové prostriedky. Sluchová a rytmická predstavivosť. Hra spamäti. Hudobná tvorivosť. Špecifiká pre sláčikové nástroje. Melodické a sprievodné hlasy. Hra v celom rozsahu prvej polohy. Prstoklad. Špecifiká pre sláčikové nástroje: Technika hry sláčikom. Skupinová interpretácia hudobno-výrazových prostriedkov.	piesní v súlade technicko-interpretáčnou úrovňou všetkých členov zoskupenia, - vnímajú melodickú líniu jednohlasnej ľudovej piesne, - dodržiavajú spoločné frázovanie, tempo, artikuláciu rytmických hodnôt a technických spôsobov hry, dynamiku, agogiku v hranej alebo spievanej melódii, - vnímajú farebnosť rôznych nástrojov, melodickú a harmonickú líniu, - aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta, - rozumejú formálnej stavbe a frázovaniu v interpretovanej ľudovej piesni, - rozlíšia predohru, medzihru, dohru, - reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané primášom na začiatku skladby, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy, - dokážu sa intonačne doladiť v súhre, - interpretujú v rámci súhry spoločný rytmus, - vnímajú súčasne nielen vlastnú hru, ale aj hru spoluhráča bez pocitu, že sú rušení, - dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov, - pohotovo zaujmú svoje miesto na pódii, - uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby, - budujú si repertoár k rôznym tradičným udalostiam(vianočný repertoár, fašiangy, veľkonočný, dožinky, iné ľudové zvyky), - poznajú zásady kultúrneho správania sa na verejných vystúpeniach, - opíšu verbálne emocionálne zážitky z interpretovanej piesne, - reprodukovujú intonačne čisto a rytmicky precízne krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom, - väčšiu časť repertoáru interpretujú spamäti, - aplikujú prvky tvorivosti počas interpretácie. Špecifiká pre sláčikové nástroje: - zhodnotia význam svojho nástroja (hlasu) počas interpretácie, podriaďujú sa spoločnému zneniu, - interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom piesne v prvej polohe vo všetkých hmatových moduloch,
---	--

Rytmizovaný sprievod vo violovom a basovom parte s využitím prázdnych strún a jednoduchých dvojhmotov. Špecifiká pre dychové nástroje: Čistá a spoločná interpretácia v durových a molových tóninách. Technika hry na dychových nástrojoch. Skupinová interpretácia hudobno-výrazových prostriedkov.	- používajú rovnaký prstoklad v rámci hlasov, - používajú sláčik jednotne v rovnakom smere a v rôznych častiach, - demonštrujú na základe porozumenia piesni spoločné tempo, frázovanie, technické spôsoby hry a interpretačné prostriedky typické pre sláčikové nástroje, - udržiava rytmus a harmóniu v dvojhmotoch alebo použitím prázdnych strún v sprievodných hlasoch, - aplikujú jednoduché melodické ozdoby, cifry vo vedúcom hlase, Špecifiká pre dychové nástroje: - interpretujú intonačne čisto v durových a molových tóninách, - používajú v rámci skupinovej interpretácie správne hmaty, tempo, technické spôsoby hry, dynamiku a nádychy.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Notový materiál pre ľudovú hudbu a hru v ľudovom orchestri:

1. polrok:

„*Podzme, podzme domu*“, ľudová pieseň, hudobná úprava J. Jóny
 „*Povedzte nám pastuškovia*“ vianočná koleda, hudobná úprava J. Jóny
 „*Šťastie zdravie*“ vianočná koleda, hudobná úprava J. Jóny

2. polrok:

„*Kedz ja sebe*“, ľudová pieseň, hudobná úprava J. Jóny
 „*Hijo heta*“, hudobný doprovod k choreografii PŠ1, hudobná úprava J. Jóny

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Predmet	Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Časový rozsah výučby	2 hod. týždenne (skupinové vyučovanie)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – ISCED 2B

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hrací aparát. Intonačná čistota počas súhry a v speve. Nácvik ľudových piesní s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch. Regionálne ľudové piesne a ich úpravy. Repertoár z rôznych oblastí Slovenska. Ľudové tradície, zvyky a obyčaje na Slovensku. Ľudové hudobné nástroje. Hudobný dialóg. Jednohlasné, dvojhlasné ľudové piesne a ich úpravy. Melodické ozdoby, ľudové cifry. Skupinová interpretácia. Hra spamäti.	- vedome regulujú činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, - interpretujú intonačne čisto s kvalitným tónom ľudové a ich úpravy, - zahrajú rytmicky presne a intonačne správne náročnejšie ľudové piesne a ich úpravy s kontrastmi v jednotlivých hlasoch, - interpretujú repertoár regionálnych ľudových piesní, - aplikujú v hre charakteristické prvky iných folklórnych oblastí Slovenska, - majú prehľad o zvykoch, tradíciách rôznych regionálnych oblastí na Slovensku, - majú prehľad o ľudových nástrojoch využívaných v rôznych regiónoch a podľa možnosti ich využívajú v hre, - dokážu počas vnímania ostatných hlasov udržať rytmus a melodickú líniu svojho hlasu, - hudobne komunikujú s inými hlasmi, príp. so speváckou zložkou, - spevom i hrou interpretujú jednohlasné, dvojhlasné ľudové piesne, - používajú melodické ozdoby a cifry za účelom vyzdvihnutia významu úseku v piesni - súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas piesne, - vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať, - vnímajú nielen vlastnú hru, ale aj hru spoluhráča, - podriaďujú sa tempom, dynamikou, výrazom, použitými hudobno-výrazovými prostriedkami, farbou tónu celkovému zneniu piesne, - demonštrujú na základe porozumenia spoločné frázovanie, uvádzanie ukončovanie hudobných myšlienok počas súhry, agogické ponímanie v interpretovaných ľudových

Samostatné poznávanie ľudových piesní. Analýza interpretácie ľudovej piesne.	piesňach, - využívajú progresívnu dynamiku, výrazové a artikulácie prostriedky s cieľom spoločného vyjadrenia charakteru a nálady piesne, - uplatňujú získané kompetencie z doterajšieho štúdia pri samostatnom nácviku ľudových skladieb, - dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov, - vyjadria vlastné názory o interpretácii, porovnajú a zhodnotia vlastné interpretačné výkony i iných,
Interpretácia podľa gest primáša.	- interpretujú tempové, dynamické, výrazové prostriedky podľa gest primáša, - flexibilne interpretačne reagujú na nástupy a ukončenia primáša na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
Špecifické regionálne interpretačné prvky. Individuálny interpretačný prínos.	- reprodukovujú základné interpretačné gestá, - používajú počas interpretácie špecifické prvky a prostriedky typické pre región, z ktorého pieseň pochádza, - vyjadria vlastné predstavy a emócie počas hry, - dokážu nieť zodpovednosť za interpretačný prejav svoj i v rámci skupiny,
Hudobná tvorivosť.	- spolupracujú pri výbere repertoáru ľudovej hudby, orchestra, - uvedomujú si význam pravidelnej a systematickej prípravy pri nácviku repertoáru, - aplikujú prvky improvizácie v spoločnom muzikovaní, - budujú repertoár ľudovej hudby, orchestra tiež z hudobného materiálu podľa návrhu žiakov, - interpretujú repertoár ľudových piesní a ich úprav spamäti.
Špecifiká pre sláčikové nástroje:	Špecifiká pre sláčikové nástroje:
Melodické a sprievodné hlasy.	- sú si vedomí interpretačného významu svojho nástroja v rámci skupiny,
Rytmizovaný sprievod vo violovom a basovom parte.	- udržia rytmus a harmóniu v dvojhmatoch alebo použitím prázdnych strún v sprievodných hlasoch,
Melodické ozdoby a cifry vo vedúcom hlase.	- používajú melodické ozdoby a cifry v piesni podľa regiónu, z ktorého pochádza,
Medzipolohové výmeny, hra v polohách.	- interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom skladby v rozsahu minimálne do tretej polohy,
Technika hry na nástroji.	- aplikujú spoločné prstoklady, jednotný ťah sláčikom, dĺžku podľa tempa, dynamiky,

Špecifiká pre dychové nástroje: Tvorba tónu. Technika hry na hudobnom nástroji.	hudobného výrazu. Špecifiká pre dychové nástroje: - prezentujú intonačne čistú interpretáciu v durových a molových stupniciach s väčším tónovým rozsahom, - demonštrujú jednotné hmaty, nádychy, tempo, technické spôsoby hry, dynamiku.
---	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Notový materiál pre ľudovú hudbu a hru v ľudovom orchestri:

1. polrok:

„*Pozdišovska natura*“, hudobný doprovod k choreografii 2. roč. 2. č. I. stupňa, hudobná úprava J. Jóny

„*U Finticoch tak*“, hudobný doprovod k choreografii 1.roč. 2.č. I. stupňa, hudobná úprava J. Jóny

„*Ježiš se narodil*“, vianočné intro, hudobná úprava J. Jóny

2.polrok:

„*Idu pani grófki*“, hudobný doprovod k choreografii 1.roč., hudobná úprava J. Jóny

„*Na starianskej turni*“, dievčenský spevácky vstup, hudobná úprava J. Jóny

„*Z Važca*“, hudobný doprovod ku choreografii 3. roč. 1.č. I. stupňa, hudobná úprava J. Jóny

Druhý stupeň základného štúdia

Predmet	Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Časový rozsah výučby	2 hod. týždenne (skupinové vyučovanie)
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Stupeň vzdelávania	Druhý stupeň základného štúdia
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Bc. Ján Jóny
Schválené	1.9.2026

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení II. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hudobný repertoár. Štýlová interpretácia. Ľudové tradície, zvyky, obyčaje. Známe slovenské a zahraničné ľudové piesne a ich úpravy. Zahraničné ľudové piesne a ich úpravy alebo iné, podľa zváženia pedagóga. Dvojhlasné a viachlasné ľudové piesne a ich úpravy. Tvorba tónu. Skupinová interpretácia. Hra spamäti. Interpretačná spolupráca s vokálnymi zoskupeniami, tanečnými skupinami alebo inými telesami. Kombinácia hry so spevom. Melodické ozdoby a ľudové cifry v rámci improvizácie s melódiou. Individuálna príprava, delené skúšky.	- demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku ľudových piesní, - interpretujú hudobný materiál adekvátnej interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov ľudového súboru, - majú prehľad o štýlovej interpretácii ľudových piesní a jej špecifických znakov, podľa jednotlivých folklórnych regiónov na Slovensku, - uplatňujú vo svojom repertoári aj zahraničné ľudové piesne a ich úpravy, - interpretujú dvojhlasné i viachlasné ľudové piesne a ich úpravy, - regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu, využívajú farebné tónové odtiene počas hry, - uplatňujú spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov počas interpretácie piesní, - interpretujú repertoár ľudových piesní spamäti, - prispôsobujú farbu tónu celkovému zneniu, - precízne artikulujú používané technické spôsoby hry, - udržia spoločné tempo, - zahrajú piesne s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastami v jednotlivých hlasoch, - dokážu interpretačne sprevádzať vokálne zoskupenia, tanečné skupiny, - aktívne sa prezentujú spevom počas inštrumentácie, - dokážu využiť melodické ozdoby a cifry za účelom vyzdvihnutia významu úseku v piesni, - počas individuálneho vyučovania alebo na delených skúškach kladú dôraz na precvičenie náročných rytmických, melodických

Analýza ľudovej piesne.	a interpretačných prvkov, tempa, rytmu, artikulácie výrazových prostriedkov, frázovania, ktoré neskôr aplikujú v súhre,
Osobitý interpretačný prejav.	- analyzujú po vypočutí piesne, skladby merum, tempo, použité štýlové prvky a výrazové prostriedky interpretovanej skladby,
Interpretácia podľa gest primáša.	- dokážu interpretačne vyjadriť na základe porozumenia interpretovanej piesne vlastné predstavy,
Skupinová komunikácia.	- flexibilne reagujú na gestá primáša určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby,
Transpozícia jednoduchých piesní do iných tónin podľa sluchu.	- sústredia sa na vlastnú melodickú líniu pri súčasnom sledovaní gest primáša a počúvaní ďalších hráčov, prípadne ďalších zúčastnených zložiek,
Aktívna interpretačná účasť v ľudovej hudbe alebo orchestri.	- podriaďujú vlastný technický prejav, intonáciu, rytmus, hudobno-výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému prednesu v rámci interpretácie ľudových piesní,
Hudobný rozhľad žiaka, orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.	- transponujú podľa sluchu jednoduché piesne do iných tónin,
Organizácia a účasť na folklórnych vystúpeniach, návšteva verejných podujatí, festivalov, počúvanie rozhlasu, televízie, nahrávok domácich i svetových interpretov ľudovej hry.	- žiaci hrajúci na sprievodných nástrojoch dokážu samostatne vytvoriť dvojmatový sprievod z tónov kadencie k ľudovej piesni,
Podiel na tvorbe hodnôt v umeleckom prostredí v rámci zachovávaní tradícií a priateľských vzťahov medzi hráčmi so spoločnými záujmami.	- aktívne sa ako interpreti alebo ako percipienti hudby zúčastňujú na verejných vystúpeniach, folklórnych festivalov a prehliadok,
Hudobná tvorivosť a improvizácia.	- propagujú folklór svojho regiónu,
Analýza interpretácie.	- preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych ľudových súborov a väčších folklórnych zoskupení,
	- uplatňujú vlastné improvizáčne schopnosti pri rytmických a melodických obmenách melódie,
	- porovnávajú, zdôvodnia a zhodnotia v rámci sebareflexie interpretované ľudové piesne.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Notový materiál pre ľudovú hudbu a hru v ľudovom orchestri:

„*Pozdišovskí fičúri*“, hudobná úprava Mgr. art. P. Jastoščiak

„*Na Bartoloma*“, hudobná úprava Mgr. art. P. Jastoščiak

„*V Parchovenoch*“, hudobná úprava Mgr. art. P. Jastoščiak
„*V Raslavicoch*“, hudobná úprava Mgr. art. P. Jastoščiak
„*Vo Veľbaši*“, hudobná úprava Mgr. art. P. Jastoščiak
„*Kedz popatrim na Kamenu*“, hudobná úprava J. Jóny

15.10 HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Hlasovú výchovu možno charakterizovať ako cieľavedomý vzdelávací a formatívny proces, smerujúci k zdokonaľovaniu hlasového prejavu (reči a spevu). Je zameraná na získanie hlasovej techniky a osvojovanie si zásad správneho používania hlasu a je jedným z prostriedkov, ako technicky pripraviť hlas a vytvoriť z neho čo najvhodnejší nástroj na spevácku alebo deklamačnú interpretáciu a ich vzájomné prepojenie.

Spev je predmetom špeciálnej odbornej prípravy, ktorej nevyhnutnou súčasťou je poznanie zákonitých súvislostí spevného ústrojenstva a neustále hľadanie správnych metodických postupov. Spev je základným fyziologickým prejavom, počas ktorého sa rozvíjajú správne dýchacie návyky a artikulácia. Uplatňovaním syntézy hlasu, reči a intenzívneho emocionálneho zážitku dochádza počas výučby spevu postupne k vedomej kultivácii speváckeho prejavu žiaka, ale aj k celkovej kultivácii jeho osobnosti. Kultivovaný spevácky prejav nachádza uplatnenie v skladbách sólových, zborových aj komorných a je základom všetkých štýlových období a žánrov vokálnej hudby.

Nevyhnutným predpokladom štúdia hlasovej výchovy a spevu je kvalitný, zdravý, vývojaschopný hlas a hudobné nadanie, podporené schopnosťou duševnej, racionálnej a emocionálnej predstavivosti, ktorú si vyžaduje práca na vytváraní správnych speváckych návykov. Žiak musí mať tiež dostatočné pamäťové schopnosti a vôľové vlastnosti. Skvalitnenie a umocnenie speváckych schopností zabezpečuje individuálny prístup ku každému žiakovi podmienený mierou talentu, speváckych zručností a psychicko-vôľových vlastností.

Doplňujúce predmety študijného zamerania Hlasová výchova, spev sú: Príprava k súhre alebo Klavírny sprievod, nevyhnutný pre zvýšenie kvality študijného zamerania (náplň predmetu zodpovedá podmienkam plánu hlavného predmetu).

Obligátny nástroj umožňuje získanie zručnosti v hre na klávesovom nástroji nevyhnutných pri naštudovaní repertoáru a orientovanie sa v klavírnych partoch (pri osvojovaní si technických základov hry sa riešenie fyziologicko-metodických otázok obmedzuje na minimum), Komorný alebo Zborový spev, predmety umelecko-odbornej prípravy rozvíjajú intonačnú a harmonickú predstavivosť žiaka a jeho schopnosť výrazovo, dynamicky a rytmicky sa zjednotiť s ostatnými spievajúcimi.

CIELE:

- využívať správne spevácke návyky,
- vychádzať pri reprodukcii piesne z pochopenia slovného a hudobného obsahu spievaného textu,
- orientovať sa v speváckej literatúre, aby mohli získané poznatky využívať

- v umeleckejpraxi,
- aplikovať získané vedomosti v hudobnom živote s osobitným zreteľom na spev a jeho funkciu v rozličných žánroch a štýloch,
 - samostatne tvorivo pracovať,
 - objektívne hodnotiť a vytvoriť vlastný interpretačný názor na vokálnu hudbu.

Prípravné štúdium

Predmet	Prípravná hlasová výchova
Časový rozsah výučby	-1 hod. týždenne v 2. polroku prípr. štúdia (počet žiakov 2)
Ročník	Prípravné štúdium
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Veronika Padová, DiS. art.
Schválené	1.9.2026

CHARAKTERISTIKA predmetu PRÍPRAVNÁ HLASOVÁ VÝCHOVA:

Do prípravného ročníka hlasovej výchovy zaraďovať deti so zdravým hlasom na základe foniatrického vyšetrenia v skupinách 2-4 detí. Cieľ prípravnej hlasovej výchovy je overenie schopnosti ďalšieho hudobného a hlasového vývoja žiakov, prehĺbenie ich záujmu o spev, naučenie zásad hlasovej hygieny, prípadne v spolupráci s logopédom odstránenie drobných chýb v ich výslovnosti.

Všetky dychové, spevácke a uvoľňovacie pohybové cvičenia sa konajú hravou formou v súlade s prebraným hudobným materiálom a postupne sa vytvárajú predpoklady na získavanie systematických pracovných návykov žiaka.

OBSAH:

- správne a prirodzené držanie tela pri speve,
- pokojný nádych – predlžovaný výdych,
- správna výslovnosť.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení prípravného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduché ľudové a detské umelé piesne v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5-6 tónov.	- interpretujú spamäti so sprievodom klavíra minimálne 4 piesne,

Správne a prirodzené držanie tela pri speve, pokojný nádych a predlžovaný výdych prostredníctvom aktivačných cvičení, dodržanie troch fráz (nádych, zadržanie, výdych), osvojenie si mäkkého nasadenia tónu.	- na úrovni hry zvládnu dychové, spevácke a uvoľňovacie pohybové cvičenia,
Správne ovládanie artikulačného aparátu.	- ovládajú základy správnej výslovnosti,
Spájanie notového zápisu s predstavou výšky tvoreného tónu.	- preukážu schopnosť sledovania notového zápisu pri interpretácií,
Spôsobilosti zapamätať si a zopakovať elementárne hudobné motívy, cvičenia, frázy.	- disponujú systematickými pracovnými návykmi.

Didaktické postupy a metódy práce:

Postupne získať záujem žiaka o spev, vzbudiť lásku k spevu.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Spev spamäti - 1 ľudová pieseň
- 1 detská pieseň

Získané vedomosti interpretujú na triednom koncerte.

Po ukončení Prípravnej hlasovej výchovy žiaci pokračujú v štúdiu predmetu Hlasová výchova (2 žiaci na hodine v 1. a 2. ročníku) alebo Spev. Rozdiel je v prvých dvoch rokoch štúdia. Predmet Spev je určený pre deti, ktoré majú väčšie predpoklady zvládnuť ťažšie učivo a hudobný materiál, ako deti rovnakého vekového stupňa, avšak na nižšom stupni zdatnosti a sú zaradení na predmet Hlasová výchova.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia 1. ročník

Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev
Predmety	Spev Obligátny nástroj – hra na klavíri Hudobná náuka
Učebný plán	8
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	3 hod. týždenne, z toho: Spev - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Obligátny nástroj – 0,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)

Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED – 1B, 4 roky
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Veronika Padová, DiS. art.
Schválené	1.9.2026

SPEV

CHARAKTERISTIKA a CIELE predmetu:

Cieľom prvého ročníka je vzbudiť záujem žiaka o spev ako prostriedok hudobného vyjadrovania, viesť ho k tomu, aby chápal hudobný a slovný obsah spievaných piesní. Súčasne rozvíjať intonačné a rytmické cítenie na úrovni, ktorá zodpovedá jeho veku a vyspelosti, ako aj predpokladu pre vytvorenie správnych speváckych návykov (dych, rezonancia, artikulácia). Od začiatku treba rozvíjať žiakov zmysel pre kantilénu pri zachovaní prirodzeného detského prejavu a sústavne rozvíjať jeho pamäť, pripravovať spev s inštrumentálnym sprievodom.

OBSAH:

- správne a prirodzené držanie tela pri speve.
- pokojné a hlboké dýchanie bránicou (dodržiavanie troch fáz dychu: nádych, zadržanie, výdych).
- uvoľnenie brady s funkčným ovládaním úst ako predpoklad pre správnu vokalizáciu.
- mäkké a opreté nasadenie tónu.
- spev v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5-6 tónov, p-mf (používať zostupné cvičenie, neskoršie cvičenie nahor a nadol).
- príprava kantilény.
- vyrovnanie všetkých vokálov na jednom tóne v strednej hlasovej polohe.
- navodenie hlasového tónu (pomocou ľahkého brumenda zhora a prechodom na hlásku „m“).
- spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou.
- cvičenie spievania spamäti.
- cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.
- všetky študijné úlohy treba precvičovať v nadväznosti na prebraných piesňach.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ludové a detské umelé piesne so sprievodom	- interpretujú spamäti minimálne 8 piesní

klavíra alebo CD nosiča. Základy dýchania pri speve – tri fázy hlbokého bránicového dýchania (nádych – zadržanie - výdych). Správna vokalizácia: uvoľnená brada s funkčným ovládaním úst. Tvorba tónu v strednej hlasovej polohe. Hudobno-výrazové prostriedky: výška, dĺžka a sila tónu. Hlasové cvičenia. Cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.	v strednej hlasovej polohe v rozsahu 6-8 tónov, - zvládnu na elementárnej úrovni základy dychovej techniky, - zvládnu správnu a funkčnú artikuláciu, - preukážu mäkké a opreté nasadenie tónu, - aplikujú pri speve elementárne hudobno-výrazové prostriedky, - rozpoznávajú pedagógom zámerne demonštrované chyby, - spájajú správne znejúce tóny s vlastným sluchovým vnemom a notovým zápisom
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V 1. ročníku v predmete spev kladieme dôraz na správne držanie tela, postoj pri speve, vnímanie spojenia dychu s tónom, utvrdzovanie dychových návykov, čo je nevyhnutným predpokladom správneho tvorenia tónu.

Hudobno-pedagogické materiály:

M. SMUTNÁ-VLKOVÁ: Metodika spevu I. – II.
B. CHLÁDKOVÁ: Šlabikár začínajúceho spevára I. – III.
A. TICHÁ: Učíme deti zpívat
L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas
F. MAŘÍK, J. JONÁŠOVÁ: Abeceda hlasových cvičení
I. GODIN, M. PALOVČÍK: Hlasová výchova

Zbierky ľudových piesní:

B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.
E. HULA: Naše spievanky, diel I.
M. ĎURÍČKOVÁ, L. PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko
O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
L. GALKO: Kytica slovenských ľudových piesní
I. TATIERSKÝ: Šlabikár ľudových hier a spevov mládeže
Š. JUROVSKÝ: Spevy nášho ľudu
F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.
J. LIBERA: Spevy Zemplína, I. – V. zväzok
J. LIBERA: Starodávni hlasi
J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“
E. KREKOVIČOVÁ: Slovenské koledy
E. KREKOVIČOVÁ: Spievame vianočné koledy

V. VOPIČKOVÁ: Vianočné koledy
M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína
M. NEMCOVÁ: Piesne Šariša
D. BENCIOVÁ, L. ROBINEK: Zborník slovenských piesní
Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska
Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
L. DANIEL: Píšťalôčka moja
I. DIBÁK: Ej háje, háje
L. SZABADIOVÁ-AMBRUŠOVÁ: Spievanky
P. CÓN: Koledy
D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZŠ
P. HOCHÉL: Lietala si lastovienka
K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
O. FRANCISCI: Zbierka slovenských ľudových piesní pre spev a klavír
J. V. DOLINSKÝ, J. GERYK: Spievajte si, spievaj

Piesňová tvorba skladateľov:

H. RÉPASSYOVÁ, M. ŠIMKO: Spievajte si, spievaj

OBLIGÁTNY NÁSTROJ - HRA NA KLAVÍRI

CHARAKTERISTIA predmetu:

Klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje dieťaťu aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup.

CIELE:

Cieľom predmetu je prebudiť u žiaka túžbu preniknúť do sveta hudby, rozvíjať u neho hudobnú predstavivosť a cibriť sluchovú vnímavosť. Nevtieravým spôsobom učiť žiaka milovať hudbu a svoj nástroj, inšpirovať ho vlastnou tvorivosťou a zápalom. Pri vyučovanom procese voliť také metódy práce, ktoré sú primerané chápaniu žiaka, jeho psychickej zrelosti a talentu.

OBSAH:

- zistiť hudobné dispozície žiaka,
- rozvíjať rytmické, tempové a hudobné cítenie,
- upevňovať inštrumentálno-pohybové návyky,
- hra podľa sluchu,
- hra podľa nôt,
- základné dynamické znamienka,
- príprava ku hre stupníc a akordov.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, koordinácia rúk a nôh. Budovanie a postupné rozširovanie spôsobu hry a úhozovej gramotnosti (non legato). Orientácia na klaviatúre. Notopis (v husľovom kľúči: g-g2, v basovom : c-g1), hodnoty nôt, pomlčiek, poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch.	- aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, - získajú prstokladové návyky, - orientujú sa na klaviatúre vizuálne v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu, - definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek a označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte a študovanej skladbe.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

Učebnú látku 1. ročníka, ktorú majú žiaci zvládnuť, prispôbujeme jeho primeranej mentálnej úrovni. Vstup do hudby v elementárnej klavírnej pedagogike by mal byť nenúteným a hlboko premysleným procesom.

Notový materiál:

Notový materiál je možné variovať podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník

Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev
Predmety	Spev Obligátny nástroj – hra na klavíri Hudobná náuka
Učebný plán	8
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	3 hod. týždenne, z toho: Spev - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Obligátny nástroj – 0,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 1 x týžd.)

	Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED – 1B, 4 roky
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Veronika Padová, DiS. art.
Schválené	1.9.2026

SPEV

CHARAKTERISTIKA a CIELE predmetu:

Prehľbovaním a obohacovaním technických a výrazových schopností postupne rozširovať možnosti spontánneho hudobného prejavu žiaka. Zdokonaľovať spievanie kantilény a postupne rozširovať hlasový rozsah, venovať pozornosť zdokonaľovaniu intonačného, rytmického a tempového cítenia žiaka. Sústavne rozvíjať žiakovu pamäť, pripravovať ho na spievanie elementárneho dvojhlas a rozvíjať spev s inštrumentálnym sprievodom. Rozširovať hudobný obzor žiaka poznávaním piesní rozličného obsahu a nálad.

OBSAH:

- sústavne dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve,
- zdokonaľiť pokojné a hlboké dýchanie na bránici,
- spojiť a zvukovo vyrovnať vokály pri zachovaní zásad správnej speváckej výslovnosti,
- sústavne dbať na funkčné a prirodzené ovládanie rečových orgánov (prirodzená poloha jazyka),
- rozširovať hlasový rozsah žiaka do oktávy,
- zdokonaľovať kantilénu,
- vyrovnávať hlas v celej hlasovej polohe žiaka (neodpustiť hlasový zlom medzi výškou a strednou hlasovou polohou, rozširovať hlavový tón do vyšších polôh),
- rozvíjať pamäťové schopnosti,
- pripravovať dvojhlas,
- zdokonaľovať uvedomený prednes na základe pochopenia hudobného a textového obsahu piesne,
- rozvíjať intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard

Ľudové a jednoduché umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča. Cvičenie pokojného a hlbokého dýchania na bráni. Zásady správnej speváckej výslovnosti. Technické cvičenia na mäkké nasadzovanie tónu, navodenie hlavového tónu, vyrovňavanie hlasu v celej hlasovej polohe, bez hlasového zlomu, rozširovanie hlasového rozsahu smerom hore. Technické cvičenia na osvojovanie si kantilény. Technické cvičenia na rozvíjanie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti a rozvíjanie čistej intonácie ako prípravy pre komorný alebo zborový spev.	- interpretujú spamäti minimálne 8 piesní minimálne v rozsahu oktávy, - preukážu vyššiu úroveň dychovej techniky, - aplikujú funkčnú artikuláciu pri tvorbe vokálov v strednej hlasovej polohe, - ovládajú spevácke kompetencie na elementárnej úrovni, - zvládnu prednes kantilény, - majú intonačnú, rytmickú a tempovú predstavivosť.
--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V 2. ročníku v predmete spev učivo úzko súvisí a nadväzuje na 1. ročník a PHV. Naďalej pestujeme v deťoch vzťah k hudbe, ľudovej hudbe a rozvíjame celkové hudobné cítenie mladých ľudí. Kladieme dôraz na utvrdzovanie dychových návykov a postoja pri speve.

Hudobno-pedagogické materiály:

M. SMUTNÁ-VLKOVÁ: Metodika spevu I. – II.
 B. CHLÁDKOVÁ: Šlabikár začínajúceho speváčika I. – III.
 A. TICHÁ: Učíme deti zpívat
 L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas
 F. MAŘÍK, J. JONÁŠOVÁ: Abeceda hlasových cvičení
 I. GODIN, M. PALOVČÍK: Hlasová výchova

Zbierky ľudových piesní:

B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.
 E. HULA: Naše spievanky, diel I.
 M. ĎURÍČKOVÁ, L. PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko
 O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
 L. GALKO: Kytica slovenských ľudových piesní
 I. TATIERSKY: Šlabikár ľudových hier a spevov mládeže
 Š. JUROVSKÝ: Spevy nášho ľudu
 F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.
 J. LIBERA: Spevy Zemplína, I. – V. zväzok
 J. LIBERA: Starodávni hlasi
 J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“
 E. KREKOVIČOVÁ: Slovenské koledy

E. KREKOVOČOVÁ: Spievame vianočné koledy
V. VOPIČKOVÁ: Vianočné koledy
M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína
M. NEMCOVÁ: Piesne Šariša
D. BENCIOVÁ, L. ROBINEK: Zborník slovenských piesní
Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
L. DANIEL: Píšťalôčka moja
I. DIBÁK: Ej háje, háje
L. SZABADIOVÁ-AMBRUŠOVÁ: Spievanky
P. CÓN: Koledy
D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZŠ
P. HOCHÉL: Lietala si lastovienka
K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
O. FRANCISCI: Zbierka slovenských ľudových piesní pre spev a klavír
J. V. DOLINSKÝ, J. GERYK: Spievajže si, spievaj

Piesňová tvorba skladateľov:

H. RÉPASSYOVÁ, M. ŠIMKO: Spievajže si, spievaj

OBLIGÁTNY NÁSTROJ - HRA NA KLAVÍRI

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje dieťaťu aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup.

CIELE:

Cieľom predmetu v 2. ročníku je upevňovať a naďalej rozvíjať u žiaka doteraz nadobudnuté nástrojové zručnosti. Prístupovať k žiakovi tak, aby sa prejavila jeho osobnosť, vypestovať u neho vlastnosti, ktoré mu uľahčia prácu s notovým materiálom. Viest' žiaka k samostatnosti.

OBSAH:

- naďalej rozvíjať hudobné dispozície žiaka, sluchovú sféru, hudobnú predstavivosť,
- zdokonaľovať získané inštrumentálne návyky, neustále dbať na uvoľnenie hracieho aparátu,
- rozvíjať kantilénu v oboch rukách,
- postupne u žiaka vypestovať harmonické cítenie.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Utvrdzovanie správneho spôsobu používania hracieho aparátu a koordinácie rúk a nôh. Technické cvičenia: vhodné prstové a iné cvičenia z klavírných škôl. Spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v oboch rukách. Hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou.	- aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, - používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), - zvládnu interpretačne klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, - aplikujú poznatky z oblasti frázovania.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

Pedagóg pozná a využíva vo svojom pedagogickom procese časom overené metódy, metodické postupy či vlastné efektívne kroky, ale nezabúda na individualitu žiaka. Snaží sa nenásilne priviesť žiaka k vlastnému osobitému prejavu.

Notový materiál:

Notový materiál je možné variovať podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

3. ročník

Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev
Predmety	Spev Obligátny nástroj – hra na klavíri Komorný spev (ľudový) Hudobná náuka
Učebný plán	8
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	4 hod. týždenne, z toho: Spev - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Obligátny nástroj – 0,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 1 x týžd.) Komorný spev – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)

	Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED – 1B, 4 roky
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Veronika Padová, DiS. art.
Schválené	1.9.2026

SPEV

CHARAKTERISTIKA a CIELE predmetu:

Utvrdzovať a ďalej rozvíjať elementárne spevácke návyky a schopnosti žiaka a vytvoriť základ pre to, aby ich mohol podľa svojich schopností a záujmov uplatniť v svojej ďalšej orientácii zameranej na hudobnú prax v speváckych zboroch alebo v prehĺbenej príprave pre sólový spev (rozšírené štúdium). Opakovanie v náročných variáciách precvičovať všetky dosiaľ prebraté technické a výrazové prvky a ich zvládnutie spájať s uvedomenou hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami primeranými vekovému stupňu žiaka. Dbáť na uvedomené vedenie kantilény, rozširovať dynamickú a agogickú škálu prednesu. Viest' žiaka na uvedomené štúdium piesní spamäti, zdokonaľovať a upevňovať jeho schopnosť spoluúčasti na dvojhlasnom speve i s inštrumentálnym sprievodom.

OBSAH:

- sústavne dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve,
- pripravovať reberno-bránicové dýchanie,
- uvedomene spájať a zvukovo vyrovnávať vokály pri zachovaní zásad správnej výslovnosti,
- sústavne dbať na funkčné, prirodzené a pohotové ovládanie rečových orgánov,
- melodicky obohacovať hlasové cvičenia smerom nahor i nadol,
- rozšíriť dynamickú a agogickú škálu,
- uvedomene rozvíjať pamäťové schopnosti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduchšie piesne rôzneho charakteru a žánru. Správne a prirodzené držanie tela pri speve, upevňovanie a zdokonaľovanie vedomého	- demonštrujú prirodzený detský hudobný prejav na interpretácii 8-10 piesní spamäti, bez hlasových zlomov so sprievodom klavíra alebo CD, - majú zafixované správne spevácke návyky,

ovládania rečových orgánov s dôrazom na uvoľňovanie brady, sústavné zdokonaľovanie troch fáz správneho dýchania s prípravou zmiešaného reberno – bránicového dýchania.	
Uvedomelý prednes na základe porozumenia hudobnej štruktúry a obsahu piesne, vedomé rozvíjanie pamäťových schopností žiaka.	-pri speve využívajú dynamické kontrasty, agogiku,
Spájanie a zvukové vyrovnávanie vokálov v celej hlasovej polohe, rozširovanie hlasového rozsahu smerom nahor i nadol, spájanie a zvukové vyrovnávanie tónov pri používaní hlavovej rezonancie.	- spievajú v celom svojom hlasovom rozsahu,
Interpretácia skladieb primeraných schopnostiam a veku žiaka.	- prebraté technické a výrazové prvky spájajú s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V 3. ročníku v predmete spev kladieme dôraz na vytvorenie a upevnenie vzťahu k hudbe ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu.

Hudobno-pedagogické materiály:

- M. SMUTNÁ-VLKOVÁ: Metodika spevu I. – II.
- B. CHLÁDKOVÁ: Šlabikár začínajúceho spevára I. – III.
- A. TICHÁ: Učíme deti zpívat
- L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas
- F. MAŘÍK, J. JONÁŠOVÁ: Abeceda hlasových cvičení
- I. GODIN, M. PALOVČÍK: Hlasová výchova

Zbierky ľudových piesní:

- B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.
- E. HULA: Naše spievanky, diel I.
- M. ĎURÍČKOVÁ, L. PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko
- O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
- L. GALKO: Kytica slovenských ľudových piesní
- I. TATIERSKY: Šlabikár ľudových hier a spevov mládeže
- Š. JUROVSKÝ: Spevy nášho ľudu
- F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.
- J. LIBERA: Spevy Zemplína, I. – V. zväzok
- J. LIBERA: Starodávni hlasi
- J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“
- E. KREKOVIČOVÁ: Slovenské koledy
- E. KREKOVOČOVÁ: Spievame vianočné koledy
- V. VOPIČKOVÁ: Vianočné koledy

M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína
M. NEMCOVÁ: Piesne Šariša
D. BENCIOVÁ, L. ROBINEK: Zborník slovenských piesní
Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
L. DANIEL: Píšťalôčka moja
I. DIBÁK: Ej háje, háje
L. SZABADIOVÁ-AMBRUŠOVÁ: Spievanky
P. CÓN: Koledy
D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZŠ
P. HOCHÉL: Lietala si lastovienka
K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
O. FRANCISCI: Zbierka slovenských ľudových piesní pre spev a klavír
J. V. DOLINSKÝ, J. GERYK: Spievajže si, spievaj

Piesňová tvorba skladateľov:

H. RÉPASSYOVÁ, M. ŠIMKO: Spievajže si, spievaj

OBLIGÁRNY NÁSTROJ – HRA NA KLAVÍRI

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje deťom aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup.

CIELE:

Cieľom predmetu v 3. ročníku je naučiť žiaka analyzovať jeho vlastnú interpretáciu po umeleckej i technickej stránke a nabádať ho, aby sa pokúsil sám sebe „naordinovať“ určité spôsoby cvičenia na dosiahnutie lepšieho výsledku, no samozrejme neustále na neho odborne vplývať.

OBSAH:

- nadalej rozvíjať hudobné dispozície žiaka, sluchovú sféru, hudobnú predstavivosť,
- zdokonaľovať získané inštrumentálne návyky, neustále dbať na uvoľnenie hracieho aparátu,
- venovať sa zložitejším rytmickým modelom,
- hra podľa sluchu – improvizácia.
- zdokonaľiť hru z nôt,
- zaradiť durové stupnice.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky. Zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, Fdur – Ces dur. Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť. Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov. Práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite. Systematický nácvik hudobného materiálu. Základy používania pedálu.	- používajú správne sedenie za klavirom, postavenie rúk, - zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe v súlade s obsahovými štandardami, - zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, - aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, - pracujú správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, - používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe, - ovládajú techniku základného používania súčasného pedálu, - interpretujú vybrané skladby spamäti.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

Pedagóg by mal voliť také činnosti a metódy práce, ktoré by rozvíjali žiakove interpretačné a tvorivé schopnosti. Mal by motivovať žiaka, ukázať mu vzťahy a súvislosti, ktoré mu pomôžu s nácvikom a interpretáciou skladby, viesť žiaka k vedomým krokom pri zapamätávaní si učiva, rozvíjať myslenie a aktivitu žiaka a postupne mu otvárať cestu k samostatnosti.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu.

KOMORNÝ SPEV

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Práca v komornom speve sa orientuje prevažne na interpretáciu úprav slovenských ľudových piesní z rozličných regiónov Slovenska. Obohatením môžu byť aj úpravy populárnej hudby. Žiaci systematicky nadobúdajú správne spevácke návyky, techniky ovládania hlasu vo všetkých polohách hlasového registra, rozvíjajú zmysel pre kultivovaný spev, primeraný výraz, prejav, vkus. Žiaci prezentujú výsledky svojej práce na rôznych verejných vystúpeniach a podujatiach školy.

CIELE:

- dbať na funkčné držanie tela, správne spevácke nádychy, zdokonaľovanie kultivovaného spevu so zodpovedajúcim výrazom.
- dbať na správnu artikuláciu pri speve.
- dbať na intonačnú čistotu, citlivé tóny klesajúce aj stúpajúce.
- pracovať neustále s notovým textom, dbať na orientáciu v partitúre, spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou.
- pri nácviku kratších ucelených fráz a ich spájaní do väčších celkov využívať formu imitačnej metódy, cvičiť spievanie spamäti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduché ľudové piesne v úprave pre dva hlasy. Dodržiavanie správnych speváckych zásad.	- ovládajú jednoduchý dvojhlasný spev, - aplikujú pri spievaní viachlasu spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Notový materiál:

Hudobno-pedagogické materiály:

M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.

I. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej

J. VRCHOTOVÁ – Pátová: Didaktika zpevu pro sólisty, sborové pěvce a budoucí pěvecké pedagogy

J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu

L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

K. PLICKA: Slovenský spevník I.

Š. JUROVSKÝ: Zbierka ľudových piesní

F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.

J. LIBERA: Piesne zo Zemplína, I., II., III. zväzok

J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“

M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína

D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZUŠ
M. ĎURÍČKOVÁ, E. PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko
O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

A. MOYZES: 12 ľudových piesní zo Šariša
I. DIBÁK: Ej háje, háje
V. NOVÁK: 25 slovenských ľudových piesní
P. CÓN: Slovenské ľudové piesne I.
K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
H. RÉPASSYOVÁ – M. ŠIMKO: Spievajže si, spievaj
L. DANIEL: Píšťalôčka moja
P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

„*Konopa, konopa*“, spevy zo stredného Slovenska, hudobná úprava J. Jóny
„*Vstane hore valasi*“, vianočné koledy, hudobná úprava J. Jóny
„*Šťastia zdravia pokoj žitia*“, vianočné koledy, hudobná úprava J. Jóny

4. ročník

Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev
Predmety	Spev Obligátny nástroj – hra na klavíri Komorný spev (ľudový) Hudobná náuka
Učebný plán	8
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	4 hod. týždenne, z toho: Spev - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Obligátny nástroj – 0,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 1 x týžd.) Komorný spev – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Stupeň vzdelávania	Primárne umelecké vzdelávanie ISCED – 1B, 4 roky
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Vypracoval	Mgr. art. Veronika Padová, DiS. art.
Schválené	1.9.2026

SPEV

CHARAKTERISTIKA a CIELE predmetu:

Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov a rozširovať ich o ďalšie technické prvky, potrebné na zvládnutie náročnejších ľudových a umelých piesní, komorných a zborových partov. Nenásilne rozširovať schopnosti žiaka a zdokonaľovať plynulé spievanie kantilény. Rozvíjať pohotovosť a schopnosť samostatného štúdia, aby žiak mohol sám postupne poznávať hudobnú literatúru.

Neustále zdokonaľovať hudobnú pamäť a predstavivosť, používať získané vedomosti v skupinovom speve a uplatniť základné teoretické vedomosti v spevákovej praxi.

OBSAH:

- sústavne zdokonaľovať reberno-bránicové dýchanie a uvedomené budovanie dychovej opory,
- rozširovať a vyrovnávať hlasový rozsah podľa individuálnych schopností žiaka,
- uvedomene spájať hlavovú a hrudnú rezonanciu (navodenie voix mixtu),
- odsadiť na jednom dychu,
- hlasové cvičenia v rozsahu oktávy.
- zostupné stupnice v rozsahu oktávy,
- cvičenia plynulej kantilény na rozmanitých melódiách (nápevy),
- dvojhlasný spev ako príprava pre komorný spev.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Piesne rôzneho charakteru a žánru. Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného reberno-bránicového dýchania, uvedomené budovanie dychovej opory. Cvičenia na mäkké nasadenie tónu. Cvičenia plynulej kantilény na rôznorodých melódiách, rozširovanie a vyrovnávanie hlasového rozsahu podľa individuálnych schopností žiakov hlasovými cvičeniami smerom nadol i nahor. Rozširovanie a obohacovanie dynamickej a agogickej škály. Technické cvičenia na správne použitie dychu na bránici pri spievaní staccata. Technické cvičenia na spájanie hlavovej	- interpretujú spamäti 8-10 piesní so sprievodom klavíra, alebo CD nosiča - ovládajú tvorbu tónu opretého na bránici (dychovú oporu), - ovládajú mäkké nasadenie tónu, - ovládajú plynulý prednes kantilény, - prirodzene frázujú s použitím dynamických a agogických výrazových prostriedkov, - vedome tvoria staccato a legato, - pri spievaní preukazujú schopnosť zvukovo

a hrudnej rezonancie – voix mixt. Spájanie notového materiálu s hudobnou predstavou. Zdokonaľovanie uvedomelého prednesu na základe pochopenia hudobného a textového obsahu piesne.	vyrovnávať vokály v celom svojom hlasovom rozsahu, - orientujú sa v notovom zápise speváckych partov, - chápu textový obsah prednesených skladieb, - samostatne pracujú s notovým materiálom.
---	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V 4. ročníku v predmete spev kladieme dôraz na vytvorenie a upevnenie vzťahu k hudbe ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu prostredníctvom vhodného repertoáru, ale aj návštevou vybraných divadelných a koncertných pódii a ich ponúkaných programov vhodných pre túto vekovú kategóriu.

Hudobno-pedagogické materiály:

M. SMUTNÁ-VLKOVÁ: Metodika spevu I. – II.
B. CHLÁDKOVÁ: Šlabikár začínajúceho speváčika I. – III.
A. TICHÁ: Učíme deti zpívat
L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas
F. MAŘÍK, J. JONÁŠOVÁ: Abeceda hlasových cvičení
I. GODIN, M. PALOVČÍK: Hlasová výchova

Zbierky ľudových piesní:

B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.
E. HULA: Naše spievanky, diel I.
M. ĎURÍČKOVÁ, L. PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko
O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
L. GALKO: Kytica slovenských ľudových piesní
I. TATIERSKY: Šlabikár ľudových hier a spevov mládeže
Š. JUROVSKÝ: Spevy nášho ľudu
F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.
J. LIBERA: Spevy Zemplína, I. – V. zväzok
J. LIBERA: Starodávni hlasi
J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“
E. KREKOVIČOVÁ: Slovenské koledy
E. KREKOVOČOVÁ: Spievame vianočné koledy
V. VOPIČKOVÁ: Vianočné koledy
M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína
M. NEMCOVÁ: Piesne Šariša
D. BENCIOVÁ, L. ROBINEK: Zborník slovenských piesní
Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku

L. DANIEL: Píšťalôčka moja
 I. DIBÁK: Ej háje, háje
 L. SZABADIOVÁ-AMBRUŠOVÁ: Spievanky
 P. CÓN: Koledy
 D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZŠ
 P. HOCHÉL: Lietala si lastovienka
 K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
 O. FRANCISCI: Zbierka slovenských ľudových piesní pre spev a klavír
 J. V. DOLINSKÝ, J. GERYK: Spievajte si, spievajte

Piesňová tvorba skladateľov:

H. RÉPASSYOVÁ, M. ŠIMKO: Spievajte si, spievajte

OBLIGÁRNY NÁSTROJ – HRA NA KLAVÍRI

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje deťom aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup.

CIELE:

Cieľom predmetu v 4. ročníku je priviesť žiaka k vlastnému hudobnému názoru a naučiť ho rozlišovať medzi dobrou a zlou interpretáciou. Ďalej pracovať na jeho vôľových vlastnostiach, húževnatosti, dôslednosti.

OBSAH:

- dbať na osvojenie si správnych hracích návykov,
- prehľbovať dynamickú škálu v interpretovaných skladbách,
- vyčistiť hru z nôt,
- neustále rozvíjať intelekt žiaka častejšou hrou spamäti,
- viesť žiaka k používaniu pedála za vlastnej sluchovej kontroly.
- pridať ďalšie molové stupnice.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Práca s technikou na základe zvukovej predstavy, pri ktorej sa koordinujú pohybové reakcie – rozvíja sa hrací aparát dieťaťa. Zvládnutie durových stupníc (poznámka:	- používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk,

podľa individuálnych schopností žiaka). Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka). Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť. Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov. Návyky správneho prstokladu.	- zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe, - zvládnu hru molových stupníc harmonických, - zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi, - dokážu frázovať dlhšie melodické celky, - používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

Učiteľ vedie žiaka cestou, ktorá je vlastná jemu samému, no s prihliadnutím na žiakovu osobnosť sa snaží hľadať aj iné možné spôsoby osvojovania si umenia klavírnej hry. Vštepuje mu zdravé návyky, učí ho štýlovosti hry a prebúdza v ňom jeho vlastný názor. Učiteľ sa stará o technický rast žiaka, dokáže ho usmerniť a vybrať pre neho najvýhodnejší spôsob výchovy a sebavýchovy.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúsenosti a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

KOMORNÝ SPEV

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Práca v komornom speve sa orientuje prevažne na interpretáciu úprav slovenských ľudových piesní z rozličných regiónov Slovenska. Obohatením môžu byť aj úpravy populárnej hudby. Žiaci systematicky nadobúdajú správne spevacké návyky, techniky ovládania hlasu vo všetkých polohách hlasového registra, rozvíjajú zmysel pre kultivovaný spev, primeraný výraz, prejav, vkus. Žiaci prezentujú výsledky svojej práce na rôznych verejných vystúpeniach a podujatiach školy.

CIELE:

- dbať na funkčné držanie tela, správne spevacké nádychy, zdokonaľovanie kultivovaného spevu so zodpovedajúcim výrazom.
- dbať na správnu artikuláciu pri speve.
- dbať na intonačnú čistotu, citlivé tóny klesajúce aj stúpajúce.
- pracovať neustále s notovým textom, dbať na orientáciu v partitúre, spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou.
- pri nácviku kratších ucelených fráz a ich spájaní do väčších celkov využívať formu imitačnej metódy, cvičiť spievanie spamäti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduchšie umelé dvojhlasné skladby so sprievodom. Aplikácia technických zručností získaných na hodinách spevu. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.	- ovládajú jednoduchý dvojhlasný spev, - aplikujú v duetách spevacké dychové a technické zručnosti, - preukážu používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii,

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Notový materiál:

Hudobno-pedagogické materiály:

M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.

E. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej

J. VRCHOTOVÁ – PATOVÁ: Didaktika zpevu pro sólisty, sborové pěvce a budoucí pěvecké pedagogy

J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu

L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

K. PLICKA: Slovenský spevník I.

Š. JUROVSKÝ: Zbierka ľudových piesní

F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.

J. LIBERA: Piesne zo Zemplína, I., II., III. zväzok

J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“

M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína

D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZUŠ

M. ĎURÍČKOVÁ, I. PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko

O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku

Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

A. MOYZES: 12 ľudových piesní zo Šariša
 I. DIBÁK: Ej háje, háje
 V. NOVÁK: 25 slovenských ľudových piesní
 P. CÓN: Slovenské ľudové piesne I.
 K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
 H. RÉPASSYOVÁ – M. ŠIMKO: Spievajte si, spievajte
 L. DANIEL: Píšťalôčka moja
 P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

„*Konopa, konopa*“, spevy zo stredného Slovenska, hudobná úprava J. Jóny
 „*Vstane hore valasi*“, vianočné koledy, hudobná úprava J. Jóny
 „*Šťastia zdravia pokoj žitia*“, vianočné koledy, hudobná úprava J. Jóny

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

- 2 piesne rôzneho charakteru, štýlu, obdobia,
- 1 solmizačné cvičenie.

PROFIL ABSOLVENTA prvej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent 1. časti I. stupňa základného štúdia spev spoľahlivo ovláda základné spevacké návyky a výrazové prostriedky a dokáže ich vedome využívať pri interpretácii piesní. Orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia 1. ročník

Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev
Predmety	Spev Obligátny nástroj – hra na klavíri Komorný spev (ľudový) Hudobná náuka
Učebný plán	8
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Spev - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Obligátny nástroj – 0,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 1 x týžd.) Komorný spev – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)

	Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED – 2B, 4 roky
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Veronika Padová, DiS. art.
Schválené	1.9.2026

SPEV

CHARAKTERISTIKA a CIELE predmetu:

Upevňovať a kultivovať spevacké návyky a vedomosti. U schopnejších žiakov ďalej rozvíjať spevackú techniku. Vzhľadom na predmutačné (u niektorých žiakov už mutačné) obdobie pracovať s hlasom čo najšetrnejšie a výberom vhodných cvičení predchádzať, prípadne odstrániť mutačný šelest a hlasové zlomy. Zjemňovať zmysel žiaka pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy, aby vokalizácia a spevacká dikcia bola primeraná obsahu spievaného textu aj veku žiaka. Vekom primerane zvyšovať nároky na vystihnutie charakteru piesní. Vhodným výberom sólových, komorných a zborových piesní rozširovať hudobný rozhľad žiaka.

OBSAH:

- zdokonaľovať reberno – bránicové dýchanie a uvedomené budovanie dychovej opory,
- vyrovnať hlas v celej hlasovej polohe na základe voix mistu (prechodné tóny spievať s nasadením zhora),
- cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov: brumendo s nasadením zhora v pomalom tempe v strednej polohe na dychovej opore,
- vokalizačné cvičenia primerané k vekovému stupňu žiaka (pozor na mutačné zmeny),
- hlasové cvičenia v rozsahu oktávy,
- dvojhlasný a ľahký troj – až viachlasný spev – príprava na komorný spev.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Piesne rôzneho charakteru a žánru.	- interpretujú spamäti zvukovo vyrovnaným hlasom v celej hlasovej polohe 8-10 piesní so sprievodom klavíra alebo CD,
Tvorba staccata so správnym použitím dychu	- ovládajú tvorbu staccata so správnym

na bránici. Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného dýchania a budovania dychovej opory, vyrovňavanie hlasu v celej hlasovej polohe na základe voix mixtu, rozširovanie hlasového rozsahu oboma smermi, spievanie prechodných tónov s nasadením zhora. Predchádzanie prípadným mutačným šelestom a hlasovým zlomom vhodným a šetrným výberom hlasových cvičení. Rozširovanie hudobného rozhľadu žiaka hudobným materiálom, ktorý je svojím obsahom a náročnosťou primeraný ich veku a schopnostiam.	použitím dychovej opory, - preukazujú zmysel pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy, - dodržiavajú zásady hlasovej hygieny, čím predchádzajú mutačným šelestom a hlasovým zlomom, - interpretujú piesne so správnym výrazom primeraným svojmu veku, -samostatne pracujú s notovým materiálom.
--	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V 1. ročníku II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na zdokonalenie a upevnenie didaktických postupov z ročníkov OSCED 1B, kde sme žiaka pripravovali a technicky zaťažovali ako prípravu na zvládnutie ťažších technických a interpretačných postupov v neskoršom období, čo teraz v tomto období postupne upevňujeme a ďalej rozvíjame. Taktiež žiaka pripravujeme na stále častejší praktický kontakt s koncertným pódium, ako aj návštevou koncertných a operných podujatí, kde pôsobíme na celkový estetický a umelecký rast a zdokonaľovanie žiaka ako umeleckej osobnosti.

Hudobno-pedagogické materiály:

B. CHLÁDKOVÁ: První pěvecké kroky
F. MAŘÍK, J. JONÁŠOVÁ: Abeceda hlasových cvičení
M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.
Ľ. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej
J. VRCHOTOVÁ – PATOVÁ: Didaktika zpěvu pro sólisty, sborové pěvce a budoucí pěvecké pedagogy
J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu
L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.
O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
O. DEMO: Spieva Janka Guzová
O. DEMO, O. HRABALOVÁ: Žatevné a dožinkové piesne
K. PLICKA: Slovenský spevník
L. GALKO: Kytica slovenských ľudových piesní
J. GUZOVÁ, P. TONKOVIČ, J. MATUŠKA: Spevy nášho ľudu
F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, I.-IV. zväzok
J. GUZOVÁ, P. TONKOVIČ, J. MATUŠKA: Janka Guzová spieva

J. LIBERA: Spevy Zemplína, I.-V. zväzok
 J. LIBERA: Starodávni hlasi
 J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“
 O. DEMO: Vianočné ľudové koledy, vinše a hry
 E. KREKOVIČOVÁ: Slovenské koledy
 V. VOPIČKOVÁ: Vianočné koledy
 M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína
 M. NEMCOVÁ: Piesne Spiša, I., II. zväzok
 M. NEMCOVÁ: Piesne Šariša
 M. POTEMRA: Zbierka východoslovenských ľudových piesni
 Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska
 O. KOVAČIČOVÁ: Piesne z Brezovej
 L. GALKO: Ľudové piesne z Liptova a Oravy
 Š. RYSULA: Život a pieseň
 O. HERICH: Piesne horného Gemera a okolia Rožňavy
 O. HERICH: Piesne stredného Gemera a okolia Rožňavy
 J. BLAHO: Záhorácke piesničky

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenské národné piesne I.-V. zväzok
 O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
 I. DIBÁK: Ej háje, háje
 K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
 V. F. BYSTRÝ: Slovenské ľudové piesne op. 28
 J. V. DOLINKSÝ, J. GERYK: Spievajže si, spievaj
 D. KARDOS: Východoslovenské spevy
 D. STANKOVSKÝ: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ
 M. URBÁNEK: Liptovské piesne
 P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

F. KAFENDA: Piesne
 J. L. BELLA: Piesne
 L. JANÁČEK: Moravská lidová poesie v písních

OBLIGÁRNY NÁSTROJ – HRA NA KLAVÍRI

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje dieťaťu aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup.

CIELE:

Keďže tento rok a aj nasledujúce roky štúdia budú sprevádzané telesným, motorickým a psychickým dospievaním detí, učiteľ preto vo vyučovacom procese pristupuje k žiakovi obzvlášť citlivo, pričom dbá na jeho ďalší umelecký rast, ktorý zahŕňa hlbší rozvoj technickej zručnosti, sluchu a sluchových predstáv.

OBSAH:

- nadalej rozvíjať sluch a sluchovú predstavu hudobného diela,
- pracovať na „zdravom“ tóne a na rôznych spôsoboch tónov farebnej hry,
- zdokonaľovať prstovú techniku a pasážovú techniku,
- viac času venovať hre stupníc a akordov,
- pracovať na vylepšení pedalizácie,
- hrať rytmicky náročnejšie skladby,
- častejšie sa zaoberať hrou z listu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Koordinácia oboch rúk a technická zručnosť: osamostatňovanie funkcie pravej a ľavej ruky. Legato v tempe: vyrovnanie. Technika jednoduchých skokov: zdokonaľovanie. Akordická hra: rozvíjanie. Sluchovo-hudobná predstava: rozvíjanie. Uvedomovanie si svojich rozvojových možností, akceptovanie spätnej väzby. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady a tempa: formovanie.	- dokážu uvedomele a samostatne pracovať s melodickou líniou v pravej a ľavej ruke, - zvládnu hru legato a staccato v tempe, - zvládnu techniku jednoduchých skokov, - využívajú návyky akordickej techniky hry v interpretácií, - dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou, - počúvajú sa pri hre, - dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

Žiak po nadobudnutí určitých skúseností z predchádzajúceho štúdia dokáže aj sám riešiť niektoré pianistické a hudobné oblasti, no v zásade stále žiada od svojho učiteľa „odobrenie“ svojho názoru na danú problematiku. Učiteľ sa neustále snaží viesť žiaka tak, aby on na základe získaných poznatkov mohol rýchlejšie zvládať nový notový materiál a pracovať s ním. Dôležitá je motivácia zo strany učiteľa.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúsenosti a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

KOMORNÝ SPEV

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Práca v komornom speve sa orientuje prevažne na interpretáciu úprav slovenských ľudových piesní z rozličných regiónov Slovenska. Obohatením môžu byť aj úpravy populárnej hudby. Žiaci systematicky nadobúdajú správne spevácke návyky, techniky ovládania hlasu vo všetkých polohách hlasového registra, rozvíjajú zmysel pre kultivovaný spev, primeraný výraz, prejav, vkus. Žiaci prezentujú výsledky svojej práce na rôznych verejných vystúpeniach a podujatiach školy.

CIELE:

- dbať na funkčné držanie tela, správne spevácke nádychy, zdokonaľovanie kultivovaného spevu so zodpovedajúcim výrazom.
- dbať na správnu artikuláciu pri speve.
- dbať na intonačnú čistotu, citlivé tóny klesajúce aj stúpajúce.
- pracovať neustále s notovým textom, dbať na orientáciu v partitúre, spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou.
- pri nácviku kratších ucelených fráz a ich spájaní do väčších celkov využívať formu imitačnej metódy.
- cvičiť spievanie spamäti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Interpretácia viachlasých piesní rôzneho charakteru a štýlu.	- ovládajú technicky vyspelejší a kultivovanejší hudobný prejav viachlasu,
Dodržiavanie správnej dychovej opory a hlasových zásad.	- aplikujú v duetách spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu,
Systematická práca na vytváraní súhry. ³	- zvládnu intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť pri štúdiu vybraného hudobného materiálu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Notový materiál:**Hudobno-pedagogické materiály:**

M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.

E. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej

J. VRCHOTOVÁ – PATOVÁ: Didaktika zpevu pro sólisty, sborové pěvce a budoucí pěvecké pedagogi

J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu

L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

K. PLICKA: Slovenský spevník I.

Š. JUROVSKÝ: Zbierka ľudových piesní

F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.

J. LIBERA: Piesne zo Zemplína, I., II., III. zväzok

J. LIBERA: Starodávni hlasi

J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“

M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína

D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZUŠ

M. ĎURÍČKOVÁ, Ľ. PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko

O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku

Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

A. MOYZES: 12 ľudových piesní zo Šariša

I. DIBÁK: Ej háje, háje

V. NOVÁK: 25 slovenských ľudových piesní

P. CÓN: Slovenské ľudové piesne I.

K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa

H. RÉPASSYOVÁ – M. ŠIMKO: Spievajte si, spievajte

L. DANIEL: Píšťalôčka moja

P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

„*Ej Petko, Petko*“, chorovodné piesne, hudobná úprava J. Jóny

„*Čo sa zjavilo v meste Betleheme*“, vianočné koledy, hudobná úprava J. Jóny

Notový materiál pre ľudový spev z tancovaných choreografií :

„*Kedz popatrim na Kamenu*“, hudobná úprava J. Jóny

„*Tance z Parchovian*“, hudobná úprava J. Jóny
 „*Pozdišovská nátura*“, hudobná úprava J. Jóny
 „*U Finticoch tak*“, hudobná úprava J. Jóny

2. ročník

Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev
Predmety	Spev Obligátny nástroj – hra na klavíri Komorný spev (Pudový) Hudobná náuka
Učebný plán	8
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Spev - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Obligátny nástroj – 0,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 1 x týžd.) Komorný spev – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED – 2B, 4 roky
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Veronika Padová, DiS. art.
Schválené	1.9.2026

SPEV

CHARAKTERISTIKA a CIELE predmetu:

Žiak má dosiahnuť také schopnosti, ktoré mu umožnia realizovať jeho hudobnú predstavivosť pri speváckom prejave. Ďalej rozvíjať primeranú technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve. Preto treba zaradiť do vyučovania ukážky nahrávok vynikajúcich interpretov. Viest' žiaka k samostatnému štúdiu a vzbudzovať jeho záujem o hudobnú literatúru. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Neustále sledovať mutačné obdobie žiakov.

OBSAH:

- uvedomene používať reberno – bránicové dýchanie a dychovú oporu,
- vyrovnávanie hlasu,
- cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov: príprava staccata v pomalom tempe v strednej hlasovej polohe, brumendo – s nasadením zhora,
- príprava mezza di voce v primeranej dynamike na zdokonaľovanie dychovej opory,
- hlasové cvičenia v rozsahu oktávy,
- rozložený kvintakord v rozsahu oktávy,
- rozvíjať plynulú kantilénu s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fáz,
- rozvíjať hudobnú predstavivosť.
- príprava komorného spevu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Piesne rôzneho charakteru a žánru. Neustále upevňovanie speváckej techniky a rozširovanie o ďalšie prvky. Rozvíjanie plynulej kantilény s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fráz (striedanie staccata a legata). Spievanie vokaliz. Odstraňovanie mutačného šelestu a hlasových zlomov. Štúdium skladieb rôzneho štýlu a žánru. Štúdium piesní v cudzom jazyku.	- disponujú spoľahlivým technicky vyspelejším a kultivovanejším hudobným prejavom, potrebným na zvládnutie 8-10 náročnejších ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra alebo CD, - spájajú teoretické poznatky s hudobnou predstavivosťou, - plne využívajú dychovú oporu, - rozvíjanie hudobnej predstavivosti prepojením notového zápisu so zvukovou predstavou, - ovládajú zásady hlasovej hygieny z dôvodu predmutačného a mutačného obdobia, - prejavujú záujem o hudobnú literatúru, o kultúru a o aktuálne dianie v umeleckom svete podľa svojho záujmu, - zrozumiteľne reprodujú text aj v cudzom jazyku

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V 2. ročníku II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na rozvíjanie vzťahu k hudbe a jeho upevnenie, ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu prostredníctvom vhodného repertoáru, ale aj návštevou vybraných a koncertných pódíí a ich ponúkaných programov

vhodných pre túto vekovú kategóriu. Odporúčame počúvať piesne a nahrávky v interpretácii vynikajúcich hudobných telies a súborov, ako aj kvalitných sólových spevákov.

Hudobno-pedagogické materiály:

B. CHLÁDKOVÁ: První pěvecké kroky
F. MAŘÍK, J. JONÁŠOVÁ: Abeceda hlasových cvičení
M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.
Ľ. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej
J. VRCHOTOVÁ – PATOVÁ: Didaktika zpevu pro sólisty, sborové pěvce a budoucí pěvecké pedagogy
J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu
L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.
O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
O. DEMO: Spieva Janka Guzová
O. DEMO, O. HRABALOVÁ: Žatevné a dožinkové piesne
K. PLICKA: Slovenský spevník
L. GALKO: Kytica slovenských ľudových piesní
J. GUZOVÁ, P. TONKOVIČ, J. MATUŠKA: Spevy nášho ľudu
F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, I.-IV. zväzok
J. GUZOVÁ, P. TONKOVIČ, J. MATUŠKA: Janka Guzová spieva
J. LIBERA: Spevy Zemplína, I.-V. zväzok
J. LIBERA: Starodávni hlasi
J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“
O. DEMO: Vianočné ľudové koledy, vinše a hry
E. KREKOVIČOVÁ: Slovenské koledy
V. VOPIČKOVÁ: Vianočné koledy
M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína
M. NEMCOVÁ: Piesne Spiša, I., II. zväzok
M. NEMCOVÁ: Piesne Šariša
M. POTEMRA: Zbierkavýchodoslovenských ľudových piesni
Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska
O. KOVAČIČOVÁ: Piesne z Brezovej
L. GALKO: Ľudové piesne z Liptova a Oravy
Š. RYSULA: Život a pieseň
O. HERICH: Piesne horného Gemera a okolia Rožňavy
O. HERICH: Piesne stredného Gemera a okolia Rožňavy
J. BLAHO: Záhorácke pjesničky

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenské národné piesne I.-V. zväzok
O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
I. DIBÁK: Ej háje, háje
K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
V. F. BYSTRÝ: Slovenské ľudové piesne op. 28
J. V. DOLINKSÝ, J. GERYK: Spievajte si, spievajte

D. KARDOŠ: Východoslovenské spevy
D. STANKOVSKÝ: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ
M. URBÁNEK: Liptovské piesne
P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

F. KAFENDA: Piesne
J. L. BELLA: Piesne
L. JANÁČEK: Moravská lidová poesie v písních

OBLIGÁRNY NÁSTROJ – HRA NA KLAVÍRI

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje dieťaťu aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup.

CIELE:

Do vyučovacieho procesu zaradiť technicky náročnejšie skladby, ktoré musia korešpondovať so žiakovými technickými možnosťami. Takto postupne a nenútené budeme žiakovi otvárať novú škálu technických výrazových prostriedkov slúžiacich na vykreslenie hudobných emócií, ktoré idú ruka v ruke s technickou vyspelosťou.

OBSAH:

- zdokonaľovať sluchovú predstavu,
- upevňovať dobré technické návyky,
- napredovať v štúdiu polyfónnej hry,
- dbať na vernú interpretáciu rytmického zápisu,
- ovládať prednesové a výrazové označenia vyskytujúce sa v skladbách.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjanie a zdokonaľovanie vedomostí a zručností nadobudnutých v predchádzajúcom štúdiu.	- rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb,
Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb.	- dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou,
Durové a molové stupnice v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych	- ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických),

predpokladov žiaka.	
Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D.	- rozpoznávajú základné harmonické funkcie, vedia ich analyzovať,
Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fughetty a pod.), prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu.	- interpretujú skladby rôznych štýlových období.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

Pre dosiahnutie cieľa je vždy potrebná motivácia. Preto aj vo vyučovacom procese hry na klavíri sa kladie dôraz na to, aby učiteľ vedel správne namotivovať žiaka a neustále v ňom prebúdzal túžbu po nových vedomostiach. Správne motivovaný žiak je pre učiteľa lepším tvárnym „materiálom“, a tým sa vlastne utvrdzujeme v tom, že aj keď veľa krát nie je dieťaťu daná potrebná dávka talentu, dokáže pozitívna motivácia spustiť v žiakovi procesy, ktoré v konečnom dôsledku prinesú výsledky. Keďže v tomto roku štúdia sa kladie dôraz na interpretáciu náročnejších diel, o to viac je potrebné hovoriť so žiakom o trpezlivosti a precíznosti vypracovávaní skladieb.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúsenosti a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

KOMORNÝ SPEV

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Práca v komornom speve sa orientuje prevažne na interpretáciu úprav slovenských ľudových piesní z rozličných regiónov Slovenska. Obohatením môžu byť aj úpravy populárnej hudby. Žiaci systematicky nadobúdajú správne spevácke návyky, techniky ovládania hlasu vo všetkých polohách hlasového registra, rozvíjajú zmysel pre kultivovaný spev, primeraný výraz, prejav, vkus. Žiaci prezentujú výsledky svojej práce na rôznych verejných vystúpeniach a podujatiach školy.

CIELE:

- dbať na funkčné držanie tela, správne spevácke nádychy, zdokonaľovanie kultivovaného spevu so zodpovedajúcim výrazom.
- dbať na správnu artikuláciu pri speve.
- dbať na intonačnú čistotu, citlivé tóny klesajúce aj stúpajúce.
- pracovať neustále s notovým textom, dbať na orientáciu v partitúre, spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou.
- pri nácviku kratších ucelených fráz a ich spájaní do väčších celkov využívať formu imitačnej metódy.

- cvičiť spievanie spamäti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Náročnejšie viachlasné skladby.	- vo vokálnych skladbách preukázu intonačnú a rytmickú presnosť,
Interpretácia komorných skladieb s iným hudobným nástrojom a klavírnym sprievodom alebo dvojhlasu s inštrumentálnym podkladom.	- zvládnu súhru s klavírnym, inštrumentálnym sprievodom alebo s reprodukoványm podkladom.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Notový materiál:

Hudobno-pedagogické materiály:

M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.

E. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej

J. VRCHOTOVÁ – PATOVÁ: Didaktika zpevu pro sólisty, sborové pěvce a budoucí pěvecké pedagogí

J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu

L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

K. PLICKA: Slovenský spevník I.

Š. JUROVSKÝ: Zbierka ľudových piesní

F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.

J. LIBERA: Piesne zo Zemplína, I., II., III. zväzok

J. LIBERA: Starodávni hlasi

J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“

M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína

D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZUŠ

M. ĎURÍČKOVÁ, Ľ. PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko

O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku

Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

A. MOYZES: 12 ľudových piesní zo Šariša

I. DIBÁK: Ej háje, háje

V. NOVÁK: 25 slovenských ľudových piesní

P. CÓN: Slovenské ľudové piesne I.
 K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
 H. RÉPASSYOVÁ – M. ŠIMKO: Spievajte si, spievajte
 L. DANIEL: Píšťalôčka moja
 P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

„*Ej Petko, Petko*“, chorovodné piesne, hudobná úprava J. Jóny
 „*Čo sa zjavilo v meste Betleheme*“, vianočné koledy, hudobná úprava J. Jóny

Notový materiál pre ľudový spev z tancovaných choreografií :

„*Kedz popatrim na Kamenu*“, hudobná úprava J. Jóny
 „*Tance z Parchovian*“, hudobná úprava J. Jóny
 „*Pozdišovská nátura*“, hudobná úprava J. Jóny
 „*U Finticoch tak*“, hudobná úprava J. Jóny

3. ročník

Študijné zameranie	Hlasová výchova, Spev
Predmety	Spev Obligátny nástroj – hra na klavíri Komorný spev (ľudový) Hudobná náuka
Učebný plán	8
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	4,5 hod. týždenne, z toho: Spev - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Obligátny nástroj – 0,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 1 x týžd.) Komorný spev – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.) Hudobná náuka – 1,5 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED – 2B, 4 roky
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Veronika Padová, DiS. art.
Schválené	1.9.2026

SPEV

CHARAKTERISTIKA a CIELE predmetu:

Žiak má dosiahnuť také schopnosti, ktoré mu umožnia realizovať jeho hudobnú predstavivosť pri speváckom prejave. Ďalej rozvíjať primeranú technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve. Preto treba zaradiť do vyučovania ukážky nahrávok vynikajúcich interpretov. Viesť žiaka k samostatnému štúdiu a vzbudzovať jeho záujem o hudobnú literatúru. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Neustále sledovať mutačné obdobie žiakov.

OBSAH:

- uvedomene používať reberno – bránicové dýchanie a dychovú oporu,
- vyrovnávanie hlasu,
- cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov: príprava staccata v pomalom tempe v strednej hlasovej polohe, brumendo – s nasadením zhora,
- príprava mezza di voce v primeranej dynamike na zdokonaľovanie dychovej opory,
- hlasové cvičenia v rozsahu oktávy,
- rozložený kvintakord v rozsahu oktávy,
- rozvíjať plynulú kantilénu s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fáz,
- rozvíjať hudobnú predstavivosť.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Piesne rôzneho charakteru a žánru. Neustále upevňovanie speváckej techniky a rozširovanie o ďalšie prvky. Rozvíjanie plynulej kantilény s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fráz (striedanie staccata a legata). Spievanie vokaliz. Odstraňovanie mutačného šelestu a hlasových zlomov. Štúdium skladieb rôzneho štýlu a žánru.	- disponujú spoľahlivým technicky vyspelejším a kultivovanejším hudobným prejavom, potrebným na zvládnutie 8-10 náročnejších ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra alebo CD, - spájajú teoretické poznatky s hudobnou predstavivosťou, - plne využívajú dychovú oporu, - rozvíjanie hudobnej predstavivosti prepojením notového zápisu so zvukovou predstavou, - ovládajú zásady hlasovej hygieny z dôvodu predmutačného a mutačného obdobia, - prejavujú záujem o hudobnú literatúru, o kultúru a o aktuálne dianie v umeleckom svete podľa svojho záujmu, - zrozumiteľne reprodukovujú text aj v cudzom

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V 3. ročníka II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na rozvíjanie vzťahu k hudbe a jeho upevnenie, častejšia návšteva hudobných podujatí, nielen divadelných, ale aj komplexne vytvoriť predstavu uceleného hudobného diela – muzikálneho, tanečného, režijne spracovanie, ako aj herecky dobre zvládnutého. Vhodné zvolenie repertoáru vzhľadom k postupnému fyziologickému dozrievaniu hlasového aparátu – najmä u chlapcov – mutácia. Odporúčame počúvať piesne a nahrávky v interpretácii vynikajúcich hudobných telies a súborov, ako aj kvalitných sólových spevákov, DVD programy z operných, muzikálových, ale aj operetných predstavení.

Hudobno-pedagogické materiály:

B. CHLÁDKOVÁ: První pěvecké kroky

F. MAŘÍK, J. JONÁŠOVÁ: Abeceda hlasových cvičení

M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.

I. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej

J. VRCHOTOVÁ – PATOVÁ: Didaktika zpěvu pro sólisty, sborové pěvce a budoucí pěvecké pedagogi

J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu

L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.

O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

O. DEMO: Spieva Janka Guzová

O. DEMO, O. HRABALOVÁ: Žatevné a dožinkové piesne

K. PLICKA: Slovenský spevník

L. GALKO: Kytica slovenských ľudových piesní

J. GUZOVÁ, P. TONKOVIČ, J. MATUŠKA: Spevy nášho ľudu

F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, I.-IV. zväzok

J. GUZOVÁ, P. TONKOVIČ, J. MATUŠKA: Janka Guzová spieva

J. LIBERA: Spevy Zemplína, I.-V. zväzok

J. LIBERA: Starodávni hlasi

J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“

O. DEMO: Vianočné ľudové koledy, vinše a hry

E. KREKOVIČOVÁ: Slovenské koledy

V. VOPIČKOVÁ: Vianočné koledy

M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína

M. NEMCOVÁ: Piesne Spiša, I., II. zväzok

M. NEMCOVÁ: Piesne Šariša

M. POTEMRA: Zbierkavýchodoslovenských ľudových piesní

Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

O. KOVAČIČOVÁ: Piesne z Brezovej

L. GALKO: Ľudové piesne z Liptova a Oravy

Š. RYSULÁ: Život a pieseň
O. HERICH: Piesne horného Gemera a okolia Rožňavy
O. HERICH: Piesne stredného Gemera a okolia Rožňavy
J. BLAHO: Záhorácke piesničky

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenské národné piesne I.-V. zväzok
O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
I. DIBÁK: Ej háje, háje
K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
V. F. BYSTRÝ: Slovenské ľudové piesne op. 28
J. V. DOLINKSÝ, J. GERYK: Spievajže si, spievaj
D. KARDOS: Východoslovenské spevy
D. STANKOVSKÝ: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ
M. URBÁNEK: Liptovské piesne
P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

F. KAFENDA: Piesne
J. L. BELLA: Piesne
L. JANÁČEK: Moravská lidová poesie v písních

OBLIGÁRNY NÁSTROJ – HRA NA KLAVÍRI

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje dieťaťu aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup.

CIELE:

Podľa žiakových možností stupňovať technickú náročnosť repertoáru. Do vyučovacieho procesu zaradiť cyklické alebo viacdielne skladby, ktoré rozvíjajú žiakovu schopnosť pochopenia veľkej hudobnej formy. Neustále pracovať na zreteľnej hudobnej predstave aj v rýchlejších tempách. Rozvíjať žiakovo harmonické myslenie cez hru z listu a vytváranie jednoduchého sprievodu k melódii s využitím základných harmonických funkcií.

OBSAH:

- pracovať na citlivom využití pedálu v kontexte štýlovosti interpretácie,
- využívať rôzne kombinácie náročných technických prvkov,
- naučiť žiaka rozoznať polyfonické prvky v skladbách rôznych štýlov,
- stupnice cvičiť v terciách a sextách, hrať dominantný a zmenšený septakord.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu : rozvíjanie a zdokonaľovanie. Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s prihliadnutím na obsah a náročnosť, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné. Samostatná a efektívna práca na daných skladbách (vokálne skladby: hra podľa sluchu s použitím T,S,D).	- dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na vokálnych skladbách, - rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti, - zvládnu interpretáciu skladieb, dokážu sami naštudovať jednoduché skladby, - aplikujú základy tvorby harmonického sprievodu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V tomto ročníku sa už kryštalizuje budúce profesionálne zameranie žiaka. Bez ohľadu na to, či sa uberie cestou profesionálneho hudobníka alebo umenie ostane len jeho záľubou, treba ho viesť ku racionalite v cvičení a zodpovednej domácej príprave. Žiak má byť do určitej miery schopný vnímať súvislosti medzi procesom cvičenia a konečným výsledkom. Žiak s pomocou pedagóga pracuje na výstavbe väčších foriem, čo zdokonaľuje všetky už získané inštrumentálne návyky v hudobno-výrazovom kontexte skladby.

Notový materiál:

Notový materiál volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúsenosti a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch. Systematicky vytvára žiakovi prehľad o charakteristických znakoch jednotlivých štýlových období. Odporúča sa zaradiť do repertoáru aspoň 1 skladbu slovenského autora.

KOMORNÝ SPEV

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Práca v komornom speve sa orientuje prevažne na interpretáciu úprav slovenských ľudových piesní z rozličných regiónov Slovenska. Obohatením môžu byť aj úpravy populárnej hudby. Žiaci systematicky nadobúdajú správne spevacké návyky, techniky ovládania hlasu vo všetkých polohách hlasového registra, rozvíjajú zmysel pre kultivovaný spev, primeraný

výraz, prejav, vkus. Žiaci prezentujú výsledky svojej práce na rôznych verejných vystúpeniach a podujatiach školy.

CIELE:

- dbať na funkčné držanie tela, správne spevácke nádychy, zdokonaľovanie kultivovaného spevu so zodpovedajúcim výrazom.
- dbať na správnu artikuláciu pri speve.
- dbať na intonačnú čistotu, citlivé tóny klesajúce aj stúpajúce.
- pracovať neustále s notovým textom, dbať na orientáciu v partitúre, spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou.
- pri nácviku kratších ucelených fráz a ich spájaní do väčších celkov využívať formu imitačnej metódy.
- cvičiť spievanie spamäti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Duettá rôzneho žánru podľa dispozícií žiakov.	- bezpečne ovládajú spievanie dvojhlasu a viachlasu,
Dodržiavanie správnej dychovej a hlasovej techniky.	- aplikujú pri speve získané spevácke dychové a technické zručnosti,
	- zvládnu interpretáciu diel rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Notový materiál:

Hudobno-pedagogické materiály:

M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.

E. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej

J. VRCHOTOVÁ – PATOVÁ: Didaktika zpevu pro sólisty, sborové pěvce a budoucí pěvecké pedagogí

J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu

L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

K. PLICKA: Slovenský spevník I.
 Š. JUROVSKÝ: Zbierka ľudových piesní
 F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.
 J. LIBERA: Piesne zo Zemplína, I., II., III. zväzok
 J. LIBERA: Starodávni hlasi
 J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“
 M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína
 D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZUŠ
 M. ĎURÍČKOVÁ, E. PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko
 O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
 Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

A. MOYZES: 12 ľudových piesní zo Šariša
 I. DIBÁK: Ej háje, háje
 V. NOVÁK: 25 slovenských ľudových piesní
 P. CÓN: Slovenské ľudové piesne I.
 K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
 H. RÉPASSYOVÁ – M. ŠIMKO: Spievaj že si, spievaj
 L. DANIEL: Píšťalôčka moja
 P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

„*Ej Petko, Petko*“, chorovodné piesne, hudobná úprava J. Jóny
 „*Čo sa zjavilo v meste Betleheme*“, vianočné koledy, hudobná úprava J. Jóny

Notový materiál pre ľudový spev z tancovaných choreografií :

„*Kedz popatrim na Kamenu*“, hudobná úprava J. Jóny
 „*Tance z Parchovian*“, hudobná úprava J. Jóny
 „*Pozdišovská nátura*“, hudobná úprava J. Jóny
 „*U Finticoch tak*“, hudobná úprava J. Jóny

4. ročník

Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev
Predmety	Spev Obligátny nástroj –hra na klavíri Komorný spev (ľudový)
Učebný plán	8
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	3 hod. týždenne, z toho:

	Spev - 1,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 2 x týžd.) Obligátny nástroj – 0,5 hod./týžd. (indiv. vyuč., 1 x týžd.) Komorný spev – 1 hod./týžd. (skup. vyuč., 1 x týžd.)
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED – 2B, 4 roky
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program JUROŠÍK, SZUŠ Štefánikova 1285, 071 01 Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Mgr. art. Veronika Padová, DiS. art.
Schválené	1.9.2026

SPEV

CHARAKTERISTIKA a CIELE predmetu:

Získané vedomosti budú dostatočným základom na to, aby žiak mohol s úspechom nadviazať na štúdium II. stupňa základného štúdia. Poznávať nové piesne, skladby a rozlišovať ich štýlovú interpretáciu. Počúvať piesne v interpretácií vynikajúcich spevákov.

OBSAH:

- vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia nezaradovať nové študijné prvky,
- utvrdzovať vedomosti a návyky na udržanie spevákovej techniky a na zvládnutie prebraných piesní,
- cieľom hlasovej výchovy na I. stupni je zachovať ľahkosť a prirodzenosť hlasu s rešpektovaním problémov, ktoré vyplývajú z mutácie.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
2 primerane náročné vokalizy a 6-8 piesní rôzneho charakteru a štýlového obdobia. Udržanie správnej spevákovej techniky. Ľahké a prirodzené zaobchádzanie s celým fonačným aparátom. Spoznávanie nových skladieb a piesní a cez počúvanie svetoznámych interpretov rozlišovanie ich štýlovej interpretácie (získavanie notového materiálu, hudobných nahrávok).	- zvládnu so sprievodom klavíra interpretáciu 2 vokaliz a 6-8 piesní, - aplikujú získané spevákove zručnosti a návyky pri interpretácií, - rešpektujú problémy vyplývajúce z mutácie, - majú schopnosť využívať technické možnosti IKT, - zaujímajú vlastný postoj k hodnote umeleckého diela,

Pripravovanie absolventského repertoáru, ktorý odznie na verejnom absolventskom koncerte a absolventskej skúške.	-preukázu dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, aby mohli s úspechom nadviazať na štúdium vyššieho sekundárneho umeleckého vzdelávania.
--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V 4. ročníka II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na rozvíjanie vzťahu k hudbe a jeho upevnenie, častejšia návšteva hudobných podujatí, nielen divadelných, ale aj komplexne vytvoriť predstavu uceleného hudobného diela – muzikálneho, tanečného, réžijne spracovanie, ako aj herecky dobre zvládnutého. Vhodné zvolenie repertoáru vzhľadom k postupnému fyziologickému dozrievaniu hlasového aparátu – najmä u chlapcov – mutácia. Odporúčame počúvať piesne a nahrávky v interpretácii vynikajúcich hudobných telies a súborov, ako aj kvalitných sólových spevákov, DVD programy z operných, muzikálových, ale aj operetných predstavení. Príprava na záverečnú skúšku.

Hudobno-pedagogické materiály:

B. CHLÁDKOVÁ: První pěvecké kroky
F. MAŘÍK, J. JONÁŠOVÁ: Abeceda hlasových cvičení
M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.
I. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej
J. VRCHOTOVÁ – PATOVÁ: Didaktika zpěvu pro sólisty, sborové pěvce a budoucí pěvecké pedagogy
J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu
L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.
O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
O. DEMO: Spieva Janka Guzová
O. DEMO, O. HRABALOVÁ: Žatevné a dožinkové piesne
K. PLICKA: Slovenský spevník
L. GALKO: Kytica slovenských ľudových piesní
J. GUZOVÁ, P. TONKOVIČ, J. MATUŠKA: Spevy nášho ľudu
F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, I.-IV. zväzok
J. GUZOVÁ, P. TONKOVIČ, J. MATUŠKA: Janka Guzová spieva
J. LIBERA: Spevy Zemplína, I.-V. zväzok
J. LIBERA: Starodávni hlasi
J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“
O. DEMO: Vianočné ľudové koledy, vinše a hry
E. KREKOVIČOVÁ: Slovenské koledy
V. VOPIČKOVÁ: Vianočné koledy
M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína
M. NEMCOVÁ: Piesne Spiša, I., II. zväzok
M. NEMCOVÁ: Piesne Šariša

M. POTEIRA: Zbierkavýchodoslovenských ľudových piesni
Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska
O. KOVAČIČOVÁ: Piesne z Brezovej
L. GALKO: Ľudové piesne z Liptova a Oravy
Š. RYSULA: Život a pieseň
O. HERICH: Piesne horného Gemera a okolia Rožňavy
O. HERICH: Piesne stredného Gemera a okolia Rožňavy
J. BLAHO: Záhorácke pjesničky

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenské národné piesne I.-V. zväzok
O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
I. DIBÁK: Ej háje, háje
K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
V. F. BYSTRÝ: Slovenské ľudové piesne op. 28
J. V. DOLINKSÝ, J. GERYK: Spievaj že si, spievaj
D. Kardoš: Východoslovenské spevy
D. STANKOVSKÝ: Slovenské ľudové piesne pre ZŠ
M. URBÁNEK: Liptovské piesne
P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

F. KAFENDA: Piesne
J. L. BELLA: Piesne
L. JANÁČEK: Moravská lidová poesie v písních

OBLIGÁRNY NÁSTROJ – HRA NA KLAVÍRI

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje deťom aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup.

CIELE:

Cieľom predmetu v 4. ročníku je posilňovať sluchovú sféru transpozíciami piesní jednoduchých melódií. viesť žiaka k presnej reprodukcii skladby. Zdokonaľiť pohotovosť čítania nôt, rýchlejšie naštudovanie skladieb a radosť z aktívneho hrania. Docieľiť sústredenú plynulú hru v skladbách väčšieho rozsahu. Dovieť žiaka k ukončeniu 2. časti I. stupňa základného štúdia.

OBSAH:

- viesť žiaka k vyjadrovaniu svojich citov, myšlienok, k odvahe prezentovať nové

- hudobné nápady,
- dbať pri výbere etúd na zdravú rovnovahu techniky aj výrazu,
 - pri výbere skladieb dbať na rozmanitosť obsahu a interpretačných problémov, ktoré len o niečo prevyšujú súčasné možnosti žiaka a perspektívne je predpoklad, že môžu byť dobre zahraté,
 - získať u žiaka dobré návyky pedalizácie

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie.	- dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka,
Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického.	- pracujú správne s hudobnou frázou skladby,
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.	- rozpoznávajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti, - zvládnu interpretáciu skladieb: polyfonické skladby náročnejšieho charakteru, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné,
Harmonické čítanie – základné harmonické funkcie, analýza, hra jednoduchších vokálnych melódií s použitím T, S, D.	- aplikujú základy tvorby harmonického sprievodu.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Didaktické postupy a metódy práce:

V tomto ročníku sa už kryštalizuje budúce profesionálne zameranie žiaka. Bez ohľadu na to, či sa uberie cestou profesionálneho hudobníka alebo umenie ostane len jeho záľubou, treba ho viesť ku racionalite v cvičení a zodpovednej domácej príprave. Žiak má byť do určitej miery schopný vnímať súvislosti medzi procesom cvičenia a konečným výsledkom. Žiak s pomocou pedagóga pracuje na výstavbe väčších foriem, čo zdokonaľuje všetky už získané inštrumentálne návyky v hudobno-výrazovom kontexte skladby.

Notový materiál:

Pri výbere notového materiálu pedagóg u žiaka zohľadňuje jeho biopsychický a sociálny vývoj, hudobné schopnosti, učebné tempo, záujem ako aj predpísané výstupy štúdia a profil absolventa 2. časti I. stupňa základného štúdia.

KOMORNÝ SPEV

CHARAKTERISTIKA predmetu:

Práca v komornom speve sa orientuje prevažne na interpretáciu úprav slovenských ľudových piesní z rozličných regiónov Slovenska. Obohatením môžu byť aj úpravy populárnej hudby. Žiaci systematicky nadobúdajú správne spevacké návyky, techniky ovládania hlasu vo všetkých polohách hlasového registra, rozvíjajú zmysel pre kultivovaný spev, primeraný výraz, prejav, vkus. Žiaci prezentujú výsledky svojej práce na rôznych verejných vystúpeniach a podujatiach školy.

CIELE:

- dbať na funkčné držanie tela, správne spevacké nádychy, zdokonaľovanie kultivovaného spevu so zodpovedajúcim výrazom.
- dbať na správnu artikuláciu pri speve.
- dbať na intonačnú čistotu, citlivé tóny klesajúce aj stúpajúce.
- pracovať neustále s notovým textom, dbať na orientáciu v partitúre, spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou.
- pri nácviku kratších ucelených fráz a ich spájaní do väčších celkov využívať formu imitačnej metódy.
- cvičiť spievanie spamäti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD:

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dôsledná artikulácia vokálnych skladieb z hľadiska umeleckého aj technického.	- aplikujú vytrvalosť, disciplínu, tvorivú predstavivosť pri spievaní dvoj a viachlasu,
Zrozumiteľnosť textu.	- sústredujú sa na prirodzenú dikciu rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu,
Štylová interpretácia vybraných skladieb.	- interpretujú skladby s vyjadrením nálady v prednese a porozumením obsahu skladby.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu).

Notový materiál:

Hudobno-pedagogické materiály:

M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I.-II.

E. MALATINCOVÁ: Spev a metodika spevu so zameraním na metodiku Anny Hrušovskej
J. VRCHOTOVÁ – PATOVÁ: Didaktika zpevu pro sólisty, sborové певce a budúci певecké pedagógi
J. ZEMKO, J. RANINEC: Metodika spevu
L. KALMÁROVÁ: Zdravý hlas – pekný hlas

Zbierky ľudových piesní:

O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní
K. PLICKA: Slovenský spevník I.
Š. JUROVSKÝ: Zbierka ľudových piesní
F. POLOCZEK: Slovenské ľudové piesne, zväzok III.
J. LIBERA: Piesne zo Zemplína, I., II., III. zväzok
J. LIBERA: Starodávni hlasi
J. LIBERA: Vianočné koledy „Búvaj dieťa krásne“
M. NEMCOVÁ: Piesne Zemplína
D. STANKOVSKÝ: Ľudové piesne v klavírnej úprave pre ZUŠ
M. ĎURÍČKOVÁ, Ľ PAVLOVIČOVÁ-BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko
O. FRANCISCI: Spievaj si slávičku
Krajské osvetové stredisko v KE: Piesne z východného Slovenska

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní:

A. MOYZES: 12 ľudových piesní zo Šariša
I. DIBÁK: Ej háje, háje
V. NOVÁK: 25 slovenských ľudových piesní
P. CÓN: Slovenské ľudové piesne I.
K. LAPŠANSKÁ: Do, re, mi, fa
H. RÉPASSYOVÁ – M. ŠIMKO: Spievajte si, spievajte
L. DANIEL: Píšťalôčka moja
P. CÓN: Koledy

Piesňová tvorba skladateľov:

„*Ej Petko, Petko*“, chorovodné piesne, hudobná úprava J. Jóny
„*Čo sa zjavilo v meste Betleheme*“, vianočné koledy, hudobná úprava J. Jóny

Notový materiál pre ľudový spev z tancovaných choreografií :

„*Kedz popatrim na Kamenu*“, hudobná úprava J. Jóny
„*Tance z Parchovian*“, hudobná úprava J. Jóny
„*Pozdišovská nátura*“, hudobná úprava J. Jóny
„*U Finticoch tak*“, hudobná úprava J. Jóny

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent vykoná skúšku z technických cvičení v rozsahu jednej oktávy s transponovaním podľa jeho hlasového rozsahu a jednu vokalizu. Skúšku z prednesovej literatúry (jedna

ľudová pieseň, jedna umelá pieseň, jedna viachlasná - komorná) možno nahradiť verejným absolventským koncertom.

PROFIL ABSOLVENTA druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Absolvent I. stupňa umeleckého vzdelania ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej speváckej artikulácie a tvorenia tónu. Spevákcke návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu veku. Dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra , ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti. Dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu umožňujú plynule nadviazať na štúdium nižšieho sekundárneho vzdelávania, na strednú školu umeleckého alebo pedagogického zamerania.

Školský vzdelávací program bol predložený na prerokovanie Pedagogickej rade dňa 28.8.2026 a Rade školy dňa 9.10.2026.

Michalovce, 1. septembra 2026

Mgr. art. Peter Cicák
riaditeľ SZUŠ